VERBA VITAE AETERNAE.

Ex quatuor Evangelistis
deprompta atque in argumenta quotidianae
MEDITATIONIS
digesta
a
P. Jacobo Illsung S. J.

Editio nova, emendata et aucta
curante
P. Rudolpho Handmann,
ejusdem Societatis.

ALMA COLLEGE
246.723
LIBRARY
H16
Alma, California

FATHERS LIBRARY
ALMA COLLEGE
ST. JOSEPH'S CHURCH
SAN JOSE, CALIF.

Tomus II.

Meditationes ab Octava SS. Corporis Christi usque ad Adventum.

Cum approbatione Ordinariatus Ratisbonensis et permissu Superiorum.

Ratisbonae 1901.
Instit. librar. pridem G. J. Manz.

44439

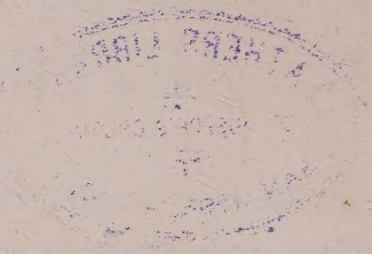

Imprimatur.

Ratisbonae die 8. Aug. 1900.

Dr. Fr. X. Leitner,
V. G.

Th. Braun.

PARS VI.

De vita et gestis Christi anno primo praedicationis.

Meditatio CCXVII.

(Die 1. Junii.)

De nuptiis in Cana Galilaeae.

Joan. 2, 1—10.

Punctum I. *Et die tertia* (ab adventu Andreae et Petri ad Christum) *nuptiae factae sunt in Cana Galilaeae: et erat mater Jesu ibi. Vocatus est autem et Jesus, et discipuli ejus* (saltem aliqui ex quinque praedictis cap. praecedenti) *ad nuptias* (Joan. 2, 1 sq.). Sponsus enim secundum probabiliorem opinionem non fuit S. Joannes Evangelista (ut aliqui putabant cum S. Thoma 2, 2. quaest. 186. art. 4.) sed S. Simon Apostolus, ex Cana oriundus, filius Cleophae, fratris S. Josephi; unde in reverentiam sui mariti, tunc quidem jam mortui, B. Virgo, imo et ipse Christus Dominus sua praesentia sponsos pauperes, nec habentes sumptus, pro vino emendo sufficientes, honorare voluerunt. Inde colligitur, sanctitatem B. Virginis,

ac Christi non fuisse inurbanam, aut caritatis propinquis debitae minus studiosam, cujus intentione actus de se indifferens, elevatus fuit ad gradum ordinatae caritatis et pietatis. Hinc disce discretam caritatem, et actiones indifferentes intentionis puritate ac sublimitate ad gradum sublimium virtutum evehere. Nec dubium est, quin de istis nuptiis dici potuerit illud Tobiae (9, 12): *Accesserunt ad convivium: sed et cum timore Domini nuptiarum convivium exercebant.* Sic, cum corporali refectioni amplius aliquid indulgendum est, cum timore Domini et ea moderatione ac modestia interiori et exteriori id facito, sicut faceres, si Christum, ac B. Virginem praesentes cerneres, et sicut ipsos fecisse cognosces.

Punctum II. *Et deficiente vino dicit Mater Jesu ad eum: Vinum non habent. Et dicit ei Jesus: Quid mihi et tibi est mulier? Nondum venit hora mea. Dicit Mater ejus ministris: Quodcunque dixerit vobis, facite* (Joan. 2, 3—5). Observa, quod, ut ad finem hujus miraculi (v. 11) Evangelista dixit: *Hoc fecit initium signorum Jesus in Cana Galilaeae; et manifestavit gloriam suam:* ita etiam hoc fecerit initium signorum Maria, et manifestavit gloriam suae potentiae apud Filium, ac misericordiae erga genus humanum. Unde quasi pari passu ambulant potentia Filii in operando ac benefaciendo, et misericordia Matris in intercedendo; cum Deus omnia velit nobis dare per Mariam. Et quamvis potentiae patrocinii videantur derogare illa verba Filii: *Quid mihi et tibi est mulier? Nondum venit hora mea;* si ea tamen recte intelligantur, prout B. Virgo ea intellexit, quando iisdem non tantum non absterrita, sed animata est, ut certa se exaudiendam, diceret ministris: *Quodcunque dixerit vobis, facite:* patet, iis potius declarari potentiam patrocinii; quia iis solummodo indicare voluit Christus, se quoad miracula patranda non subesse Matris imperio, ut propterea praeveniat horam; sed se respicere ultra naturalem affectum Filii erga Matrem, longe aliam sui erga illam amoris causam, ob quam etiam paratus sit praevenire horam; eo quod nempe respiceret maximam sanctitatem Matris diceretque: Non quia Mater es, sed quia Mater sanctissima es, nolo negare, quod petis;

et quidem quod cum tanta fiducia, ac indifferentia petis. Hinc ergo summam erga B. Virginem concipias confidentiam; nam quia etiam non rogata visa sola indigentia vini mox intercessit, manifestavit ingentem suam misericordiam; et quia statim impetravit vini optimi abundantiam, quamvis nondum venisset hora patrandi miracula, manifestavit pariter efficacem patrocinii sui potentiam.

Punctum III. *Dicit eis Jesus: Implete hydrias aqua. Et impleverunt eas usque ad summum. Et dicit eis Jesus: Haurite nunc, et ferte Architriclino. Et tulerunt. Ut autem gestavit Architriclinus aquam vinum factum, etc.; vocat sponsum Architriclinus, et dicit ei: Omnis homo primum bonum vinum ponit, et, cum inebriati fuerint, tunc id, quod deterius est; tu autem servasti bonum vinum usque adhuc* (Joan. 2, 7—10). Hinc disce 1) patrocinium B. Virginis, et beneficientiam Filii prodesse tunc, quando fecerimus, quaecunque dixerit nobis. 2) Deum exigere nostram cooperationem, atque ejus mensurae, vasisque capacitati commensurare suam liberalitatem. 3) Christum Ecclesiae et animae nostrae sponsum, prius apponere *vinum*, quod videtur *deterius*, nempe compunctionis, ac tribulationis, etc., *bonum* autem *vinum* consolationis ac gaudii servare usque adhuc, nempe in aeternitatem, quod est perpetuum *adhuc*, nunquam desinens. Non ita facit mundus, ubi momentaneum est, quod delectat, aeternum quod cruciat.

Meditatio CCXVIII.

(Die 2. Junii.)

Christus ejicit negotiatores e templo.

Joan. 2, 14—19.

Punctum I. Considera, Christi primas et ultimas curas fuisse, ut domus Dei quam sanctissime haberetur, et nihil in ea indecens contingeret; hinc initio praedicationis suae, ut refert Joannes (2, 14 sqq.) et sub finem

ejusdem, quatuor scilicet diebus ante suam mortem, ut recenset Marcus (11, 11 sqq.), — negotiatores, divina plane potestate, cui nemo audebat se opponere, e templo ejicit, vultu et voce ad iram non puri hominis, sed plusquam hominis, severe compositis. *Et cum fecisset quasi flagellum de funiculis, omnes ejecit de templo, oves quoque, et boves, et nummulariorum effudit aes, et mensas subvertit. Et his, qui columbas vendebant, dixit: Auferte ista hinc, et nolite facere Domum Patris mei domum negotiationis* (Joan. 2, 15 sq.). Quibus postremis verbis auctoritatem Filii Dei interposuit, cujus auctoritatis ac potestatis signum petentibus, dixit: *Solvite templum hoc, et in tribus diebus excitabo illud* (ib. v. 19), quasi diceret, cum solveritis templum corporis mei per mortem, egoque tertio die illud resuscitavero ad vitam: tunc videbitis, quam habebam potestatem ad exigendam reverentiam hujus templi manufacti, et ad ejus profanatores nunc *quasi* flagello castigandos, id est, poenis temporalibus hujus vitae, quae designantur per *quasi flagellum;* quae si non sufficiant, paulo post sequetur verum flagellum, nempe poenae aeternae. Hinc aestima, si Christus tanta ira exarsit contra tractantes temporalia negotia, non in Sancto Sanctorum, neque in atrio sacerdotum ante Sanctum Sanctorum, sed solum in tertio atrio, quod erat laicis sive populo pro oratione et sacrificiis spectandis destinatum: quomodo exardescet contra irreverentes erga templum, quod Missae sacrificio est consecratum? Et multo magis contra irreverentes erga Dominum templi, qui ibi in Sacramento Eucharistiae, velut in throno residet? Et vel maxime contra eos, qui tempore orationis in corde suo, ubi oratio funditur, saecularia, nugatoria, et vana tractant, ipsamque orationem profanant? An non flagellabit? An non mensas nummulariorum, et omnes curas, ac consilia, quae sub oratione in corde volvuntur, evertet?

Punctum II. Considera, templo Jerosolymitano (a quo Christus ipse ad templum corporis sui sermonem vertit) longe sanctius templum esse hominem, per gratiam Spiritus sancti Deo consecratum; de quo S. Paulus inquit (1. Cor. 6, 19): *An nescitis, quoniam membra vestra templum sunt Spiritus sancti, qui in vobis est?* Et in

quo Pater coelestis ac Christus dignantur mansionem facere, ut ipse Christus apud Joannem (14, 23) testatur: *Ad eum veniemus, et mansionem apud eum faciemus.* Idcirco nulla actio indecens sive spiritualium sive sensitivarum potentiarum in hoc templo debet perpetrari; ideo rursum S. Paulus (1. Cor. 3, 16 sq.) ait: *Nescitis, quia templum Dei estis, et Spiritus Dei habitat in vobis? si quis autem templum Dei violaverit, disperdet illum Deus. Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos.*

Punctum III. Viso Christi adversus templi profanatores zelo, subjungit S. Joannes (2, 17). *Recordati sunt vero discipuli ejus, quia scriptum est* (Ps. 68, 10) *zelus domus Dei comedit me.* Nempe sicut ignis videtur comedisse ferrum candens, quod replevit: ita zelus Domus Dei comedit, et replevit animum Christi Domini. Cum itaque et nos ipsi, et proximi nostri sint templum, ac Domus Dei; simili zelo exardescamus, ad impediendam in nobis, et in proximis nostris omnem actionem, dedecentem templum Dei, et contrariam honori divino. Rogemus etiam Christum Dominum, ut pro suo zelo erga homines, ejiciat e nobis, quidquid ipsi in nobis displicet; ut adeo intret templum nostrum, ibique habitet, doceat, omnesque actiones nostras dirigat.

Meditatio CCXIX.

(Die 3. Junii.)

De conversione et instructione Nicodemi. (1.)

Joan. 3, 1 sq.

Punctum I. Cum Christus initio praedicationis suae Jerosolymam ad Festum Paschale ibi celebrandum ascendisset, ac negotiatores e templo ejecisset, omnibus prodigioso terrore injecto, ut, quantumvis nondum miraculis se Filium Dei probasset, nemo tamen auderet se illi opponere: mox coepit miracula edere, etc., ut inquit S. Joannes (2, 23 sqq.). *Cum esset Jerosolymis in Pascha, in die*

festo, multi crediderunt in nomine ejus, videntes signa ejus, quae faciebat. Ipse autem Jesus non credebat semetipsum eis, eo quod ipse nosset omnes, et quia opus ei non erat, ut quis testimonium perhiberet de homine; ipse enim sciebat, quid esset in homine. Ex hoc itaque colligitur, omnes esse amandos, omnibus esse benefaciendum, prout Christus doctrinam et miracula sua publice in omnium auribus et oculis edidit; cum nemine tamen esse privatam amicitiam et familiaritatem facile contrahendam: nemini, quae occulta esse oportet, esse prodenda; in nullo homine ita fiduciam collocandam, ut *quis ponat carnem brachium suum* (Jer. 17, 5).

Punctum II. Inter credentes in nomine Christi ob visa signa, quae faciebat, erat etiam Nicodemus, princeps Judaeorum et legis doctor. *Hic venit ad Jesum nocte, et dixit ei: Rabbi, scimus, quia a Deo venisti Magister. Nemo enim potest haec signa facere, quae tu facis* (Joan. 3, 2). Causa hujus nocturni adventus potuit esse, vel quod legis doctorem puderet, aliis videntibus et scientibus, ad Christum de die venire; vel quod timeret alios Christo infensos; vel quod Christus toto die aliis docendis in templo occupatus, privatim non nisi nocte convenire posset. Quaecunque ex his causa fuerit, te non pudeat ab alio instrui, et multarum rerum ignorantem videri, nec moveant humani respectus. Quod si quacunque ex causa de die impeditus fueris cum Deo de rebus animae tuae agere, e. g. coactus meditationem differre, venias saltem ad Deum nocte. Et quemadmodum Christus, quantumvis diurnis laboribus fessus, importuno tempore venientem benevole suscepit, et longa oratione instruxit: sic proximo etiam importuno, ac incommodo tempore te libenter impertias.

Punctum III. Considera, quod sicut Nicodemo nox profuit, ut ad Christum veniret, ac salutem ab ipso consequeretur; sic adversa, et tribulationes, quae in sensu morali et metaphorico noctis vocabulo designantur, plurimum nobis prosint, ut ad Deum accedamus, et salutem consequamur. Hinc Psalmista Deum alloquens inquit (Ps. 82, 17): *Imple facies eorum ignominia, et querent nomen tuum Domine.* Et propriam experientiam allegans (Ps.

16, 3) ait: *Probasti cor meum, et visitasti nocte: Igne me examinasti, et non est inventa in me iniquitas.* Sic et tu invigila, ut nocte venias ad Deum, et per adversa sapientior ac melior reddaris, ne inveniatur in te iniquitas.

Meditatio CCXX.

(Die 4. Junii.)

De conversione et instructione Nicodemi. (2.)

(Continuatio.)

Joan. 3, 3—19.

Punctum I. Quia Nicodemus agnovit Christum, Magistrum a Deo missum; ideo, ut ex responsione Christi patet, interrogavit eum, quid faciendo vitam aeternam et coeleste regnum possideret. Respondit Jesus et dixit ei: *Amen amen dico tibi, nisi quis renatus fuerit denuo, non potest videre regnum Dei* (Joan. 3, 5), quod magis declarans, dixit: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, et Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei. Quod natum est ex carne, caro est, et quod natum est ex Spiritu, spiritus est* (Joan. 3, 5). Itaque gratus agnosce hoc beneficium, quod prae innumeris hominibus eo destitutis, renatus sis ex aqua et Spiritu sancto; ac postquam Christus ex purissimo sanguine Mariae obumbrante Spiritu sancto, conceptus est Filius Hominis, tu ex aqua, obumbrante et cooperante Spiritu sancto, sis speciali modo natus filius adoptivus ipsius Dei et Spiritus, id est, filius Spiritus, sive secundum spiritum vivens effectus. Tunc ergo censeberis satis agnoscere ac aestimare hoc beneficium et dignitatem filii Dei, et satisfacere illis verbis: *Quod natum est ex spiritu, spiritus est,* si spiritu facta carnis mortificaveris. Audi S. Paulum (Rom. 8, 12—14): *Ergo fratres debitores sumus non carni, ut secundum carnem vivamus; si enim secundum carnem vixeritis, moriemini: si autem spiritu*

facta carnis mortificaveritis, vivetis. Quicunque enim Spiritu Dei aguntur, ii sunt filii Dei.

Punctum II. Alterum documentum, quod coelestis magister Nicodemo dedit, est, viva fide agnoscere infinitam illam caritatem Dei erga homines, quod Filium suum unigenitum dederit hominibus, non ut judicaret illos, sed ut salvaret, et ut crucifigeretur pro ipsis. *Sicut Moyses exaltavit serpentem in deserto: ita exaltari oportet Filium Hominis, ut omnis, qui credit in ipsum, non pereat, sed habeat vitam aeternam. Sic enim Deus dilexit mundum, ut Filium suum Unigenitum daret, etc. Non enim misit Deus Filium suum, ut judicet mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum* (Joan. 3, 14—17). Quid retribues tantae caritati Patris et Filii? Nempe te totum reddes, nihil tibi reservans, et abnegans temetipsum, tolles crucem tuam, et bajulabis eam quotidie (Luc. 9, 23); et mundo moriens, illud S. Pauli dictum implebis (Gal. 2, 19): *Christo confixus sum cruci.*

Punctum III. Tertium documentum Nicodemo a divino Magistro traditum refertur a Joanne (3, 19). *Hoc est autem judicium:* id est, causa judicii et condemnationis; *quia lux venit in mundum, et dilexerunt homines magis tenebras, quam lucem, etc.* Nempe Christus qui est lux mundi, venit, ut sua doctrina et exemplis dissiparet tenebras ignorantiae, falsorum dictaminum, errorum practicorum circa mores et ipsorum peccatorum, quae passim in Scriptura tenebrae appellantur; sed: *Dilexerunt homines magis tenebras, quam lucem.* Hoc proinde documentum Nicodemo, et tibi coelestis Magister indicavit, ut omni mundi sapientiae, quae aliud nihil est, quam tenebrae, praeferas doctrinam Christi, et ab ejus exemplis nullis hominum factis, aut dictis te dimoveri permittas.

Meditatio CCXXI.

(Die 5. Junii.)

S. Joannes Baptista suorum discipulorum cum Christo aemulationem reprimit.

Joan. 3, 25—35.

Punctum I. Cum Christus ex Metropoli Judaeae, nempe Jerosolymis, ubi Nicodemum et multos, alios ad credendum in se converterat, cum discipulis suis in reliquam Judaeae regionem venisset, et per discipulos suos in eodem flumine Jordane, in quo Joannes, multos ad se accurrentes baptizasset: *Facta est quaestio ex discipulis Joannis cum Judaeis de purificatione* (Joan. 3, 25); id est, discipuli Joannis cum Judaeis Christum sequentibus contendebant de baptismate Christi; illi enim Joannis Baptisma, utpote antiquius, et a Christo humiliter receptum, aemulatione quadam praeferentes *venerunt ad Joannem, et dixerunt ei: Rabbi, qui erat tecum trans Jordanem, et cui testimonium perhibuisti, ecce hic baptizat, et omnes veniunt ad eum* (v. 26). Unde considera, quomodo etiam ob sanctas functiones, pro Dei honore et proximi salute susceptas (quando hic finis non unice spectatur, sed insuper propria gloria, vel quodcunque aliud emolumentum quaeritur) inter viros virtuti deditos aemulatio subrepat, et unus alterum impedire conetur, suum temporale commodum praeferens multarum saluti animarum. Magnopere ergo cavendum est a tam communi, periculoso et noxio aemulationis vitio, et solius Dei gloriae ac animarum salutis intentione, radicitus evellendum. E contrario etiam non curandae sunt imprudentum, ac parum mortificatorum hominum oblocutiones, et murmurationes, ob quas Christus, et discipuli ejus non permiserunt se impediri a sanctis suis functionibus.

Punctum II. S. Joannes Baptista susurratione suorum discipulorum, et praetextu ingratitudinis contra Christum allegato, non tantum se non permisit commoveri, sed potius

gavisus est, Christum sibi praeferri, dicens: *Gaudium meum impletum est. Illum oportet crescere, me autem minui* (Joan. 3, 29 sq.). Sic nullis, quantumvis speciosis rationibus, te sines contra alium concitari: quia vel falsae communiter sunt, vel insufficientes ad dissolvendam caritatem ac pacem animi. Si etiam serio te omnibus postponas, et ab aliis postponi cupias, facile de quovis, qui tibi praeponitur, dices: *Illum oportet crescre, me autem minui.* Hic ergo in mundo recumbe in novissimo loco, ut in coelo tibi dicatur: *Amice, ascende superius* (Luc. 14, 10). Sequere illam Christi admonitionem (Marc. 10, 44). *Quicunque voluerit in vobis primus esse, sit omnium servus.*

Punctum III. Considera, quanti aestimaverit S. Joannes Baptista doctrinam Christi tam ratione objecti, quam ratione certitudinis, utpote continentem veritates plane coelestes et certas: *Qui de coelo venit, super omnes est; et quod vidit, et audivit, hoc testatur* (Joan. 3, 31 sq.). *Quem enim misit Deus, verba Dei loquitur; non enim ad mensuram dat Deus Spiritum. Pater diligit Filium, et omnia dedit in manu ejus* (v. 34 sq.). Quaecunque ergo adversantur doctrinae Christi, falsa reputa, inania, et noxia.

Meditatio CCXXII.

(Die 6. Junii.)

De conversione mulieris Samaritanae. (1.)

Joan. 4, 1—12.

Punctum I. Cum Christus Jerosolymis anno aetatis trigesimo primo a Paschate coepisset praedicare, ac deinde a principio Aprilis per suos discipulos etiam baptizare, reliquam Judaeam pertransiens (ut dicitur Joan. 3, 22) ad declinandam Pharisaeorum invidiam et odium ob multitudinem accurrentium ad suum baptisma, rursum ex Judaea secessit in Galilaeam, ut refert S. Joannes (4, 1). *Oportebat eum transire per Samariam. Venit ergo in civi-*

tatem Samariae, non intrans urbem, in quam discipulos pro cibis emendis dimiserat, sed foris *fatigatus ex itinere sedebat sic supra fontem. Hora erat quasi sexta. Venit mulier de Samaria haurire aquam. Dicit ei Jesus: Da mihi bibere* (ib. v. 6 sq.). Considera 1. Christum pro unius infidelis, ac impudicae, pauperculae, ignobilis mulierculae salute defatigatum fuisse, iter pedestre faciendo ea celeritate, ut venientem ad hauriendam aquam, eodem tempore alloqui ac convertere posset. Quam ergo pro nostra et aliena salute, etiam unius tantum plebeji hominis fatigari, nobis grave esse non debet; praesertim si consideremus, Christum non ista duntaxat vice fatigatum esse, sed Judaeam et Galilaeam absque curru vel equo, constanter pedibus peragrasse; integros dies, ut vix cibo sumendo aliquid temporis reliquum esset, praedicando et hominibus inserviendo, noctem orando transegisse (cfr. Luc. 6, 12); tandem per diversorum Judicum tribunalia raptatum, exivisse ad Calvariae locum, gravi cruce onustum et viribus fractum. Pudeat ergo te tuis commodis adeo addictum esse, vel corporis aut animi incommoda tam cito fugere in procuranda tum tua, tum aliorum salute.

Punctum II. Considera 2. Christum praevenisse, et exspectasse venientem mulierem, et unicum aquae haustum petivisse, ut pro ea ipsi offerret *aquam vivam* (Joan. 4, 10), i. e. gratiam, *salientem* in *vitam aeternam* (ib. v. 14); mulierem autem non dedisse aquam, sed dixisse: *Quomodo tu Judaeus cum sis, bibere a me poscis, quae sum mulier Samaritana?* (ib. v. 9). O quoties Deus gratia sua nos praevenit! Quanto tempore conversionem, et emendationem nostram exspectat! quam modica, et exigua sunt, quae a nobis petit! quam magna, quae promittit! Quam tardi sumus ad danda illa modica, et ad petenda, ac procuranda illa magna! Imitare tamen mulierem Samaritanam in hoc, ut consideres, quis sit ille, qui petit; et quis tu, a quo petit Deus; et quam exigua, levia, ac facilia sint ea, quae petit. Si memor eris illorum verborum: *Si scires donum Dei, et quis est, qui dicit tibi, da mihi bibere* (Joan. 4, 10): non tantum nihil negabis Deo, sed quidquid dederis, parum judicabis, et indignum te censebis, quod Deus dignetur

a te aliquid petere, et accipere. Quemadmodum David, quando cum populo suo universo maximam vim auri et argenti, et aliorum necessariorum ad aedificium magnificentissimum Templi struendi Deo obtulerat, libertate hac summe laetatus dixit (1. Par. 29, 14): *Quis ego, et quis populus meus, ut possimus haec tibi universa promittere? Tua sunt omnia, et quae de manu tua accepimus, dedimus tibi.*

Punctum III. Disce, quomodo sermonem de aqua naturali hic apud Joannem (4, 10 et v. 32) sermonem de cibo corporali, Christus verterit ad sermonem de aqua et cibo spirituali. Unde patet, quomodo, et quanto fructu colloquia spiritualia miscere debeamus sive inter nos, sive cum saecularibus: ut nunquam sine fructu, et sine spirituali documento finiantur colloquia ab argumento profano coepta. Docemur etiam, per terrena et sensibilia mente ad coelestia et spiritualia ascendere, et curam reficiendi corporis et animae refectionem potius transferre.

Meditatio CCXXIII.

(Die 7. Junii.)

De conversione mulieris Samaritanae. (2.)

(Continuatio.)

Joan. 4, 13—25.

Punctum I. Translato sermone de aqua materiali ad aquam spiritualem, dixit Christus mulieri: *Omnis, qui bibit ex aqua hac, sitiet iterum; qui autem biberit ex aqua, quam ego dabo ei, non sitiet in aeternum: sed aqua, quam ego dabo ei, fiet in eo fons aquae salientis in vitam aeternam* (Joan. 4, 13 sq.). Sic nulla bona temporalia possunt explere sitim, et appetitum nostrum, quia omnis illorum delectatio vana et fluxa est, et plerumque in remorsum conscientiae, tristitiam, ac poenitudinem desinit. At bona gratiae in hac vita quietem, gaudium, et spem aeternorum pariunt; in altera autem vita perfectam

satietatem tribuunt. *Secura mens quasi juge convivium* (Prov. 15, 15). *Satiabor, cum apparuerit gloria tua* (Ps. 16, 15).

Punctum II. Cum mulier Samaritana agnovisset, Christum esse Prophetam, mox proposuit illi quaestionem inter Judaeos et Samaritanos valde controversam: *Patres nostri in monte hoc* (Garizim dicto, urbi imminente) *adoraverunt; et vos dicitis, quia Hierosolymis est locus, ubi adorare oportet. Dicit ei Jesus: Mulier crede mihi, quia veniet hora, quando neque in Jerosolymis adorabitis Patrem* (Joan. 4, 20 sq.) — carnalibus animarum Sacrificiis, uti faciunt Judaei, et Samaritae — *sed venit hora et nunc est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu, et veritate. Nam et Pater tales quaerit, qui adorent eum. Spiritus est Deus, et eos, qui adorant eum, in spiritu et veritate oportet adorare* (ib. v. 23 sq.). Vide, qualis debeat esse nostra oratio; et quantopere Deus illam desideret, ita ut quaerat veros adoratores, qui nempe non solum externo ritu, vel externo cultu corporis, vel linguae sono, vel uno tantum in loco, vel more Pharisaico adorent Deum: sed quia Deus aeternus et immensus est, semper oportet orare, et nunquam deficere (cfr. Luc. 18, 1); ubique templa ipsi sunt extruenda; imo extra illa ubique adorandus est (cfr. Act. 17, 24 sqq.). Quia etiam spiritus est, debet adorari in spiritu per intellectum et voluntatem, scil. attente, ac devote. Et quia verax est in promissis, debet adorari in veritate, ut cor consentiat linguae, et vita orationi, cessetque illa Christi querela (Marc. 7, 6 sq.): *Populus hic labiis me honorat; cor autem eorum longe est a me: in vanum autem me colunt* (cfr. Med. CXCV.).

Punctum III. Audito responso Christi mulier vel majorem claritatem, vel majorem certitudinem desiderans, dixit: *Scio quia Messias venit.*[1]) *Cum ergo venerit ille, nobis annuntiabit omnia. Dicit ei Jesus: Ego sum, qui*

[1]) Passim enim increbuerat Messiae propinquus adventus ex vaticinio Jacobi (Gen. 49, 10), quod translatione sceptri de tribu Juda jam erat impletum, et ex vaticinio Danielis (9, 24 sqq.). Unde Judaei putabant, Joannem Bapt. esse Messiam.

loquor tecum (Joan. 4, 25 sq.). Considera, verissimum esse, quod dixit mulier: Christus enim omnia nobis annuntiavit tum per se, tum per Ecclesiam, quae credenda, et quae agenda sunt. Vae ergo haec scienti, et non facienti! Ex eo etiam, quod Christus tam clare, et asseveranter mulieri Samaritanae manifestarit, se esse Messiam, patet, Deum saepe revelare sua mysteria — et dare claras rerum divinarum cognitiones hominibus rudibus et indignis; unde si eas in te experiaris, noli extolli; sed crede, tibi tanquam uni ex illis datas esse.

Meditatio CCXXIV.

(Die 8. Junii.)

De conversione mulieris Samaritanae. (3.)

(Continuatio.)

Joan. 4, 16—19; 28 sqq.; v. 40 sqq.

Punctum I. *Dicit ei Jesus: Vade, voca virum tuum, et veni huc. Respondit mulier, et dixit: Non habeo virum. Dicit ei Jesus: Bene dixisti, quia non habes virum: quinque enim viros habuisti, et nunc quem habes, non est tuus vir: hoc vere dixisti. Dicit ei mulier: Domine video, quia Propheta es tu* (Joan. 4, 16—19). Audiverat Samaritana praeteritorum suorum actuum manifestationem miraculosam, audiverat etiam eodem miraculo confirmatam claram Christi confessionem, qua se esse Messiam confessus est. *Reliquit ergo hydriam suam, et abiit in civitatem, et dixit illis hominibus: Venite, et videte hominem, qui dixit mihi omnia, quaecunque feci. Nunquid ipse est Christus? Exierunt ergo de civitate, et veniebant ad eum* (ib. v. 28 sqq.). Hoc mysterio, quod mulier Christum annuntiatura, hydriam suam reliquerit, significatur nobis, quod nos Christum annuntiaturi, omnia terrena relinquere debeamus, quorum, utpote rerum fluxarum ac vilissimarum possessio ac capacitas, pluris non est aestimanda,

quam hydria aquae, quae etiam facile frangitur, et potum vilissimum continet. Neque hoc alios ad Christum adducendi munere, atque etiam copioso quandoque fructu extolli debemus, — videntes per divinam dispositionem et gratiam id etiam a rudi muliercula strenue, et cum fructu fuisse praestitum, ut patet etiam ex v. 39.

Punctum II. *Cum venissent ergo ad illum Samaritani, rogaverunt eum, ut ibi maneret. Et mansit ibi duos dies. Et multo plures crediderunt in eum, propter sermonem ejus* (Joan. 4, 40 sq.). Ecce! Samaritani, qui comparatione populi Israelitici erant veluti Schismatici et Haeretici, avidissime audiverunt Christum, et intra duos dies plus profecerunt, quam Pharisaei, Scribae, et Sacerdotes ex populo Israelitico tribus annis. Non sinamus Religiosi simili modo nos superari ac confundi a saecularibus, ut ipsi doctrinas coelestes libentius audiant, et plus ex ipsis proficiant, quam nos ex multiplici auditione, lectione, meditatione earundem. Sic etiam contingit, ut incipientes et tirones in virtutis palaestra, in profectu et perfectione brevi vincant milites veteranos, quia apud ipsos principia fervent, apud hos virtutum ac rerum spiritualium studia languent. Idem sibi ne contingat, quivis tepidus Christi cultor caveat, ne scilicet a recenter conversis ad fidem vel ad meliorem vitam, virtutis amore ac studio coelestis sapientiae superetur.

Punctum III. *Et mulieri dicebant: Quia jam non propter tuam loquelam credimus; ipsi enim audivimus, et scimus, quia hic est vere Salvator mundi* (Joan. 4, 42). Ecce! nullum memoratur miraculum, hoc triduo apud Samaritanos a Christo patratum; imo protestantur, se non credere propter loquelam mulieris testantis de miraculosa revelatione vitae suae praeteritae. Sancta enim Christi per biduum cum ipsis conversatio, et sermonis fervor ac efficacia valebat ad multorum conversionem. Sic si verbo et exemplo proximis nostris prodesse studemus, nullo alio opus est miraculo ad magnos progressus faciendos.

Meditatio CCXXV.

(Die 9. Junii.)

De conversione mulieris Samaritanae. (4.)

(Continuatio.)

Joan. 4, 27; v. 31 sqq.

Punctum I. *Et continuo venerunt discipuli ejus, et mirabantur, quia cum muliere loquebatur; nemo autem dixit: Quid quaeris, aut quid loqueris?* (Joan. 4, 27). Insolitum quippe erat Christo, seorsim loqui cum muliere, idque hoc fine, teste S. Cyrillo et aliis communiter, ut castitatis et honestatis omnibus fidelibus, sed maxime Clericis et Religiosis exemplum daret, — quia, ut dicitur (Sir. 42, 13): *De vestimento procedit tinea, et a muliere iniquitas viri.* Non ergo nisi raro, caute, publice, breviter, et ex necessitate cum mulieribus loquendum. Imitandi etiam sunt discipuli, qui in Christi sermonem non ausi sunt curiose inquirere. Sic ne in morum civilitatem et animi tui quietem offendas, noli aliorum sermones et actiones scrutari.

Punctum II. *Interea rogabant eum discipuli dicentes: Rabbi, manduca* (Joan. 4, 31). Ecce, rogandus fuit Christus, ut manducaret: inviti enim quodammodo, et non nisi consueta necessitate coacti, ad reficiendum corpus inducendi debemus, nec voluptati, sed merae necessitati servire, et dum corpus edendo reficitur, sua etiam refectio animae praebeatur. Unde sequitur:

Punctum III. *Ille autem dixit eis: Ego cibum habeo manducare, quem vos nescitis* (Joan. 4, 32). *Meus cibus est, ut faciam voluntatem ejus, qui misit me, ut perficiam opus ejus* (ib. v. 34). Quibus verbis Christus animum a cibis corporalibus abstraxit, ac divertit ad cibum spiritualem, salutem scilicet animarum, quam famelico desiderio propter voluntatem Patris sui magis quam cibum corporalem appetebat; unde hujus famem in animis suorum discipulorum excitare studuit: 1. Propriae famis exemplo. 2. Multitudine, capacitate, et indigentia hominum, sub meta-

phora copiosae et maturae messis, requirentis mesiores: *Levate oculos vestros, et videte regiones, quia albae sunt jam ad messem* (v. 35). 3. Pollicitatione praemii. *Qui metit, mercedem accipit, et congregat fructum in vitam aeternam, ut et qui seminat, simul gaudeat, et qui metit* (v. 36). 4. Facilitate, et jucunditate laboris, eo quod Prophetae Veteris Testamenti comparatione discipulorum, uti et praecessores respectu nostri duros seminandi labores jam confecerint, et solum supersit jucundus labor metendi, juxta vetus et verum proverbium: *In hoc enim est verbum verum: quia alius est, qui seminat, et alius qui metit. Ego misi vos* (nempe caepi mittere, et constitui Apostolos, id est, Missos) *metere, quod vos non laborastis; alii laboraverunt, et vos in labores eorum introistis* (v. 37 et 38). Excita itaque et tu famem in te tam praestantis cibi, et dic: *Meus cibus est, ut faciam voluntatem ejus, qui misit me, ut perficiam opus ejus;* damna vero et repelle alios cibos, si hactenus cibus tuus fuit voluptas corporalis cibi et potus, honor, laus, vana gloria, commoditas corporis, otium, inutilis conversatio ac confabulatio cum hominibus etc.

Meditatio CCXXVI.

(Die 10. Junii.)

De filio Reguli sanato.

Joan. 4, 43—53.

Punctum I. *Post duos autem dies exiit inde* (de Sichar civitate Samariae) *et abiit in Galilaeam. Ipse enim Jesus testimonium perhibuit, quia Propheta in sua patria honorem non habet* (ideo enim abiit in reliquam Galilaeam, relicta urbe Nazareth, ubi fuerat educatus, ut dicitur Matth. 4, 13). *Cum ergo venisset in Galilaeam, exceperunt eum Galilaei, cum omnia vidissent, quae fecerat Jerosolymis in die festo; et ipsi enim venerant ad diem festum.*

Venit ergo iterum in Cana Galilaeae, ubi fecit aquam vinum. Et erat quidam Regulus (id est, Praefectus, vel praecipuus quispiam minister Herodis Antipae, in Galilaea Tetrarchae, vulgo autem Regis appellati). *cujus filius infirmabatur Capharnaum* (in urbe Capharnaum). *Hic cum audisset, quia Jesus adveniret a Judaea in Galilaeam, abiit ad eum, et rogabat eum, ut descenderet, et sanaret filium ejus; incipiebat enim mori. Dixit ergo Jesus ad eum: Nisi signa et prodigia videritis, non creditis* (Joan. 4, 43—48). Ex his verbis pro ordine et serie historiae evangelicae relatis, ultima maxime notanda sunt, et ex iis considerandum, quomodo Christus Regulum propter fidei imperfectionem (quia non credidit, etiam ab absente filium sanari posse) saluberrima reprehensione exceperit; et quomodo Regulus non obstante officii sui dignitate, humiliter sine indignatione, sine negatione vel excusatione objectae incredulitatis, sine contradictione, vel oblocutione objurgationem illam admiserit. Disce ergo ab ipso, quomodo ex ore Superiorum defectuum tuorum reprehensiones excipere, easque pro summo beneficio habere, atque ex illis emendari debeas: sicut Regulus ille, ut patebit, beneficium expertus, et emendatus est. Hinc etiam colligendum est, quantum sit beneficium Dei, si propter tuos defectus, et imperfectiones interius in animo tuo reprehendaris. Hinc Psalmista ait (Ps. 118, 71): *Bonum mihi, quia humiliasti me, ut discam justificationes tuas.* Contra quantum sit damnum ac supplicium, si veluti aegrotus depositus, ac inobediens medico, deseraris; sicut de populo Israelitico dicit Deus (Ps. 80, 13): *Et dimisi eos secundum desideria cordis eorum; ibunt in adinventionibus suis.* Rationem addidit (v. 12): *Et non audivit populus meus vocem meam; et Israel non intendit mihi.*

Punctum II. Humiliter audita reprehensione Christi, dicit ad eum Regulus: *Domine, descende prius, quam mortatur filius meus. Dicit ei Jesus: Vade, filius tuus vivit. Credidit homo sermoni, quem dixit ei Jesus, et ibat* (Joan. 4, 49 sq.). Ecce praemium constantiae in oratione, non mox exaudita, sed cum specie repulsae rejecta! Ecce fructum patienter toleratae reprehensionis! Deus enim

dedit, quod rogatus fuit: Regulus emendavit id, propter quod fuit reprehensus. Diligenter etiam notandum est, quod, licet Christus solum dixerit: *Filius tuus vivit,* Regulus tamen recte crediderit, illum non solum vivere, sed sanum vivere; nam vivere, et non sanum vivere, etsi non sit idem ac mortuum esse, est tamen idem ac mori. Sic etiam vivere, et non sanctum vivere, est idem ac mori, sive, ac proximum esse peccato mortali; propter hujus proximum ac certum periculum homini tepido dici potest, quod S. Joannes (Apoc. 3, 1 sq.) Dei nomine scribere jussus est Angelo, id est, episcopo Ecclesiae Sardis: *Scio opera tua, quia nomen habes, quod vivas, et mortuus es. Esto vigilans, et confirma caetera, quae moritura erant; non enim invenio opera tua plena coram Deo meo.*

Punctum III. *Jam autem eo descendente servi occurrerunt ei, et nuntiaverunt, dicentes, quia filius ejus viveret. Interrogabat ergo horam ab eis, in qua melius habuerit. Et dixerunt ei: Quia heri hora septima* (hora septima ab ortu solis, i. e. prima post meridiem) *reliquit eum febris. Cognovit ergo pater, quia illa hora erat, in qua dixit ei Jesus: Filius tuus vivit. Et credidit ipse, et domus ejus tota* (Joan. 4, 51—53). Sicut miraculum est motivum impellens ad credendum Deo, sic beneficium est motivum ad amandum Deum. Pudeat ergo te, quod unicum miraculum homini Regulo, et toti familiae ejus suffecerit, ad fidem non tantum inchoatam, qualem primo habuit, sed ad perfectam; et tamen tot beneficia (quae ad mentem breviter revocabis) tibi nondum suffecerint ad perfectam ac stabilem Dei caritatem, a tota tua domo sive familia omnium potentiarum animae tuae exhibendam; has potentias nomine totius domus etiam intelligere possumus, quando Isaias (38, 1), Ezechiae dixit: *Dispone domui tuae, quia morieris tu, et non vives.*

Meditatio CCXXVII.

(Die 11. Junii.)

De vocatione Apostolorum. (1.)

Matth. 4, 13. 18—22; Marc. 1, 16 sqq.

Punctum I. Cum Christus in Galilaeam rediisset, ex Cana Galilaeae, *venit, et habitavit in Capharnaum maritima* (Matth. 4, 13) quae quia adjacebat Jordani, ubi is in mare Tiberiadis influit, erat emporium et urbs celeberrima totius Galilaeae, ac gentilium etiam accursu populosissima et frequentissima; ideoque Christus ibi praedicationis in plures propagandae aptissimam sedem fixit, ac plurima patravit miracula, indeque frequenter ad alia loca per reliquam Galilaeae regionem digressus est. *Ambulans autem Jesus juxta mare Galilaeae vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, et Andream fratrem ejus mittentes rete in mare (erant enim piscatores) et ait illis: Venite post me, et faciam vos fieri piscatores hominum. At illi continuo relictis retibus secuti sunt eum* (Matth. 4, 18—20). *Et procedens inde vidit alios duos fratres, Jacobum Zebedaei, et Joannem fratrem ejus in navi cum Zebedaeo patre eorum, reficientes retia sua, et vocavit eos; illi autem statim relictis retibus et patre, secuti sunt eum* (ib. v. 21 sq.). Considera itaque, quam suaviter, quam efficaciter, quam liberaliter hos quatuor discipulos Christus ad statum perfectionis vocarit. Andreae enim, et Petro jam ante octo menses sui desiderium injecerat, quando priori habitationem suam ostendit, et illo die manentem sanctissimo colloquio inflammavit; posteriori vero, quem Andreas frater ejus adduxit, non minus familiarem se exhibuit; atque adeo illos jam discipulos suos, et ut veri simile est, etiam primi miraculi in Cana Galilaeae spectatores (ut colligitur ex S. Joan. 2, 2) sed nondum stabiles sectatores effecit. Nunc autem piscatoriae artis, cujus amore ac desiderio tenebantur, non omnino deserendae, sed cum nobiliori piscatu commutandae spem certam fecit.

dicens: *Faciam vos fieri piscatores hominum.* Posteriores duos discipulos partim fama miraculorum suorum allectos, partim praesenti exemplo aliorum duorum fratrum, Christum actu sequentium attractos, similibus quoque verbis ad sui sequelam invitavit. Perpende, an non simili suavitate te quoque ad vitam religiosam invitaverit ac vocaverit, prius tibi communicans ejus notitiam, aestimationem ac desiderium per longum tempus; dans etiam voluptatem et gaudium circa illas actiones et functiones, quae in religiosa familia sunt exercendae; multa etiam proponens exempla, amplissimas spes hujus mundi deserentium, et sanctissime ac constantissime Deo in Religione servientium. Sic etiam alios, quos Christus non vocat ad vitam religiosam, vocat tamen ad sui sequelam et imitationem, atque ad officia ipsis convenientia, quibus suam, vel aliorum etiam salutem procurent.

Punctum II. Considera etiam, quam efficaciter Christus quatuor illos discipulos vocaverit, ut qui statim relictis omnibus secuti sunt eum. Interna enim illustratione et impulsu movebat illis cor, ut reliqua omnia nihili facerent, et Christo adhaerere beatum ac jucundum ducerent, quemadmodum Psalmista testatur, pro simili interna illustratione et vocatione ad vitam meliorem Deo gratias agens (Ps. 72, 24–28): *Tenuisti manum dexteram meam, et in voluntate tua deduxisti me. Quid enim mihi est in coelo? et a te quid volui super terram? Defecit caro mea, et cor meum, Deus cordis mei, et pars mea Deus in aeternum. Quia ecce, qui elongant se a te, peribunt; perdidisti omnes, qui fornicantur abs te. Mihi autem adhaerere Deo bonum est; ponere in Domino Deo spem meam, ut annuntiem omnes praedicationes tuas in portis filiae Sion.* Haec certe potuissent dicere vocati a Christo discipuli, et haec tu ipse, ad Religionem vel ad vitam meliorem vocatus. Praeterea proposuit ipsis Christus duo efficacissima motiva, et finem, qui spectari debet per ingressum in religionem, scil. imitationem sui, propria vitae sanctitate, et procurationem salutis animarum, in procelloso mari periclitantium ac indigentium liberatore. Uterque finis continebatur in dictis verbis: *Venite post me, et faciam vos fieri piscatores hominum.*

Punctum III. Considera, quam liberaliter Christus discipulos suos vocarit, utpote nihil tale cogitantes, nihil petentes, nihil merentes, ex se prorsus inhabiles ac indignos. Beneficium autem, quod tali vocatione contulit, fuit summum, ut patet ex testimonio Christi (Luc. 8, 10): *Vobis datum est nosse mysterium regni Dei* (sive, ut inquit Matthaeus 13, 11 *mysteria regni coelorum), ceteris autem* (mundanis hominibus) *in parabolis, ut videntes non videant, et audientes non intelligant;* et apud Matthaeum (13, 16): *Vestri autem beati oculi, quia vident, et aures vestrae, quia audiunt. Amen quippe dico vobis: quia multi Prophetae et justi cupierunt videre, quae videtis, et non viderunt, et audire, quae auditis, et non audierunt.* Haec omnia de Religiosis jure dici possunt; sicut et illud, quo gratuitam, et ad summa bona obtinenda ordinatam vocationem agnoscendam Christus proponit (Joan. 15, 16): *Non vos me elegistis, sed ego elegi vos, et posui vos, ut eatis, et fructum afferatis, et fructus vester maneat, ut quodcunque petieritis Patrem in Nomine meo, det vobis.*

Meditatio CCXXVIII.

(Die 12. Junii.)

De vocatione Apostolorum. (2).

(Continuatio.)

Punctum I. Considera circumstantias personarum: fuerunt enim duo paria fratrum, homines ignobiles, pauperes, piscationi et retibus reficiendis intenti. Ex prima circumstantia discimus, eos, quos Christus ad sui sequelam et ad vitam perfectiorem sive Religionem vocat, debere se mutuo fraterno amore prosequi; hinc cum apud Joannem (15, 16) dixisset: *Non vos me elegistis, sed ego elegi vos etc.,* (v. 17) statim subjungit: *Haec mando vobis, ut diligatis invicem.* Et supra (13, 35) voluit hoc esse indicium

suae vocationis ad sanctioris vitae disciplinam: *In hoc cognoscent omnes, quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem.* Ex reliquis circumstantiis confirmatur id, quod a potiori in vocatione ad religiosam vel clericalem vitam de facto fieri videmus, et quod S. Paulus (1. Cor. 1, 26—29) admonet: *Videte enim vocationem vestram, fratres: quia non multi sapientes secundum carnem, non multi potentes, non multi nobiles; sed quae stulta sunt mundi, elegit Deus, ut confundat sapientes; et infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia; et ignobilia mundi, et contemptibilia elegit Deus, et ea, quae non sunt, ut ea, quae sunt, destrueret* (id est, quae pro nihilo habentur, et quae non sunt in aestimatione coram mundo, elegit, ut quae sunt in aestimatione, quoad eandem aestimationem destrueret, ne deinceps aestimarentur, scil. sapientia mundi, potentia, nobilitas etc.) *ut non glorietur omnis caro in conspectu ejus.* Unde gratias age Deo, si ea, quae impedimento solent esse, quo minus Deus vocet, vel quo minus vocanti pareatur, etiam non habuisti, vel si ea contempsisti; et cogita, quam non alta sapientes, pauperes et humiles in religione debeant esse, et quam ii Deo placeant, qui virtutis studio tales sunt, si etiam illi ita Deo placuerunt, qui tales conditionis suae necessitate fuerunt. Nec sine causa Evangelista diligenter notavit, quod priores duo discipuli fuerint mittentes rete in mare, posteriores autem fuerint reficientes retia sua, quia, quos Deus vocat, nec debent esse otiosi, nec humilia officia fugere, sed debent laboris et humilium officiorum esse amantes.

Punctum II. Considera circumstantias rerum, quas discipuli reliquerunt; hae enim erant inquietum, turbulentum, et falsum mare Tiberiadis, navicula, retia, et pater posteriorum duorum fratrum. Per mare intelligitur mundus, in quo humanus animus nunquam potest quiescere, quem tentationum et periculorum procellae turbulentum, et adversitatum acerbitas falsum reddunt. Huic opponitur status religiosus, quem ex (Apoc. 22, 1) recte dixeris: *Fluvium aquae vivae etc.* Per naviculam intelligitur conversatio mundana, perpetuo naufragii periculo exposita propter

innumeras occasiones laedendae conscientiae; ideo S. Paulus Timotheum suum hortatur, ut semper sit *habens fidem et bonam conscientiam, quam quidam repellentes circa fidem naufragaverunt* (1. Tim. 1, 19). Huic naviculae opponitur conversatio religiosa, quae est tutum navigium, quo a Superioribus tanquam navarchis ducimur. Per retia designantur gravissimae insidiae, et fere insuperabiles tentationes mundi, carnis et daemonis, quibus animae irretiuntur, simili modo, quo (Prov. 29, 5) dicitur: *Homo, qui blandis, fictisque sermonibus loquitur amico suo, rete expandit gressibus ejus.* Hujus retis loco dantur nobis illa, quibus animas hominum capiamus. Per patrem Zebedaeum desertum denotantur evitata illa pericula salutis, ob quae (Matth. 10, 36 sq.) Christus dixit: *Inimici hominis domestici ejus. Qui amat patrem, aut matrem plus quam me, non est me dignus.* In horum vicem acquirimus tot patres, quot duces spirituales, tot fratres, quot socios religionis, mutuo caritatis vinculo adstrictos. Illorum ergo discipulorum exemplum imitatus, tantorumque bonorum amore tractus, in easdem cum S. Petro (Matth. 19, 27) gratitudinis voce erumpe: *Ecce, nos reliquimus omnia, et secuti sumus te.* Nec tamen (inquit S. Gregor. hom. 32. circa init.) *sufficit nostra relinquere, nisi relinquamus et nos.*

Punctum III. Considera in verbis Christi: *Faciam vos fieri piscatores hominum*, — quanta gratia et auxilium vocationis promittatur per verbum: *Faciam.* Hoc unico verbo dissolvitur illa quaestio discipulorum, et firmatur responsio Christi apud Matthaeum (19, 25 sq.): *Quis ergo poterit salvus fieri? Aspiciens autem Jesus dixit illis: Apud homines impossibile est, apud Deum autem omnia possibilia sunt.* Ideo etiam S. Paulus (Phil. 4, 13) inquit: *Omnia possum in eo, qui me confortat;* et S. Petrus (I. 5, 10): *Deus autem omnis gratiae, qui vocavit nos in aeternam suam gloriam in Christo Jesu, modicum passos ipse perficiet, confirmabit, solidabitque;* et rursum S. Paulus (Phil. 2, 13): *Deus est enim, qui operatur in vobis et velle, et perficere pro bona voluntate.* Iste dedit rudibus piscatoribus scientiam, ut fierent doctores totius mundi; timidis dedit fortitudinem, ut auderent stare ante

reges et praesides; imperfectis dedit *virtutem supervenientis Spiritus sancti* (Act. 1, 8). *Et virtute magna reddebant Apostoli testimonium resurrectionis Jesu Christi Domini nostri, et gratia magna erat in omnibus illis* (Act. 4, 33). Sic faciet et nos piscatores hominum.

Meditatio CCXXIX.

(Die 13. Junii.)

De energumeno liberato.

Marc. 1, 21—28; Luc. 4, 31—37.

Punctum I. Cum praedictos quatuor discipulos Christus adjunxisset sibi, teste Marco (1, 21) cum illis ingressus est Capharnaum in Templum ad docendum. *Et erat in Synagoga eorum homo in spiritu immundo* (id est, in potestate spiritus immundi, eum obsidentis) *et exclamavit, dicens: Quid nobis et tibi Jesu Nazarene: venisti perdere nos?* (Marc. 1, 23 sq.). Considera, quantum sit odium diaboli adversus hominem, ut quamvis perditissimus sit, tamen tunc tantum se perditum aestimet, si impediatur nocere homini. Unde colliges, quantum tibi ab ejus perpetuis insidiis, et nocentissimis suasionibus cavere debeas, hortante Petro (I. 5, 8): *Sobrii estote, et vigilate: quia adversarius vester diabolus tanquam leo rugiens circuit, quaerens, quem devoret; cui resistite fortes in fide.* Quia tamen ex hoc ipso odio facile conjicere est, Angelorum Beatorum, ac Tutelarium longe majorem esse erga homines amorem, et erga eosdem longe maximum esse amorem ipsius Dei; hinc patet, quanta fiducia et simul vigilantia diabolo resistendum sit; ideo S. Petrus dixit: *Cui resistite fortes in fide.* Praeterea considera, quomodo sibi diabolus timeat a praesentia Dei, et quomodo ejus vires elidantur, quando Deus praesens nobis est per auxilium suae gratiae, et quando nos ipsi Deum nobis praesentem statuimus, et in ejus conspectu nos versari credimus. Dic ergo cum

Job (17, 3): *Libera me Domine, et pone me juxta te, e cujusvis manus pugnet contra me;* — et cum David (Ps 26, 3): *Si consistant adversum me castra, non timebi cor meum. Si exurgat adversus me praelium, in ho ego sperabo.*

Punctum II. Diabolus etiam clamavit: *Scio qui sis Sanctus Dei. Et comminatus est ei Jesus, dicens: Ob mutesce, et exi ab homine* (Marc. 1, 24 sq.). Sicut dia bolus falso dixit: *Scio,* cum tantum habuerit gravem con jecturam; et sicut laudavit Christum animo invido, inimico et non sincero, tantum ne sibi notaretur: ita communite homines solent laudare eos, quos et quorum res non sati noverunt, idque animo non sincero, ad proprium aliquo emolumentum obtinendum, vel incommodum avertendum Unde aeque parum debemus appetere, aut recipere, au aestimare illorum laudem, quam Christus laudem a diabol profectam. Cave autem, ne Christus, ac Deus etiam a t contemnat laudari, et dicat: *Quare tu enarras justitia meas, et assumis testamentum meum per os tuum? T vero odisti disciplinam, et projecisti sermones meos retro sum* (Ps. 49, 16 sq.).

Punctum III. *Et discerpens eum spiritus immundu exiit ab eo* (Marc. 1, 26). *Et cum projecisset illum daemo nium in medium, exiit ab illo, nihilque illum nocuit* (Luc 4, 35). Sic tentator animam affligere, ac tristitia etiar prosternere potest, nocere non potest, nisi volenti. In dia boli obedientia considera, illum quidem statim paruiss Christo, sed voluntatis tamen reluctantis indicia dediss Pudeat itaque te, si diabolus te obedientiae celeritate s peret; vel si non superes diabolum voluntatis promptit dine ac conformitate cum voluntate Superiorum; aut contra eos, et contra mandata eorum impatientiae aut i dignationis signa edas, sicut iste diabolus.

Meditatio CCXXX.

(Die 14. Junii.)

De socru Petri sanata.

Marc. 1, 29—31; Luc. 4, 38 sq.

Punctum I. *Et protinus egredientes de Synagoga venerunt in domum Simonis et Andreae cum Jacobo et Joanne. Decumbebat autem socrus Simonis febricitans, et statim dicebant ei de illa* (Marc. 1, 29 sq.). Lucas ait (4, 38): *Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus, et rogaverunt illum pro ea.* Considera, an non anima tua teneatur multis, et magnis febribus? febres solent alternante immodico frigore et aestu corpus affligere. Immodicum frigus animae est defectus fervoris in oratione. remissio amoris Dei vel proximi; quo fit, ut in cultu divino. et in functionibus obeundis minus ferveas. Calor et aestus immodicus est nimius amor proprius, et si ira facile exardescas. Pro hujusmodi magnis febribus curandis necesse inprimis est, ut agnoscas esse *magnas*, id est, periculosas animae et valde molestas, ac difficulter curabiles. Unde ingens concipiendum est desiderium recuperandae sanitatis, adeoque etiam *statim* invocandus medicus, nempe Christus Deus per SS. Patronos; veluti apud ipsum discipuli pro socru Petri intercesserunt. Et quia Christi personam gerunt Superiores ac Patres spirituales: statim illis de hujusmodi magnis febribus dicendum est, et auxilium ab ipsis petendum.

Punctum II. *Et stans super illam* (id est stans, et inclinans se ad illam) *imperavit febri, et dimisit illam* (Luc. 4, 39). Marcus ait (1, 31): *Et accedens elevavit eam, apprehensa manu ejus; et continuo dimisit eam febris.* Ecce modum sanandi febres. 1. Insistendum est, et intendendum in aegrum, febresque diligenter observandae a medico, nempe propriae vel alterius animae curam gerente. 2. Per verba illa: *Imperavit febri,* vel, ut in Graeco legitur, *increpavit febrem,* — indicatur, febrim animae (non homi-

nem) increpandam, et pro potestate, ac magna cum efficacia pellendam esse, si nimirum ejus gravitas ostendatur, ac reprehendatur; ita tamen, ut subditus non tam se, quam febrim suam increpari, ac persecutione quadam investari advertat. Sic etiam quisque suam febrim increpet, et gaudeat, si a Deo increpetur, ostensa sibi ejus gravitate, ac periculo. 3. Per apprehensionem manus intelligitur suppeditatio auxiliorum, et mediorum ad cooperandum; noli ergo retrahere manum, eam apprehendere volenti, sed acceptando media et auxilia, iisque cooperando manum tuam apprehendi permitte. 4. Elevanda est mens a molli lecto temporalium rerum ad amorem coelestium, et ad Deum. Hac ratione, quantumvis multis et magnis febribus tenearis, Dei gratia facile sanaberis; et si Christus hanc gratiam sanitatis dedit socrui Petri sequentis ipsum, quanto magis dabit illi, qui ipse Christum sequitur?

Punctum III. *Et continuo surgens ministrabat illis* (Luc. 4, 39). Si socrus propter unicum beneficium redditae sibi sanitatis Christo, et discipulis ejus tam prompte ministravit, quanto magis propter innumera et maxima beneficia Deo ac proximis libenter inserviamus, et acceptas a Deo vires tam corporis, quam animi etiam ad ipsius obsequium impendamus?

Meditatio CCXXXI.

(Die 15. Junii.)

Christus multis aegris et energumenis liberatis in deserto orat.

Marc. 1, 32—37; Luc. 4, 40 sq.

Punctum I. *Vespere autem facto, cum occidisset sol, afferebant ad eum omnes male habentes, et daemonia habentes; et erat omnis civitas congregata ad januam, et curavit multos* (Marc. 1, 32 sqq.). Lucas ait (4, 40): *At ille singulis manus imponens, curabat eos.* Ecce, nullum

tempus et locus est importunus Christo; nec de die tantum, nec in Templo tantum, sed semper et ubique paratus est benefacere. Imo notandum est, quod tempore vespertino aegri et energumeni curati sint et adducti ad Christum. Deferamus et nos tempore vespertini examinis animas nostras ad Christum, ut eas a morbis ac daemonis vexationibus liberet. Ad januam domus collata haec beneficia confirmant, quam vere dixerit Christus (Luc 11, 9 sq.): *Pulsate, et aperietur vobis. Omnis enim, qui petit, accipit; et qui quaerit, invenit; et pulsanti aperietur.* Quod si Christus tam promptus et beneficus fuit erga deportatos ad januam sui hospitii, qualis erit erga Religiosos et servos suos, qui non tantum ad januam Christi deferuntur, sed in domo et atriis ejus habitant, ut illi fideliter et constanter velut domestici ejus inserviant. Tropologice per januam domus Christi designatur Ea, quae ab Ecclesia appellatur *Porta Coeli;* ad hanc quotquot congregantur, Christus singulis manus imponens curabit eos.

Punctum II. *Et diluculo valde surgens, egressus abiit in desertum locum, ibique orabat* (Marc. 1, 35). Ecce, quomodo Christus vehementissime occupatus cura animarum, sibi quaerat aptum tempus et locum orandi. Quare nunquam ita negotiis te distrahi sinas, quo minus pro salute propria exercitationes tuas spirituales debita cum attentione ac devotione peragas, praesertim meditationem matutinam, mature a somno te proripiens, ne deinde aliis negotiis impediaris. Locum et tempus aptissimum orationi dari oportet.

Punctum III. *Et prosecutus est eum Simon* (Petrus) *et qui cum illo erant. Et cum invenissent eum, dixerunt ei: Quia omnes quaerunt te* (Marc. 1, 36 sq.). Dixerunt: *Omnes,* id est, ingens multitudo. An tu etiam es inter illos, qui Christum quaerunt, et propter Christum quaerunt? vel es inter illos, de quibus S. Paulus (Phil. 2, 21) ait: *Omnes, quae sua sunt, quaerunt, non quae sunt Jesu Christi?* Caeterum et tu tale de omnibus judicium, bonamque opinionem habeas, qua de omnibus laudabiliter loquaris, et sentias, quod omnes Christum quaerant.

Meditatio CCXXXII.

(Die 16. Junii.)

De Christo ex navicula docente, et de miraculosa captura piscium. (1.)

Luc. 5, 1—6.

Punctum I. Etsi quidam putent, hanc narrationem esse eandem cum ea, quam Matthaeus (4, 18) et Marcus (1, 16) recenset; communior tamen, et longe verior opinio est, esse diversam narrationem, et vocationem quatuor discipulorum ad capiendos homines pro piscibus non hic primum factam, sed confirmatam esse. Considera ergo verba Evangelistae Lucae: *Factum est* (dum scilicet Christus post orationem in deserto Galilaeam docendo peragrat, ut in fine praecedentis capitis dictum est), *cum turbae irruerent in eum, ut audirent verbum Dei, et ipse stabat secus stagnum Genesareth. Et vidit duas naves stantes secus stagnum; piscatores autem descenderant, ut lavarent retia. Ascendens autem in unam navim, quae erat Simonis, rogavit eum, a terra reducere pusillum, et sedens docebat de navicula turbas* (Luc. 5, 1—3). Nempe qui a terra sive ab amore rerum, ac finium terrenorum non est remotus, in hunc turbae irruunt; dum vel immoderate, vel nimis anxie curam alienae salutis gerit, solum ut gratitudinem, laudem, applausum etc. reportet; qui vero nihil terrenum quaerit, is pecate et tranquille omnia peragit, et quasi sedens ex navicula a terra reductus, turbam importunam docet, sine propria animi inquietudine. Sis ergo semper a terra reductus cum Christo, qui etiam Superioribus potestatis suae moderandae pulchrum exemplum dedit, non pro plenitudine dominii imperans Petro, sed rogans eum, a terra reducere pusillum. Imo etiam piscatores praedicti imitandi sunt: cum enim reti nostrae conscientiae, dum hominum piscationi vacamus, multa excrementa terrae, vel frutices soleant adhaerere, ideo post piscationem peractam descendere

debemus, et lavare retia nostra per spiritualem recollectionem, deflentes defectus in piscatione commissos, et animo dimittentes varia phantasmata, et vanitates saeculares ex conversatione cum saecularibus sensim contractas.

Punctum II. *Ut cessavit autem loqui, dixit ad Simonem: Duc in altum, et laxate retia vestra in capturam. Et respondens Simon dixit illi: Praeceptor, per totam noctem laborantes, nihil cepimus; in verbo autem tuo laxabo rete. Et cum hoc fecissent, concluserunt piscium multitudinem copiosam* (Luc. 5, 4—6). Quia homines piscatione capere, non est artis aut virtutis humanae, ideo in altum pelagus divinae misericordiae et meritorum Christi, quae exhaurire non possunt, per diffidentiam nostri et confidentiam in Deum ducere naviculam et retia nostra debemus; quos duos affectus insinuavit responsio Petri. Ex eadem etiam colligitur, quam ad functiones nostras utiliter peragendas proficua sit subjectio nostri judicii, quantumvis in experientia fundati, atque obedientia Superioribus in suscipiendis atque modo praescripto perficiendis functionibus praestita.

Punctum III. *Rumpebatur autem rete eorum* (Luc. 5, 6). In alia piscatione plurimorum et maximorum piscium (scil. 153) post Christi Passionem peracta, Joannes (21, 11) dicit: *Et cum essent tanti, non est scissum rete;* nempe quia in verbo et virtute meritoria Christi utraque vice laxatum est rete. Prima vice ruptio designabat necessariam adhuc separationem animae a corpore; integritas vero secunda vice stabilem unionem per resurrectionem indicabat. Sic omnis nostra piscatio, et felix successus nostrarum actionum tribuendus est virtuti Christi, cui per mortem et resurrectionem data est omnis potestas. Cura quoque, ut virtute meritorum Christi, jam immortalis et incorruptibilis redditi, rete tuum non amplius rumpatur; nempe ut in captura piscium nihil humanae fragilitatis admittas, et ut, quos cepisti, etiam conserves, neque velut rupto reti elabi sinas per mala vitae tuae exempla.

Meditatio CCXXXIII.

(Die 17. Junii.)

De miraculosa captura piscium. (2.)

(Continuatio.)

Luc. 5, 7—13.

Punctum I. *Et annuerunt sociis, qui erant in alia navi, ut venirent, et adjuvarent eos. Et venerunt, et impleverunt ambas naviculas, ita ut pene mergerentur* (Luc. 5, 7). Ecce, solo annutu in auxilium vocati adsunt, et prompte ac amanter conjunctae operae aequalem fructum capiunt. Sic parati et prompti esse debemus ad omnem nutum, ut aliis gratificemur, et quavis in necessitate succurramus. Sic unione, ac consensione animorum, ingens animarum captura facienda est; cavendum tamen a periculo, ne prae multitudine capturae, nos ipsos perdamus, et mergamur per nostri negligentiam, et elationem de rebus praestitis.

Punctum II. *Quod cum videret Simon Petrus, procidit ad genua Jesu, dicens: exi a me, quia homo peccator sum, Domine. Stupor enim circumdederat eum, et omnes, qui cum illo erant in captura piscium, quam ceperant. Similiter autem Jacobum et Joannem filios Zebedaei, qui erant socii Simonis. Et ait ad Simonem Jesus: Noli timere; ex hoc jam homines eris capiens* (Luc. 5, 8—10). Sic ex felici rerum successu non tantum non extolli, sed humiliari debemus, tanquam indigni auxilio, quo Deus nobis dignatur praesens assistere, ne per nostram ingratitudinem gravius ipsum offendamus. Sicut tamen divina assistentia recte nos judicamus indignos, ita etiam ejusdem indigos nos agnoscamus; ideo S. David (Ps. 72, 28) inquit: *Mihi autem adhaerere Deo bonum est: ponere in Domino Deo spem meam.* Unde, quantum in nobis est, illam Dei assistentiam non debemus ipsi deserere; sed dignos nos judicare, qui deseramur a Deo. Propterea S. Petrus dixit: *Exi a me Domine.* Quo autem nos coram Deo

magis humiliamus, eo majora nobis praestabit, ut patet ex Christi consolatoriis verbis, ac promissis. Ex iisdem etiam colligitur, post agnita et confessione deleta peccata, non amplius anxie timendum esse; caritas enim infusa foras mittit timorem.

Punctum III. *Et subductis in terram navibus, relictis omnibus secuti sunt eum* (Luc. 5, 11). Sicut quatuor discipuli ex navibus et piscibus sibi nihil juris ac dominii reservarunt, sed omnia sociis, ac domesticis reliquerunt; sicut jam in prima vocatione omnia deseruerant, solummodo ad usum et exercitium piscatoriae suae artis quandoque revertentes (uti etiam post resurrectionem Christi Joan. 21. leguntur reversi esse) ita etiam ex captura hominum nihil nobis reservare debemus, non remunerationem, non gratitudinem, non laudem, non plausum captantes, sed Christum sequentes, ac cum S. Paulo ad Phil. 1, 21. ex animo dicentes: *Mihi vivere Christus est, et mori lucrum.* Nempe in hac vita sufficit mihi ejus beneplacitum et gratia; finita autem hujus vitae navigatione et piscatione, nempe subductis in terram navibus, et relictis omnibus, quae in terra habuimus, sufficit mihi per mortem sequi Christum in coelesti gloria.

Meditatio CCXXXIV.

(Die 18. Junii.)

De sedata maris tempestate.

Matth. 8, 23—27; Marc. 4. 35—40; Luc. 8, 22—25.

Punctum I. Cum Christum in deserto, quo orandi gratia summo mane secesserat, turbae requisivissent, et invenissent, teste Luca (4, 42) non passus est ab illis, quantumvis rogantibus, se detineri, quo minus reliquam Galilaeam peragraret, ut supra meditati sumus. Aliquando itaque a discipulis trans fretum se vehi jussit: *Et ipse ascendit in naviculam, et discipuli ejus, et ait ad illos:*

Transfretemus trans stagnum. Et ascenderunt. Et navigantibus illis obdormivit. Et descendit procella, et venti in stagnum, et complebantur, et periclitabantur (Luc. 8, 22 sq.). S. Matthaeus (8, 24) inquit: *Et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navicula operiretur fluctibus; ipse vero dormiebat.* Sic etiam illi, qui Christum in anima sua, utpote in gratia constituti, praesentem habent, a descendentibus (id est, per providentissimam Dei dispositionem sibi evenientibus) adversitatibus, et tentationibus nunquam securi sunt, sed quamdiu in vita sunt, in mari sunt, tempestatibus obnoxio solique Christo licet dormire, ac securo esse. Quam facile tamen est, dormientem a somno excitare: tam facile est, ab illo opem impetrare: proinde imitemur discipulos (Marc. 4, 38): *Et excitant eum, et dicunt illi: Magister, non ad te pertinet, quia perimus?* Et (Matth. 8, 25): *Et suscitaverunt eum, dicentes: Domine, salva nos, perimus.*

Punctum II. In praedictis verbis duo ponderanda sunt. Imprimis magnam nobis ingenerant fiduciam illa verba: *Ad te pertinet.* Nam utique ad Christum pertinet, ne pereamus; quia pro salute nostra Sanguinem suum fudit, et infinitum pretium persolvit: ad ipsum etiam pertinet, ne honore Dei neglecto, a servitute ipsius deficiamus; itaque in tentatione constitutus cum fiducia dic ex Psalmo 12. (v. 4 sq.): *Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte, nequando dicat inimicus meus: praevalui adversus eum.* Alterum, quod ex priori consequens est, ne in tentatione pusillanimes, ac nimis timidi statim dicamus: *quia perimus;* mox enim a Christo ob similem timorem, ac diffidentiam in Deum reprehensi sunt discipuli: *Quid timidi estis? necdum habetis fidem?* (Marc. 4, 40). Tu ergo pulso metu nimio, confide Deo, certo promittenti (Ps. 90, 15): *Clamabit ad me, et Ego exaudiam eum: cum ipso sum in tribulatione: eripiam eum, et glorificabo eum.*

Punctum III. *Tunc surgens imperavit ventis, et mari, et facta est tranquillitas magna. Porro homines mirati sunt, dicentes: qualis est hic; quia venti et mare obediunt ei?* (Matth. 8, 26). Homines, qui hoc dixerunt, erant illi, qui in aliis navibus communi periculo liberati sunt: nam,

ut inquit Marcus (4, 36): *Et aliae naves erant cum illo.* Ex his verbis colligitur: 1. Sicut post victas procellas et ventos facta est tranquillitas magna in mari: sic post superatas tentationes fieri in conscientia tranquillitatem magnam, propter testimonium bonae conscientiae. Colligitur: 2. Quod, sicut, quando liberi sumus a tentatione, nunquam debemus esse securi, et incauti: sic quando cum tentationum procellis luctandum est, speranda sit tranquillitas magna; talis enim semper datur vicissitudo et alternatio. Colligitur: 3. Cum mare et venti contra naturam suam obediverint Christi imperio, neminem posse naturae suae vehementiam, vel rei praeceptae arduitatem in excusationem amplius adducere, quando se difficilem praestat Superioribus. Colligitur: 4. Sicut ii, qui Christum nondum, qualis esset, agnoverunt, post obedientiam autem a ventis et mari ipsi praestitam pluris eum aestimarunt: sic Deum ex nostra obedientia, praesertim in rebus naturae nostrae adversantibus, apud alios glorificandum esse. Itaque disce a ventis celeriter, et a mari tranquille obedire, sciens, qualis sit ille, cui obedis.

Meditatio CCXXXV.

(Die 19. Junii.)

De duobus energumenis liberatis.

Marc. 5, 1—20; Luc. 8, 26—39; Matth. 8, 28—34.

Punctum I. *Et venerunt trans fretum maris in regionem Gerasenorum. Et exeunti de navi statim occurrit de monumentis homo in spiritu immundo, qui domicilium habebat in monumentis, et neque catenis jam quisquam eum poterat ligare; quoniam saepe compedibus et catenis vinctus dirupisset catenas, et compedes diminuisset, et nemo poterat eum domare, et semper die ac nocte in monumentis et in montibus erat, et concidens se lapidibus* (Marc. 5, 1—5). Addit S. Lucas (8, 27): *Et vestimento*

non induebatur. Energumenus iste est imago hominis, gravibus peccatis obstricti, nudi et exuti veste animae suae, nempe gratia; gaudentis societate mortuorum, hoc est, carentium vita gratiae; fugientis proborum conversationem, compedes et catenas, id est, graves etiam obligationes divinorum praeceptorum rumpentis, et obduratione in peccatis, velut lapidibus se concidentis ac affligentis. Huic maxime intolerabili homini, et integrae communitati hominum, praesertim bonorum, gravissimo, ac propterea a duobus Evangelistis unice memorato, addit S. Matthaeus alium; qui saltem imago est hominis immorigeri, nec Superiorum jussis morem gerentis, quique querelis, murmurationibus, detractionibus, contentionibus, oblocutionibus facile quosque invadit, et cui praesertim in religioso coetu difficile est convivere; ideo inquit S. Matthaeus (8, 28 sq.): *Occurrunt ei duo, habentes daemonia, de monumentis exeuntes, saevi nimis, ita ut nemo posset transire per viam illam.* (Ipsi tamen propter propinquam morum similitudinem, ut etiam inter perversos fieri amat, inter sese conveniebant, ac conspirabant.) *Et ecce clamaverunt dicentes: Quid nobis et tibi, Fili Dei, venisti huc ante tempus torquere nos?* S. Marcus (5, 6) etiam dicit, ante Christum procidisse, et ne se torqueret, rogasse: quibus similes sunt, qui coram Superioribus se humiliant, ne corrigantur, et ut in vitiis esse, ac manere sinantur. Horum itaque hominum miserrimus, atque ipsis et toti communitati molestissimus status animo perpensus, moveat te, ut neque ipsos tu imiteris; neque alios, quantum in te est, in eo manere sinas; sed quia eorum conversatione et correctione diabolus se perdi, et torqueri fatetur, hanc ipsam de diabolo ultionem sumas, saepius tentationibus suis te torquentem.

Punctum II. *Et interrogabat eum: quod tibi nomen est? et dicit ei: legio mihi nomen est, quia multi sumus* (Marc. 5, 9). *Et rogabant illum, ne imperaret illis, ut in abyssum irent* (Luc. 8, 31). *Et deprecabantur eum spiritus, dicentes: Mitte nos in porcos, ut in eos introëamus. Et concessit eis statim Jesus. Et exeuntes spiritus immundi introierunt in porcos, et magno impetu*

praecipitatus est grex in mare ad duo millia, et suffocati sunt in mari (Marc. 5, 12 sq.). Ex multitudine daemonum in utroque homine congregatorum colligitur, contra quam multos invisibiles hostes pugnandum nobis sit, quantum eorum sit odium adversus hominem, ut si homini nequeant, saltem rebus ejus noceant. *Induite vos armaturam Dei,* — monet nos Apostolus (Ephes. 6, 11 sq.), *ut possitis stare contra insidias diaboli. Quoniam non est nobis colluctatio adversus carnem et sanguinem, sed adversus principes et potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum contra spiritualia nequitiae in coelestibus.* Itaque magna diffidentia tui ipsius, et confidentia in Deum, in Angelos et in Sanctos Auxiliares, vigilanter, et constanter certa bonum certamen; et ut hostes tuos quasi propriis eorum armis, vel consiliis vincas, considera, quid pro evitanda Inferni abysso tibi faciendum vel patiendum sit; cum videas, ipsos daemones superbissimos pro modica dilatione ante Christum prosterni, et pro gratia habere, si sinantur saltem in turpissimis porcis habitare, qui ante volebant exaltare solium suum super astra Dei (cfr. Is. 14, 13 sqq.; Thren. 4, 5). Considera etiam, ad quam turpia desideria deveniant illi, qui cum possent, et deberent semper gaudere in Deo, et de Deo, et propter Deum, ad creaturas convertuntur, et gaudium ac desiderium suum ad vilissimas creaturas transferunt, quemadmodum daemones ad porcos, vel quemadmodum filius prodigus ad siliquas porcorum (Luc. 15, 15 sq.).

Punctum III. *Pastores autem fugerunt, et venientes in civitatem nuntiaverunt omnia, et de eis, qui daemonia habuerant. Et ecce! tota civitas exiit obviam Jesu, et viso eo rogabant, ut transiret, a finibus eorum* (Matth. 8, 33 sq.). Addit S. Marcus: *Et veniunt ad Jesum, et vident illum, qui a daemonio vexabatur, sedentem, vestitum, et sanae mentis, et timuerunt* (5, 15). *Et rogare coeperunt eum, ut discederet a finibus eorum. Cumque ascenderet in navim, coepit illum deprecari, qui a daemonio vexatus fuerat, ut esset cum illo, et non admisit eum, sed ait illi: Vade in domum tuam ad tuos, et annuntia illis, quanta tibi Dominus fecerit, et misertus sit*

tui (ib. 5, 17—19). Ecce! Geraseni pluris aestimantes damnum temporale suorum porcorum, quam ingens beneficium duobus miseris hominibus, totique communitati collatum, ac per Christi praedicationem et miracula conferendum, metu novi damni temporalis, Christum Filium Dei ab ipsis daemonibus proclamatum, a se repellunt, dum rogant, et impetrant ejus discessum. O quoties tu propter commoda tua, et res vilissimas, a te Deum, bona coelestia, illustrationes divinas etc. repulisti! quoties nociva petivisti! et felix, si non impetrasti! Et rursum felix es, quia petiisti, ac impetrasti, ut esses cum Jesu in ejus servitio et societate; quod non solum praefato homini, sed innumeris aliis dignioribus, et aptioribus, atque in virtutis stadio ampliores progressus facturis negatum est.

Meditatio CCXXXVI.

(Die 20. Junii.)

De paralytico sanato.

Matth. 9, 1—8; Marc. 2, 1—12; Luc. 5, 17—26.

Punctum I. *Et ascendens in naviculam transfretavit, et venit in civitatem suam* (id est Capharnaum,[1]) praedicationis suae sedem praecipuam in Galilaea, ut patet ex S. Marco 2, 1). *Et ecce! afferebant et paralyticum in lecto* (Matth. 9, 1). Quod, quomodo factum sit, describit S. Marcus (2, 2 sqq.): *Auditum est, quod in domo esset, et convenerunt multi, ita ut non caperet neque ad januam, et loquebatur eis verbum. Et venerunt ad eum ferentes paralyticum, qui a quatuor portabatur. Et cum non possent offerre illi prae turba, nudaverunt tectum, ubi erat, et patefacientes submiserunt grabatum, in quo paralyticus jacebat.* Paralyticus, usu membrorum destitutus,

[1]) Capharnaum = villa seu vicus consolationis. (S. Hier.).

designat hominem, non utentem membris suis, et viribus ad bene operandum. Ad hujus emendationem cooperantur quatuor bajuli, quorum memoria demittimur, humiliamur, et ad pedes Jesu prosternimur, ut veniam peccatorum, ac teporis emendationem nobis largiatur, utque ad bona opera agiliores reddamur. Primus est mors certissima, tempore incerto, et forsan brevi eventura. Secundus, Extremum Judicium, in quo temporis, et talentorum neglectorum erit reddenda accurata ratio, et omnes etiam justitiae nostrae judicabuntur. Tertius, poenae Inferni, quas saepe promeriti sumus, et quarum remissionem nunquam satis grati ullis operibus exsolvemus. Quartus, praemium Regni coelorum, cujus *non sunt condignae passiones hujus temporis ad futuram gloriam, quae revelabitur in nobis* (Rom. 8, 18). De his diligenti memoria recolendis admonet nos sapientissimus Ecclesiasticus (7, 40): *In omnibus operibus tuis memorare novissima tua, et in aeternum non peccabis.*

Punctum II. *Cum autem vidisset Jesus Fidem illorum, ait paralytico: fili, dimittuntur tibi peccata tua. Erant autem illic quidam de Scribis sedentes, et cogitantes in cordibus suis: Quid hic sic loquitur? blasphemat. Quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus? Quo statim cognito Jesus spiritu suo, quia sic cogitarent intra se, dixit illis: quid ista cogitatis in cordibus vestris?* (Marc. 2, 5—8). Tria hic perpendenda sunt: 1. Sicut Christus prius contulit sanitatem animae per dimissionem peccatorum, quam sanitatem corporis: sic prius illam singulari virtutum studio procurandam, et a Deo petendam esse, quia ad aeternam vitam conducit, et ad temporalem promerendam disponit. Ideo Christus (Luc. 12, 31) dixit: *Quaerite primo regnum Dei, et justitiam ejus, et haec omnia adjicientur vobis.* 2. Considera, per Scribas sedentes designari illos, qui non tantum ipsi in virtute non progrediuntur, sed in hoc se sapientes et perspicaces putant, si aliorum facta et dicta in malam partem trahere queant. 3. Si ipsa aeterna Sapientia Patris sinistra hominum judicia evitare non voluit, etiam nobis pro minimo esse debere, si judicemur ab humano die, ut loquitur Apostolus (1. Cor. 4, 3). Solum itaque nobis cavendum est a divinis judicis

supremi judiciis; quia ipse novit, quid cogitemus in cordibus nostris; ipse enim scrutator cordium et renum sive appetituum nostrorum est (cfr. Sap. 1, 6).

Punctum III. *Ut autem sciatis, quia Filius Hominis habet potestatem, in terra dimittendi peccata, ait paralytico: Tibi dico, surge, tolle grabatum tuum, et vade in domum tuam* (Marc. 2, 10 sq.), vel (ut v. 9 dixit): *Et ambula.* Tibi per haec verba dicitur: *Surge* a peccatis et a languore animi tui; *surge, qui dormis, et exurge a mortuis, et illuminabit te Christus* (Ephes. 5, 14). *Tolle grabatum* pravarum consuetudinum, in quibus depositus jaces, et te dignum reddis vituperio Proverb. 10, 5. *Qui autem stertit aestate* (tempore ad bene operandum concesso) *filius confusionis. Et ambula* de virtute in virtutem, donec pervenias in domum aeternae tuae habitationis, et impleas illud Psalmistae vaticinium (Ps. 83, 8): *Ibunt de virtute in virtutem. Videbitur Deus Deorum in Sion.*

Meditatio CCXXXVII.

(Die 21. Junii.)[1])

De vocatione S. Matthaei.

Matth. 9, 9; Marc. 2, 13 sq.; Luc. 5, 27 sq.

Punctum I. *Et cum transiret inde* (id est a domo abiret, probabiliter extra urbem Capharnaum ad littus maris Galilaeae, ubi navigia, et merces appellebant atque populus confluebat, ut colligitur ex S. Marco (2, 13) et S. Matthaeo (9, 10) *vidit hominem sedentem in telonio, Matthaeum nomine. Et ait illi: Sequere me. Et surgens secutus est eum* (Matth. 9, 9). Hac consueta formula Christus ad suam Familiam vocatos sequi se jubet. Nunquam ergo

[1]) In festo S. Aloysii Gonzagae Conf. S. J. evangelium legitur ex Matthaeo 22, 29 sqq.; Epist. ex Eccl. 31, 8—11.

satisfacies tuae vocationi, nisi Christum sequaris. Pudeat te, quod homo ad telonium sedens, cognita Christi sanctitate ex miraculis Capharnai et alibi patratis, duobus verbis mox ad Christi sequelam pertractus sit; et tu in domo religiosa per tot meditationes, sacras lectiones, adhortationes, illustrationes, divina beneficia, sociorum exempla, etc. ad Christi sequelam invitatus, ab eo tam longe adhuc distes.

Punctum II. *Et factum est, discumbente eo in domo* (scil. Matthaei, alio nomine Levi dicti, ut patet ex S. Lucas 5, 29: *Et fecit ei convivium magnum Levi in domo sua) ecce multi Publicani, et peccatores venientes, discumbebant cum Jesu, et discipulis ejus. Et videntes Pharisaei* (scil. intrantem in domum, quidque in ea factum esset, requirentes) *dicebant discipulis ejus: quare cum publicanis et peccatoribus manducat magister vester?* (Matth. 9, 10 sq.). Hoc convivio et magno quidem, indicatur, Christum a peccatore converso ad magnum convivium adhiberi. Dicit enim in Apoc. 3, 20: *Si quis audierit vocem meam, et aperuerit mihi januam, intrabo ad illum, et coenabo cum illo, et ipse mecum.* Quia namque Christus esurit, et sitit justitiam nostram (ut patet ex Joanne 4, 7 et 34, ubi Christus sitiebat salutem Samaritanae mulieris, ac ejusdem, tanquam operis a Patre coelesti sibi demandati, effectione veluti cibo reficiebatur) et quia peccator poenitens esurit ac sitit justitiam suam; hinc si eam etiam operetur, Christus coenat cum illo, et ille cum Christo. Hunc ergo semper hospitem habeas, ut aliquando etiam te invitet ad Coenam suam magnam (cfr. Luc. 14, 16 sqq.) et ut gratum te exhibeas, non solum convivium tibi multoties facienti, sed etiam facienti ex suo Corpore et Sanguine.

Punctum III. *At Jesus audiens* (sive ex discipulis mox querelam deferentibus, sive ex ipsis Pharisaeis elatiori voce murmurantibus, sive auditione mentali, qua etiam cogitationes cordium vidit in praecedenti meditatione, scilicet visione mentali) *ait: Non est opus valentibus medicus; sed male habentibus. Euntes autem discite, quid est: Misericordiam volo, et non sacrificium; non enim veni*

vocare justos, sed peccatores (Matth. 9, 12 sq.). Primo ergo murmurationem, ac temerarium judicium de actionibus aliorum disce cohibere, supponendo bonam illorum intentionem, et justas causas quod Pharisaei de Christo utique supponere debuissent. Deinde iterum patet, Christum non tam esuriisse cibos sibi appositos, quam salutem convivarum. Hujus ergo continuo studio te pascentem pasce. Denique Christus manducando cum peccatoribus docere voluit, quomodo defectus aliorum et illorum peccata benigne supportari a nobis debeant, et suavi conversatione emendari.

Meditatio CCXXXVIII.

(Die 22. Junii.)

De suscitatione filiae Jairi.

Matth. 9, 18—20; Marc. 5, 22—42; Luc. 8, 41—42.

Punctum I. Vix Christus Pharisaeis de manducatione cum peccatoribus se purgaverat, et adhuc iisdem ad aliam quaestionem per discipulos Joannis propositam responderat, teste Matthaeo (9, 18): *Ecce Princeps unus accessit* (Jairus nomine, Princeps Synagogae Capharnaëusis, sive unus de Archisynagogis, ut inquiunt Marcus et Lucas) *et adorabat eum dicens: Domine, filia mea modo defuncta est; sed veni, impone manum tuam super eam, et vivet.* Marcus (5, 23) ait, eum dixisse: *Filia mea in extremis est. Veni, impone manum super eam, ut salva sit, et vivat.* Is itaque suspicans, filiam suam, se iter faciente, probabiliter jam mortuam esse, utrumque dixit: nempe alterutrum sub disjunctione esse verum, et fide, minus quidem perfecta, ac firma, credidit, solo attactu vitam vel sanitatem filiae posse restitui; quamvis cum determinate a servis, revertenti occurrentibus, mortuam esse intellexit, coeperit dubitare. *Et surgens Jesus sequebatur eum, et discipuli ejus* (Matth. 9, 19). Cum autem servi mortuam nuntiarent, teste Marco (5, 36) ait Archisynagogo: *Noli*

timere, tantummodo crede. Considera modum inaequalem agendi, quo Christus apud Joannem (4, 48) Regulum pro filio suo idem similiter imperfecta fide rogantem acriter reprehendit, Archisynagogum vero suaviter solatur, et ad fidem adhortatur. Cum Regulo non descendit in domum ejus; cum Archisynagogo descendit. Ostendit nimirum sapientissimus Magister, et animorum peritissimus medicus, non eodem modo cum omnibus esse procedendum, sed cujusque naturam, constitutionem, capacitatem, dispositionem esse attendendam a Superioribus, vel a curatoribus animarum. Deinde erga Regulum demonstravit suam potentiam, quando etiam absens ejus filium sanavit; erga Archisynagogum demonstravit suam bonitatem, quando et domum ejus accedere, et eo, quo petebat Archisynagogus, modo filiam vitae ac sanitati reddere dignatus est. Perpende nunc, quo agendi modo Deus erga te usus sit; nempe quam leni, suavi, et efficaci; quomodo media salutis desiderio tuo accommodaverit; quoties te accedere sive per internam visitationem, sive per S. Communionem dignatus fuerit; quoties animam tuam a morte praeservarit, vel resuscitarit. Unde ad confidentiam, amorem, gratitudinem et perseverantiam in curanda salute animae tuae, et ad obsequium illius impendenda, te excita. Et majori fide ac indifferentia ad medicum animae tuae accede, quam dictus Archisynagogus, qui Christo modum sanandi filiam suam praescribere ausus est, dicendo: *Veni, impone manum tuam super eam.*

Punctum II. *Et veniunt in domum Archisynagogi, et videt tumultum, et flentes, et ejulantes multum. Et ingressus, ait illis: Quid turbamini, et ploratis? puella non est mortua, sed dormit. Et irridebant eum* (Marc. 5, 38–40). Ex tumultu, fletu, et ejulatu in morte puellae, conjice, quid fiat in anima, quamprimum per peccatum moritur. Quod si tamen cito ad Christum per poenitentiam recurratur, facile est, eam velut a somno suscitare. Cave tibi a tanto tumultu conscientiae, et a somno tam fatali: imo si tantum dormias, et revera mortuus non sis, audi, quid tibi dicatur (Prov. 6, 9–11): *Usque quo piger dormies? quando consurges e somno tuo? paululum dormies, et paululum dormitabis, paululum conferes manus, ut*

dormias: et veniet tibi, quasi viator egestas, et paupertas, quasi vir armatus. Si vero impiger fueris, veniet ut fons, messis tua, et egestas longe fugiet a te. Tu etiam, ne Christi monita irridere ausis, sicut illi, qui ex immoderato fletu et ejulatu mox in stultum risum dissoluti sunt; prout communiter ab illis fieri solet, qui suis passionibus fraena laxant, ut nunc immodice tristentur, nunc immodice rideant.

Punctum III. Considera modum, quo Christus puellam a mortuis resuscitavit: *Ipse vero ejectis omnibus assumit patrem et matrem puellae, et qui secum erant* (scil. tres discipulos, ut v. 37 dictum) *et ingreditur, ubi puella erat jacens, et tenens manum puellae, ait illi: Puella surge: et confestim surrexit puella, et ambulabat etc.* (Marc. 5, 40—42). Sic quando affectus inordinati, qui in anima tumultum excitant, fuerint ejecti, ut vox Christi, jubentis surgere, audiri possit: et si manus nostra auxilio gratiae fuerit apprehensa, et adjuta ad operationem, qua se erigat anima ad surgendum: mox renovabitur in nobis miraculum puellae ad vitam reductae. Omni itaque diligentia in id incumbe, ne (ut hactenus te fecisse dolebis) Deo ad te veniente, praesertim tempore orationis et meditationis per distractiones ac tumultuantem passionum efferarum turbam voci interius loquentis Dei ullo modo obstrepas; ne auxiliarem manum porrigenti cooperari, et a somno surgere jubenti parere differas: ne etiam in pedes erectus ambulare, ac in virtute progredi desistas.

Meditatio CCXXXIX.

(Die 23. Junii.)

De muliere haemorrhoissa sanata.

Marc. 5, 25—34; Luc. 8, 43—48; Matth. 9, 20—22.

Punctum I. Christo ad filiam Jairi resuscitandam eunte, et plurima turba de littore maris Galilaei in proximam urbem Capharnaum ipsum comitante, antequam istam a se dimisisset: *Mulier, quae erat in profluvio sanguinis annis duodecim, et fuerat multa perpessa a compluribus medicis et erogaverat omnia sua, nec quidquam profecerat, sed magis deterius habebat. Cum audisset de Jesu, venit in turba retro, et tetigit vestimentum ejus; dicebat enim: Quia si vel vestimentum ejus tetigero, salva ero* (Marc. 5, 25—28). S. Lucas (8, 44) ait: *Accessit retro, et tetigit fimbriam vestimenti ejus.* Considera primo, si mulier haec pro sanguinis sui profluvio sistendo, constanti duodecim annorum cura, patienti plurimorum acerborum remediorum tolerantia, omnium bonorum temporalium sumptu ac impendio, cum incerta, imo irrita spe tanta egit, tulitque, quantumvis inde deterius haberet: quanta constantia ac longanimitate, quanta patientia ingrata quaevis media, a spiritualibus medicis, et Superioribus nobis praescripta, adhibere, quamque prompti ad omnium potius aliarum creaturarum jacturam faciendam esse debeamus, tantum ut ne aeterna amittamus; curam igitur animae magis quam corporis tui habeas, coelestium magis quam terrenorum; cum tamen haec animae bona acquirendi non tantum incerta et noxia, sed certissima et efficacia remedia habeamus, cujusmodi sunt quotidianae spirituales exercitationes, devotus usus Sacramentorum, fuga periculorum, usus occasionum, diligens cura, et bona intentio in consuetis functionibus.

Punctum II. Considera, praeter praedicta efficacissima media, unum etiam esse attactum fimbriae vestimenti Christi, cum aequali fiducia, humilitate et reverentia, sicut

a muliere peractum est. Hic autem attactus consistit in sumptione Corporis ac Sanguinis Christi sub fimbria specierum Eucharisticarum, — vel in imitatione externae ac sensibilis conversationis Christi inter homines, praesertim ultimo Passionis tempore, quae proinde fimbriae rationem habet, — vel in imitatione humilitatis Christi, qui tanquam Supremus Sacerdos, cum indutus sit vestimento justitiae, quemadmodum David (Ps. 131, 9) ait: *Sacerdotes tui induantur justitiam*, — fimbriae suae, id est, humilitatis contrectatione nos liberabit ab omni vitae spiritualis profusione, ne quidquam virium perdatur; et ab omni infirmitate sanabit, quemadmodum etiam Marcus (6, 56) ait: *Deprecabantur eum, ut vel fimbriam vestimenti ejus tangerent; et quotcunque tangebant eum, salvi fiebant.*

Punctum III. *Et confestim siccatus est fons sanguinis ejus, et sensit corpore, quia sanata esset a plaga. Et statim Jesus in semetipso cognoscens virtutem, quae exierat ab illo, conversus ad turbam ajebat: Quis tetigit vestimenta mea? Et dicebant ei discipuli sui: Vides turbam comprimentem te, et dicis: Quis me tetigit? Et circumspiciebat videre eam, quae hoc fecerat. Mulier vero timens et tremens, sciens, quid factum esset in se, venit et procidit ante eum, et dixit ei omnem veritatem. Ille autem dixit ei: Filia, fides tua te salvam fecit; vade in pace, et esto sana a plaga tua* (Marc. 5, 29—34). Duplex causa fuit Christo quaerendi, quis se tetigisset. 1. Ut mulieris fides, humilitas et reverentia, quam ipsa praestabat occulte, perfringens obstantem turbam, toti mundo inclarcesceret, et sic declinata laus ipsam tanto magis sequeretur, nobisque ejus, latere cupientis, modestia in exemplum proponeretur. 2. Ut mulier publica confessione beneficii a Deo impetrati se gratam exhiberet. *Etenim Sacramentum regis abscondere bonum est: opera autem Dei revelare et confiteri honorificum est* (Tob. 12, 7). Ex consideratione praedictorum verborum etiam patet, cur aliqui ex contactu Christi in Eucharistia nullum, vel exiguum fructum referant; quia non timentes ac trementes tangunt, sed importune irruunt ac comprimunt. Hinc saepe neque pacem, neque sanitatem referunt. Idem contingit illis, qui vesti-

mentum Christi non tangunt occulta imitatione, vel qui ad fimbriam humilitatis se non demittunt; quam tamen vel ab hac ipsa muliere discas, quae sciens beneficium ingens a Christo in se collatum, *timens et tremens* illud agnovit ac recensuit. Quippe semetipsum humiliantis proprium est, non extolli, sed potius cum timore, ac tremore beneficium a Deo accipere, considerata propria indignitate, et ingratitudine, qua Deo peccata pro gratiis referimus, et earum usum fructumque negligimus.

Meditatio CCXL.

(Die 24. Junii.)

De duobus coecis illuminatis.

Matth. 9, 27—31.

Punctum I. Cum Christus muliere Haemorrhoissa prius in itinere sanata, et deinde filia Jairi resuscitata, in domum suam, quam in eadem urbe Capharnao sibi ad tempus conduxerat, vel precario concessam incoluerat, regrederetur: *Secuti sunt eum duo coeci clamantes, et dicentes: Miserere nostri, Fili David. Cum autem venisset in domu, accesserunt ad eum coeci* (Matth. 9, 27 sq.). Considera, quid et quomodo petierint. Id nempe petierunt, quo sibi nihil utilius, nihil magis necessarium in hac vita crediderunt; certe stulti fuissent, si ab eo, quem cognitis et auditis tot miraculis, et quidem duobus paulo ante praestitis, crediderunt posse, ac velle sibi restituere visum, ejus loco exiguam eleemosynam petivissent. Unde econtra nos stulte agimus, si scientes, Deum posse et velle nobis dare visum mentis, ut peccatorum turpitudinem, rerum mundanarum brevitatem ac vanitatem, coelestium bonorum praestantiam ac perpetuitatem clare cernamus (quo visu mentis nihil nobis est utilius, nihil magis necessarium ad vitam pie ac beate agendam) nihilominus petamus exigua, temporalia, ac terrena bona, honorem scilicet, famam, laudem,

aestimationem apud homines, etc. Circa alterum vero, quomodo petierint, observa 1. illos Christum secutos esse; 2. clamasse; 3. non quemvis pro se tantum, sed communi oratione pro se mutuo per veram proximi caritatem orasse; 4. non destitisse, donec exaudirentur. Si iste modus ad impetrandum visum corporis tam fuit efficax: quanto efficacior erit, si Christum sequaris per imitationem et obedientiam, implendo omnem ejus voluntatem? *Scimus autem, quia Deus peccatores non audit: sed si quis Dei cultor est et voluntatem ejus facit, hunc exaudit* (Joan. 9, 31); — si clames eo clamore, quo devotissimus David in Psalmis suis perpetuo dicit, se ad Dominum clamasse, et exauditum esse, nempe orationis vehementia, quae consistit in devotione, tui ipsius humiliatione, fiducia in Deum? Si cum mutua animorum et votorum unione orans, illius promissionis te participem reddas (Matth. 18, 19 sq.): *Dico vobis, quia si duo ex vobis consenserint super terram de omni re, quamcunque petierint, fiet illis a Patre meo, qui in coelis est: ubi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum;* — et illius alterius, qua Deus constantiam orationis remuneratur: *Si ille perseveraverit pulsans, dico vobis, etsi non dabit illi surgens, eo quod amicus ejus sit; propter improbitatem tamen surget, et dabit illi etc. Et ego dico vobis; petite et dabitur vobis* (Luc. 11, 8 sq.).

Punctum II. *Et dicit eis Jesus: Creditis, quia hoc possum facere vobis? Dicunt ei: Utique Domine. Tum tetigit oculos eorum dicens: secundum fidem vestram fiat vobis. Et aperti sunt oculi eorum* (Matth. 9, 28 sq.). Ecce coeci agnoverunt, Christum esse Filium David, et Messiam ex ipsius semine promissum, de quo Isaias ait (35, 4 sq.): *Deus ipse veniet, et salvabit vos. Tunc aperientur oculi coecorum, et aures surdorum patebunt.* Noverant enim, jam impletum esse tempus mittendi Messiae juxta vaticinium Jacob (Gen. 49, 10), eo quod sceptrum de tribu Juda jam esset translatum ad Herodem alienigenam; unde jam passim exspectabatur, et propter miracula patrata Jesus etiam credebatur esse ille promissus Filius David, quo nomine Messiam appellabant. Verum

Scribae et Pharisaei erant coeciores his coecis, cum tamen essent Legis Doctores; nec credebant, nec agnoscebant Christum esse illum promissum Filium David. Sic de facto rudes homines, et in naturalibus scientiis, vel S. Scripturis coeci, saepe magis sunt illustrati a Deo, et sanius judicant de rebus ad salutem animae spectantibus, quam docti. Itaque noli extolli in sapientia et scientia quacunque, sed meditatione, sacra lectione, humilitate et studio perfectionis dispone te ad recipiendas a Deo notitias spirituales ac practicas: et esto inter illos coecos ac rudes, de quibus Christus (Matth. 11, 25): *Confiteor tibi, Pater, Domine coeli et terrae, quia abscondisti haec a sapientibus et prudentibus, et revelasti ea parvulis.* Disce etiam ex verbis Christi, et ex tactu manuum ejus, quo communiter aegros et mortuos curabat, secundum mensuram fidei ac dispositionis nostrae divina nobis beneficia obtingere.

Punctum III. *Et comminatus est illis Jesus dicens: videte, ne quis sciat. Illi autem exeuntes diffamaverunt illum in tota terra illa* (Matth. 9, 30 sq.). Ecce occultam sanationem Haemorrhoissae voluit Christus publicari; illuminationem coecorum, et resuscitationem filiae Jairi voluit taceri: priori voluit docere gratitudinem, posteriori humilitatem; ut si Christus, quantum erat in se, optasset latere sua miracula, et neque ab aliis prodi, saltem nos ipsi non proderemus nostra opera laudabilia ad vanam gloriam aucupandam.

Meditatio CCXLI.

(Die 25. Junii.)

De energumeno muto liberato.

Matth. 9, 32—35.

Punctum I. *Egressis autem illis* (duobus coecis, de quibus dictum est in praecedenti meditatione) *ecce obtulerunt ei hominem mutum, daemonium habentem* (Matth. 9, 32). Considera miseriam hujus hominis; diabolus enim

tenuit linguam ejus, ut neque Deo debitas laudes persolvere, neque divina ac spiritualia colloquia miscere, neque corporis, neque animae suae necessitates proponere, neque in dubiis consilia, neque in adversis solatia requirere, neque animae suae morbos explicare, neque alios corrigere, instruere aut admonere posset. Utinam non eadem miseria labores, et dicere cum Isaia (6, 5) debeas: *Vae mihi, quia tacui!* Cum Psalmista vero (Ps. 31, 3): *Quoniam tacui* (animae meae morbum ex adulterio et homicidio contractum) *inveteraverunt ossa mea, dum clamarem tota die,* — i. e. infirmata et quasi senio debilitata sunt ossa mea per continuam inclamationem veniae et auxilii pro reparatione damni, mihi ex dissimulatione et taciturnitate meorum peccatorum, et mei miseri status orti. Cura ergo, in omnibus praedictis a muto daemonio liberari. Magis autem cave, ne in illis sis mutus, et in aliis nimis sis solutae linguae, scilicet ad murmurandum, conquerendum, confabulandum, detrahendum, gloriandum, contendendum etc. Audi Ecclesiasticum (20, 5—8): *Est tacens, qui invenitur sapiens: et est odibilis, qui procax est ad loquendum. Homo sapiens tacebit usque ad tempus; lascivus autem et imprudens non servabit tempus. Qui multis utitur verbis, laedet animam suam.* Audi etiam S. Paulum (Ephes. 4, 29): *Omnis sermo malus ex ore vestro non procedat, sed si quis bonus ad aedificationem fidei, ut det gratiam audienti.* Dominare igitur linguae tuae. Nam: *Si quis in verbo non offendit, perfectus est vir. — Lingua ignis est, universitas iniquitatis* (Jacob. 3, 2. 6).

Punctum II. *Et ejecto daemonio locutus est mutus, et miratae sunt turbae, dicentes: Nunquam apparuit sic in Israel. Pharisaei autem dicebant: In principe daemoniorum ejicit daemones* (Matth. 9, 33 sq.). Tria hic documenta accipe: 1. Ut malevolorum obtrectationes de rebus tuis praeclare gestis patienter feras, memor, quidquid egeris, semper fore, qui sinistre de te, dictis, et factis tuis loquantur, et bene acta male interpretentur. 2. Ne aliorum laudem eleves; quasi tibi decedat, quidquid laudis de sapientia, doctrina, virtute etc. aliis accedit. 3. Ne, sicut Pharisaei expulsionem daemonii, Christi honori debitam, principi dae-

monionum attribuerunt, sic tu laudem ex dictis praeclare, factisve tuis redundantem tibi attribuas; soli enim Deo debetur honor et gloria.

Punctum III. *Et circuibat Jesus omnes civitates et castella, docens in Synagogis eorum, et praedicans Evangelium Regni, et curans omnem languorem et omnem infirmitatem* (Matth. 9, 35). Ecce, non obstante ingratitudine, sinistris sermonibus, et gestorum iniquis interpretationibus, quantumvis eae a Pharisaeis, sapientiae, doctrinae sanctitatisque aestimationem apud vulgus habentibus, hic et alias frequenter proficiscerentur, minime propterea destitit Christus a functionibus sui officii et beneficiis praestandis. Sic nec tu desistas a laboribus et piis operibus, etiamsi homines non agnoscant, sed male loquantur.

PARS VII.

De vita et gestis Christi secundo anno praedicationis.

Meditatio CCXLII.

(Die 26. Junii.)

De paralytico ad piscinam Probaticam sanato.

Joan. 5, 1—11. (15.)

Punctum I. *Post haec erat festus dies Judaeorum* (intellige secundum longe communiorem et veram sententiam diem Paschatis, qui per antonomasiam dies festus Judaeorum dicitur, et ad quem celebrandum Christus ex Galilaea in Judaeam Jerosolymas ascendit, incipiens alterum praedicationis annum, computando illum a primo Paschate praecedentis anni, et demptis prioribus aliquot hebdomadibus) *et ascendit Jesus Jerosolymam. Est autem Jerosolymis Probatica piscina, quae cognominatur hebraice Bethsaida, quinque porticus habens; in his jacebat multitudo magna languentium, coecorum, claudorum, aridorum, exspectantium aquae motum. Angelus autem Domini descendebat secundum tempus in piscinam, et movebatur aqua, et qui prior descendisset in piscinam post motum aquae, sanus fiebat a quacunque detinebatur infirmitate* (Joan. 3, 1—4). Piscina haec praefigurabat sacra-

mentum baptismi, poenitentiae, et ipsum etiam pretiosum Sanguinem Christi Domini, quo per quinque sacrorum Vulnerum porticus diffuso, omnes languores, et infirmitates nostrae sanantur. Iste vero sacratissimus Sanguis movetur ab Angelo, quotiescunque ex ejusdem meritis piam motionem in animo nostro experimur; quod maxime fieri solet, quando secundum tempus exercitationum spiritualium descendens Angelus Custos mentes nostras commovet, et quasi fluctibus profusi a Christo Sanguinis agitat. Solum est opus, ut magna alacritate eum nobis, et nos illi applicemus, ac immergamus, cooperando internae motioni. Sine hac alacritate cooperationis nunquam sanaberis, sed alii ejus ope ante te sanabuntur, quacunque etiam graviori infirmitate detineantur. Poeniteat ergo te, toties motum ab Angelo Custode factum neglexisse. Pudeat te ab aliis, per religionis ingressum serius ad piscinam hanc delatis, alacritate, et reportatae sanitatis beneficio praevenire. Pudeat semper inter languentes jacere, et tamen fontem salutis ad manum habere, totiesque ab Angelo frustra moveri.

Punctum II. *Erat autem quidam homo ibi, triginta et octo annos habens in infirmitate sua. Hunc cum vidisset Jesus jacentem, et cognovisset, quia jam multum tempus haberet, dicit ei: Vis sanus fieri? Respondit ei languidus: Domine, hominem non habeo, ut, cum turbata fuerit aqua, mittat me in piscinam* (erat enim paralyticus, et seipsum non poterat movere), *dum venio enim ego, alius ante me descendit* (Joan. 5, 5—7). Paralysis designat teporem et languorem, quo enervatur animus ad bene operandum, et progrediendum in virtute. Tu hoc morbo laboras, idque multo tempore, quo in religione proximus piscinae versaris. Annon tandem vis sanus fieri? Annon merito de hac tua voluntate per interrogationem illam posses suspectus reddi, quod nunquam serio volueris? Certe, homine non cares, habes enim Superiores, Patres Spirituales, habes innumeros sanctos Patronos, habes ipsum Christum, qui te in vulnerum suorum porticus paratus est recipere, et Sanguini suo immergere. Itaque fac, ut serio et constanter velis sanus fieri, atque a tua paralysi, ac tepore et languore animi liberari.

Punctum III. *Dicit ei Jesus: Surge, tolle grabatum tuum, et ambula. Et statim sanus factus est homo ille, et sustulit grabatum suum, et ambulabat. Erat autem Sabbatum in die illo. Dicebant ergo Judaei illi, qui sanatus fuerat: Sabbatum est, non licet tibi tollere grabatum tuum* (licuit autem non solum propter dispensationem Christi, sed propter manifestandam gloriam Dei ex plena sanitate reddita, et pro Christo tanquam misso Messia comprobando) *Respondit eis: Qui me sanum fecit, ille mihi dixit: Tolle grabatum tuum, et ambula* (Joan. 5, 8—11). Si vis et tu sanari, et quidem a languore quantumvis vetusto, conatus tibi adhibendus est in surgendo, et tollendo grabato, scilicet in tollendis causis tuae oscitantiae ac teporis, et in pravis habitibus extirpandis; et semper ambulandum, nunquam sistendum vel recumbendum est, usque dum ad terminum viae hujus pervenias. Nec curandi hominum sermones, sed perficienda voluntas ejus, qui te sanum fecit, quidquid dissentiant, vel contradicant homines. Nec dies ullus excipiendus, aut praetermittendus est, quo minus aliquem in eo progressum facias; semper enim non solum licet, sed etiam oportet bene facere.

Meditatio CCXLIII.

(Die 27. Junii.)

De judiciali Christi potestate.

Joan. 5, 25—29.

Punctum I. *Amen, amen dico vobis, quia venit hora, et nunc est, quando mortui audient vocem Filii Dei, et qui audierint, vivent* (Joan. 5, 25). Cum Judaei scandalizati essent, quod Christus paralyticum Sabbato sanasset, ostendit ipsis, se Filium Dei esse, et non tantum habere potestatem sanandi aegros, sed etiam resuscitandi mortuos, et judicandi; et jam ultimum tempus mundi advenisse, quo ipse instituturus esset judicium universale, et

alios vocaturus ad vitam aeternam in coelo beate ducendam, et in alios laturus sententiam judicialem aeternae damnationis. Unde (ib. v. 28 sq.) inquit: *Nolite mirari hoc, quia venit hora, in qua omnes, qui non in monumentis sunt, audient vocem Filii Dei: et procedent, qui bona fecerunt, in resurrectionem vitae: qui vero mala egerunt, in resurrectionem judicii.* Considera, quam ista *Mora,* et istud *Nunc* designans totum tempus intermedium, a primo Christi adventu usque ad ultimum, breve quidem sit comparatione secuturae aeternitatis, et propterea hujus comparatione omnia terrena bona a mala nihili ducenda sint; adeo, ut illa non cupias, ista pro gloria Dei et tua salute non horreas. At quam longum hoc *Nunc* est illis, qui secundum corpora in monumentis sunt, secundum animas vero in tormentis, et flammis purgatoriis? Porro quia, qui audierint vocem Filii Dei, — vivent, fac ipse precibus et suffragiis tuis, ut animae illae hodie audiant desideratissimam illam vocem vocantis: *Venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis Regnum* (Matth. 25, 34).

Punctum II. Considera, omnes, qui in monumentis sunt, audituros vocem Filii Dei, sed non eandem. Qui bona fecerunt, audient vocem, de qua dicent: *Vox gaudii, et vox laetitiae, et vox sponsi* (Jer. 33, 11). Qui vero mala egerunt, dicent: *Vocem terroris audivimus: formido, et non est pax* (Jer. 30, 5). Audient enim: *Discedite a me maledicti in ignem aeternum* (Matth. 25, 41). Ne itaque audias aliquando vocem Dei repellentis, audi nunc vocem vocantis, praecipientis, prohibentis, consulentis etc.

Punctum III. Considera, unde Christo potestas illa data sit; ipse enim hoc indicat: *Sicut enim Pater habet vitam in semetipso, sic dedit et Filio habere vitam in semetipso* (id est, per generationem communicavit ipsi naturam divinam, quae est a se, et eadem est in Patre et Filio, adeoque Filius est aequalis Patri et idem Deus). *et potestatem dedit ei judicium facere, quia Filius hominis est* (Joan. 5, 26 sq.). Quia itaque Deus est et Homo, ideo habet potestatem judicis sensibilis, et exercendi judicium sensibile. Haec autem ratio pariat in nobis timorem summum et spem summam; timorem: quia, cum Deus sit,

est judex omniscius, infinite justus, et post latam sententiam inflexibilis, et nullo amplius tempore per totam aeternitatem mutabilis. Cum Homo sit, est aspectu terribilis. Ideo damnandi (Apoc. 6, 16) *dicunt montibus et petris: Cadite super nos, et abscondite nos a facie sedentis super thronum, et ab ira Agni: quoniam venit dies magnus irae ipsorum.* Spem autem summam generet in nobis; quia judex est infinite misericors et liberalis; et propterea factus est Filius Hominis, ut homines a peccatis redimeret, Patrem coelestem nobis placaret etc. Itaque spes impellat, ut sis inter eos, qui bona fecerunt: timor retrahat, ne sis inter eos, qui mala egerunt.

Meditatio CCXLIV.

(Die 28. Junii.)

De discipulis Christi sabbato spicas vellentibus.

Matth. 12, 1—8; Marc. 2, 23—28; Luc. 6, 1—5.

Punctum I. *In illo tempore*[1]) *abiit Jesus per fata Sabbato; discipuli autem ejus esurientes coeperunt vellere spicas et manducare* (Matth. 12, 1; cfr. Deut. 23, 25). Considera haec verba tum in sensu naturali, tum in morali. Ex naturali colligitur ingens paupertas Christi et discipulorum ejus, cum panis et pecunia pro faciendo itinere illis defecerit: tu vero liberali viatico commoditates tuas sectaris. Discipuli fuerunt contenti solis granis, nondum in panem redactis, nullo sapore, aut condimento gustum oblectantibus, nec tamen sibi unquam aliquid defuisse conquesti sunt; sed

[1]) Quo scil. Christus Jerosolymis peracto Paschate, cedens etiam indignationi Judaeorum, quam incurrit, quod Paralyticum Sabbato sanasset, et semet Filium Dei palam professus esset (Joan. 5, 16. 18) in Galilaeam reversus est, comitantibus illum discipulis, et quibusdam etiam Pharisaeis, simul redeuntibus.

cum a Christo in ultima coena interrogarentur: *Quando misi vos sine sacculo, et pera, et calceamentis, nunquid aliquid defuit vobis? At illi dixerunt: Nihil* (Luc. 22, 35 sq.). Ne ergo tu delicias quaeras, ne contra cibos, vel contra praeparationem eorum unquam conqueraris. Ex morali sensu praedictorum verborum ostenditur, quanta Christi Apostoli debeant teneri fame procurandae salutis animarum, non tantum, quando ad plenam concionem dicendum est, et messis facienda; sed etiam, quando solum spicas aliquot vellendi occasio est, nempe auditione confessionum, rudium instructione, aut conversatione privata ac familiari etc. Tunc enim nullum Sabbatum, nullus amor otii aut quietis retinere nos debet a vellendis spicis frumenti Electorum (cfr. Zachar. 9, 17).

Punctum II. *Pharisaei autem videntes, dixerunt ei: Ecce discipuli tui faciunt, quod non licet facere Sabbatis* (Matth. 12, 2). Imo etiam ipsi discipulos increparunt. *Quidam Pharisaei dicebant illis: Quid facitis: quod non licet in Sabbatis?* (Luc. 6, 2). Noli imitari Pharisaeos, sinistre ac temere de aliis judicando secundum apparentiam oculorum; quemadmodum enim haec ipsos decepit: sic et tu facile decipieris, nisi supponas, proximum habere legitimam causam, vel bonam intentionem, vel bona fide sic agere, aut loqui. Neque imiteris illos, mox apud Superiores de actionibus subditorum conquerendo, vel poenam aut reprehensionem exigendo, aut ipsos Superiores culpando, quando aliqua dissimulant; cum hujus dissimulationis saepe justas, et tibi occultas causas habeant. Imitare vero discipulos, qui increpationem et delationem Pharisaeorum patienter tulerunt, et sui excusationem Christo Magistro suo reliquerunt.

Punctum III. *At ille dixit eis: Non legistis, quid fecerit David* (1. Reg. 21, 6), *quando esuriit, et qui cum eo erant: quomodo intravit domum Dei, et panes propositionis comedit, quos non licebat ei edere, neque his, qui cum eo erant, nisi solis sacerdotibus?* (ob necessitatis tamen casum excusabantur). *Aut non legistis in lege* (Num. 28, 9) *quia Sabbatis sacerdotes in templo Sabbatum violant* (cedendo pecora in Sacrificium, quod sine

vario labore fieri non poterat) *et sine crimine sunt?* (quia fit propter cultum divinum.) *Dico autem vobis, quia templo major est hic* (Matth. 12, 3—6); — inde fit, ut indigentia discipulorum meorum, sequentium me, relictis suis omnibus, magis cedat ad honorem Dei, magisque excuset confricationem spicarum, factam die Sabbati. Ecce Christus, ut ostendat, etiam levissimam transgressionem Legis non admittendam esse sine causa excusante, discipulos suos non defendit per levitatem violationis, sed justam causam allegat, et ostendit, hanc a temerariis judicibus vel agnoscendam, vel supponendam fuisse ex virtute caritatis et misericordiae erga indigentes discipulos; quae cum caritate erga ipsum Deum, propter quem proximus diligendus est, procedat, ideo addit Christus (ib. v. 7 sq.): *Si autem sciretis, quid est: Misericordiam volo, et non Sacrificium: nunquam condemnassetis innocentes. Dominus enim est Filius Hominis etiam Sabbati* (unde ex plenitudine Dominii potest ex justa causa jam allegata remittere Legem Sabbati). Apud S. Marcus (2, 27) etiam dixit: *Sabbatum propter hominem factum est, et non homo propter Sabbatum.* Unde Sabbatum, cum duntaxat sit medium homini ad salutem, illum in tantum obligat, in quantum non impedit aliud medium praestantius, quale est, sequi Christum relictis omnibus, cum vera tum spiritus, tum rerum paupertate, — quam eligendo Apostoli laudabiliter se conjecerunt in necessitatem vellendi spicas. Quod de Sabbato, idem de aliis mediis, et de creaturis universim dicendum est. Non ergo creaturam ullam finem tuum statuas; sed eatenus illis utaris, quatenus tibi serviunt ad ultimum finem tuum; illae enim sunt propter te, non tu propter illas.

Meditatio CCXLV.

(Die 29. Junii.)

De sanata manu arida.

Matth. 12, 9—15; Marc. 3, 1—7; Luc. 6, 6—11.

Punctum I. *Et cum inde transisset* (Jerosolymis in Galilaeam), *venit in Synagogam eorum. Et ecce homo, manum habens aridam, et interrogabant eum dicentes: Si licet Sabbatis curare? ut accusarent eum* (Matth. 12, 9 sq.). Hanc quaestionem reassumpsit Christus, et reposuit Scribis ac Pharisaeis; ut inquit S. Lucas (6, 7—9). *Observabant autem Scribae et Pharisaei, si in Sabbato curaret: ut invenirent, unde accusarent eum: ipse vero sciebat cogitationes eorum. Et ait homini, qui habebat manum aridam: Surge, et sta in medium. Et surgens stetit. Ait autem ad illos Jesus: Interrogo vos, si licet Sabbatis benefacere, an male? Animam salvam facere, an perdere?* (impediendo propter Sabbatum restitutionem aridae manus, et fidem in Christum evidenti miraculo assertam, ut impedire volebant Pharisaei). Addit S. Marcus (3, 4 sq.): *At illi tacebant. Et circumspiciens eos cum ira, contristatus est super coecitate cordis eorum.* Considera, quemadmodum Christus observatores suos habuit, et sinistros ac malevolos interpretes actionum licitarum et laudabilium; sic eosdem nec tibi defore, nec fugiendos, aut inique ferendos esse, et propter eos nulla officia caritatis erga proximum relinquenda esse. Et quando illi praesentes malevole tacent, absentes vero diffamant, falso accusant etc., non contra ipsos ira, vel tristitia concipienda est; sed potius contra ipsorum propriam ruinam, et damnum, ac Dei offensam: sicut Christus non propter se, sed propter malevolorum coecitatem ac Dei offensam iratus, et tristatus est.

Punctum II. *Ipse autem ait illis: Quis erit ex vobis homo, qui habeat ovem unam, et si ceciderit haec Sabbatis in foveam, nonne tenebit, et levabit eam? quanto magis melior est homo ove? Itaque licet Sabbatis bene-*

facere. Tunc ait homini: Extende manum tuam. Et extendit: et restituta est sanitati, sicut altera (Matth. 12, 11—13). Ecce Christus, ne etiam per bonam actionem aliis esset scandalo, vel offendiculo, prius clara ratione demonstrat, eam non solum licitam esse, sed simul ostendit, quanta sit celeritate occurrendum, ac succurrendum saluti propriae vel alienae. Si enim non improbavit celerem opem ovi in Sabbato latam, et si salutem corporalem noluit differre in alteram diem, quamvis suspicio violandi Sabbati, et hinc orta indignatio, ac odium Judaeorum dilationem suasissent: quanto minus differenda est salus et liberatio animae ab omni aegritudine? quae vel maxime Sabbato procuranda est modo a Thoma Kempensi insinuato (l. I. c. 19. n. 6.), ubi ait: Circa principalia Festa renovanda sunt bona exercitia, et Sanctorum suffragia ferventius imploranda. De Festo in Festum proponere debemus, quasi tunc de hoc saeculo migraturi, et ad aeternum Festum perventuri. Ideoque sollicite nos praeparare debemus in devotis temporibus, et devotius conversari, atque omnem observantiam districtius custodire, tanquam brevi praemium laboris nostri a Deo recepturi. — Atque iste conatus extensio manus est, qua ariditas sanatur.

Punctum III. *Exeuntes autem Pharisaei consilium faciebant adversus eum, quomodo perderent eum. Jesus autem sciens recessit inde* (Matth. 12, 14 sq.). Sic et tu vincere cum possis, interdum cede sodali, et saltem inconsulto concepta adversus te odia, ac ingratitudines patienter sustine, cum Christus odia ex consilio et magna deliberatione adversus se concepta patienter sustinuerit.

Meditatio CCXLVI.

(Die 30. Junii.)

De electione duodecim Apostolorum.

Luc. 6, 12—16; Matth. 10, 1—12; Marc. 3, 13—19.

Punctum I. *Factum est autem in illis diebus* (quibus iram Judaeorum declinans ad mare Galilaeae turbam docuit, et plurimos aegros, ac a diabolo obsessos curavit) *exiit in montem orare, et erat pernoctans in oratione Dei* (Luc. 6, 12). Locus orationis, nempe mons, significat ascensionem et elevationem mentis supra omnia terrena, ita ut nihil horum distrahat, vel detineat. Tempus nocturnum denotat quietem animi ab omnibus functionibus et solicitudinibus; haec duo vel maxime observanda sunt orantibus. Finis hujus orationis tam prolixae ac devotae colligitur ex sequentibus fuisse, ut bene succederet tam grave negotium, quale est, electio Apostolorum; licet autem ex parte eligentis nec erroris, nec sinistrae affectionis fuerit periculum; voluit tamen Christus nobis exemplum dare, praemittendi orationem ejusmodi actibus, et negotiis magni momenti, et simul indicare, quanta ex parte eligendorum opus sit gratia, auxiliis et divinis influxibus ad apte gerendum munus Apostolatus, et ad satisfaciendum vocationi divinae ad vitam apostolicam et vitam religiosam, apostolicae similem; quam proinde ipsis vocatis et electis necessaria sit devota et constans oratio ab iis fundenda, qua impetrent gratiam vocationis suae integre satisfaciendi.

Punctum II. *Et cum dies factus esset, vocavit discipulos suos, et elegit duodecim ex ipsis, quos et Apostolos nominavit* (Luc. 6, 13). Horum nomina omnes tres citati Evangelistae referunt. Addit S. Marcus (3, 17), Simoni inditum esse nomen Petrus, Jacobo et Joanni nomina Boanerges, quod est, Filii tonitrui; de Juda autem omnes faciunt mentionem, quod factus fuerit proditor, ac traditor Christi. Isti itaque sic descriptae electioni duo-

decim Apostolorum ex reliquo numero discipulorum (quorum adhuc fuerunt Septuaginta duo, saltem succedente tempore) factae plena die divinae sapientiae et providentiae, et cum nomine Apostolorum tribuenti illis singularem potestatem et gratias prorsus singulares ac eximias, similis est electio ad statum religiosae perfectionis: cujus proinde speciale sublimeque (montis celsitudine indicatum) ac ingens beneficium non tantum prae Septuaginta duobus, sed prae innumeris aliis tibi collatum, per comparationem cum vita apostolica gratus agnosce, et summi aestima, simulque omnem curam et sollicitudinem adhibe, ne aut vocatione divina excidas, aut illi non satisfacias; quem timorem incutere poterit exemplum Judae, ab Evangelistis tam unanimiter propositum.

Punctum III. Considera monita specialia, recens electis Apostolis a Christo tradita apud S. Matthaeum hic (c. 10): *Nolite possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris* (v. 9). *Non peram in via, neque duas tunicas, neque calceamenta, neque virgam* (v. 10). *Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes, et simplices sicut columbae* (v. 16). *Et eritis odio omnibus hominibus propter Nomen meum: qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit* (v. 22). *Non est discipulus supra magistrum, nec servus supra dominum suum* (v. 24). *Qui non accipit crucem suam, et sequitur me, non est me dignus* (v. 38). *Qui invenit animam suam, perdet illam, et qui perdiderit animam suam propter me, inveniet eam* (v. 39).

Meditatio CCXLVII.

(Die 1. Julii.)

Christus praedicat in monte.

Luc. 6, 17—20; Matth. 5, 1—3.

Punctum I. Postquam Christus in monte Galilaeae, ab urbe Capharnao versus occidentem, non procul a mari urbeque Bethsaida dissito, duodecim Apostolos elegerat, *descendens cum illis, stetit in loco campestri, et turba discipulorum ejus, et multitudo copiosa plebis ab omni Judaea, et Jerusalem, et maritima* (regione) *et Tyri, et Sidonis, qui venerant, ut audirent eum, et sanarentur a languoribus suis. Et qui vexabantur a spiritibus immundis, curabantur. Et omnis turba quaerebat eum tangere; quia virtus de illo exibat, et sanabat omnes* (Luc. 6, 17—19). Ex Christi pernoctatione in oratione, et descensu de monte ad populum, in loco campestri congregatum, cognoscimus, prius conscendendum esse montem contemplationis et elevationis mentis ad Deum per orationem, deinde ad functiones vitae activae, et ad curam salutis alienae descendendum esse; sic enim homines sanabimus a languoribus suis, si prius (ut Christus apud Lucam, 24, 49, discipulis suis dixit) induamur virtute ex alto; sic, siqua ante in nobis praeexistat virtus, de nobis exibit, et sanabit omnes, et quidem absque discrimine, ut aequaliter apud omnes valeamus, et omnes aequaliter apud nos valeant etc., neque potestas, neque voluntas omnes sanandi nobis desit.

Punctum II. Imitandum tibi etiam propone populum, qui non solum venit ad Christum, ut audiret eum, sed etiam, ut sanaretur a languoribus suis; iste enim fructus ex auditu et accessu ad Christum per orationem, meditationem, lectionem spiritualem, auditionem verbi divini, sacram Communionem, et Sacramentorum usum etc. referendus est; ideo non solum omnes audiebant eum, sed

etiam quaerebant eum tangere; sanitas enim animae non solo auditu obtinetur, sed necesse est, proxime ad Christum accedere, et manu, sive exercitatione operis ad eum pertingere. Sic virtus de illo exibit et sanabit te a languoribus tuis, si eum attente audias, sanitatem animae avide intendas et imitatione operis, velut manu attingas.

Punctum III. Postquam Christus in loco campestri populo se tangendum praebuerat, ut aegris sanitatem impertiretur, rursum ipse cum discipulis eo saltem usque ascendit in montem, unde a populo conspici et audiri commode poterat (Matth. 5, 1 sq.): *Videns autem Jesus turbas, ascendit in montem, et cum sedisset, accesserunt ad eum discipuli ejus, et aperiens os suum, docebat eos.* Addit S. Lucas (6, 20): *Et ipse elevatis oculis in discipulos suos dicebat: Beati etc.* His verbis quatuor actiones Christi memorantur: ascensio in montem, sessio, apertio oris, elevatio oculorum in discipulos, sedenti adstantes. Prima denotat sublimitatem virtutis Christi, quae facit, ut verba docentis attentius, ac melius audiantur, et exempla spectabilia fructuosius respiciantur. Itaque et tu docturus alios, ut melius audiaris ac videaris, cum Christo ascende in montem perfectionis. Secunda denotat quietem animi maxime curandam, quam coelestis doctrina in docente supponit, et in audiente parit. Tertia designat certitudinem doctrinae, utpote ore Filii Dei prolatae. Quarta insinuat praecipui auditoris designationem, quod nempe discipuli Christi et eorum sectatores sibi, tanquam capacioribus, potissimum factas putent octo beatitudinum promissiones, et proinde hi prae aliis hominibus sibi eas comparare contendant.

Meditatio CCXLVIII.

(Die 2. Julii.)

Christus octo beatitudines proponit.

Matth. 5, 3—12.

Punctum I. In hac praedicatione Christus totam perfectionem hominis octo gradibus distinxit, quorum quatuor ducunt ad perfectam dilectionem Dei, alii quatuor ad perfectam dilectionem proximi, omnes octo autem ad perfectam beatitudinem hujus et alterius vitae. Ad perfectam dilectionem Dei ducit: 1. Contemnere omnes creaturas, in quantum nullum ad Deum ordinem habent, et ad ejus possessionem obtinendam nobis minus conducunt. 2. Non gaudere nisi de eo, quod ducit ad Deum, et tristari de omni eo, quod abducit a Deo. 3. Vehementissime desiderare virtutem. 4. Aequaliter aversari omne peccatum. Itaque aperiens Christus os suum, dixit: *Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum coelorum. Beati, qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur. Beati, qui esuriunt et sitiunt justitiam, quoniam ipsi saturabuntur. Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt* (Matth. 5, 1—8).

Punctum II. Ad perfectam dilectionem proximi ducit: 1. Mansuetudo, cohibens iram tum internam, tum externam adversus proximum. 2. Misericordia dolens, impediens, et removens omne malum et miseriam proximi. 3. Pax fugiens omnem dissensionem, contentionem, laesionem, aversionem, aemulationem, invidiam, et quidquid nos a proximo, vel proximum a nobis alienare potest. 4. Generosa, imo laeta animi fortitudo in ferendo quovis malo a proximo nobis illato. Hinc rursum Christus aperiens os suum, dixit: *Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram. Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur. Beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur. Beati, qui persecutionem patiuntur propter justitiam, quoniam ipsorum est regnum coelorum. Beati estis, cum male-*

dixerint vobis, et persecuti vos fuerint, et dixerint omne malum adversum vos, mentientes propter me: gaudete, et exultate, quoniam merces vestra copiosa est in coelis (Matth. 5, 4—12).

Punctum III. Considera, octo his recensitis beatitudinibus semper promitti eandem beatitudinem, qua Beati in coelo fruuntur, eo quod sine hac nemo beatus dici possit; illa enim est possessio Regni Coelorum et Terrae Beatae (per Terram lacte et melle manantem olim Judaeis praefiguratae), illa est solatium lugentium, satietas esurientium ac sitientium, misericordiae consecutio, visio Dei, portio haereditaria, ad quam filii Dei vocantur. Cum ergo extra hanc nulla alia vera beatitudo sit, nulla alia quaerenda est. Ea vero recte singulis enumeratis virtutibus promissa est; quia nulla earum perfecte haberi potest sine perfecto Dei amore, quo vel Deus amatur propter se, vel proximus propter Deum; in hoc enim omnes radicantur, et ex eo originem trahere debent. Incipit tamen jam in terra haec beatitudo possideri, scilicet per certitudinem spei, et per quandam etiam imitationem ac participationem gaudiorum et solatiorum spiritualium, et quietis animi; quibus omnibus privant vitia opposita, ut consideranti patebit.

Meditatio CCXLIX.

(Die 3. Julii.)

Calamitates octo beatitudinibus oppositae.

Matth. 5, 20—26; Luc. 6, 24—26.

Punctum I. Considera, Christum quatuor beatitudinibus, quas praecedenti meditatione ad perfectionem amoris divini pertinere diximus, opposuisse totidem calamitates. In eadem enim concione, Matthaeus 5. et Lucas 6. relata, illis, qui non sunt pauperes spiritu, minatus est: *Verumtamen vae vobis divitibus, quia habetis consolationem vestram* (Luc. v. 24). Non lugentibus dixit: *Vae vobis, qui ridetis*

nunc: quia lugebitis et flebitis (Luc. v. 25). Non esurientibus justitiam: *Vae vobis, quia saturati estis* (explentes mala vestra desideria, vel vobis ipsis de justitia vestra complacentes, nec ulterius proficere cupientes) *quia esurietis* (Luc. v. 25). Iisdem apud S. Matthaeum (5, 20) dixit: *Dico enim vobis, nisi abundaverit justitia vestra plus, quam Scribarum et Pharisaeorum, non intrabitis in Regnum Coelorum.* Non mundis corde: *Et tunc* (in die judicii divini) *confitebor illis: quia nunquam novi vos. Discedite a me, qui operamini iniquitatem* (Matth. 7, 23).

Punctum II. Considera quatuor miserias oppositas illis quatuor beatitudinibus, quae amorem erga proximum perficiunt. Non mitibus dixit Christus, uti et non pacificis: *Dico vobis: quia omnis, qui irascitur fratri suo, reus erit judicio, qui autem dixerit fratri suo Raca, reus erit concilio; qui autem dixerit, fatue, reus erit gehennae ignis. Si ergo offers munus tuum ad altare, et ibi recordatus fueris, quia frater tuus habet aliquid adversum te, relinque ibi munus tuum ante altare, et vade prius reconciliari fratri tuo et tunc veniens offeres munus tuum. Esto consentiens adversario tuo cito, dum es in via cum eo, ne forte tradat te adversarius judici et judex tradat te ministro, et in carcerem mittaris. Amen dico tibi, non exies inde, donec reddas novissimum quadrantem* (Matth. 5, 22—26). Non misericordibus dixit: *Si autem non dimiseritis hominibus, nec Pater vester dimittet vobis peccata vestra* (Matth. 6, 15). Et iisdem apud S. Lucam (6, 38): *Eadem mensura, qua mensi fueritis, remetietur vobis.* Non patientibus persecutionem et maledictionem hominum: *Vae cum benedixerint vobis homines* (Luc. 6, 26).

Punctum III. Compara nunc judicium Christi cum judicio mundi et considera, quam vere beati sint, quos Christus beatos pronuntiat; quam miseri vero ii, quos mundus beatos clamat. Quibus Deus ac Christus apud Isaiam (3, 12) errorem detegens, dixit: *Populo meus, qui te beatum dicunt, ipsi te decipiunt, et viam gressuum tuorum dissipant.* At si Christi judicio fidem et assensum praebemus, cum Baruch (4, 4) dicere possumus: *Beati*

sumus Israel, quia, quae Deo placent, manifesta sunt nobis; et cum Psalmista (Ps. 93, 12): *Beatus homo, quem tu erudieris et de lege tua docueris eum.*

Meditatio CCL.

(Die 4. Julii.)

Christus hortatur ad bonum exemplum proximo exhibendum.

Matth. 5, 13—19.

Punctum I. Considera, quomodo Christus enarratis octo beatitudinibus, specialem digressionem fecerit ad suos discipulos, dicens: *Vos estis sal terrae. Quod si sal evanuerit, in quo salietur? ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur foras, et conculcetur ab hominibus* (Matth. 5, 13). Hac similitudine salis, ad cibos condiendos et carnem a putredine conservandam summe necessarii, incitare voluit Christus discipulos suos ad perfectionem evangelicam octo beatitudinibus comprehensam, summo studio sectandam; eo quod omnibus hominibus in terra degentibus a Christo destinati sint in eum finem, ut sua doctrina et exemplo, virtutis ac perfectionis evangelicae studium aliis sapidum reddant, illosque a putredine vitiorum praeservent. Unde cum propria perfectio sit vis et efficacia saliendi, Christus discipulos ad eam adhortatus est: 1. Ex necessitate finis ipsis praefixi. 2. Ex periculo et damno proprio neglectae perfectionis, eo quod ejus jactura non facile reparetur ab iis, qui in suscepto studio perfectionis evanuerunt; et ideo tanquam servi inutiles per subtractionem divinorum auxiliorum a Dei servitute, ac tandem etiam a servorum Dei societate repellantur, ac ab omnibus proinde hominibus contemnantur et vilipendantur. Cum ergo finis hominis Religiosi (imo etiam certa quadam ratione cujusvis hominis Christiani, ob communis caritatis vinculum) sit propria et

proximi perfectio, ideo sibi applicet verba Christi, et ejus necessitatem ex praedictis rationibus agnoscat.

Punctum II. Ad eundem finem Christus mox subjecit aliam similitudinem (v. 14): *Vox estis lux mundi. Non potest civitas abscondi supra montem posita. Neque accendunt lucernam et ponunt eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt. Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona et glorificent Patrem vestrum, qui in coelis est* (Matth. 5, 14 –16). Iterum his verbis Religiosi impellimur ad illuminandos alios splendore boni exempli: 1. Quia in tam perfecto et sublimi statu religiosae perfectionis acquirendae veluti supra montem, aut supra candelabrum positi sumus, mundo spectaculum facti. 2. Quia Deus lumen suarum illustrationum et notitiarum ac gratiarum propterea in nobis accendit, ut simus lucerna ardens et lucens omnibus, qui in domo Religionis et totius Ecclesiae sunt. 3. Ut procuretur gloria Patris coelestis inductione aliorum ad bonorum operum imitationem.

Punctum III. Quia perfectio evangelica non potest obtineri sine observatione praeceptorum, nec ea aliis efficaciter persuaderi, ideo Christus tum exemplo proprio, tum praemii coelestis magnitudine hortatur nos ad exactissimam omnium legum tum communium, tum propriarum observantiam, dicens: *Nolite putare, quoniam veni solvere legem, aut Prophetas; non veni solvere, sed adimplere. Amen quippe dico vobis, donec transeat coelum et terra, jota unum, aut unus apex non praeteribit a lege, donec omnia fiant. Qui ergo solverit unum de mandatis istis minimis et docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno coelorum; qui autem fecerit et docuerit, magnus vocabitur in regno coelorum* (Matth. 5, 17—19).

Meditatio CCLI.

(Die 5. Julii.)

Christus irae poenas intentat.

Matth. 5, 20—24.

Punctum I. *Nisi abundaverit justitia vestra plus, quam Scribarum et Pharisaeorum, non intrabitis in regnum coelorum. Audistis, quia dictum est antiquis: Non occides, qui autem occiderit, reus erit judicio. Ego autem dico vobis, quia omnis, qui irascitur fratri suo, reus erit judicio; qui autem dixerit fratri suo, Raca, reus erit concilio, qui autem dixerit, fatue, reus erit gehennae ignis* (Matth. 5, 20—22). Considera Christum, ut in sermone suo de evangelica perfectione, veritatem horum suorum verborum ostenderet, cum dixit: *Nolite putare, quoniam veni solvere legem, aut Prophetas; non veni solvere, sed adimplere* (Matth. 5, 17), arguere Scribas et Pharisaeos, qui antiquam Legem Moysis de non faciendo homicidio, et de poena mortis illi per judicem infligenda, ita ruditer interpretabantur, ut ad justitiam sufficere putarent, modo ira in actum externum homicidii non progrederetur; internos vero actus irae, et verba injuriosa, quae ad ipsum denique homicidium disponunt, parvi pendebant. Ostendit itaque Christus, iram, quae est appetitus vindictae, etiamsi tantum sit interna, aeque judicio divino dignam esse ac homicidium judicio humano, et sicut apud homines gravius delictum est, quod ad plenum concilium sive ad senatum judicum avocatur: sic graviorem esse iram et aequivalere delicto, quod concilio dignum est, si in vocem *raca* erumpat, quae vel solum irati, ac per contemptum indignantis nota est, vel etiam hominis miseri, abjecti, aut pauperis convitium significat; denique peccatum mortale esse et gehenna dignum, si *fatui* contumeliam ex animo inferat, quo alium per gravem injuriam et contemptum pro tali habet, aut optat haberi, vindictae studio. Ut itaque tua justitia abundet plus, quam Scribarum et Pharisaeorum,

non tantum ab omni injuria et vindicta, re et verbo inferenda, sed etiam ab omni interno appetitu vindictae tam mortali, quam veniali abstine, imo etiam ab omni interna animi indignatione et incalescentia; quia, ut Christus in eodem sermone supra dixit: *Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram.*

Punctum II. Perpende verba illa: *Qui irascitur fratri suo,* continere speciale argumentum non irascendi; quia nempe omnis homo pro fratre habendus est, cum Deum ipsum pro communi Patre habeat; sicut ergo humani parentes nolunt filios suos inter se ira et odio dissidere, ita multo magis id prohibet Deus. Attamen pacifici filii Dei vocabuntur, quos proinde Christus in hoc sermone beatos dixit. Hoc fraternae conjunctionis vinculum arctius utique est, quam vinculum condiscipuli, quo tamen ad caritatem mutuam copulandam usus est Christus apud Joannem (13, 35): *In hoc cognoscent omnes, quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem.* Dilectio autem sive *caritas non irritatur* (1. Cor. 13, 5).

Punctum III. *Si ergo offers munus tuum ad altare, et ibi recordatus fuerit, quia frater tuus habet aliquid adversum te, relinque ibi munus tuum ante altare, et vade prius reconciliari fratri tuo et tunc veniens offeres munus tuum* (Matth. 5, 23 sq.). Ex prohibitione irae et vindictae infert Christus, quod, si per hanc frater tuus a te laesus fuerit, illi sine mora sit satisfaciendum. Ne differas itaque, si opus erit, veniam ab illo petere, vel alio modo illum placare. Hinc statim subjunxit Christus (ib. v. 25 sq.): *Esto consentiens adversario tuo cito, dum es in via cum eo, ne forte tradat te adversarius judici, et judex tradat te ministro et in carcerem mittaris. Amen dico tibi, non exies inde, donec reddas novissimum quadrantem.* Duas proinde rationes ad non differendam satisfactionem et reconciliationem cum offenso proximo Christus proposuit: 1. Quia per culpabilem moram impeditur omnis alterius boni operis valor, et aestimabilitas, et praestat potius oblationem gratuitam, quam satisfactionem debitam differri. 2. Quia pro dilata satisfactione gravis poena in carcere inferni vel purgatorii solvenda erit. Ad quem locum sicut

non est differenda satisfactio debita homini: ita multo minus est differenda debita Deo. Itaque dum es in via, dum scilicet ad supremum judicem pergis per poenitentiam et satisfactionem, expunge debita tua.

Meditatio CCLII.

(Die 6. Julii.)

Christus hortatur ad amorem Dei et proximi.

Matth. 5, 29—48.

Punctum I. Cum perfectio evangelica toto hoc sermone tradita, consistat in perfecto amore Dei et proximi; amor autem Dei in perfecta observantia mandatorum, amor proximi in dilectione etiam inimicorum: ideo ad perfectam observantiam mandatorum obtinendam hoc medium praescripsit Christus, ut quis tanto in illa studio feratur, quo malit cujuscunque sensus oblectamento, et quavis re etiam carissima carere, quam quocunque peccato, et cujuscunque mandati transgressione se reum Gehennae facere; et hoc est, spirituali modo secundum legitimum atque a Christo intentum sensum implere allegoriam istorum verborum ejus: *Quod si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum, et projice abs te* (Matth. 5, 29). *Et si dextra manus tua scandalizat te, abscinde eam et projice abs te; expedit enim tibi, ut pereat unum membrorum tuorum, quam totum corpus tuum eat in Gehennam* (v. 30). Expendendus est bene hic modus loquendi: significat enim perfectam ac stabilem custodiam sensuum, et quarumvis potentiarum animi, ut neque levi periculo, neque levi abusui quis unquam consentiat, veluti si omnino potentia peccandi careret. Indicare etiam voluit Christus, si pro peccato mortali evitando deberemus malle perdere membrum carissimum, multo magis perdendum et omittendum esse actum membri peccantis, quem ipsum nemo poneret, si ex eo membrum sciretur inutile reddendum.

Punctum II. Ad perfectum amorem proximi, qui maxime dilectione inimicorum perficitur, Christus docuit requiri primo, ut quis paratus sit, ab illo etiam multo majora mala perpeti, quam intulerit; antequam quis vicissim ei malum reddat etiam per judicem, odio et Spiritu vindictae impulsus. Et hoc sensu dixit Christus: *Audistis, quia dictum est: oculum pro oculo, et dentem pro dente. Ego autem dico vobis non resistere malo, sed si quis percusserit in dexteram maxillam tuam, praebe illi et alteram. Et ei, qui vult tecum judicio contendere et tunicam tuam tollere, dimitte ei et pallium. Et quicumque te angariaverit mille passus, rade cum illo et alia duo* (Matth. 5, 38—41).

Punctum III. Secundo ad perfectam dilectionem inimicorum docuit Christus requiri, ut quis non tantum ex odio et vindicta nullum malum reddat, sed pro malo bonum retribuat. Haec enim est evangelica perfectio, qua Christus vult, ut sui fideles superent imperfectionem antiquae Legis, et defectus in ea toleratos etiam ab ejus Doctoribus. Ideo dixit: *Audistis, quia dictum est: Diliges proximum tuum et odio habebis inimicum tuum.* (Sic enim Judaei, ut inquit Cornelius a Lapide in Matth. 5, 43 perperam interpretabantur illum textum Levit. 19, 18: *Diliges amicum tuum, sicut te ipsum,* inferentes: ergo inimicus non est diligendus) *ego autem dico vobis; diligite inimicos vestros et benefacite his, qui oderunt vos et orate pro persequentibus et calumniantibus vos, ut sitis filii Patris vestri, qui in coelis est, qui solem suum oriri facit super bonos et malos, et pluit super justos et injustos. Si enim diligitis eos, qui vos diligunt, quam mercedem habebitis? Nonne et Publicani hoc faciunt? et si salutaveritis fratres vestros, tantum quid amplius facitis? Nonne et Ethnici hoc faciunt? Estote ergo vos perfecti, sicut et Pater vester coelestis perfectus est* (Matth. 5, 43—48). Hanc tibi in omnibus perfectionis tuae ideam, mensuram et regulam tepiditati tuae oppositam statue.

— — —

Meditatio CCLIII.

(Die 7. Julii.)

Christus rectam intentionem commendat.

Matth. 6, 1—4; 16—24.

Punctum I. *Attendite, ne justitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis; alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum, qui in coelis est. Cum ergo facis eleemosynam, noli tuba canere ante te, sicut hypocritae faciunt in Synagogis et in vicis, ut honorificentur ab hominibus. Amen dico vobis: receperunt mercedem suam. Te autem faciente eleemosynam, nesciat sinistra tua, quid faciat dextera tua, ut sit eleemosyna tua in abscondito, et Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi. Et cum oratis, non eritis, sicut hypocritae, qui amant in Synagogis et in angulis platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus. Amen dico vobis, receperunt mercedem suam. Tu autem cum oraveris, intra in cubiculum tuum, et clauso ostio ora Patrem tuum in abscondito, et Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi* (Matth. 6, 1—4). *Cum autem jejunatis, nolite fieri, sicut hypocritae tristes; exterminant enim facies suas, ut appareant hominibus jejunantes. Amen dico vobis, quia receperunt mercedem suam. Tu autem cum jejunas, unge caput tuum, et faciem tuam lava, ne videaris hominibus jejunans, sed Patri tuo, qui est in abscondito; et Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi* (Matth. 6, 16—18). Cum perfectio evangelica non tantum consistat in evitandis peccatis, sed etiam in praestandis bonis operibus, ideo hic Christus tradit modum, quo praestanda sunt bona opera, et praedictis verbis docet, primam conditionem esse, ut nec aliis, nec nobis ipsis per ea intendamus placere, sed ut omnia opera bona (quae ad triplex praedictum genus revocari possunt) si de se publica non sint, - - de quibus supra (Matth. 5, 16): *Si luceat lux vestra, ut videant opera vestra bona, et glorificent Patrem*

vestrum, qui in coelis est, — quantum in nobis est, coram aliis occultemus, imo etiam coram nobis, in ea nos per illorum aestimationem et memoriam non reflectendo, ut nesciat sinistra manus, quid faciat dextera. Satis enim nobis debet esse, quod a Deo in abscondito videamur, ipsique placeamus, et quod aeternum et immensum praemium ab illo recipiamus, alioquin ejus jacturam passuri, inani apud homines gloria pro iisdem accepta. Quia vero valde periculosum est, ne hujusmodi vanae gloriae intentione per inadvertentiam subrepente, opera praestita justitiae honestatem corrumpant, et nos praemium coeleste perdamus, ideo Christus dixit: *Attendite.*

Punctum II. *Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra, ubi aerugo et tinea demolitur et ubi fures effodiunt et furantur. Thesaurizate autem vobis thesauros in coelo, ubi neque tinea, neque aerugo demolitur, et ubi fures non effodiunt, nec furantur* (Matth. 6, 19 sq.). Confirmat Christus nova ratione, quare terrenae laudis, honoris, et gloriae thesauros per opera bona congregare nobis non debeamus: quia brevis et aeruginosa hominum memoria, seu potius oblivio et edax fluxi temporis tinea illos demolitur, et fures detractoriis suis linguis furantur. Quae incommoda cum procul absint a coelo, ideo ad coelestes thesauros unice quaerendos, ac per bona opera multiplicandos et augendos hortatur.

Punctum III. *Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus tuus fuerit nequam, totum corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen, quod in te est, tenebrae sunt, ipsae tenebrae quantae erunt?* (Matth. 6, 22 sq.). His verbis alteram Christus conditionem boni operis indicat, nempe ut intentio nostra sit simplicissima, unice ad divinum beneplacitum ordinata; nisi autem talis sit, hoc ipso a Christo jam dicitur: *Oculus nequam.* Qui enim praeter Dei beneplacitum aliud quidpiam intendit, ignominiam facit Deo, quia nec Deus ipsi sufficit, nec praemium ab ipso conferendum, et ideo opus suum tenebrosum, id est, honestatis luce destitutum reddit. Cum ergo per opera mala Deum quotidie offendas, et per opera bona pro

malis satisfacere debeas, attende, ne ipsa opera bona sint mala. Quia vero hoc valde frequenter contingit, ideo etiamsi multa opera bona tibi videaris fecisse, te humilia et time, cum Isaia (64, 6) dicens: *Facti sumus, ut immundus, omnes nos, et quasi pannus menstruatae universa justitiae nostrae.*

Meditatio CCLIV.

(Die 8. Julii.)

Christus modum orandi exponit. (1.)

Matth. 6, 7—12; Luc. 11, 1—3.

Punctum I. Postquam Christus docuit discipulos et turbam praesentem in monte, quomodo oratio et cetera bona opera occulte, non autem ex intentione vanae gloriae apud homines sibi comparandae, fieri debeant, — tradidit illis etiam modum et formam sequentem orandi, quam, ut patet ex S. Luca (11, 1) alio in loco et tempore repetivit: *Orantes autem nolite multum loqui, sicut Ethnici. Putant enim, quod in multiloquio suo exaudiantur* (unde etiam parvi aestimatur longa oratio vocalis interna devotione et attentione destituta). *Nolite ergo assimilari eis. Scit enim Pater vester, quid opus sit vobis, antequam petatis eum* (ideo non opus est multis verbis, sed magna fiducia, quam gerit filius erga amantissimum Patrem, conscium indigentiae filii) *sic ergo orabitis: Pater noster, qui es in coelis* (Matth. 6, 7—9). Hoc orationis exordium comprehendit paucis modum orandi. Debet enim oratio fieri in statu gratiae, per quam adoptamur in filios Dei, eumque Patrem nostrum merito appellamus, ut S. Paulus (Rom. 8, 15) scribit: *Accepistis Spiritum adoptionis filiorum, in quo clamamus Abba* (Pater); debet etiam fieri praedicta cum fiducia filii erga Deum, ut Patrem titulo creationis, regenerationis et justificationis sive adoptionis. Debet quoque fieri attenta cum mentis elevatione in coelum;

ideo licet Deus per immensitatem ubique sit, specialiter tamen in principio orationis dicitur esse *in coelis*. Propterea et mens et conversatio nostra debet esse in coelis, nec alio debet mens evagari. Necesse insuper est, ut Deo et proximo simus per caritatem uniti, quae unio indicatur per vocem *Noster*. Unde ea, quae per totam orationem quis petit pro se, petit etiam pro proximo suo, semper plurali numero loquens.

Punctum II. Praemisso exordio subjunguntur septem petitiones, quarum priores quatuor continent bona, quae petimus nobis conferri; tres posteriores continent mala, quae petimus nobis auferri. In ipsis autem bonis petendis rursum ordo observandus est, sicut Christus apud citatum Matthaeum (6, 33) dixit: *Quaerite ergo primum Regnum Dei et justitiam ejus, et haec omnia* (nempe temporalia bona) *adjicientur vobis*. Igitur hoc puncto considera, inprimis petenda esse ea bona, quae primis tribus petitionibus proponuntur, nimirum pure spiritualia et terrenis ac corporalibus bonis longe altiora, inter quae primum locum sibi vendicat honor et gloria ipsius Dei; hinc *prima* petitione dicimus: *Sanctificetur nomen tuum* (Matth. 6, 9), — id est, quidquid perfectionum divinarum hac voce *Deus* significatur, ab omnibus agnoscatur, verbis et factis semper laudetur, et colatur, et sic pro infinite Sancto, seu infinite Perfecto, omni honore ac laude digno habeatur. Quod itaque prima hac petitione Deum precaris, hoc opere exequere, et huc omnis tua intentio ac studium feratur, ut tum a te ipso, tum ab aliis nomen Dei dicto modo sanctificetur, tuque veluti filius Dei adoptivus cum Unigenito Filio ejus in fine vitae dicere possis: *Ego te clarificavi super terram: opus consummavi, quod dedisti mihi, ut faciam. Et nunc clarifica me Tu Pater apud temetipsum* (Joan. 17, 4). *Manifestavi nomen tuum hominibus* (ib. v. 6). Sic mereberis etiam in coelo cum omnibus beatis una voce clamare: *Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabbaoth: plena est omnis terra gloria ejus* (Is. 6, 3). Propterea mox sequitur *secunda* petitio, qua ut in coelo Patrem nostrum, et nomen ejus paternum possimus perpetuo sanctificare, et ipsi infinitae sanctitatis laudem accinere, rogamus,

ut veluti Filii in haereditatem regni coelorum admittamur, dicentes: *Adveniat Regnum tuum* (Matth. 6, 10). Qui autem hujus Regni haereditas non datur, nisi filiis obedientibus Patri; hinc statim additur *tertia* petitio: *Fiat voluntas tua sicut in coelo, et in terra* (ib. v. 10), — nempe ita perfecte et ita constanter. Cura, ut hoc non solis verbis, sed ipso opere etiam petas ac impleas, et veluti obediens filius Dei Unigenitus, dicere queas: *Ego, quae placita sunt ei, facio semper* (Joan. 8, 29). Non tantum autem pete, ut a te, et ab omnibus hominibus fiat voluntas Dei; sed etiam, ut a Deo fiat voluntas ejus de te, et de rebus tuis omnibus, atque adeo tam in prosperis, quam in adversis fiat voluntas Dei.

Punctum III. Praeter bona spiritualia et coelestia etiam nobis necessaria sunt terrena et corporis bona, pro ejus sustentatione et incolumitate. Itaque subjungitur *quarta* petitio: *Panem nostrum* (i. e. nobis convenientem), *supersubstantialem*[1]) *da nobis hodie* (Matth. 6, 11). Circa hanc petitionem considera, sicut homo constat corpore et anima, ita ex doctrina SS. Patrum et Doctorum non solum panem corporis, nec solum panem animae, sed utrumque peti, et panis nomine comprehendi omnia bona necessaria. Animae autem vel maxime est necessarius Panis Eucharisticus, vel sumptione perceptus, vel in Sacrificio Missae Deo pro nobis quotidie oblatus, et panis verbi divini et internarum illustrationum, aliorumque auxiliorum gratiae et mediorum salutis. Corpori vero est necessarius victus, vestitus, habitatio etc., quae omnia panis vocabulo includuntur; sicut quando quis dicitur, labore manuum *Panem* lucrari, id est, omnia necessaria. Hinc disce, nec in cibo et potu delicias, nec in vestitu splendorem, nec alia bona inutilia, vel noxia petenda esse; haec enim salubris panis ad quotidianam necessitatem restricto vocabulo minime continentur. Prae-

[1]) Id est, ut plerique Patres et interpretes explicant, super substantiam hominis, sive ad substantiam et naturam hominis ordinatum, et ad illius quotidianam necessitatem requisitum; ideo apud S. Lucam (11, 3) substituitur clarior, et ab ecclesia usitata vox: *quotidianum*. Syrus textus legit *panem indigentiae nostrae*, Arabicus *panem sufficientem*.

terea nimiam cupiditatem habendi, et immoderatam sollicitudinem in futurum reprimant geminae illae voces: *quotidianum,* vel: *supersubstantialem,* et: *hodie;* ideo inquit Christus (Matth. 6, 34): *Nolite solliciti esse in crastinum.* Quibus tamen verbis non debitam providentiam, sed immodicam sollicitudinem prohibet; imo si familiae cura tibi incumbit, et si Dei quasi personam geris, ne negligas providere subditis, neque avare et parce subministres illis panem, quem quotidie a Patre suo coelesti supplices petunt, et quem Deus per te illis dare paratus est. Ob eandem causam, si potes, etiam erga pauperes libenter et liberaliter coopereris Deo, illos enutrienti et petitum panem praebenti. Non enim pro te tantum, sed etiam pro aliis panem petiisti et accepisti.

Meditatio CCLV.

(Die 9. Julii.)

Christus modum orandi explicat. (2.)

(Continuatio.)

Matth. 6, 12—14; Luc. 11, 4.

Punctum I. Inter posteriores petitiones, quibus mala amoveri rogamus, *prima* est: *Dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris* (Matth. 6, 12). Ultima verba S. Lucas explicat pro *sicut* ponendo *siquidem* (11, 4). Itaque petimus quotidie, nobis peccata nostra, quibus Deum offendimus, remitti et condonari, *sicut* nos, sive *siquidem* et quia nos implemus conditionem illam, a Christo pro impetranda venia requisitam: *Si enim dimiseritis hominibus peccata eorum* (quibus offensi estis), *dimittet et vobis Pater vester coelestis delicta vestra; si autem non dimiseritis hominibus, nec Pater vester dimittet vobis peccata vestra* (Matth. 6, 14 sq.). Unde, ut Pater coelestis annuat petitioni nostrae, inprimis agnoscere debemus gravitatem et frequentiam quotidianam nostrorum

peccatorum: nam, ut inquit S. Cyprianus de Oratione Dominica: *Ne quis sibi quasi innocens placeat, et se extollendo plus peccat, instruitur et docetur, peccare se quotidie, dum quotidie pro peccatis jubetur orare.* Jubemur autem orare: *Dimitte nobis debita nostra,* — et non, sicut quidam apud Matthaeum (18, 29) oravit: *Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi.* Gravitas enim et multitudo nostrorum peccatorum tanta est, ut infinitae Majestati laesae ad aequalitatem satisfacere non possimus. Ideo corde contrito et humiliato cum filio prodigo (Luc. 15, 21) necesse habemus dicere: *Pater, peccavi in coelum, et coram te: jam non sum dignus vocari filius tuus.* Et sic de paterna clementia confidere licebit, si tamen et ipsi dimittimus debitoribus nostris. Ideo non solum omnem rancorem, odium, appetitum vindictae ex animo ponere oportet, sed etiam illud, quod ipse Christus (Matth. 5, 44 sq.) monet, explere: *Diligite inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos, et orate pro persequentibus et calumniantibus vos, ut sitis filii Patris vestri, qui in coelis est, qui solem suum oriri facit super bonos et malos et pluit super justos et injustos.*

Punctum II. Quia parum prodesset, commissa peccata tam quoad debitum culpae, quam quoad debitum poenae paterna indulgentia dimitti, si nos in eadem, vel in alia relabi permitteret: ideo rursus Patrem roganus: *Et ne nos inducas in tentationem* (Matth. 6, 13). Quamquam enim, ut S. Jacobus in Epistola (1, 13) ait: *Deus intentator malorum est, ipse autem neminem tentat,* — dicitur tamen inducere, quatenus dicitur facere id, quod permittit. Itaque non quidem petimus absolute, ut Deus tentari nos non permittat, quia tentatio saepe utilis est ad augmentum virtutum, praesertim humilitatis et patientiae: unde inquit citatus S. Jacobus (v. 12): *Beatus vir, qui suffert tentationem; quoniam cum probatus fuerit, accipiet coronam vitae, quam repromisit Deus diligentibus se:* — verum petimus, ut vel nos nimium tentari non sinat, vel non permittat tentationi succumbere. Propterea semper cum virium nostrarum diffidentia, et confidentia in Deum morem geramus Christo hortanti (Matth. 26, 41): *Vigilate et orate,*

ut non intretis in tentationem; cujus mox subjicit rationem: *Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma.* Sic autem tentationibus resistentes, forti animo simus; ipse enim Deus apud regium Psalten (Ps. 90, 14 sq.) ait: *Quoniam in me speravit, liberabo eum: protegam eum, quoniam cognovit nomen meum. Clamabit ad me, et ego exaudiam eum: cum ipso sum in tribulatione: eripiam eum, et glorificabo eum.*

Punctum III. *Sed libera nos a malo. Amen* (Matth. 6, 14). Praecipuum malum, a quo liberi esse jam ante petivimus, quando, ne in tentationem induceremur, precati sumus, et a quo hic iterum liberari petimus, est peccatum; est tamen haec petitio a priori diversa, quia praeterea Deum rogamus, ut a quovis alio malo nos liberet, quod vere nobis malum est; id autem vere malum est, quod a salute et perfectione nostra nobis impedimento est. Unde non dicimus: Libera nos a morbis, egestate, persecutionibus etc., quia haec saepe nobis bona sunt, et liberatio nobis mala esset; sed Patris coelestis providentiae et caritati nos committentes ab omni eo malo liberari petimus, quod nobis malum esse ipse novit. Itaque nostrum judicium divino submittamus; et nostram voluntatem divinae conformemus, et omnem fiduciam ac spem nostram in Patris nostri coelestis sapientia ac bonitate constituamus. Conclusionis loco ipse Christus adjecit vocabulum: *Amen*, i. e. *certe*, vel *ita sit* sive *fiat;* quo igitur, ut nobis *fiat*, quidquid tota oratione petitum est, unius adverbii, et renovati desiderii compendio confirmamus; quemadmodum etiam orationem mentalem brevi cum Deo, et sanctis instituto colloquio veluti affectuum elicitorum compendio, recte concludimus.

Meditatio CCLVI.

(Die 10. Julii.)

Christus curam mundi et carnis vitandam suadet.

Matth. 6, 24—34.

Punctum I. *Nemo potest duobus dominis servire* (praesertim si contraria jubeant, sicut Deus, mundus et caro); *aut enim unum odio habebit et alterum diliget, aut unum sustinebit et alterum contemnet. Non potestis Deo servire et Mammonae* (Matth. 6, 24). Considera, si terrenus dominus non admittit consortium alterius domini, sed plenum et perfectum dominium in servum suum praetendit, et ab eo plenum ac perfectum servitium exigit: quanto magis Deus, qui et Supremus et Unus est Dominus, cui si totis viribus servieris, nunquam condignum servitium praestabis? Si autem nemo hominum id potest, quando minus Religiosus potest duobus dominis servire qui se totum Dei servituti mancipavit, et a quo talia servitia exiguntur Deo exhibenda, quae directe sunt contraria mundo et carni? Unde his tam parum potes servire, si Deo servis, quam parum potest coli Deus simul et idola. Quemadmodum ergo Samuel (1. Reg. 7, 3) ad universam domum Israel dixit: *Si toto corde vestro revertimini ad dominum, auferte Deos alienos de medio vestri, Baalim et Astaroth, et praeparate corda vestra domino, et servite ei soli.* Sic si toto corde per ingressum Religionis conversus es ad Dominum, aufer Deos et dominos alienos de medio cordis tui, mundum et carnem, et servito Deo soli.

Punctum II. Considera, non tantum Deo soli, sed tota cura ac studio serviendum esse, ita, ut praeter hoc nihil aliud cures in mundo: *Ideo dico vobis, ne solliciti sitis animae vestrae, quid manducetis, neque corpori vestro, quid induamini* (Matth. 6, 25). *Quaerite ergo primum Regnum Dei, et justitiam ejus, et haec omnia adjicientur vobis* (v. 33). Quanto magis hac sola cura et sollicitudine Religiosus Deo serviat, cui de omnibus aliis

rebus jam est provisum, et qui curas familiae et rerum omnium temporalium a se abjecit? De nulla ergo amplius re sollicitus sis, quam ut Deo servias; ipse vicissim pro te sollicitus erit, quemadmodum S. Petrus (I. 5, 7) scribit, et monet: *Omnem sollicitudinem vestram projicientes in eum, quoniam ipsi cura est de vobis.* Multo minus per curas a statu et munere tuo prorsus alienas, te a servitio divino impediri, aut distrahi sinas. *Nemo,* — inquit S. Paulus (2. Tim. 2, 4) *militans Deo, implicat se negotiis saecularibus: ut ei placeat, cui se probavit.*

Punctum III. Considera, quod extra curam divini servitii omnis alia cura sit inutilis, et solummodo animum affligat. Inutilitatem indicavit Christus, quando dixit: *Quis autem vestrum cogitans potest adjicere ad staturam suam cubitum unum?* (Matth. 6, 27.) Afflictionem insinuavit his verbis: *Nolite solliciti esse in crastinum; crastinus enim dies sollicitus erit sibi ipsi. Sufficit diei malitia sua* (v. 34). Ut ergo ab hujusmodi inutilibus et molestis curis liber sis, juvat praeter necessaria nihil de hoc mundo appetere, in necessariis Deo confidere, qui pro infinita sapientia et bonitate sua infallibiliter providebit. Ideo rursum ait Christus (v. 31): *Nolite solliciti esse etc. Scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis.*

Meditatio CCLVII.

(Die 11. Julii.)

Judicium temerarium vitandum.

Matth. 7, 1—8. 12.

Punctum I. Sicut praecedente parte sermonis a Christo dicta spectant ad Dei amorem in nobis perficiendum, ita, quae hac parte sermonis, et in hac meditatione dicuntur, ad perfectionem amoris erga proximum pertinent. Dixit itaque Christus (Matth. 7, 1 sq.): *Nolite judicare, ut non judicemini; in quo enim judicio judicaveritis,*

judicabimini. Quibus verbis prohibet judicium temerarium de proximo, partim promissione, partim comminatione utens. Si enim proximum temerarie non judicaverimus, dabit nobis Deus specialia auxilia gratiae, ut nihil agamus, ob quod a severo Dei judicio aliquando metuendum sit, vel ob quod etiam mereamur sinistra hominum de nobis judicia. Si autem temerarie judicaverimus, sinet nos Deus in similes, vel etiam graviores defectus incidere. Ideo S. Paulus (Rom 2, 1) scribit: *Inexcusabilis es, o homo, qui judicas; in quo enim judicas alterum, te ipsum condemnas; eadem enim agis, quae judicas.* Et apud Cassian. l. 5. instit. c. 30. fatetur Abbas Machetes, quod, in quibus proximum suum temere judicarat, deinde in eadem ipse quoque inciderit. *Quibus* (inquiebat ille) *mihi manifeste compertum est, iisdem causis ac vitiis monachum obligari, in quibus de aliis judicare praesumpserit.* Et licet non iisdem specie obligaretur, obligat se tamen ipso peccato judicii temerarii, gravi, vel levi, prout est peccatum proximi, et prout judicium est magis vel minus firmum ac propter rationis levitatem magis vel minus temerarium. Praeterea invadit talis temerarius judex divini judicis potestatem, cujus solius est de arcanis et occultis judicare. Idcirco admonet S. Paulus (1. Cor. 4, 5): *Nolite ante tempus judicare, quoad usque veniat Dominus, qui et illuminabit abscondita tenebrarum et manifestabit consilia cordium.* Et recte etiam de tali Thomas Kempensis (l. 1, c. 14) ait: *In judicando alios homo frustra laborat, saepius errat et leviter peccat.* Propterea S. Bernardus Serm. 40. in Cant. dicit: *Cave alienae conversationis esse aut curiosus explorator, aut temerarius judex. Etiamsi perperam actum quid deprehendas, nec sic judices proximum; magis autem excusa. Excusa intentionem, si opus non potes, puta ignorantiam, puta subreptionem, puta casum.*

Punctum II. *Quid autem vides festucam in oculo fratris tui et trabem in oculo tuo non vides? aut quomodo dicis fratri tuo: sine, ejiciam festucam de oculo tuo, et ecce trabs est in oculo tuo? Hypocrita, ejice primum trabem de oculo tuo, et tunc videbis ejicere festucam de oculo fratris tui* (Matth. 7, 3—5). Ecce effica-

cissimum remedium contra temerarium judicium est, oculos et judicium proprii intellectus a proximo ad te ipsum, et ad proprios defectus considerandos convertere, et prius propriae emendationi, quam proximi correctioni intendere, interea vero se quasi coecum aestimare et ineptum ad judicandum alios.

Punctum III. *Omnia, quaecunque vultis, ut faciant vobis homines et vos facite illis. Haec est enim Lex et Prophetae* (Matth. 7, 12). Ecce iterum novum remedium contra temerarium judicium, — diligere nempe proximum, sicut seipsum. Quemadmodum ergo velles, ut alii de te laudabiliter judicarent et omnia in bonam partem interpretarentur, ita tu facito proximo tuo, et universim statue tibi hanc regulam diligendi proximum tuum.

Meditatio CCLVIII.

(Die 12. Julii.)

Arcta ad coelum via et porta angusta.

Matth. 7, 13—17.

Punctum I. Videri poterat Christus suis auditoribus, ob difficultatem agendi vel vitandi ea, quae ad aeternam beatitudinem et salutem consequendam hactenus docuerat agenda vel vitanda, portam et viam ad aeternam beatitudinem et ad salutem nimis angustam asseruisse et doctrina ejus non minus veritati, quam praxi et mori communiter recepto contraria esse; ut itaque hanc opinionem illos dedoceret, dixit: *Intrate per angustam portam, quia lata porta et spatiosa via est, quae ducit ad perditionem et multi sunt, qui intrant per eam. Quam angusta porta et arcta via est, quae ducit ad vitam et pauci sunt, qui inveniunt eam!* (Matth. 7, 13 sq.). Nempe angusta porta et arcta via est, restringere et coërcere liberam voluntatem per exactam observationem praeceptorum, per cohibitionem indomitarum passionum, per susceptionem et por-

tationem crucis quotidianam (Luc. 9, 23). E contrario lata porta et spatiosa via ad perditionem est leges libere transgredi, laxare fraena passionibus et appetitui, voluptates et gaudia illicita sectari. Quia vero plerique per istam ad perditionem, pauci per illam ad vitam aeternam tendunt, ideo hortatur Christus suos auditores et nos omnes, ut non multitudinem ducem sequamur, ne a recta via et a porta coeli erremus, sed arctam viam, angustam portam, et selectam paucorum societatem ac exempla amplectamur. Esto ergo de numero paucorum, ut sis de numero electorum.

Punctum II. Quia nihil fere magis homines a vera via avertit, quam dicta et facta aliorum, quibuscum velut cum amicis ac proinde velut cum innoxiis vivimus, ideo ab his monet Christus maxime nobis esse attendendum, ne per illorum laxa dictamina et vitae licentiam ac laxitatem ab arcta via abducamur. *Attendite vobis a falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces* (Matth. 7, 15). Vestimenta ovium sunt privata amicitia, externa quaedam legum ac regularum observatio, ipsa etiam vestis religiosa, tegens animum saecularem. Lupina autem rapacitas prodit se per dicta et facta, doctrinae et exemplo Christi minus conformia, qui verus est Agnus et qui proinde sequendus est, quocunque jerit.

Punctum III. Ut vero clarius agnoscas, a quorum imitatione tibi cavendum sit, adverte fructus, quos illorum conversatio et modus vivendi progignit: malae enim arboris fructus in horto religioso sunt libertas murmurandi, sinistre de aliis loquendi, de disciplina religiosa conquerendi, dissensiones concitandi etc., neglectus Regularum, contemptus Superiorum, obedientiae et caritatis fraternae frequens violatio, otii et commoditatum sectatio, fuga onerum, laborum, humilium officiorum etc. Ad hujusmodi fructus, et ad mala inde consequentia Religiosus respiciat, subsequens Christi monitum executurus: *A fructibus eorum cognoscetis eos. Numquid colligunt de spinis uvas, aut de tribulis ficus? Sic omnis arbor bona bonos fructus facit, mala autem arbor malos fructus facit* (Matth. 7, 16).

Meditatio CCLIX.

(Die 13. Julii.)

De sanato leproso.

Matth. 8, 1—4; Marc. 1, 40—45; Luc. 5, 12—14.

Punctum I. *Cum autem descendisset de monte* (in quem de loco campestri ad praedicandum turbae Christum ascendisse, dixerat Matthaeus) *secutae sunt eum turbae multae. Et ecce leprosus veniens* (in aditu urbis, sive in suburbio Capharnai, cum secundum communem loquendi modum jam esset Capharnai; unde S. Lucas dixit: 5, 12 *cum esset in una civitatum*) *adorabat eum* (addit S. Marcus: *genu flexo*, et S. Lucas etiam adjicit: *procidens in faciem rogavit eum*) *dicens: Domine, si vis, potes me mundare* (Matth. 8, 1 sq.). Disce ab hoc leproso, te coram Deo propter lepram tuorum peccatorum ac defectuum humiliare, et in faciem prosternere per humilem peccatorum tuorum agnitionem, et confessionem ac detestationem. Et sic cor contritum et humiliatum Deus non despiciet. Videbis autem per hanc humiliationem et cognitionem tui, quod tuam personam referat ille, de quo S. Lucas dixit (v. 12): *Ecce vir plenus lepra.* Unde concipies ingentem displicentiam tui et desiderium sanitatis.

Punctum II. Considera, omnes tres citatos Evangelistas eadem petitionis verba referre: *Domine, si vis, potes me mundare.* Quibus partim professus est suam fidem de Christi potentia et bonitate, quod etiam non expresse rogatus, se sanaturus sit; partim humilitatem, qua indignum se censuit beneficio sanitatis, ideo non ausus est dicere: Sana me; hanc ipsam tamen humilitatem sciebat esse efficacissimam deprecationem; partim ostendit resignationem propriae voluntatis in voluntatem Christi. Tali fiducia et humilitate petenda est a Deo mundities a peccatis; sanitas autem corporis et bona temporalia, de quibus nobis non aliunde constat, quod eorum petitio sit conformis divinae voluntati, petenda etiam sunt cum ejusmodi resignatione

propriae voluntatis. Deinde considera, quemadmodum tu de peccatis tuis mundari petens, Deo dicis: *Domine, si vis, potes me mundare,* — sic Deum vicissim tibi dicere: Si vis, potes mundari. Sicut ergo de Christo S. Matthaeus (8, 3) scribit: *Et extendens Jesus manum, tetigit eum, dicens: Volo mundare* (sive: Esto mundus) *et confestim mundata est lepra illius,* — ita et tu ad munditiem, id est, ad opera contraria peccatis tuis extendens manum, efficaci proposito dic: *Volo, mundabor,* — et confestim mundata erit lepra tua; quod quia tu hactenus non fecisti, licet Christus extenderit in Cruce ad te, et pro te manum suam et licet multis auxiliis, inspirationibus internis, beneficiis et poenis paternis tetigerit interiora cordis tui, ideo hominis quidem praedicti lepra corporis confestim mundata est; animae vero lepra tibi adhuc pertinaciter adhaeret. Fac ergo, ut Deo toties tibi inclamanti: *Volo, mundare,* — tandem obedias, oblata auxilia non respuas, eisdem non resistas et nunc saltem serio statuens emendationem, dicas: *Volo, mundabor.* Considerent etiam Sacerdotes, quomodo ipsi debeant suis advolutos genibus poenitentes a lepra peccatorum mundare; non sufficit enim per intentionem absolvendi, et per actualem absolutionem dicere: *Volo, mundare,* — sed debent etiam extendere et porrigere ipsis manum, dando salubria consilia ac monita salutis (Tob. 1, 15), atque sic tangere corda suorum poenitentium.

Punctum III. *Et comminatus est ei: statimque ejecit illum* (i. e. prohibuit intrare urbem, ne miraculum subito ab illo evulgaretur) *et dixit ei: Vide, nemini dixeris,*[1]) *sed vade, ostende te Principi Sacerdotum et offer pro emundatione tua, quae praecepit Moyses in testimonium illis* (scil. Levit. 14). *At ille egressus* (nempe de suburbio, sive de aditu urbis) *coepit praedicare et diffamare sermonem* (ipsum miraculum, de quo deinceps sermo in populo futurus erat) *ita ut jam non posset manifeste introire in civitatem, sed foris in desertis locis esset, et conveniebant*

[1]) Unde colligitur, miraculum hoc fuisse a Christo factum jam dimissa turba, vel saltem turba non advertente et tardius subsequente.

ad eum undique (Marc. 1, 43—45).[1] Considera duplicem causam, cum adjecta comminatione (id est, valde serio) prohibendi homini mundato ingressum in urbem et evulgationem miraculi. 1. Ut sic Christus ipse praeberet exemplum, pro beneficiis praestitis nulla admittendi hominum obsequia, gratitudinem, honorem, plausum etc., et singulariter confessariis relinqueret exemplum, nihil gratitudinis, vel remunerationis acceptandi pro emundatione a peccatis. 2. Ut per imperatum silentium accepti beneficii coram aliis hominibus, ejusque manifestationem coram Principe Sacerdotum (ad quem mundatus ille vel ex consuetudine recepta, vel ex speciali ratione a Christo mittebatur, quamvis alias vi Legis Leviticus (13, 2) suffecisset quilibet sacerdos ex stirpe Aaronis) indicaretur, speciales favores et gratias a Deo acceptas coram aliis hominibus occultandas esse, Superioribus tamen et Patribus spiritualibus manifestandas. Per imperatam praescripti muneris oblationem designantur opera sactisfactoria pro peccatis remissis vel a sacerdote injuncta, vel per se toto vitae tempore debita.

Meditatio CCLX.

(Die 14. Julii.)

De sanato servo centurionis.

Matth. 8, 5—13; Luc. 7, 1—10.

Punctum I. *Cum autem introisset Capharnaum, accessit ad eum centurio*[2] *rogans eum et dicens: Domine,*

[1]) Etiamsi enim tunc Christus intraverit civitatem, ut patet ex S. Matthaeo (8, 5) ipso leproso nondum intromisso; postquam autem iste praedicavit et diffamavit sermonem, seu rem factam, jam ab eo tempore non poterat Christus pro more suo publice egredi et ingredi civitatem; sed ad evitandum plausum hominum egressus urbe, habitavit ad tempus in desertis.

[2]) Saltem per legatos ab illo pro se missos, ut patebit ex verbis S. Lucae sic expositis a S. Augustino et Beda,

puer meus jacet in domo paralyticus et male torquetur (Matth. 8, 5 sq.). Addit S. Lucas (7, 2): *Qui erat illi pretiosus.* Idem Evangelista testatur, centurionem, cum esset gentilis, misisse legatos Judaeos; ita enim scribit: *Et cum audisset de Jesu, misit ad eum Seniores Judaeorum, rogans eum, ut veniret et salvaret servum ejus. At illi cum venissent ad Jesum, rogabant eum sollicite, dicentes ei, quia dignus est, ut hoc illi praestes. Diligit enim gentem nostram et Synagogam ipse aedificavit nobis* (Luc. 7, 3—5). Considera, quomodo homo gentilis servum suum amaverit et aestimaverit: erat enim ipsi pretiosus. Quanto magis deberet tibi esse pretiosa tua et proximi tui anima, a Christo in libertatem filiorum Dei infinito Sanguinis sui pretio redempta? Tantam ergo pro utriusque salute curam habeto, quantam homo ethnicus pro sanitate et vita servi. Adhibe etiam patrocinia Sanctorum, qui suppleant tuam indignitatem. Praeterea bonis operibus SS. Patronorum intercessionem tibi concilia et efficacem redde, ut illi tua quoque merita allegare possint apud Deum: *Quia dignus est, ut hoc illi praestes; diligit enim gentem nostram etc.*

Punctum II. *Jesus autem ibat cum illis. Et cum jam non longe esset a domo, misit ad eum centurio amicos, dicens* (non per se, sed per amicos, unde ipse S. Lucas confirmat hic modum loquendi S. Matthaei, quando iste dixerat, centurionem accessisse ad Christum): *Domine, noli vexari, non enim sum dignus, ut sub tectum meum intres, propter quod et meipsum non sum dignum arbitratus, ut venirem ad te, sed dic verbo et sanabitur puer meus* (Luc. 7, 6 sq.). *Et reversi, qui missi fuerant, domum, invenerunt servum, qui languerat, sanum* (Luc. 7, 10). *Quia dixit Jesus centurioni* (nempe amicis missis a centurione, repraesentantibus ejus personam): *vade, et*

quemadmodum S. Marcus (10, 35) dicit, filios Zebedaei accessisse ad Christum *dicentes: Magister volumus etc.* cum tamen ex S. Matthaeus (20, 20) constet, non per se, sed per suam matrem haec dixisse; nisi cum S. Chrysostomo et Theophylacto dicere malis, tandem post binam legationem etiam ipsum centurionem in propria persona venisse.

sicut credidisti, fiat tibi. Et sanatus est puer in illa hora (Matth. 8, 13). Expende hic modum et fructum S. Communionis spiritualis, — quando fideles, dum intersunt Sacrificio Missae, vel quocunque tempore diei, suo loco mittunt ad Christum amicos suos, nempe Sacerdotes et Angelos, ipsi vero per humilitatem abstinentes a sacramentali Communione et accessu ad Christum, per fidem et desiderium etiam a distante salutem animae suae consequuntur, dicente Christo: *Sicut credidisti, fiat tibi.* Ex iisdem verbis disce etiam, *sicut,* id est, quanta fide ac fiducia in Deum te disposueris ad obtinendam animae sanitatem, tantum te auxilii et gratiae obtenturum. Ipsa tamen sanitas animae non obtinetur solo verbo, dicto a Christo, sed per obedientiam aegri impleto.

Punctum III. *Et sequentibus se dixit: Amen dico vobis, non inveni tantam fidem in Israel. Dico autem vobis, quod multi ab oriente et occidente venient, et recumbent cum Abraham, Isaac et Jacob in Regno Coelorum, filii autem Regni ejicientur in tenebras exteriores* (Matth. 8, 10—12). Sicut hic Christus fidem hominis gentilis praefert fidei populi Israelitici (non singulorum in particulari; nam utique B. Virgo et Apostoli perfectiorem fidem habebant, sed secundum majorem numerum spectati), — sic saepe contingit, Religiosos, vel eos, qui habent majora media, et auxilia divina ad virtutem et ad perfectionem, superari a Saecularibus, vel ab habentibus minora media et auxilia et tandem salute per negligentiam suam excidere. Cave itaque tibi ab hac comminatione; et aliorum profectu in virtute, praesertim Sanctorum exemplis (quorum virtutes veluti centurionis fides, publico Christi et Ecclesiae testimonio imitandae proponuntur) te ipsum confunde, atque ad fervorem excita.

Meditatio CCLXI.

(Die 15. Julii.)

De resuscitato filio viduae.

Luc. 7, 11—15.

Punctum I. *Et factum est, deinceps ibat in civitatem, quae vocatur Naim: et ibant cum eo discipuli ejus et turba copiosa. Cum autem appropinquaret portae civitatis, ecce defunctus efferebatur filius unicus matris suae: et haec vidua erat: et turba civitatis multa cum illa* (Luc. 7, 11 sq.). Ecce filius, qui erat unicum gaudium, solatium, et spes viduae matris, post obitum summa tam ex domo materna, quam ex tota civitate effertur. Sic post mortem ex mente, et memoria hominum tum carorum et notorum, tum totius hujus mundi efferemur. Nihili ergo facienda est laus et amicitia humana et ita vivendum, ut hominum memoria et ope non indigeamus, et ut, quemadmodum corpus effertur extra civitatem, sem memoriam ac vitam socialem hominum in terra: in anima inseratur in coelestem civitatem, conversationem et societatem Angelorum ac coelitum. Unde animae etiam cura gerenda est, non corporis a vermibus devorandi.

Punctum II. *Quem cum vidisset, misericordia motus super eam, dixit illi: Noli flere. Et accessit et tetigit lorulum. (Hi autem, qui portabant, steterunt) et ait: Adolescens tibi dico, surge. Et resedit, qui erat mortuus et coepit loqui. Et dedit illum matri suae* (Luc. 7, 13—15). Ecce Deus filii unice dilecti morbum, mortem, imo actualem delationem ad sepulchrum summo cum matris luctu permisit et tandem vivum ac sanum reddidit. Sic electis suis adversa permittit, nec statim succurrit: solatur tamen et opitulatur tempore opportuno. Quantamcumque ergo res adversae, vel quasi desperatae eveniant, longanimi animo auxilium et solatium a Deo exspecta; et praesertim per Matrem tuam Beatissimam Virginem Christum misericordia movendum spera, ut te a quavis miseria et

morte aeterna eripiat. Ille te dabit Matri Suae et tuae, si illius commiserationem et intercessionem filiali observantiae amore, fiducia et cultu tibi demereris.

Punctum III. Considera, quod, si mortuus adolescens voci Christi, jubentis surgere, tam cito obedivit, longe magis voci Christi debeant obedire vivi, quidquid ille vel per se, vel per Superiores jusserit. Imo ut similiter obediamus, etiam nobis ipsis moriamur. Neque differamus hanc spontaneam mortem nostram; sic enim facilius ad vitam aeternam suscitabimur et ad vitam coelestem in terris agendam. Quod indicare voluit Christus, dum in prima suscitatione puellam duodennem, in hac altera vero adolescentem iisdem verbis a morte velut ex leni somno ad vitam reduxit, dicendo: *Puella, tibi dico, surge* (Marc. 5, 41). *Adolescens, tibi dico, surge.* Verum quando Lazarum revocavit ad vitam, jam adultae aetatis et quatriduanum in sepulchro, manibus pedibusque ligatum (qui est symbolum hominis tarde conversi ad Deum et longa vitiorum consuetudine constricti), *voce magna clamavit: Lazare, veni foras!* (Joan. 11, 43.)

Meditatio CCLXII.

(Die 16. Julii.)

De legatione S. Joannis Baptistae ad Christum.

Luc. 7, 18—23; Matth. 11, 2—6.

Punctum I. *Et nuntiaverunt Joanni discipuli ejus de omnibus his. Et convocavit duos de discipulis suis Joannes et misit ad Jesum dicens: Tu es, qui venturus es, an alium exspectamus?* (Luc. 7, 18 sq.). Quemadmodum Christus saepe interrogavit propter alios, quamvis omnia sciret, — ita S. Joannes misit discipulos suos, interrogatum, non propter se, sed propter ipsos discipulos et propter eos, qui audituri erant publicam interrogationem, quando teste Luca (v. 20) coram frequente populo legati

ad Christum dixerunt: *Joannes Baptista misit nos ad te, dicens: Tu es, qui venturus es, an alium exspectamus?* Volebat enim S. Joannes hac interrogatione de se ab hominibus conceptam Messiae suspicionem in Christum refundere, tamquam manifestis miraculis jam ab ipso contestatam et in praesentia discipulorum contestandam. Hic nos humilium est (tibi proinde hic in exemplum propositus), ut honorificas de se opiniones in alios derivent, utque omnes quaerant occasiones se deprimendi, et alios supra se efferendi ac magnos reddendi, in quibus Christum intuentur; adeoque quasi Christum supra se ipsos extollunt, alibi testantem, sibi factum se aestimare, quidquid proximo fecerimus (Matth. 25, 40).

Punctum II. *In ipsa autem hora multos curavit a languoribus, et plagis, et spiritibus malis, et caecis multis donavit visum. Et respondens, dixit illis: Euntes, renuntiate Joanni, quae audistis et vidistis, quia caeci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes evangelizantur* (scilicet a me) — *et beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me* (Luc. 7, 21 - 23). Volebat Christus directe respondere: sicut quando Judaeis interrogantibus (Joan. 8, 53 sq.): *Quem te ipsum facis?* dixit: *Si ego glorifico me ipsum, gloria mea nihil est: est Pater meus, qui glorificat me.* Itaque nuntiari jussit facta, quibus Pater coelestis testatus est, eum esse, qui venturus est Redemptor per mortem Crucis et Judex vivorum ac mortuorum. Sic noli teipsum verbis laudare, sed laudent te facta tua, et factis te ostende esse eum, qui es; es autem Religiosus, tendens ad perfectionem omnium virtutum.

Punctum III. Considera, quare Christus inter signa veri Messiae et Filii Dei posuerit illam animi sui demissionem, qua non dedignabatur pauperibus Evangelium praedicare, et cum illis tam familiariter conversari, ut beatum diceret, qui sua humilitate non offenderetur et vilem de se opinionem non conciperet. Nempe sicut recensita miracula erant testimonium potentiae divinae, sic animi demissio erat testimonium sapientiae divinae, in Christo tamquam Filio Dei residentis; eo quod, cum sit prorsus contraria

sapientiae mundi, hoc ipso non possit non esse sapientia coelestis et a solo Filio Dei profecta. Hinc etiam pastoribus (Luc. 2, 12) signum recens nati Servatoris, sive Messiae hoc datum est: *Et hoc vobis signum. Invenietis infantem, pannis involutum et positum in praesepio.* Hanc et tu sapientiam addisce.

Meditatio CCLXIII.

(Die 17. Julii.)

Christi de S. Joanne Baptista elogium. (1.)

Luc. 7, 24—28; Matth. 11, 7—11.

Punctum I. *Et cum discessissent nuntii Joannis, coepit de Joanne dicere ad turbas* (Luc. 7, 24). Dum Christus post discessum discipulorum Joannis de laude ejusdem disseruit, duo hodiernis hominum moribus prorsus contraria exemplo suo nos docuit: nempe vitandum esse vitium adulationis, quo alios indebito et servili aliquo modo laudibus efferimus (propterea exspectavit discessum eorum, qui auditas laudes ad S. Joannem fuissent relaturi), — et simul vitandum esse vitium detractionis, quo de absente minus honorifice loqui solemus, vel saltem laudes ejusdem elevare ac imminuere, existimantes, nostrae aestimationi decedere, quidquid alterius laudi accedit. Christus vero absentem Joannem summis laudibus coram universo populo affecit, nihil metuens, ne is sibi ab aliis praeferretur.

Punctum II. Considera, quid Christus in S. Joanne specialiter laudaverit, dicens: *Quid existis in desertum videre? arundinem vento agitatam?* (Luc. 7, 24.) Hoc, velut responsione indignum, sola interrogatione falsum testatur. Annon autem tu talis? Arundo es, virtute vacua, vana gloria et inani tui existimatione tumens, quovis flatu verborum, quovis prospero, vel sinistro eventu, quovis humano respectu flexilis in omnem partem? *Sed quid existis*

videre? hominem mollibus vestimentis indutum? Ecce qui in veste pretiosa sunt et deliciis, in domibus regum sunt (Luc. 7, 25). Tu ergo ne talis sis in domo religiosa, qui vestium elegantiam, et corporis delicias secteris, et sic tantum Christo displiceas, quantum Joannes placuit. *Sed quid existis videre? Prophetam? utique dico vobis, et plus quam Prophetam. Hic est, de quo scriptum est: Ecce ego mitto Angelum meum ante faciem tuam, qui praeparabit viam tuam ante te. Dico enim vobis: Major inter natos mulierum Propheta Joanne Baptista nemo est* (Luc. 7, 26—28). Ille divina inspiratione arcanissimum et summum mysterium incarnationis Dei perfectissime agnovit, et manifestissime annuntiavit, et tantum munus, velut lucerna ardens et lucens, maxima cum sanctitate et angelica corporis ac animi integritate sustinuit. Sic antiquorum Prophetarum sapientiam mysteriorum Christi meditatione, et sanctitatem ejusdem Christi ac Joannis imitatione superare contende.

Punctum III. Considera praedictae comparationis exceptionem: *Qui autem minor est in Regno Dei, major est illo* (Luc. 7, 28). Qui enim in Regno Dei, sive in Ecclesia minor et humilior est, sicut Christus per summam humilitatem ex altissimo dignitatis gradu infra omnes homines se demisit, ille utique major est illo. Tanto ergo ad S. Joannis magnitudinem proprius accedes, quanto studueris esse minor et humilior; sicut Christus eandem etiam longissime superavit, quia infra omnes homines abjici non erubuit, ut testatur Isaias (53, 2 sq.): *Vidimus eum, et non erat aspectus, et desideravimus eum: despectum et novissimum virorum;* et (Ps. 21, 7): *Ego autem sum vermis et non homo, opprobrium hominum et abjectio plebis.*

Meditatio CCLXIV.

(Die 18. Julii.)

Christi de S. Joanne Baptista elogium. (2.)

(Continuatio.)

Matth. 11, 12—19; Luc. 7, 31—34.

Punctum I. Christus confirmans, S. Joannem maximum Prophetam fuisse, probat id ex potentia sermonis, quo homines ad poenitentiam et ad seriam vitae emendationem praedicatione Regni Coelorum jam appropinquantis et proxime per Christum aperiendi, convertit. *A diebus autem Joannis Baptistae* (quibus praedicavit baptismum poenitentiae) *usque nunc Regnum Coelorum vim patitur; et violenti rapiunt illud* (Matth. 11, 12). Sive ut alias Christus apud S. Lucam (16, 16) inquit: *Lex et Prophetae usque ad Joannem; ex eo Regnum Dei evangelizatur et omnis in illud vim facit.* Considera, si ab initio statim, postquam cessaverunt praedicari vaticinia Legis antiquae, et Prophetarum de Christo ut primum futuro, ad praedicationem Joannis de eodem ut jam praesente, multi homines sibi ipsis vim intulerunt, ut per poenitentiam et vitae emendationem regnum coelorum ad se raperent, i. e. magno suo conatu et victoria suarum pravarum cupiditatum sibi promererentur; quantam a te oporteat vim tibi inferri et non remisse, nec languide, nec indulgenter agi, ut Regnum Coelorum obtineas, postquam illud jam reseratum et ipsius Christi praedicatione ac exemplo, eumque sequentium multitudine via ostensa, trita, ac complanata est? Sine violentia et victoria sui nec virtutes nec Regnum Coelorum virtutibus debitum, obtinetur: ideo Christus apud Joannem in Apoc. (2, 7) inquit: *Vincenti dabo edere de ligno vitae, quod est in Paradiso Dei mei.* Et rursum (v. 11): *Qui vicerit, non laedetur a morte secunda:* scil. aeterna post temporalem. Et iterum (v. 17): *Vincenti dabo Manna abscon-*

ditum et dabo illi calculum candidum, — qui scilicet suffragetur ipsi, ad Regnum Coelorum illi adjudicandum.[1])

Punctum II. Pergit Christus de S. Joanne dicere: *Si vultis recipere, ipse est Elias, qui venturus est* (Matth. 11, 14). Quemadmodum enim Elias praecedet secundum Christi adventum: ita Joannes Baptista praecedet primum, prout Angelus patri ejus praedixerat (Luc. 1, 17): *Ipse praecedet ante illum in spiritu et virtute Eliae.* O quot Elias spiritu ferventes, virtutibus illustres, tibi Deus jam misit, quorum tamen doctrinam et virtutum exempla nondum recepisti! Utinam non sis unus ex generatione illa, de qua nec Joannem, nec Christum ipsum recipiente, Servator noster mox similitudinem istam subjungit (Matth. 11, 16 sq.): *Cui autem similem aestimabo generationem istam? Similis est pueris sedentibus in foro, qui clamantes coaequalibus dicunt: Cecinimus vobis et non saltastis; lamentavimus et non planxistis,* — i. e. verbo et exemplo vos hortati sumus et diximus: *Laetamini in Domino, et exultate justi, et gloriamini omnes recti corde* (Ps. 31, 11). Et vicissim: *Accingite vos ciliciis, plangite et ululate; quia non est aversa ira furoris Domini a nobis* (Jer. 4, 8). Sed nec placuit experiri exultationem animi in Domino, qua fruuntur justi ac perfecti; nec dulcedinem ac suavitatem planctus, per opera mortificationis et poenitentiae.

[1]) Ita illud „*vim patitur*“ (gr. βιάζεται) bono sensu explicatur (i. e. regno coelorum vim infertur, scil. avide appetitur et vi occupatur) a non paucis SS. Patribus (Chrysost., Cyrill. Alex., Ambr., August., Hieron., et al.). Recentiores vero interpretes (insistentes textui graeco) verba haec sensu *passivo* explicant: regnum coelorum vim patitur, i. e. vi opprimitur, et *violenti*, i. e. ii qui illud vi opprimunt, *rapiunt illud*, i. e. auferunt illud et eripiunt iis, qui illud ingredi vellent. Concordat cum hac explicatione exegetica contextus, in quo regnum coelorum et doctrina Christi pro multis legis offersionis est, et signum cui contradicitur (cfr. v. 1 sqq.; — Luc. 2, 34; Act. 28, 21; Rom. 9, 32). Ceterum etiam in hac sententia, quae superius dicta sunt, consistere possunt. Violentiae enim adversariorum et raptoribus regni coelorum etiam ex nostra parte cum violentia resistere debemus, ut cum virtute Christi omnes regni Dei aggressores et inimicos vincamus.

Punctum III. Laudi S. Joannis addit Christus et ostendit, etiam homines sanctos non posse evitare sinistra de se judicia ac sermones: *Venit enim Joannes neque manducans, neque bibens et dicunt: Daemonium habet. Venit Filius Hominis manducans et bibens, et dicunt: Ecce homo vorax et potator vini, publicanorum et peccatorum amicus* (Matth. 11, 18 sq.). Non cures ergo et tu, si alii de te sinistre sentiant, et loquantur, et recte dicta, vel facta in malam partem interpretentur. Audi, quid S. Paulus de hominum judiciis dicat (1. Cor. 4, 3). *Mihi autem pro minimo est, ut a vobis judicer, aut ab humano die.* Et (Galat. 1, 10): *An quaero hominibus placere? Si adhuc hominibus placerem, Christi servus non essem.*

Meditatio CCLXV.

(Die 19. Julii.)

De poenitentia Magdalenae. (1.)

Luc. 7, 36—38.

Punctum I. *Rogabat autem illum quidam Pharisaeus, ut manducaret cum illo. Et ingressus domum Pharisaei discubuit. Et ecce mulier, quae erat in civitate peccatrix*[1]) *ut audivit, quod accubuisset in domo Pharisaei, attulit alabastrum unguenti* (Luc. 7, 36 sq.). Considera, unguentum istud fuisse odoriferum, ex variis aromatibus confectum, eoque designari odorem boni exempli, quod poenitens Magdalena in domo aliena et inde in tota civitate ex se diffudit; sicut ante fuit publica in civitate peccatrix et scandalum publicum. Imitare Magdalenam, ubique odorem boni exempli et bonae famae relinquens,

[1]) Aliqui existimant, hoc adhuc in civitate Naim, ubi Christum filium viduae resuscitavit, gestum esse; aliqui vero censent, in civitate Magdalo id contigisse, ubi Magdalena ante suam conversionem habitavit.

quamcunque domum intraveris, quemadmodum aliis etiam saepe scandalo fuisti: nec minus domesticis odorem virtutis affles, quia peccator non tantum in civitate, peccandi occasionibus obnoxia, sed in ipsa domo religiosa et perfectionis domicilio fuisti: ut sic omnes currant in odorem unguentorum tuorum, et tu dicere possis cum divina sapientia: *Sicut cinnamomum et balsamum aromatizans odorem dedi: quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris: et quasi storax, et galbanus, et ungula, et gutta, et quasi Libanus non incisus vaporavi habitationem meam* (Eccl. 24, 20 sq.). Et cum S. Paulo (2. Cor. 2, 15): *Christi bonus odor sumus Deo.*

Punctum II. *Et stans retro, secus pedes ejus* (Luc. 7, 38). Imitare Magdalenam et semper cura retro stare, id est, postponi et ad pedes stare, sive infimum locum tenere: unde in communitate religiosa, quae est civile Corpus Christi, inter infima membra, sive ad pedes te colloca, omnes tibi praeferendo et potiores partes aliis deferendo.

Punctum III. *Lacrymis coepit rigare pedes ejus, et capillis capitis sui tergebat, et osculabatur pedes ejus, et unguento ungebat* (Luc. 7, 38). Quatuor recensentur officia, omnia tamen Christi pedibus praestita. Libenter itaque velis occupari humilibus officiis. Iisdem verbis sublimes Magdalenae virtutes indicantur: nempe lacrymabilis dolor de peccatis, quem ingenti spe veniae abstergebat, cum sciret divinam bonitatem etiam capillos capitis sui numeratos habere. Spe ista impellebatur ad oscula caritatis figenda; a caritate incitabatur, ut unguento, variarum virtutum aromatibus condito, peccatorum suorum foetorem dissiparet. Sed has omnes virtutes ad Christi pedes referebat, id est, humilitate condiebat. Imitare ergo virtutes Magdalenae: sed comitetur eas humilitas. Nam ut inquit S. Gregor. (hom. 7): *Si quaelibet bona opera adsint, nulla sunt, nisi ex humilitate condiantur. Qui enim sine humilitate virtutes congregat, quasi in vento pulverem portat.*

Meditatio CCLXVI.

(Die 20. Julii.)

De poenitentia Magdalenae. (2.)

(Continuatio.)

Luc. 7, 39—50.

Punctum I. *Videns autem Pharisaeus, qui vocaverat eum, ait intra se dicens: Hic si esset Propheta, sciret utique, quae et qualis est mulier, quae tangit eum; quia peccatrix est* (Luc. 7, 39). Duo non imitanda vitia in hoc Pharisaeo his verbis nobis ostenduntur. Unum est, ut quamvis certas rationes nobis videamur habere, malum de altero judicandi, iisdem tamen assensum non praestemus, quia etiam hae fallere possunt et hic fefellerunt, cum Magdalena jam non amplius esset peccatrix, sed serio conversa ac poenitens, quamvis in civitate paulo ante notoria peccatrix fuerit. Alterum est, ut de nullius emendatione desperemus, quantumvis obstinati, neque contemnamus eum, aut nos illi praeferamus; quia ille forsan nos actu superat, vel superabit in sanctitate, sicut Magdalena superavit illum Pharisaeum.

Punctum II. *Et conversus ad mulierem, dixit Simoni: vides hanc mulierem? Intravi in domum tuam, aquam pedibus meis non dedisti* (sicut tamen solebant hospitibus lavari, ne nudis pedibus olim incedentes, lectulos mensales sordidos redderent): *haec autem lacrymis rigavit pedes meos et capillis suis tersit. Osculum mihi non dedisti* (quo in signum amoris solebant hospites excipi), *haec autem, ex quo intravit, non cessavit osculari pedes meos. Oleo caput meum non unxisti* (cum tamen, quo hospes esset carior, eo odoratioribus liquoribus illi caput et manus solerent perfundi): *haec autem unguento unxit pedes meos* (Luc. 7, 44—46). Ecce praeclarum modum nos humiliandi! Si videlicet non tantum consideremus peccata, quae nos ipsi fecimus, sed etiam bona, quae omisimus et facere potuissemus ac debuissemus, imo etiam quae

fecimus, multis imperfectionibus ac defectibus inquinata; sicut iste Pharisaeus praestitit hospitalitatem Christo, sed valde imperfectam. Deinde etiam, si consideremus in aliis, non ipsa mala, quae fecerunt, sed bona, quibus nos superant et quibus ipsi caremus, quorum carentia tanto magis confundimur, quanto illa ab imperfectioribus exhibentur. Expende etiam, quoties tu Christum hospitio excipias, nec tamen pedes devotionis lacrymis humiliter laves; nec osculum libes caritatis, bonorum operum executione ferventis, nec caput nec pedes virtutum odoribus perfundas: unde non sicut S. Magdalena dilexisti multum, etiamsi remissa sint tibi peccata multa.

Punctum III. *Dixit autem ad illam: Remittuntur tibi peccata tua. Et coeperunt, qui simul accumbebant, dicere intra se: Quis est hic, qui etiam peccata dimittit?* (Luc. 7, 48 sq.) Prius temere et male judicantem Pharisaeum suaviter correxit Christus, parabolae amoenitate leniens reprehensionem, ut patienter fuerit audita et accepta; nunc autem rursum temere judicantes, potestatem dimittendi peccata praesumptuose usurpatam fuisse, non corrigit; ut ex defensione Magdalenae disceremus, alios potius, quam nos ipsos contra sinistras opiniones ac sermones defendere.

Meditatio CCLXVII.

(Die 21. Julii.)

De daemoniaco, caeco et muto liberato.

Matth. 12, 22—29; Luc. 11, 14—22.

Punctum I. Quando Christus Capharnaum reversus est, *oblatus est ei daemonium habens, caecus et mutus* (Lucas quidem de caecitate nullam mentionem facit) *et curavit eum, ita ut loqueretur et videret* (Matth. 12, 22). Duarum illarum virtutum activarum, quas exerere diabolus inhibuit ac impedivit, usu privati dici possunt illi, qui circa

res ad animae suae salutem spectantes caeci et ignari sunt et tamen a ducibus spiritualibus consilium et directionem non petunt, tales redditi vel a spiritu superbiae vel a spiritu accidiae et negligentiae rerum ad salutem spectantium. Repelle ergo a teipso malignum spiritum, ut rerum spiritualium notitiam et omnium rerum, qualem merentur, aestimationem sinceram acquiras et libenter cum sapientibus et ducibus spiritualibus, aut de rebus divinis cum quibusvis loquaris: neque unquam obmutescas, cum Dei honor, aut utilitas propria vel proximi, loqui jubet. Et simili ratione, sicut pulso daemone vitiata vis loquendi et videndi emendata est, sic, ut vitia animi et mali frutices tollantur, illorum radicem et causam remove, nempe vitium principale, cui maxime addictus est.

Punctum II. *Pharisaei autem audientes dixerunt: Hic non ejicit daemones, nisi in Beelzebub principe daemoniorum* (cui jam supra etiam Matthaeus (9, 34) similem ejectionem adscripserunt). *Jesus autem sciens cogitationes eorum, dixit eis: Omne regnum divisum contra se desolabitur, et omnis civitas vel domus divisa contra se non stabit. Et si Satanas satanam ejicit, adversus se divisus est; quomodo ergo stabit regnum ejus?* (Matth. 12, 24—26). Considera, si superbissimi daemones, qui neque Deo quidem obedire voluerunt, ut tanto magis hominibus nocere possint, tamen unionem, subordinationem et subjectionem servant, ut stare possit regnum eorum, in quo tamen ii, qui imperant, nec potestatem a Deo approbatam et obligatione quadam confirmatam acceperunt; nec Dei personam repraesentant, nec subditis obedientibus praemia decernunt: quanto magis, ut nostram et proximi salutem melius promovere possimus et religiosae disciplinae regimen stare possit, unio, subordinatio et subjectio servanda est in domo religiosa, ubi Superiores Dei personam referunt, potestatem a Deo acceptam exercent, subditi voto obedientiae tenentur, et obedientiae ingentem fructum ac praemia consequuntur?

Punctum III. *Si autem ego in Spiritu Dei* (id est impulsu Spiritus sancti, atque in virtute et potestate Dei) *ejicio daemonia, igitur pervenit in vos Regnum Dei* (nempe adventu meo appropinquavit Regnum Coelorum).

Aut quomodo potest quisquam intrare in domum fortis et vasa ejus diripere, nisi prius alligaverit fortem? Et tunc domum illius diripiet (Matth. 12, 28—29). Nempe nisi ego ipso Beelzebub fortior essem, et ipsi omnem se opponendi mihi vim eriperem ac ligarem, non possem illum armis suis et domo sua spoliare. Ecce! quemadmodum Christus diabolum armis suis ad nocendum homini, omni scilicet potestate et ipsa simul possessione privavit; sic etiam executus jam est, quod dixit apud Joannem (12, 21): *Nunc princeps hujus mundi ejicietur foras.* Quam ergo esses reprehensione dignus, si te ab hoste jam alligato et armis privato per ignaviam vinci amplius patereris? Magna igitur fiducia et animo resiste diaboli tentationibus; nisi enim tu ipse alligatum solveris et inermem contra te armaveris, praebendo ipsi occasionem et vires per libertatem, et dissolutionem sensuum ac passionum, per contemptum periculorum, per neglectum mediorum usum, facile hostem vinces et statione pelles, magnaque meritorum et virtutum spolia reportabis.

Meditatio CCLXVIII.

(Die 22. Julii.)

De vitiis linguae.

Matth. 12, 34—37.

Punctum I. Occasione illius blasphemiae in Spiritum sanctum, qua ejectionem daemonii, cum esset opus divinae misericordiae, adeoque Spiritu Dei (ut Christus apud Matth. 12, 28 inquiebat) facta fuisset, Judaei tamen opus principis daemoniorum appellaverant, Christus de maledicentia linguae venenatae et invidae, eos reprehendens, dixit: *Progenies viperarum* (qua appellatione etiam usus est S. Joannes Baptista apud Matth. 3, 7). *Quomodo potestis bona loqui, cum sitis mali? ex abundantia enim cordis os loquitur. Bonus homo de bono thesauro profert bona:*

et malus homo de malo thesauro profert mala (Matth. 12, 34 sq.). Tu ergo, qualis haberi vis apud homines, talia loquaris. Si vis haberi homo religiosus, divino cultui addictus, qualem vestis tua designat, de Deo et rebus divinis tam cum domesticis, quam cum externis instituas sermonem. Si nolis haberi homo vanus, querulus, invidus, rerum tuarum jactator et amator propriae laudis, detractor alienae etc., etiam a sermonibus hujuscemodi abstineas, memor illius sententiae S. Jacobi (1, 26): *Si quis autem putat, se religiosum esse, non refraenans linguam suam, sed seducens cor suum, hujus vana est religio.*

Punctum II. *Dico autem vobis, quoniam omne verbum otiosum* (quod scilicet non ordinatur ad finem honestum et laudabilem, etiamsi aliter non sit malitiosum), *quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die judicii* (Matth. 12, 36). Hac comminatione judicii, vindictam sumentis etiam de verbis otiosis, per argumentum a minori ad majus ostendit Christus Judaeis gravitatem et magnitudinem supplicii, quo verba maligna plectentur; simulque ad perfectam custodiam linguae impellit, quam S. David vehementer a Deo rogavit (Ps. 140, 3): *Pone Domine custodiam ori meo: et ostium circumstantiae labiis meis.* Ostium circumstantiae, quo os occludendum est, sit consideratio omnium circumstantiarum, loci, temporis, personarum audientium, finis, effectus secuturi, an deceat et an expediat haec dicere. De tali custode linguae suae inquit S. Jacobus (3, 2): *Si quis verbo non offendit, hic perfectus est vir, potest enim fraeno circumducere totum corpus.*

Punctum III. Concludit Christus adhortationem suam his verbis: *Ex verbis enim tuis justificaberis et ex verbis tuis condemnaberis* (Matth. 12, 37). Quantum malum, vel quantum bonum a lingua nobis provenit, et quanta diligentia est a nobis custodienda! Considera iterum, quid S. Jacobus de hoc scribat (3, 5 sq.): *Lingua modicum quidem membrum est et magna exaltat. Ecce quantus ignis quam magnam silvam incendit! Et lingua ignis est et universitas iniquitatis. Lingua constituitur in membris nostris, quae maculat totum corpus et inflammat*

rotam nativitatis nostrae, inflammata a gehenna. Sensus horum verborum est: quod lingua quidem secundum speciem modicum membrum sit, attamen valde magna sive bona, sive mala efficiat et super communem magnitudinem extollat: — sicut modicus ignis magnam silvam incendit: sic modica lingua et pauca verba ingens saepe incendium pariunt; hinc etiam propter multitudinem malorum, quae ex illa oriuntur, dici potest universitas iniquitatis. Et quamvis sit solummodo membrum corporis, ejus tamen abusus toti corpori et toti homini maculam et notam nigram inurit ac dedecorat: itaque totum vitae nostrae decursum vitiorum flammis succendit, veluti si a gehenna ipsa prior succensa esset. Pergit S. Jacobus in cit. epist. (3, 7—10): *Omnis natura bestiarum, et volucrum, et serpentum, et ceterorum domantur, et domita sunt a natura humana: linguam autem nullus hominum domare potest* (scilicet sine speciali Dei auxilio et sine continuo eandem domandi studio, sine quo cito ad naturam redit) *inquietum malum, plena veneno mortifero* (facile enim per illam peccatur mortaliter, praesertim detractione famae, a qua specialiter religiosi sibi caveant). *In ipsa benedicimus Deum et Patrem, et in ipsa maledicimus homines, qui ad similitudinem Dei facti sunt. Ex ipso ore procedit benedictio et maledictio.* Ecce confirmationem verborum Christi! Quanta igitur cura linguae moderandum est!

Meditatio CCLXIX.

(Die 23. Julii.)

De cavendo relapsu.

Luc. 11, 24—26; Matth. 12, 43—45.

Punctum I. Post responsionem ad blasphemam assertionem Pharisaeorum, quod Christus in Beelzebub ejiciat daemones, et post reprehensionem maledicentiae Scribarum ac Pharisaeorum, occasione ejecti daemonis ex corpore

energumeni, transit Christus ad ejectionem daemonis ex anima hominis per gratiam justificati et hortatur ad perseverantiam, dicens (Luc. 11, 24 sq.): *Cum immundus spiritus exierit de homine, ambulat per loca inaquosa, quaerens requiem et non inveniens, dicit: Revertar in domum meam unde exivi. Et cum venerit, invenit eam scopis mundatam et ornatam.* Apud Matthaeum (12, 44) additur etiam: *vacantem.* Quibus verbis indicatur, quod diabolus ex anima pulsus, velut in locis inaquosis sitim ingentem patiatur et non quiescat, donec animam, paulatim ad pristina vitia revertentem, rursum inveniat praeparatam ac dispositam ad suam habitationem. Quemadmodum ergo diabolus ardente siti, et inquieto conatu aditum in animam nostram tentat; ita non minore justitiae ac perfectionis siti, et indefessa vigilantia repellendus est, portis sensuum diligenter occlusis ac custoditis, et occultis cuniculis insidiarum, ac tentationum undique exploratis: ne tibi etiam contingat, quod sequitur.

Punctum II. *Tunc vadit et assumit septem alios spiritus secum, nequiores se et ingressi habitant ibi. Et fiunt novissima hominis illius pejora prioribus* (Luc. 11, 26). Septem spiritus nequiores sunt septem vitia capitalia, quae nequiora sunt magisque noxia, quam ipse diabolus; eadem enim vitia designantur per septem daemonia, e Magdalena ejecta (Marc. 16, 9). Itaque his et tentationibus illorum etiam minimis, vel remotis, opponendae sunt virtutes contrariae, vel septem dona Spiritus sancti. Semper etiam cavendum, ne domus unquam relinquatur *vacans,* sive vacua gratia inhabitantis Spiritus sancti et protegentis, ne novissima hominis ad Deum conversi, vel Divino cultui in Religione addicti, fiant deteriora prioribus; ex qua consideratione dixit S. Augustinus (epist. 137): *Non sum expertus pejores, quam qui in monasteriis ceciderunt; optimi enim corruptio pessima.*

Punctum III. Considera, quod, quando homo ad pravas suas consuetudines et priorem tepiditatem relabitur, sic fiant novissima illius pejora prioribus; quia nimirum augetur ingratitudo erga Deum, crescit reatus poenae, consuetudo prava et mali habitus magis roborantur, difficultas

obtinendi victoriam intenditur, vires minuuntur, spes et desiderium emendationis languescit et animus concidit. Hinc inquit S. Paulus (Hebr. 6, 4—6): *Impossibile est enim* (id est, difficillimum, et moraliter, ac sine speciali Dei gratia est impossibile) *eos, qui semel sunt illuminati, gustaverunt etiam donum coeleste, et participes facti sunt Spiritus sancti, gustaverunt nihilominus bonum Dei verbum, virtutesque saeculi venturi et prolapsi sunt, rursus renovari ad poenitentiam.* Quod non tantum de lapsu in gravia peccata, sed etiam in veterem tepiditatem intelligendum est; quia fere facilius et saepius (ut colligitur ex Apoc. 3, 16) frigidus, quam tepidus recalescit.

Meditatio CCLXX.

(Die 24. Julii.)

Felicitas illorum, qui divinae obediunt voluntati.

Luc. 11, 27 sq.; Matth. 12, 46—50.

Punctum I. *Factum est autem, cum haec diceret* (quae priori meditatione relata sunt), — *extollens vocem quaedam mulier de turba, dixit illi: Beatus venter, qui te portavit, et ubera, quae suxisti. At ille dixit: Quin imo beati, qui audiunt verbum Dei et custodiunt illud* (Luc. 11, 27 sq.). Considera, quanta quidem sit beatitudo, esse Matrem Dei, ipsius etiam Matris confessione: *Beatam me dicent omnes generationes* (Luc. 1, 48), — et universa Ecclesia attestante ac dicente: *Beata viscera Mariae Virginis, quae portaverunt aeterni Patris Filium et beata ubera, quae lactaverunt Christum Dominum.* Et tamen Filius, qui est ipsa veritas, dicit: *Quin imo,* sive, ut in Graeco est, *imo potius beati, qui audiunt verbum Dei et custodiunt illud,* tum per intellectum firmiter assentiendo, tum per voluntatem continuo et constanter illius executionem sibi efficaciter imperando et implendo. Dignitas enim Matris Dei, se sola, non sufficeret ad aeternam beatitudi-

nem; altera autem beatitudo trahit infallibiliter secum aeternam beatitudinem, et quidem tanto majorem, quanto perfectius custoditur verbum Dei. Gratulare itaque Matri Dei, quod cum dignitate Matris Dei acceperit etiam alteram beatitudinem, quod verbum Dei, a prima ejus infantia sibi familiarissime loquens, ejusdemque Verbi sermonem divinum sive doctrinam illius assidue audiverit, omnia verba ejus conservaverit in corde suo (Luc. 2, 19) et perfectissime custodiverit. Unde S. Augustinus (tract. 10. in Joannem post init.) de illa inquit: *Hoc in ea magnificavit Dominus, quia fecit voluntatem Patris; non quia caro genuit carnem.* Pete ab illa gratiam, et statue firmum propositum illam imitandi, et a Christo promissam, Matrisque dignitati praelatam beatitudinem obtinendi.

Punctum II. *Adhuc eo loquente ad turbas, ecce Mater ejus et fratres stabant foris, quaerentes loqui ei. Dixit autem ei quidam: Ecce Mater tua et fratres tui stant foris, quaerentes te. At ipse respondens dicenti sibi, ait: Quae est mater mea? et qui sunt fratres mei? Et extendens manum in discipulos suos, dixit: Ecce mater mea et fratres mei. Quicunque enim fecerit voluntatem Patris mei, qui in coelis est, ipse meus frater, et soror, et mater est* (Matth. 12, 46 sqq.). Ecce quomodo etiam illam beatitudinem, de qua mulier ante dixit et simul eam, quam Christus subjecit, faciendo voluntatem Patris coelestis, adipisci possimus. Qui enim facit voluntatem Patris, atque adeo Christi mater efficitur, ille ventre Christum portat, quia implet illud monitum S. Pauli (1. Cor. 6, 20): *Glorificate, et portate Deum in corpore vestro.* Et cum sponsa, velut fasciculum myrrhae et mortificationis recipit amoris sinu ac candido innocentiae lacte pascit, implens illud (Cant. 1, 12): *Fasciculus myrrhae dilectus meus mihi, inter ubera mea commorabitur.* Denique ita sibi Christum amore obstringit, ut non minus ab eo diligatur, quam frater, aut soror, aut mater diligi soleat.

Punctum III. Considera, quid sit facere voluntatem Patris. Triplicem enim S. Paulus voluntatem Patris memorat, cum ait (Rom. 12, 2): *Nolite conformari huic saeculo, sed reformamini in novitate sensus vestri, ut probetis,*

quid si voluntas Dei bona, et beneplacens, et perfecta. Ille ergo facit voluntatem Patris, qui hanc triplicem voluntatem implet: nempe *bonam*, cum incipientibus servando omnia praecepta; *beneplacentem*, cum proficientibus sequendo consilia, et exercendo solidarum virtutum actus: et *perfectam*, cum perfectis plene se conformando divinae voluntati.

Meditatio CCLXXI.

(Die 25. Julii.)

De semine verbi divini. (1.)

Matth. 13, 1—8; 19—22; Marc. 4, 1—9; 14—19; Luc. 8, 4—8; 11—14.

Punctum I. *In illo die exiens Jesus de domo, sedebat secus mare. Et congregatae sunt ad eum turbae multae, ita ut in naviculam ascendens sederet, et omnis turba stabat in littore, et locutus est multa in parabolis, dicens: Ecce! exiit, qui seminat, seminare. Et dum seminat, quaedam ceciderunt secus viam, et venerunt volucres coeli, et comederunt ea* (Matth. 13, 1—4). Hanc Christus primam statuit causam verbi Dei sine fructu auditi, apostolis suis seorsim explicans relata verba et dicens (v. 19): *Omnis, qui audit verbum regni et non intelligit, venit malus et rapit, quod seminatum est in corde ejus: hic est, qui secus viam seminatus est.* Ut ergo verbum Dei fructuose audiatur, vel legatur, illud intelligendum est; ut vero intelligatur, meditatione expendendum est, et lumen a Deo petendum; unde S. Jacobus in epist. (1, 5) scribit: *Si quis autem vestrum indiget sapientia, postulet a Deo, qui dat omnibus affluenter.* Cavendum vero, ne oculus intelligentiae voluntarie occludatur, sicut (Ps. 35, 4) dicitur: *Noluit intelligere, ut bene ageret,* — vel ne falsis hujus mundi principiis excaecetur; unde quia his prorsus contraria erant haec Christi verba (Luc. 18, 32 sq.): *Filius hominis tradetur gentibus: et illudetur, et flagellabitur,*

et conspuetur, et postquam flagellaverint, occident eum, et tertia die resurget. Mox de duodecim discipulis subjungit Evangelista: *Et ipsi nihil horum intellexerunt, et erat verbum istud absconditum ab eis, et non intelligebant, quae dicebantur* (ib. v. 34). Quando autem verbum Dei non intelligitur, venit malus et rapit, quod seminatum est in corde, inducendo in animum oblivionem et vilipensionem illius.

Punctum II. *Alia autem ceciderunt in petrosa, ubi non habuerunt terram multam, et continuo exorta sunt, quia non habebant altitudinem terrae. Sole autem exorto aestuaverunt, et quia non habebant radicem, aruerunt* (Matth. 13, 5 sq.). Haec est altera causa, cur verbum Dei sine fructu seminatum sit, quam Christus explicat his verbis: *Qui autem super petrosa seminatus est, hic est, qui verbum audit, et continuo cum gaudio accipit illud; non habet autem in se radicem, sed est temporalis, facta autem tribulatione et persecutione propter verbum continuo scandalizatur* (ib. v. 20 sq.). Itaque ut verbum Dei radicem agere possit, profunde in animum immittendum est, illud expendendo, rationibus, tanquam radicibus, firmando, et contra occurrentes quascunque difficultates, tentationes, et respectus humanos praemuniendo, atque oratione humectando; nam teste Lucas (8, 6): *Natum aruit, quia non habebat humorem.*

Punctum III. *Alia autem ceciderunt in spinas, et creverunt spinae et suffocaverunt ea* (Matth. 13, 7). Hanc tertiam causam Christus ita declarat: *Qui autem seminatus est in spinis, hic est, qui verbum audit, et sollicitudo saeculi istius et fallacia divitiarum* (addit S. Marcus 4, 19: *Et circa reliqua concupiscentiae,* S. Lucas etiam 8, 14, — *voluptates vitae* annectit) — *suffocat verbum, et sine fructu efficitur* (Matth. 13, 22). Considera, quam recte haec omnia spinae dicantur, quia animum acriter pungunt, et graviter vulnerant; acquiruntur enim divitiae et voluptates cum sollicitudine, et labore, et acquisitae percipiuntur cum inquietudine animi ac remorsu conscientiae, quam gravium peccatorum lethalibus vulneribus sauciant. Haec omnia per experientiam suam testatur sapientissimus

Ecclesiastes (2, 1): *Dixi ego in corde meo: vadam et affluam delicis et fruar bonis. Et vidi, quod haec quoque esset vanitas etc. Supergressus sum* (pergit v. 9—11) *opibus omnes, qui ante me fuerunt in Jerusalem: sapientia quoque perseveravit mecum* (scilicet sapientia hujus mundi, et rerum naturalium scientia, indeque consequens fama, et aestimatio apud homines) *et omnia, quae desideraverunt oculi mei, non negavi eis; nec prohibui cor meum, quin omni voluptate frueretur, et oblectaret se in his, quae praeparaveram; et hanc ratus sum partem meam, si uterer labore meo. Cumque me convertissem ad universa opera, quae fecerant manus meae, et ad labores, in quibus frustra sudaveram, vidi in omnibus vanitatem, et afflictionem animi, et nihil permanere sub sole* (v. 9). Ideo etiam Christus divitias vocavit *fallaciam divitiarum*, et voluptatibus addidit brevissimum terminum *vitae*. Verae enim divitiae sunt thesauri in coelis, et vera gaudia non sunt, nisi aeterna. Considera etiam, quomodo praedictae spinae semen suffocent, quia intellectum excaecant, voluntatem depravant, executionem boni operis impediunt.

Meditatio CCLXXII.

(Die 26. Julii.)

De semine verbi divini. (2.)

(Continuatio.)

Matth. 13, 11—17. 23; Marc. 4, 8. 20; Luc. 8, 8. 15.

Punctum I. Considera infelicitatem eorum, apud quos semen verbi divini non fructificat. Illam indicat Christus his verbis: *Ideo in parabolis loquor eis; quia videntes non vident, et audientes non audiunt, neque intelligunt. Et adimpletur in eis prophetia Isaiae* (6, 9) *dicentis: Auditu audietis et non intelligetis, et videntes videbitis et non videbitis. Incrassatum est enim cor populi hujus, et auribus graviter audierunt, et oculos suos clauserunt,*

ne quando videant oculis, et auribus audiant, et corde intelligant et convertantur (Matth. 13, 13—15). Quasi diceret: ideo veritas verbi divini videtur ipsis mera parabola, neque ipsius veritatem intellectu percipiunt, quia miracula mea et virtutum mearum exempla oculis quidem corporeis intuentur, divinamque meam doctrinam auribus corporeis hauriunt; oculos vero mentis claudunt et mentis aures obturant; hinc corde non intelligunt, retinentes crassam et affectatam, adeoque graviter culpabilem ignorantiam et voluntate non convertuntur, nec sanantur de vulneribus et morbis suis lethalibus. Unde, quia per ignorantiam non sunt excusabiles, sed vident et audiunt, quantum sufficit ad culpae gravitatem, continget illis, quod Christus (Luc. 12, 47) praedixit: *Ille autem servus, qui cognovit voluntatem domini sui, et non praeparavit* (disponendo se per intellectum), — *et non fecit secundum voluntatem ejus, vapulabit multis.* Cave ergo, ne, qui in Religione tam multa vides et audis, quae ad virtutis ac perfectionis studium te excitare deberent, ea tamen nec intellectu satis perpendas et aestimes, nec voluntate approbes, nec opere exequaris; nullam enim praetendere poteris excusationem ignorantiae.

Punctum II. Considera felicitatem eorum, quibus in persona Apostolorum Christus dixit: *Vobis datum est, nosse mysteria regni coelorum, illis autem non est datum. Qui enim habet, dabitur ei et abundabit; qui autem non habet, et quod habet auferetur ab eo* (Matth. 13, 11 sq.). *Vestri autem beati oculi, quia vident, et aures vestrae, quia audiunt. Amen quippe dico vobis, quia multi Prophetae et justi cupierunt videre, quae videtis, et non viderunt, et audire, quae auditis, et non audierunt* (ib. v. 16 sq.). Haec beatitudo vel maxime possidetur a Religiosis; his enim datum est, nosse mysteria regni coelorum, et acceptam notitiam abundanter augere multiplici rerum coelestium auditione, lectione, meditatione. Hi oculo mentis vident Christi et Sanctorum praeclara virtutum exempla, et eadem etiam in sodalibus suis coram intuentur; hi aure mentis percipiunt externa vitae spiritualis documenta, et internas inspirationes frequentes; quae gratia nec antiquis

Prophetis concessa est, neque justis illis, qui similiter Religionem ingredi constanter et ardenter petierunt, nec tamen impetrarunt. Itaque Religiosi hanc beatitudinem suam agnoscant, et eadem etiam per diligentiam suam fruantur, verbum divinum in terram cordis sui profunde demittant, et sollicitudinum, concupiscentiarum, ac voluptatum spinas radicitus evellant.

Punctum III. Considera seminis divini, etiam in terram bonam incidentis, inaequalem fructum: *Qui vero in terram bonam seminatus est, hic est, qui audit verbum* (auditu externo, et interno) *et intelligit et fructum affert, et facit aliud quidem centesimum, aliud autem sexagesimum, aliud vero trigesimum* (Matth. 13, 23), — secundum cujusque cooperationem inaequalem; dum alius diligentissime studet vitare omnia peccata mortalia, alius etiam venialia, alius etiam meras imperfectiones; primum est incipientium, secundum proficientium, tertium perfectorum; quod quia debet esse primum in intentione, ideo S. Matthaeus fructum centesimum primo loco ponit; Marcus vero et Lucas primo ponit fructum trigesimum, deinde sexagesimum, denique centesimum, ut insinuent, semper esse proficiendum et crescendum in perfectione et fructibus virtutum.

Meditatio CCLXXIII.

(Die 27. Julii.)

De zizaniis, bono semini inspersis.

Matth. 13, 24—30; Marc. 4, 26.

Punctum I. *Aliam parabolam proposuit illis, dicens: Simile est regnum coelorum homini, qui seminat bonum semen in agro suo* (id est, similiter agitur circa regnum coelorum obtinendum). *Cum autem dormirent homines, venit inimicus ejus et superseminavit zizania in medio tritici, et abiit* (Matth. 13, 24 sq.). Bonum semen est doctrina ad fidem et bonos mores spectantibus, inspi-

rationes divinae, bona proposita, homines boni exempli in aliqua communitate; per somnolentiam autem et incuriam vel Superiorum, vel cujuscunque hominis circa seipsum, diabolus inspergit zizania falsorum principiorum et dogmatum, perversarum suggestionum ac tentationum, aut imperfectorum ac tepidorum hominum exempla, vitia etc. Hinc patet, quanta vigilantia opus sit adversus inimicum non dormientem, vel pro tibi commissis, vel pro te ipso per studium meditationis quotidianae, frequentis examinis, recollectionis multiplicis et pugnae continuae, ne zizania bono semini in corde tuo inspergantur, vel ne in communitate ac coetu perfectorum tu instar zizaniorum inspergaris, tanquam homo imperfectus ac tepidus, vel omnino etiam perversus. *Estote itaque prudentes, et vigilate in orationibus* (1. Petr. 4, 7).

Punctum II. *Cum autem crevisset herba et fructum fecisset, tunc apparuerunt et zizania* (Matth. 13, 26). Crescente enim bono semine, crescunt et zizania; et defectus inde exorti, quantumvis ab initio parvi, mentisque aciem fugientes, sensim notabiles evadunt; et tanto fiunt notabiliores, majusque scandalum generant, quanto magis videntur esse conjuncti cum virtutibus majoribus. Pari ratione, quo magis alii in virtute proficiunt, tanto magis apparet aliorum pravitas aut tepiditas. Unde nihil zizaniorum bono semini tuo superseminari sinas, quantumvis parvum ab initio videatur; nihil enim parvum reputandum est, quod magnum evadere potest; et quia nemo repente fit pessimus, ideo attende, ne incipias fieri malus, aut tepidus, dum alii in virtute egregie proficiunt.

Punctum III. *Servi autem dixerunt ei: vis, imus, et colligimus ea? Et ait: Non, ne forte colligentes zizania, eradicetis simul cum eis et triticum. Sinite utraque crescere usque ad messem, et in tempore messis dicam messoribus; colligite primum zizania, et alligate ea in fasciculos ad comburendum, triticum autem congregate in horreum meum* (Matth. 13, 28—30). Tunc zizania non sinuntur evelli, quando Deus non dat amplius auxilia efficacia emendationis, vel quando Superiores ad evitanda majora mala, vel ad retinenda quaedam bona, coguntur

dissimulare maguorum et incorrigibilium defectuum zizania. Ne ergo sine zizania ita in te invalescere, radicari, ac multiplicari, ut nec tu, nec Superiores tui, ea amplius evellere queant. Nec magni aestima, si inter bonos malus tolereris; sed cave, ne tu et defectus tui alligentur in fasciculos ad comburendum igne purgatorii, vel inferni. Gratum tibi etiam sit, si a Superioribus, vel ab aliis de defectibus tuis admonearis, ne velut incorrigibiles igni reserventur. Denique considera, in coetibus, etiam religiosis, zizania, id est, imperfectos ac discolos nonnunquam tolerari debere, nec statim dimittendos, aut in alium locum mittendos esse; quia aliquando serviunt ad conservandum triticum; quippe perfecti proficiunt ex visis imperfectionibus aliorum, solidantur in virtute, et patientiae merita augent.

Meditatio CCLXXIV.

(Die 28. Julii.)

De similitudine regni coelorum cum grano sinapis.

Matth. 13, 31 sq.; Marc. 4, 30—32; Luc. 13, 18 sq.

Punctum I. *Aliam parabolam proposuit eis, dicens: Simile est regnum coelorum grano sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo* (Matth. 13, 31). Expende, cur, etsi nihil majus sit regno coelorum, tam quoad dignitatem, quam quoad magnitudinem loci spectato, tamen comparetur a Christo grano omnium minimo. Nempe hoc ideo factum est, quia gaudia coelestia, utpote longissime distantia, et sensibus corporeis non percipienda, multo minora apparent terrae, et carnis voluntati addictis hominibus, quam gaudia praesentia et sensibilia; sicut sol, etiamsi sine comparatione major sit toto terrarum orbe, oculo tamen humano apparet sine comparatione minor. Itaque judicium sensuum per rationem et fidem corrigendum est,

et per hanc metiendum est regnum coelorum, non tam quoad magnitudinem loci, quam quoad coelestium gaudiorum exuberantiam spectatum; et considerandum, quae mala absint, quae bona adsint, quamque stabilia et aeterna sint.

Punctum II. *Quod minimum quidem est omnibus seminibus, cum autem creverit, majus est omnibus oleribus, et sit arbor, ita ut volucres coeli veniant, et habitent in ramis ejus* (Matth. 13, 32). Considera, quomodo applicato proverbio aliquo hebraeo de grano sinapis, regnum coelorum et aestimatio illius in agro cordis nostri semper debeat crescere, et majus apparere omnibus oleribus gaudiorum terrestrium ac momentaneorum, ita ut velut in ingentem arborem comparatione illorum evadat. Dispice etiam, an sis inter volucres coeli, qui libenter habitant in ramis hujus grandis arboris; vel an in terra cum vermibus repas, et terrestria olera cum illis depascas. Alae, quibus in hanc arborem cum avibus coeli evolare debes, sunt intellectus et voluntas, ut nihil aliud cogites et ames, quam regnum coelorum, et cum S. P. N. Ignatio dicere possis: *Quam sordet mihi terra, cum coelum aspicio,* et cum S. Paulo (Phil. 3, 20): *Nostra autem conversatio in coelis est;* et (v. 8): *Verumtamen existimo, omnia detrimentum esse propter eminentem scientiam Jesu Christi Domini mei, propter quem omnia detrimentum feci, et arbitror, ut stercora, ut Christum lucrifaciam.*

Punctum III. Considera fructum seu utilitatem, quam inhabitatio arboris, nempe memoria et aestimatio regni coelorum in terris praestat. Sicut enim volucres in arboribus inveniunt umbram contra aestum solis meridiani, tectum contra pluviam, latibulum contra insidias milvi, commoditatem nidi ad generationem et multiplicationem prolis: sic mentalis inhabitatio coeli praestat umbram contra aestum lucis, ac prosperitatis hujus mundi, sive contra *daemonium meridianum* (Ps. 90, 6), ut illum aestum fugiamus, et bona terrena contemnamus; praestat contra imbrem adversitatis praesidium, ut fortiter illam sustineamus, memores: *Quod in praesenti est momentaneum, et leve tribulationis nostrae, supra modum in sublimitate aeternum gloriae pondus operetur in nobis, non contemplantibus nobis, quae videntur, sed*

quae non videntur; quae enim videntur, temporalia sunt, quae autem non videntur, aeterna sunt (2. Cor. 4, 17 sq.): praestat contra tentationes diaboli refugium; ideo David inquit (Ps. 118, 112): *Inclinavi cor meum ad faciendas justificationes tuas in aeternum propter retributionem.* Denique praestat ad multiplicem bonorum operum partum commoditatem nidi, — *ut sit in excelso nidus ejus* (Habac. 2, 9). — Considera hic etiam felicitatem tuam maximam, quod sub ramis arboris Ecclesiae, quae est regnum coelorum in terris, ut praeparatio ad regnum aeternum in coelis, habitare possis, praesertim si tibi, tanquam Religioso, in ramo altiore et fructus excellentiores portante, locum tenere liceat; vivas igitur dignus vocatione tua et gratiam perseverantiae a Deo summis precibus efflagita, ut ad mortem usque ibidem consistere, et confidenter dicere possis: *In vidulo meo moriar* (Job 29, 18).

Meditatio CCLXXV.

(Die 29. Julii.)

De similitudine regni coelorum cum fermento.

Matth. 13, 33; Luc. 13, 21.

Punctum I. *Aliam parabolam locutus est eis: Simile est regnum coelorum fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinae satis tribus, donec fermentatum est totum* (Matth. 13, 33). Considera, cur regnum coelorum fermento comparetur; fermentum enim, farinae immissum, panem sapidum efficit, elevat, et dilatat; ideo ergo regnum coelorum fermento assimilatur quia justitiam, quam veluti panem esuriendum Christus docuerat (Matth. 5, 6), sapidum reddit; recordanti enim gaudiorum coelestium, nihil est adeo acerbum vel insipidum, quod non cum gustu suscipiatur, vel perficiatur. Praeterea regni coelorum memoria etiam elevat memoratum animae spiritualem panem, dum ad sublimem justitiam ac sanctitatem evehit et impellit. Unde

Christus (Apoc. 22, 11 sq.) ad eam altius extollendam sic hortatur: *Qui justus est, justificetur adhuc, et sanctus sanctificetur adhuc. Ecce venio cito, et merces mea mecum est, reddere unicuique secundum opera sua.* Denique recordatio regni coelorum instar fermenti panem justitiae dilatat ad omnis mandati divini executionem; ad quam spe regni coelestis cor sibi extensum esse fatetur Psalmista (Ps. 118, 112): *Inclinavi cor meum ad faciendas justificationes tuas in aeternum propter retributionem.*

Punctum II. Considera, praedictos effectus praestari a coelesti illo fermento, quando anima tua illud *abscondit in farinae satis tribus.* Sub tribus farinae satis, ex quibus panis justitiae efficitur, intelligi possunt tres virtutes theologicae; in his regnum coelorum absconditur, quia nondum videtur, sed obscure creditur; neque actu possidetur, sed obscure creditum speratur, et sic creditum ac speratum etiam amatur ut ultimus finis per caritatem Dei in via, qui est ultimus finis, et nostra beatitudo objectiva, quae per regnum coelorum principaliter intelligitur. Itaque regnum coelorum firmissime creditum, speratum, et amatum, sapidos reddit, intendit, et extendit omnes virtutum et justitiae actus. Absconde ergo illud in farinae satis tribus per frequens fidei, spei et caritatis exercitium. Possunt etiam per tria sata intelligi tres spirituales potentiae animae, dum anima regnum coelorum abscondit in memoria per continuam recordationem, in intellectu per summam aestimationem, et in voluntate per ardens desiderium, spem et amorem.

Punctum III. Considera, fermentum regni coelorum tamdiu in farinae satis abscondendum esse, donec undique se diffuderit, nempe ad omnes actus justitiae per totam vitam; semper enim dicto modo ad illos actus impellere nos debemus, dicendo cum regio vate (Ps. 26, 13): *Credo videre bona Domini in terra viventium;* — et cum Job (19, 25 – 27): *Scio, quod Redemptor meus vivit, et in novissimo die de terra surrecturus sum: et rursum circumdabor pelle mea, et in carne mea videbo Deum Salvatorem meum. Quem visurus sum ego ipse, et oculi mei conspecturi sunt, et non alius: reposita est haec spes mea in sinu meo.*

Meditatio CCLXXVI.

(Die 30. Julii.)

De similitudine regni coelorum cum thesauro.

Matth. 13, 44.

Punctum I. *Simile est regnum coelorum thesauro abscondito in agro* (Matth. 13, 44). Perpende, quam vere regnum coelorum thesauro comparetur; cum enim regnum coelorum potissimum consistat in possessione beatitudinis objectivae, haec autem sit Deus ipse, qui est bonum infinitum, unice et perfecte satians intellectum et voluntatem, eoque obtento ponatur homo in statu omnium bonorum aggregatione perfecto, hinc regnum coelorum est thesaurus omnium pretiosissimus. Et tamen adhuc absconditus, quia non nisi fide obscura, et a sensibus remota cognoscitur; nam: *Oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quae praeparavit Deus iis, qui diligunt illum* (1. Cor. 2, 9). Recte etiam dicitur in agro absconditus, ut eum velut in loco patenti, quo nulli praeclusus est aditus, quilibet invenire possit; — Deus enim *omnes homines vult salvos fieri, et ad agnitionem veritatis venire* (1. Tim. 2, 4), — et ut ipsa etiam soli fertilitate ac amoenitate (per quas fructus gratiae, et gaudia accidentalia gloriae coelestis significantur) homo alliciatur ad agrum illum sibi comparandum. Cum ergo regnum coelorum tantus thesaurus sit, et absconditus sit, et a quolibet cum gaudio reperiri possit, ideo magna diligentia, et constantia nos illum quaerere oportet.

Punctum II. *Quem qui invenit homo abscondit, et prae gaudio illius vadit et vendit universa, quae habet, et emit agrum illum* (Matth. 13, 44). Ager, quo empto acquiritur jus ad thesaurum, est gratia sanctificans; invenitur autem per opera bona, ac meritoria; quae, qui facit in abscondito, ut Pater coelestis, qui videt in abscondito, reddat secundum Christi promissionem (Matth. 6, 4, 6) is inventum thesaurum, sive inventionem thesauri abscondit,

ne ejus manifestatione humanam laudem quaerens, hic mercedem transitoriam recipiat, et thesaurum regni coelorum perdat. Haec tamen inventio ingens gaudium in anima parit, ut adeoque laude, plausu, et favore humano non indigeat. Sicut enim opera mala remorsum conscientiae, ideoque tristitiam pariunt: sic opera bona generant gaudium; unde: *Secura mens quasi juge convivium* (Prov. 15, 15). Id ipsum expertus est, qui dixit (2. Cor. 1, 12): *Gloria nostra haec est, testimonium conscientiae nostrae, quod in simplicitate cordis et sinceritatis Dei, et non in sapientia carnali, sed in gratia Dei conversati sumus in hoc mundo.*

Punctum III. Quia vero tunc primum thesaurus inventus simul cum agro, perfecto et stabili jure acquiritur, quando quis cum gratia finali decedit ex hac vita: ideo vadens pro gratia comparanda vendit omnia, omnes honores, omnes voluptates, omnes denique creaturas, quarum abdicatio utilis vel necessaria est ad gratiam finalem, et ad thesaurum regni coelorum sibi comparandum; vel quarum retentio occasio sibi est peccati, sive mortalis, sive venialis, sive multarum saltem imperfectionum, disponentium ad peccatum.

Meditatio CCLXXVII.

(Die 31. Julii.)[1])

De similitudine regni coelorum cum margarita.

Matth. 13, 45 sq.

Punctum I. *Simile est regnum coelorum homini negotiatori, quaerenti bonas margaritas* (Matth. 13, 45), i. e. simili modo quaeritur regnum coelorum, quomodo negotiator quaerit bonas margaritas; adeoque regnum coe-

[1]) In festo S. Ignatii de L. fund. Soc. Jesu legitur Evang. Luc. 10, 1—11; Epist. 2. Tim. 2, 8—10; et 3, 10—12.

lorum comparatur bonae margaritae. Considera ergo, quod sicut negotiator prudenter discernit et seligit bonas margaritas a malis et falsis solumque apparentibus margaritis, sic quicunque quaerit regnum coelorum, debeat illud a bonis terrenis discernere et seligere; bona enim terrena nihil, nisi fragilia vitra sunt et fallacia, apparent tamen esse margaritae, et non sunt ullius pretii et valoris. Agnosce igitur ingens pretium regni coelorum, et vilitamen ac fragilitatem bonorum terrenorum; compara utraque inter se et mox apparebit, haec omnino contemptibilia esse, illud autem appetendum unice ac super omnia aestimandum.

Punctum II. *Inventa autem una pretiosa margarita, abiit, et vendidit omnia, quae habuit et emit eam* (Matth. 13, 46). Sic pro inventa et agnita bona margarita, scilicet pro aeterna beatitudine, aestimata infinito pretio Sanguinis Filii Dei, paratus esto omnia bona terrena, commoditates, voluptates, honores etc. relinquere et dole, quod saepe rem levissimam illi praeposueris; cura vero, ne deinceps quidquam praeponas et alicui rei, loco, officio etc. per immoderatum affectum adhaereas. Gratulare tibi etiam, quod pretiosam illam margaritam inveneris, et quod relictis omnibus per ingressum Religionis illam emeris. Omnem proinde diligentiam adhibe, et auxilia gratiae a Deo precare, ne unquam contractus iste rescindatur, aut a te violetur, ullius rei contra promissam paupertatem usurpatione.

Punctum III. Certum habe, non posse caetera bona retineri et margaritam simul, quasi per donationem, acquiri; ideo Christus dixit, emendam esse venditis omnibus. Idque confirmavit verbis Abrahae ad divitem epulonem (Luc. 16, 25): *Fili recordare, quia recepisti bona in vita tua, et Lazarus similiter mala, nunc autem hic consolatur, tu vero cruciaris;* — et apud eundem Lucam (6, 24): *Vae vobis divitibus, quia habetis consolationem vestram.* Considera tamen, ingens praestari a Deo beneficium, quod pretiosissimam margaritam tam exiguo pretio vilium bonorum liberaliter et gratiose vendat, atque etiam jam in hac vita tradat. Nam quamprimum deserimus perfecte omnia terrena, incipimus frui coelestibus per libertatem, et quie-

tem animi, et solatia coelestia, ut cum Apostolo etiam dicere quis possit: *Repletus sum consolatione, superabundo gaudio in omni tribulatione nostra* (2. Cor. 7, 4).

Meditatio CCLXXVIII.

(Die 1. Augusti.)

De similitudine regni coelorum cum sagena.

Matth. 13, 47—50.

Punctum I. *Iterum simile est regnum coelorum sagenae missae in mare, et ex omni genere piscium congreganti* (Matth. 13, 47). Id est, simile quid contingit circa homines in coelum immittendos, quod contingit circa pisces, qui sagena congregantur. Tria itaque hac parabola indicantur, mors, judicium, et executio sententiae judicialis, decernentis vel gaudia regni coelorum, vel supplicia inferni. Primo hoc puncto considera, mortem esse sagenam vel similem esse *sagenae missae in mare* vitae praesentis, falsae, et instar aquae dilabentis, *et ex omni genere piscium congreganti;* — nam: *Statutum est hominibus semel mori; post hoc autem judicium* (Hebr. 9, 27). Cogita proinde, te hac sagena certo comprehendendum, et sicut ex sagena aquae diffluunt, pisces autem remanent, et in littus efferuntur: ita vitam nostram, et omnia, quae in hac vita habuimus, sive falsa, sive dulcia, dilapsura. *Omnes* enim *morimur, et quasi aquae dilabimur interram, quae non revertuntur* (2. Reg. 14, 14). Quando autem sagena in mare mittenda sit, Christus in parabola non indicavit; quia voluit, tempus nobis esse occultum, et incertum, ut ad mortem certam semper essemus parati.

Punctum II. *Quam, cum impleta esset, educentes, et secus littus sedentes, elegerunt bonos in vasa, malos autem foras miserunt. Sic erit in consummatione saeculi: Exibunt Angeli, et separabunt malos de medio*

justorum (Matth. 13, 48 sq.). Cogita istam electionem bonorum, et separationem malorum designare sententiam infallibilem et immutabilem, cujus Angeli erunt executores, qua aliis dicetur: *Venite benedicti*, — aliis: *Discedite a me maledicti* (Matth. 25, 34. 41). Cave ergo, ne inter bonos pisces, qui ad magnam et solidam virtutis perfectionem in hoc vitae mari, et in religiosa congregatione pervenerunt, et inter quos tanto tempore toleratus es, malus vel valde imperfectus inveniaris, forasque mittaris. Si enim in hac vita foras mitti, et e societate bonorum ejici horribile esset, quam terribile foret ejici foras e societate electorum. Perfice nunc teipsum, ut tunc eligaris ab Angelis in vasa, regno coelorum et bonorum piscium vivario inferendus. Non satis est, esse vocatum, sed electum.

Punctum III. *Et mittent eos in caminum ignis: ibi erit fletus et stridor dentium* (Matth. 13, 50). Attende! Non dicit: Et mittent eos in mare, unde extracti sunt, ut adhuc crescant et perficiantur: quidquid enim perfectionis in hac vita non acquisieris, nunquam amplius acquires. Dicit autem: *Ubi erit fletus*, — quo deflebunt jacturam et poenam damni, — *et stridor dentium*, — prae dolore poenae sensus. Utramque hanc poenam opponit regno coelorum, ita ut eo non obtento necesse sit illam incurri. Igitur: *Quodcunque facere potest manus tua, instanter operare; quia nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud inferos, quo tu properas* (Eccl. 9, 10).

Meditatio CCLXXIX.

(Die 2. Augusti.)[1])

Christus in patria exiguum fructum refert. (1.)

Matth. 13, 53 sq.; Luc. 4, 16—21; Marc. 6, 1.

Punctum I. *Et factum est, cum consummasset Jesus parabolas istas, transiit inde* (ex domo Capharnai conducta, ubi discipulis parabolas privatim exposuerat, teste Matthaeo 13, 36), *et veniens in patriam suam* (non in urbem Bethlehem, ubi natus fuerat; sed in urbem Nazareth, ubi erat nutritus, teste Luca 4, 16) *docebat eos in Synagogis eorum* (nam ut inquit S. Marcus 6, 6 etiam *circuibat castella in circuitu docens), ita ut mirarentur, et dicerent: Unde huic sapientia haec et virtutes?* (Matth. 13, 53 sq.). Considera, Christum initio praedicationis praetergressum esse civitatem patriam, quia, ut scribit S. Matthaeus (4, 13—16): *Relicta civitate Nazareth venit, et habitavit in Capharnaum maritima, in finibus Zabulon et Nephthalim, ut adimpleretur, quod dictum est per Isaiam Prophetam* (9, 1): *Terra Zabulon et terra Nephthalim, via maris trans Jordanem, Galilaea gentium, populus, qui sedebat in tenebris, vidit lucem magnam, et sedentibus in regione umbrae mortis, lux orta est eis.* Volebat namque Christus exemplo suo nos docere, ut nullius loci affectu alligati (qualis solet esse erga patriam) ibi maxime cuperemus esse, ubi opera nostra Superioribus magis videretur esse necessaria, et utilis, et ubi ager incultior plus laboris et sudoris a nobis exigeret. Praeterea, ut ex sequentibus patebit, exigua dispositio Nazarenorum ad recipiendam lucem praedicationis Christi eandem etiam remorabatur, et haec est causa, cur tardius et rarius divinas illustrationes in anima nostra recipiamus. Itaque his om-

[1]) In festo S. Alphonsi d. L. fund. Congr. SS. Red. legitur Evang. ut supra 31. Jul. in festo S. Ignatii; Epist. 2. Tim. 2, 1—7.

nem obicem, et propriam indignitatem stude removere, ut et tibi sedenti in tenebris et in regione umbrae mortis oriatur lux magna, dissipans lethalem umbram ignorantiae et erroris in rebus ad salutem et perfectionem conducentibus.

Punctum II. *Et intravit secundum consuetudinem suam die Sabbati in Synagogam et surrexit legere. Et traditus est illi liber Isaiae Prophetae, et ut revolvit librum, invenit locum, ubi scriptum erat* (Is. 61, 1): *Spiritus Domini super me, etc.* (Luc. 4, 16 sqq.). Observa, Christum non temere legisse, sed revolvendo librum exquisivisse locum S. Scripturae, incredulitati Nazarenorum maxime utilem; eo enim continebatur testimonium de Christo, misso a Deo, ut magistro et doctore, quem illi ob vilitatem parentum et cognationis contemnebant. Sic Deus illustrationes et inspirationes suas non temere in animam hominis infundit, sed librum infinitae suae sapientiae revolvit, et seligit ex innumeris talem, quae ad salutem ipsi maxime videtur utilis et necessaria. Itaque summa gratitudine sunt recipiendae, et summo studio ac diligentia exequendae omnes divinae inspirationes; e quibus ut semper efficaces eligat, Deum precare, et tales ipsemet per sedulam cooperationem efficere conare. Sic etiam selige tibi tales materias meditationum, et tales libros pro lectione spirituali, ex quibus maxime possis proficere. Cum vero ad alios verba facienda sunt, praeparatione singulari, et dicendorum delectu quam maxime stude prodesse, et te accommodare captui ac necessitati auditorum. Adeoque nihil temere, omnia cum delectu facito.

Punctum III. Perpende locum Isaiae, a Christo alta voce praelectum: *Spiritus Domini super me: propter quod unxit me, evangelizare pauperibus misit me, sanare contritos corde, praedicare captivis remissionem, et caecis visum, dimittere confractos in remissionem, praedicare annum Domini acceptum et diem retributionis. Et cum plicuisset librum, reddidit ministro, et sedit. Et omnium in Synagoga oculi erant intendentes in eum. Coepit autem dicere ad illos: Quia hodie impleta est haec Scriptura in auribus vestris* (Luc. 4, 18—21). Quemadmodum haec Scriptura impleta est in auribus Nazarenorum, quando

auribus suis audiverunt eum loquentem et docentem, per quem et in quo est impleta; et quemadmodum non tunc tantum coepit impleri, sed jam ante impleta etiamnum implebatur: ita quoque hodie et quotidie impletur in auribus et oculis nostris, quotiescunque vel audimus, vel legimus doctrinam, miracula et exempla divini Magistri e coelo missi. Ideo et oculi nostri, et aures nostrae, et intellectus, et voluntas sint intenti in eum; quia pro toto tempore subsequente Isaias de illo prophetavit (11, 2): *Requiescet super eum spiritus Domini, spiritus sapientiae et intellectus, spiritus consilii et fortitudinis, spiritus scientiae et pietatis, et replebit eum spiritus timoris Domini.* Itaque doctrina illius est verissima et sanctissima, et traditur a tali Magistro, qui unctione unionis cum increata Sapientia, et natura divina a coelesti Patre sollemniter inunctus, et totius mundi doctor inauguratus est. Considera etiam effectus illius doctrinae, in priori Isaiae textu indicatos. Hujus ergo Magistri disciplinae te totum trade; iste unus sit Magister tuus, mundi vero et carnis sapientiae aures tuas claude.

Meditatio CCLXXX.

(Die 3. Augusti.)

Christi praedicatio in patria. (2.)

(Continuatio.)

Luc. 4, 22—24; Marc. 6, 2—6; Matth. 13, 54—58.

Punctum I. *Et omnes testimonium illi dabant* (quod docte, sapienter, efficaciter, et tanquam potestatem habens loqueretur, non autem quod esset Messias), — *et mirabantur in verbis gratiae, quae procedebant de ore ipsius* (Luc. 4, 22). Non satis est in meditatione, lectione spirituali, auditione verbi Dei agnoscere, laudare, admirari veritatem, sapientiam, et qualemcunque praestantiam illius, vel auctoris, sed semper fructus aliquis capiendus est,

voluntas impellenda, agnita veritas opere implenda. Non enim beati, qui audiunt verbum Dei, sed qui custodiunt illud (Luc. 11, 28). Cum autem ipse ad alios sacra verba facis, non testimonium auditorum laudantium et applaudentium, non admirationem in verbis et gratia dicendi captare, vel prensare debes, sed fructum; quem, quia Christus unice quaesivit, hinc non curavit, quod per reprehensionem suorum auditorum pro laude et admiratione odium eorundem et indignationem in se converteret, ut deinde patebit.

Punctum II. *Et multi audientes admirabantur in doctrina ejus, dicentes: Unde huic haec omnia? Et quae est sapientia, quae data est illi: et virtutes tales, quae per manus ejus efficiuntur? Nonne hic est faber, filius Mariae, frater* (id est patruelis et consobrinus) *Jacobi et Joseph, et Judae, et Simonis? Nonne et sorores ejus* (patrueles et consobrinae) *hic nobiscum sunt? Et scandalizabantur in illo* (Marc. 6, 2 sq.). Attende, quomodo Christus cum admirabili sua doctrina, sapientia et virtute patrandi miracula conjunxerit tantam humilitatem et externam sui demissionem, ut ea captum hominum omnino superaret. Hinc autem patet, quanta apud Deum in humilibus officiis, parentibus, consanguineis, et aliis ejusmodi coram mundo contemptibilibus sit dignitas et excellentia, ut Filius Dei eadem sibi elegerit. Sic cum doctrina, sapientia, virtute et aliis naturae vel gratiae insignibus donis humilitas socianda est. Sic curandum, ut non tantum humiles, sed viles mundo videamur. Sic, quod in oculis hominum contemptibile est, eligendum. Nunquam vero nobilibus natalibus vel consanguineis vel affinibus gloriandum, nec de his, praesertim ab homine religioso, sermo miscendus. Cavendum etiam, ne Nazarenos imitemur cum iis, qui Superiores, magistros et duces suos spirituales, a Deo missos, et pro animarum suarum directione a Deo datos, propter defectum quorundam donorum naturalium, nobilitatis, prudentiae, doctrinae, aetatis, etc. aspernantur, et ab eorum disciplina se subtrahunt.

Punctum III. *Et dicebat illis Jesus: Quia non est propheta sine honore, nisi in patria sua, et in domo sua, et in cognatione sua. Et non poterat ibi virtutem ullam*

facere, nisi paucos infirmos impositis manibus curavit (Marc. 6, 4 sq.). Quod Prophetis; id etiam Religiosis saepe in domo sua contingit. Imitare ergo Christum, et firmo voluntatis proposito dic ex Ps. 83, 11: *Elegi abjectus esse in domo Dei mei, magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.* Nota etiam modum loquendi Evangelistae: *Et non poterat.* Omnipotentiam enim, bonitatem et liberalitatem Dei infinitam nobis ipsis restringimus per exiguam nostram dispositionem, indignitatem, ingratitudinem, superbiam, et vel maxime, quia cum oblata gratia divina non cooperamur. Remove ergo hujusmodi obices, et impedimenta coelestium favorum, auxiliorum et gratiarum.

Meditatio CCLXXXI.

(Die 4. Augusti.)[1])

Christi praedicatio in patria. (3.)

(Continuatio.)

Luc. 4, 25—30.

Punctum I. Confirmans Christus, quod *nemo propheta acceptus sit in patria sua,* duo affert exempla, dicens: *In veritate dico vobis, multae viduae erant in diebus Eliae in Israel, quando clausum est coelum annis tribus et mensibus sex; cum facta esset fames magna in omni terra, et ad nullam illarum missus est Elias, nisi in Sarepta Sidoniae ad mulierem viduam* (gentilem). *Et multi leprosi erant in Israel sub Elisaeo Propheta, et nemo eorum mundatus est, nisi Naaman Syrus* (gentilis) (Luc. 4, 25—27). Itaque tam mulieres, quam viri ex Israelitis, quia tanta fiducia Prophetas suos non honorabant, quanta illos honoraverat mulier et vir gentilis, ideo etiam ab eis tantum beneficium non receperunt. Considera nunc,

[1]) In festo S. Dominici, fund. O. Praed. legitur Evang. Luc. 12, 35—40; Epist. 2. Tim. 4, 1—8.

annon ob similem causam Deus ipse, et sancti religiosarum familiarum Patroni saepe hominibus saecularibus et externis majora beneficia praestent, quam religiosis degentibus in domo Dei, et Sanctos suos spirituali cognatione contingentibus? Perpende etiam, unde proveniat, quod multi saepe imo sacerdotes etiam quotidie ad sacram Christi Mensam accumbant, nec tamen panis cor hominum illorum confirmet, nec vinum laetificet? (Ps. 103, 14.) Cur multi quoque peccatorum lepra infecti, a tot Elisaeis, quot confessariis, non stabiliter mundentur, ac emendentur? Nempe inde hoc provenit, quia non cum debita reverentia, nec cum zelo debito honoris divini ad Christum accedunt, nec cum debita observantia ac subjectione salutis monita accipiunt. Cave ergo, ne Deus, ne proprii sancti, ne duces spirituales, aut Superiores a te in domo sua minus honoris, cultus, observantiae, reverentiae, obedientiae accipiant, quam ab aliis minus obstrictis, et tu ideo etiam minus beneficiorum recipias.

Punctum II. *Et repleti sunt omnes in Synagoga ira, haec audientes* (Luc. 4, 28). Ecce, qui paulo ante (ut v. 22. dicebatur) testimonium Christo dabant, et mirabantur in verbis gratiae, quae procedebant de ore ipsius, mox repleti sunt ira. Nihili ergo facienda est laus humana, quae tam facile amittitur, et pro mutatione affectuum variatur, nec propterea parcendum veritati, quando ad justam reprehensionem vitiorum necessarium est loqui. Neque imitandi sunt Nazareni isti, reprehensionis et correctionis impatientes; sed omnes defectuum admonitiones, praesertim a Superioribus profectae, cum gratiarum actione et emendationis proposito suscipiendae sunt.

Punctum III. *Et surrexerunt, et ejecerunt illum extra civitatem, et duxerunt illum usque ad supercilium montis, super quem civitas illorum erat aedificata, ut praecipitarent eum. Ipse autem transiens per medium illorum ibat* (Luc. 4, 29 sq.). Considera praeclarum exemplum et insignem effectum mansuetudinis, non tantum non irascitur Christus sibi irascentibus, neque contendit, neque commovetur; sed cedit, sinitque se duci usque ad supercilium montis, atque ita illius mansuetudine placati, vel

oculis capti, ne eum viderent, innoxium permittunt per medium illorum ire. Sic cedendo adversantibus, vel contradicentibus innoxius transibis; praesertim medio tutissimus ibis, si ad neutram partem hominum deflectas, nulli adhaereas, neminem fugias.

Meditatio CCLXXXII.

(Die 5. Augusti.)

De praedicatione Christi, et missione Apostolorum per civitates et castella Galilaeae.

Marc. 6, 6 sq.; Luc. 8, 1; 9, 1 sq.

Punctum I. *Et circuibat castella in circuitu docens* (Marc. 6, 6). *Et factum est deinceps, et ipse iter faciebat per civitates et castella praedicans et evangelizans Regnum Dei, et duodecim cum illo* (Luc. 8, 1). Nec obstinatione et duritie stulti ac tardi cordis ad credendum, nec ingratitudine, nec persecutione Nazarenorum se sinebat abduci, quin totam illorum viciniam per circuitum praedicando percurreret. Qui enim vero zelo honoris divini et salutis animarum agitur, nullo praedictorum movetur, sed munere suo constanter, et aeque diligenter fungitur, sive magnum, sive modicum fructum percipiat; — sive labores agnoscantur, et grato animo recipiantur, sive nullam gratiam, sed maledicta et persecutiones referat. Fac, ut hoc indicium veri zeli in functionibus tuis experiaris, et ut cessante laude, gratitudine, favore humano etc. a fervore tuo non remittas; ideo Christi exemplo te ad illum excita. Simili etiam zelo te extimula ad missiones, ubi opus erit, pro salute animarum obeundas, quantumvis incommodas et laboriosas.

Punctum II. *Et vocavit duodecim* (qui ipsum comitabantur, accersendo ad se), — *et coepit eos mittere binos* (Marc. 6, 7). Considera triplicem potissimum causam, cur

Christus discipulos suos non solitarios, sed binos miserit ad praedicandum (quem morem omnes fere religiosae familiae retinent): 1. Ut continuam mutuae caritatis exercendae occasionem haberent, solatium, auxilium, obsequium, sibi invicem praestando. Hujus longe maximam habes occasionem in communitate religiosa; igitur operam da, ut ea utaris, et reipsa experiaris veritatem oraculi divini (Ps. 132, 1): *Ecce quam bonum et quam jucundum, habitare fratres in unum;* — et (Prov. 18, 19): *Frater, qui adjuvatur a fratre, quasi civitas firma.* 2. Ut apostolicae vitae sibi invicem testes, custodes, et continui fervoris causae ac incitamenta essent. Nam recte Ecclesiastes (4, 9—12) ait: *Melius est duos esse simul, quam unum; habent enim emolumentum societatis suae; si unus ceciderit, ab altero fulcietur. Vae soli, quia, cum ceciderit, non habet sublevantem se. Et si dormierint duo, fovebuntur mutuo; unus quomodo calefiet? Et si quispiam praevaluerit contra unum, duo resistunt ei.* Vide, quomodo ex religiosae vitae exemplis et conversatione cum aliis a quotidianis lapsibus erigaris, ad fervorem virtutis et perfectionis inflammeris, et ad resistendum diabolo robореris; et quomodo tu vicissim hujusmodi emolumenta aliis praestes. 3. Ut omnibus, etiam apostolicae vitae perfectionem sectantibus, praeberetur exemplum diffidentiae sui ipsorum, et cautelae ex socii praesentia adhibendae contra pericula et occasiones peccandi; ideo universos admonet S. Paulus ad Ephesos (5, 15): *Videte fratres, quomodo caute ambuletis.*

Punctum III. *Et dabat illis potestatem spirituum immundorum* (Marc. 6, 7). Sic etiam a S. Matthaeo hic (10, 1) et passim in S. Scriptura daemones vocantur; quamvis alioquin spiritus et immunditiae videantur inter se repugnare. Sed etiam videntur inter se repugnare, et male sonare: Homo spiritualis et immundus. Singulariter ergo tibi cavendum est ab omni peccati immunditie; praesertim quia homines spirituales et Religiosi specialem potestatem acceperunt spirituum immundorum, eos a se repellendi, vincendi, sibique submittendi, ut ipsi potius succumbant iis, quos tentant. Unde non timendum, sed implendum est

illud monitum Ecclesiastici (2, 1): *Fili accedens ad servitutem Dei, sta in justitia et timore* (non spirituum immundorum, sed in timore Dei filiali), — *et praepara animam tuam ad tentationem.*

Meditatio CCLXXXIII.

(Die 6. Augusti.)[1])

Monita et praecepta, quibus Christus Apostolos instruit. (1.)

Matth. 10, 5—8.

Punctum I. *In viam gentium ne abieritis, et in civitates Samaritanorum ne intraveritis; sed potius ite ad oves, quae perierunt domus Israel* (Matth. 10, 5 sq.). Disce ex hoc mandato obedientiam et indifferentiam, quia saepe amotio a certo loco, et a certis personis, quando spes majoris fructus ibi faciendi affulserat; vel missio ad certum locum aut personas, ubi minor affulget spes fructus, non exiguam obedientiae et indifferentiae parit difficultatem; sicut praesenti casu prohibitio eundi ad gentes, et ad Samaritanos poterat discipulis difficilis videri; quia primum nuper viduam gentilem et Naaman gentilem (Luc. 4, 25 sqq.) ab ipso Christo audiverant praeferri Israelitis. Sic etiam de centurione gentili audiverant dicentem (Matth. 8, 10—12): *Non inveni tantam fidem in Israel. Dico autem vobis, quod multi ab oriente et occidente venient, et recumbent cum Abraham, Isaac et Jacob in regno coelorum, filii autem regni ejicientur in tenebras exteriores.* Viderunt etiam, ut refert S. Joannes (4, 39—41), magnam capacitatem, et promptitudinem Samaritanorum ad recipiendam doctrinam Christi: *Ex civitate autem illa multi credide-*

---

[1]) De *transfiguratione* D. N. vid. Med. 313—315. Legitur Evang. Matth. 17, 1—9; Epist. 2. Petr. 1, 16—19.

runt in eum Samaritanorum, propter verbum mulieris testimonium perhibentis: quia dixit mihi omnia, quaecumque feci. Cum venissent ergo ad illum Samaritani, rogaverunt, ut ibi maneret. Et mansit ibi duos dies. Et multo plures crediderunt in eum propter sermones ejus. Oculis etiam et auribus suis perceperant, quod Christus ipse expertus et fassus est (Luc. 4, 24): *Quia nemo Propheta acceptus est in patria sua.* Unde missio ad Israelitas, et prohibitio ad gentes et ad Samaritanos eumdi, insignem occasionem et exemplum obedientiae, ac indifferentiae ad locum et personas, cum proprii judicii ac voluntatis submissione nobis praebuit.

Punctum II. *Euntes autem praedicate, dicentes: Quia appropinquavit regnum coelorum* (Matth. 10, 7). Disce ex hoc mandato obedientiam in rebus difficilibus, et in quibus est periculum diminuendi honoris, aestimationis, et contemptus subeundi. Mittebantur enim homines rudes, inexperti, nullo apparatu librorum instructi, ad praedicandum ex tempore, ac ad Pharisaeorum crises et judicia perferenda.

Punctum III. *Infirmos curate, mortuos suscitate, leprosos mundate, daemones ejicite; gratis accepistis, gratis date* (Matth. 10, 8). Disce ex hoc mandato confidentiam in Deum, quando ea, quae jubentur, proprias vires videntur superare, et humilitatem, si magna praestiteris. Qui enim sibi diffidit et Deo confidit, propriis viribus majora praestat: et si ea praestiterit, omnia Deo, nihil sibi adscribit. Non minus enim opus Dei est, morbos, mortem, lepram, daemones ab anima dicendo pellere, quam a corpore. Disce etiam maxima beneficia gratis exhibere, non solum sine pretio, sed etiam sine gratitudine, laude, honore, favore etc.: hoc enim est gratis dare.

Meditatio CCLXXXIV.

(Die 7. Augusti.)

Monita et praecepta Christi. (2.)

(Continuatio.)

Matth. 10, 9—13; Marc. 6, 8—10; Luc. 9, 3 sq.

Punctum I. *Nolite possidere aurum, nec argentum, neque pecuniam in zonis vestris* (solebant enim olim in zonis appendi marsupia, sive crumenae) *non peram in via* (sacculum scilicet viatorium, in quo viatores deferunt panes et escas) *neque duas tunicas, neque calceamenta* operientia totum pedem (nam apud S. Marcum 6, 9. sandalia concessit, id est, soleas, pedis plantam solummodo munientes contra asperitatem, et aestum telluris accensae calore solis) *neque virgam* (defensioni aut vindictae, armorum loco, servientem, qua judices ad designandam potestatem judicialem utuntur: virgam autem, seu baculum viatorium Christus non tantum non prohibuit, sed expresse permisit apud S. Marcum (6, 8): *Praecepit eis, ne quid tollerent in via, nisi virgam tantum).* Hujus vero tam rigorosae paupertatis, qua omnem necessarii victus curam repelli volebat, rationem assignans ait: *Dignus est enim operarius cibo suo* (Matth. 10, 10). Unde de divina providentia eos confidere jubebat: hanc enim apud auditores, quibus Evangelium praedicarent, de cibo ipsis provisuram, ut eum nec ipsi emere, nec portare secum necesse haberent. Considera, quantam paupertatem Christus a discipulis exegerit, et quam constanter illam etiam postea tenuerint, quamque studiose eam posteri, ac successores illorum (saltem quoad privatam suam personam, et quantum sine proximi, quocum agitur et cujus liberalitate vivitur, gravamine fieri potest) retinere debeant; ut scilicet nec pro sustentatione necessaria soliciti sint, nec superflua, neque commoda sectentur: sed contemptis rebus temporalibus, solorum coelestium bonorum aestimationem, curam, ac desiderium praeseferant, certa

confidentia in Deum ac spe nixi, necessariam sustentationem nunquam ipsis defuturam.

Punctum II. *In quamcunque autem civitatem, aut castellum intraveritis, interrogate, quis in ea dignus sit* (apud quem scilicet vos deceat divertere, quique mereatur coelestem Evangelii doctrinam ex vobis audire, et praestiti vobis hospitii praemium longe amplius accipere), — *et ibi manete* (contenti eodem hospitio) *donec exeatis,* — civitate illa vel castello alio vocati (Matth. 10, 11). Non dixit Christus: Interrogate, quis nobilis, quis dives, quis in alto dignitatis gradu constitutus sit; sed: *quis dignus sit;* haec enim dispositio ad agendum cum proximo respicienda, haec non negligenda est in procuranda salute animarum, etiamsi cetera desint. Hanc dispositionem, scilicet ut quis dignus sit, etiam Deus respicit, ut propter illam det specialia auxilia ad meritum quarumcunque virtutum efficaciter obtinendum, ac ut etiam ipse dignetur in anima hominis divertere, ipsi familiariter et ad cor loqui, et cum ipso manere. Ex ultimis verbis intelligant Religiosi, cum ad domicilium, vel locum aliquem a Superioribus suis mittuntur, sibi illic manendum esse, donec eorundem jussu inde iterum exeant, abitu nequaquam antea sollicitato.

Punctum III. *Intrantes autem in domum, salutate eam, dicentes: Pax huic domui. Et si fuerit quidem domus illa digna, veniet pax vestra super eam: si autem non fuerit digna, pax vestra revertetur ad vos* (Matth. 10, 12). Docet hic Christus nihil praestantius alicui optari, et precibus a Deo postulari posse, quam pacem, qua quis cum Deo, proximo, et secum ipso pacate vivit. Hanc pacem Christus in hunc mundum ingressus per Angelos apprecatus est, hanc ipse discipulis post resurrectionem aliquoties eos revisens impertivit, hanc secum affert, animam hominis ingressus. Hanc ut et nos efficaciter, et non solis verbis apprecemur aliis, omnem nos operam vult impendere; quae si deinde recepta non fuerit, ad nos revertetur, praemium scilicet operae praestitae aeque promerituros, quam si pax nostra et animae salus recepta fuisset; unde etiamsi exiguum fructum vel animarum lucrum faciamus, non est, cur nos operae, veluti perditae, poeniteat.

Meditatio CCLXXXV.

(Die 8. Augusti.)

Monita et praecepta Christi. (3.)

(Continuatio.)

Matth. 10, 14—16; Marc. 6, 11.

Punctum I. *Et quicunque non receperit vos, neque audierit sermones vestros, exeuntes foras de domo vel civitate, excutite pulverem de pedibus vestris* (addit S. Marcus 6, 11: *in testimonium illis,* quo scilicet testentur, se cum illis, velut Deo exosis, nihil velle commune habere). *Amen dico vobis: Tolerabilius erit terrae Sodomorum et Gomorrhaeorum in die judicii, quam illi civitati* (Matth. 10, 14 sq.). Si Christi discipulos non recipientibus tanta mala evenient, quid fiet Deum ipsum, et inspirationes illius repellenti? et quid fiet tam multiplici cognitioni ac notitiae rerum spiritualium per ipsa facta contradicenti? Monet etiam Christus, ut cum malis et perversis hominibus agentes, pulverem etiam de pedibus diligenter excutiamus, ne scilicet minimos etiam defectus, pulvere significatos, ex conversatione cum ipsis adhaerere nobis sinamus. Unde saepe nos recolligere, nosipsos discutere, de commissis defectibus dolere, ab iisdem nos purgare, ac deinceps cavere debemus, quod idem est, ac pulverem de pedibus excutere.

Punctum II. *Ecce ego mitto vos, sicut oves in medio luporum* (Matth. 10, 15). Considera, quis mittat, quales mittat, et ad quos mittat. Ille, qui dicit: *Ego mitto,* est pastor bonus, qui animam suam ponit pro ovibus suis; unde magna in eum fiducia etiam ad lupos eundum est. Qui mittuntur, sicut oves innocentes et mites esse debent. Mittuntur vero ad lupos, non tantum timendos, sed convertendos in oves, vitae innocentis exemplis, persecutionum et adversitatum patientia; sic enim oves praevalebunt lupis.

Punctum III. Ut vero haec missio ovibus minime periculosa, et lupis quam maxime fructuosa sit, monet

Christus: *Estote ergo prudentes sicut serpentes, et simplices sicut columbae* (Matth. 10, 16). Prudentia enim opus est in praevidendis et praecavendis periculis, et damnis propriae salutis. ac perfectionis, et suaviter, simulque efficaciter pertrahendis aliis ad suam salutem ac perfectionem. Simplicitate autem opus est tum erga Deum per intentionis puritatem, tum erga proximum, per conversationis sinceritatem, ut videat. nihil aliud quaeri, quam suam salutem modo agendi humillimo, ac veracissimo. Prudentia aestimationem, simplicitas amorem et confidentiam pariet apud homines, quibuscum agendum erit.

Meditatio CCLXXXVI.

(Die 9. Augusti).

Monita et praecepta Christi. (4.)

(Continuatio.)

Matth. 10, 17—25.

Punctum I. *Cavete autem ab hominibus etc. Tradet autem frater fratrem in mortem, et pater filium: et insurgent filii in parentes, et morte eos afficient: et eritis odio omnibus propter nomen meum* (Matth. 10, 17. 21 sq.). Sicut Christus vult, ut omnes homines amemus, velut nos ipsos: ita dehortatur ab amicitia privata ac minus ordinata, atque ab omni humana fiducia, etiam erga conjunctissimos, a quarum utraque ipsum caute abstinuisse, testatur S. Joannes (2, 24 sq) dicens: *Ipse autem Jesus non credebat semetipsum eis, eo quod ipse nosset omnes, et quia opus ei non erat, ut quis testimonium perhiberet de homine: ipse enim sciebat, quid esset in homine.* In hunc finem apud Jeremiam (17, 5) *haec dicit Dominus: Maledictus homo, qui confidit in homine, et ponit carnem brachium suum.* Imo paratos nos esse oportet, a patribus, fratribus et filiis spiritualibus (ut in religiosis ordinibus nonnunquam contingere solet) persecutiones sustinere, et odio haberi

propter nomen Christi, nimirum pro exaltatione nominis illius, quod patientia et imitatione ejus gloriosum redditur; nec tam curandum est, utrum in odium nominis Christi adversa inferantur, quam utrum pro amore ejusdem nominis libenter sustineantur.

Punctum II. *Qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit* (Matth. 10, 22). Considera, quomodo non tantum Apostolis in persecutionibus, sed omnibus hominibus perseverantia necessaria sit; et quam parum sine ea conducant merita nostra praecedentia; id, quod instabiles Angeli in coelo, et innumeri homines in terra propria experientia sua testantur. Idcirco expendenda et adhibenda sunt media, quae ad perseverantiam maxime videntur conductura, qualia sunt consuetae exercitationes spirituales, oratio, meditatio, duplex examen, libri spiritualis lectio, abnegatio sui, executio frequens et renovatio bonorum propositorum etc.

Punctum III. In praedicti vaticinii confirmationem, et adhortationis suae constantem executionem adducit Christus proprium suum exemplum, dicens: *Non est discipulus super magistrum, nec servus super dominum suum. Sufficit discipulo, ut sit sicut magister ejus; et servo, sicut dominus ejus. Si patremfamilias Beelzebub vocaverunt* (id est, vicaria ejus potestate fungentem, cum dicerent Luc. 11, 15: *In Beelzebub principe daemoniorum ejicit daemonia): quanto magis domesticos ejus?* (Matth. 10, 24 sq.). Si enim propria Israelitarum gens nec supremi dominii potestatem, nec divini magisterii auctoritatem, nec inter filios Dei optimi ac piissimi patrisfamilias dignitatem ac caritatem in Christo reverita est, quin odia, probra, persecutiones ipsi frequenter, imo continuo inferret: non dubitandum est sectatoribus Christi de vaticinii veritate; ideo solum ejus exemplo ad patientiam, fortitudinem, perseverantiam, et constantem in omnibus imitationem sese animent, comparatione triplici, domini, magistri et patrisfamilias, sibi tanquam minimis servis, discipulis et filiisfamilias continuo ante oculos posita.

Meditatio CCLXXXVII.

(Die 10. Augusti.)[1])

Monita et praecepta Christi. (5.)

(Continuatio.)

Matth. 10, 26—28.

Punctum I. Cum Christus discipulos suos ad quaevis adversa, injurias, persecutiones, secundum exemplum suum tolerandas, excitasset, ut harum metum ipsis adimeret, asseveravit illis, quod innocentia illorum per ignorantiam oppressa, mala omnia ipsis occulte illata, patientiae, fortitudinis ac perseverantiae in abscondito relata trophaea, aliquando toti mundo cum magna gloria illorum sint manifestanda. *Nihil enim est opertum, quod non revelabitur: et occultum, quod non scietur* (Matth. 10, 26). Noli ergo ipse innocentiam tuam, et laude digna opera, ac merita tua per jactantiam aut gloriationem in hac vita aliis manifestare, sed desidera potius latere; quia suo tempore nihil erit opertum, vel occultum, quod non revelabitur ac scietur. Sicut econtrario omnia mala occulte cogitata, dicta, et facta toti mundo pandentur. Ab omnibus ergo abstine, quae verecundiam et ruborem incutere possunt.

Punctum II. Quia omnia Christi colloquia erant sanctissima et utilissima, ideo non tantum non reformidavit, ea aliis manifestari, sed ad hanc ipsam manifestationem intrepide faciendam hortatur, et metum eximit. Talia sint omnia tua verba ac dicta, ut ea citra omne tuum damnum, et proximi offensam, vel scandalum cuilibet referri ac manifestari possint. Quemadmodum nimirum Christus discipulis suis dixit: *Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine, et quod in aure auditis, praedicate super tecta* (Matth. 10, 27).

---

[1]) In festo S. Laurentii M. legitur Evangelium: Joan. 12, 24—26; Epist. 2. Cor. 9, 6—10.

Punctum III. *Et nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere: sed potius timete eum, qui potest et animam et corpus perdere in gehennam* (Matth. 10, 28). Aliam causam timoris a discipulis suis repellendi affert Christus in praedictis verbis: 1. Ex imbecillitate et infirmitate hominum, ob quam omni sua malitia, malevolentia, odio, persecutione nihil possunt nobis per illata mala nocere, etiamsi bona omnia externa, famam, honorem, ipsamque vitam abstulerint; quia haec damna potius lucra sunt: *Momentaneum enim et leve tribulationis supra modum aeternum gloriae pondus operatur in nobis* (2. Cor. 4, 17). Hinc ob metum hominum nullum malum a nobis est faciendum. — nullum bonum, quod videbitur necessarium, vel magis expediens, intermittendum, — nulla assentatione illorum gratia est aucupanda. 2. Ex levitate malorum temporalium, etiam corpori nostro illatorum, — eo quod, ut dictum est, nobis magis prosint, quam obsint, et quod corpus in comparatione animae minimi sit aestimandum. Unde pro evitandis animae malis libenter sustineamus corporis afflictionem; imo eandem nobis ipsis inferamus per opera, quibus sancto et laudabili odio nos ipsos persequimur.

Meditatio CCLXXXVIII.

(Die 11. Augusti.)

Monita et praecepta Christi. (6.)

(Continuatio.)

Matth. 10, 29—34.

Punctum I. Exempto ex animis Apostolorum metu adversorum et persecutionum, propter Christum ferendarum, excitat illos ad fiduciam in Patrem suum, et ad seipsum, dicens (Matth. 10, 29—31): *Nonne duo passeres asse veneunt, et unus ex illis non cadet super terram sine Patre vestro? Vestri autem capilli capitis omnes nume-*

rati sunt. Nolite ergo timere: multis passeribus meliores estis vos. Ex comparata vilitate passeris cum excellentia et amabilitate Filii Dei, et consequenter ex comparata providentia Patris coelestis erga unum passerem, et erga filium Dei adoptivum per gratiam ostendit Christus, quanta fiducia erga divinam providentiam ferri debeamus, utpote quae in externo effectu sine comparatione major elucet erga nos, quam erga passerem, erga quem tamen nunquam deest. Unde quaelibet adversa, non tanquam ex malevolentia hominum illata, sed tanquam ex divina providentia in nostram speciaiem utilitatem procurata, vel permissa suscipienda sunt, et quidem non tantum in rebus majoris momenti, sed etiam in levissimis, vel minimis, ita ut neque unus capillus demi aut infringi nobis possit, nisi consentiente amantissimi Patris providentia. *Scimus autem, quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, iis, qui secundum propositum vocati sunt sancti* (Rom. 8, 28).

Punctum II. Paternae providentiae jam per se ipsam promptae ac paratae addit et appromittit Christus suam apud Patrem efficacissimam intercessionem pro omnibus, qui ejus doctrinam et professionem doctrinae verbis, facto ipso, et imitatione non erubuerint: *Omnis ergo, qui confitebitur me coram hominibus, confitebor et ego eum coram Patre meo, qui in coelis est: qui autem negaverit me coram hominibus, negabo et ego eum coram Patre meo, qui in coelis est* (Matth. 10, 32). Confessio haec a nobis debet fieri corde, ore, opere, ut omni modo servos, discipulos et filiosfamilias Christi nos profiteamur; ne de nobis quoque dici possit illud S. Paulus ad Titum (1, 16): *Confitentur se nosse Deum, factis autem negant.* Annon his saepius Christum, quam S. Petrus, negasti? A Christo autem fiet confessio nostri, dum nos confitebitur ut servos suos in ordine ad mercedem, ut discipulos suos in ordine ad praemium, ut filios suos in ordine ad haereditatem, — ut simus *haeredes Dei, cohaeredes autem Christi* (Rom. 8, 17).

Punctum III. Praeter confidentiam ad Deum et ad Christum in adversis, fundatam in providentia Patris, et Filii apud Patrem intercessione ac attestatione de nobis,

exigit Christus etiam resignationem et conformationem nostrae voluntatis cum prudenti et suavi dispositione Christi in sustinendis variis persecutionibus et adversis, quae etiam a conjunctissimis nobis inferri possunt; vel in pace, ac prosperitate vitae temporalis undecunque turbanda. *Nolite arbitrari, quia pacem venerim mittere in terram: non veni pacem mittere, sed gladium*, i. e. bellum continuum (Matth. 10, 34) ut sic occasione continua victoriae nostri ipsorum, praesertim voluntatis nostrae, reportemus coronam. *Nam et qui certat in agone, non coronatur, nisi legitime certaverit* (2. Tim. 2, 5).

Meditatio CCLXXXIX.

(Die 12. Augusti.)

Monita et praecepta Christi. (7.)

(Continuatio.)

Matth. 10, 35—37; 40—42.

Punctum I. Quia Christus praeviderat, propter fidem Evangelii, et propter sanctitatem vitae Christianae multas persecutiones etiam a proximis consanguineis illatum iri, praemonere et praemunire voluit discipulos suos, et in horum persona omnes fideles, dicens (Matth. 10, 36): *Inimici hominis domestici ejus.* Quae enim major potest esse inimicitia, quam a fide et vera sanctitate aliquem velle abducere, quantumvis sub specie amoris, pietatis, et proximae conjunctionis? Tales domestici inimici sunt ipsa etiam propria caro et sanguis, et omnes potentiae sensitivae, et passiones animi, quae sub specie justi amoris proprii summam in nos inimicitiam exercent, quia a maximis ac aeternis bonis retrahunt, ac in mala opposita impellunt. Itaque tum erga consanguineos, tum erga propriam carnem ac sanguinem et appetitum nos geramus tanquam erga inimicos, repugnando illis, quando a vitae sanctitate impedire nos conantur.

Punctum II. Ne amore consanguineorum quispiam ad ullum peccatum induci, vel a virtute abduci se sineret, perrexit Christus dicere: *Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus: et qui amat filium aut filiam super me, non est me dignus* (Matth. 10, 37). Considera ergo, quid sit, et quam indignum sit, patrem, matrem, filium, aut filiam plus diligere, quam Christum, nempe illorum beneplacitum Christi beneplacito praeferre, vel ad committendum malum, vel ad omittendum bonum. Unde longe indignius est, alios homines, non ita proxime junctos, nec bene meritos, nec forsan etiam bene merituros de nobis, Christo modo praedicto praeferre cum proprio et nunquam reparabili damno. Quantum autem damnum est, factum esse non dignum Christo, scilicet Redemptore, Domino, Magistro, imo Deo ipso; et sic repelli a Christi meritis, servitute, disciplina, et ab omnibus ejus attributis divinis, praesertim potentia, sapientia, providentia, bonitate, misericordia, clementia, ac denique ab ultimo fine nostro?

Punctum III. Ne ergo ullum hominem Christo per amorem praeferamus, sic diligamus proximum, ut ratio amoris nostri ultimata sit Christus. Hic enim valet illud sapientum adagium: Propter quod unumquodque tale, illud magis tale. Ideo ulterius dixit Christus (Matth. 10, 40—42): *Qui recipit vos, me recipit* (legatus enim repraesentat personam legantis, adeoque Apostoli repraesentant personam Christi), *et qui me recipit, recipit eum, qui me misit. Qui recipit Prophetam in nomine Prophetae, mercedem Prophetae accipiet; et qui recipit justum in nomine justi, mercedem justi accipiet. Et quicunque potum dederit uni ex minimis istis calicem aquae frigidae, tantum in nomine discipuli: amen dico vobis, non perdet mercedem suam.* Quibus verbis testatur Christus, quod amor exhibitus Prophetae Christi, vel justo sive amico Dei, vel cuicunque homini in gratiam discipuli Christi, ultimate referatur in ipsum Christum; propterea a se redditum iri mercedem, quam meretur receptio Prophetae Christi, facta nempe Prophetae propter Christum, quia Christi Propheta est, aut facta justo, quia Christi amicus est.

Meditatio CCXC.

(Die 13. Augusti.)

Monita et praecepta Christi. (8.)

(Continuatio.)

Matth. 10, 38 sq.

Punctum I. Sicut Christus prius docuerat, quomodo ordinanda sit caritas erga consanguineos, et erga proximum qualemcunque: ita nunc docet, quomodo caritas ordinanda sit ab unoquoque homine erga seipsum. Itaque dicit (Matth. 10, 38): *Qui non accipit crucem suam, et sequitur me, non est me dignus.* Quomodo autem accipere crucem suam et sequi Christum, sit vere et ordinate seipsum diligere, patebit ex sequentibus. Nunc in relatis verbis considera, quid sit accipere crucem, et quidem suam crucem, et quo ac quomodo sequi oporteat Christum. Ille ergo accipit crucem, qui se cruci non subducit, cum potest, — vel qui, cum se subducere non potest, eam de manu Dei acceptat, et voluntatem suam divinae perfecte conformat. Ille vero accipit suam crucem, qui eam fert, quam Deus ab ipso exigit, vel imponit, — et non, quam ipse eligit. Qui si eam etiam ferat usque ad mortem, et eo modo ferat, quo Christus tulit, is profecto Christum sequitur. Crux Christi autem, nempe a Christo cuivis homini assignata, est inprimis illa, de qua ipse dixit: *Jugum meum suave est, et onus meum leve* (Matth. 11, 30). Deinde est asperitas vitae, cujusvis vocationi et statui conveniens; denique est quaevis adversitas a Deo homini immissa, vel permissa. Hanc crucem qui non accipit et Christum sequitur, non est illo dignus, ut sit ejus servus, discipulus et cohaeres.

Punctum II. *Qui invenit animam suam, perdet illam* (Matth. 10, 36). Considera, invenire animam, idem esse, ac quaerere, et assequi omne id, quo animae potentiae delectantur, vel refugere id, quod aversantur; sicut autem immoderata voluptate cibi ac potus tollitur vita cor-

poris, ita potentiarum immoderata oblectatione, vel expletione appetitus sensitivi, et amoris proprii tollitur vita animae, et incurritur poena, quam Deus intemperantiae gustus comminatus est (Gen. 2, 17), dicens Adamo: *Quocunque die comederis ex eo, morte morieris.* Et sicut matres immodico amore perdunt filios suos: sic homo perdit animam suam per similem proprii amoris indulgentiam, et hoc est, seipsum perdite amare. Verum: *Quid prodest homini, si mundum universum lucretur, animae vero suae detrimentum patiatur? Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua?* (Matth. 16, 26). Anima enim est sui ipsius pretium; da illam, ut recipias eam.

Punctum III. *Et qui perdiderit animam suam propter me, inveniet eam* (Matth. 10, 39). Perdere animam suam idem est, ac amore Christi relinquere, quidquid potentias animae contra divinum beneplacitum delectat, — et admittere, quidquid juxta divinum beneplacitum animae potentias cruciat. Sic autem perdere, est invenire animam suam; acerbae enim medicinae et aspera remedia salutem afferunt non solum corpori, sed et animae; suavia autem et dulcia utrique nocent. Nam: *Qui mel multum comedit, non est ei bonum* (Proverb. 25, 27). Ideo recte inquit S. Gregorius (hom. 37): *Tunc etenim bene nostram animam odimus, cum ejus appetitum frangimus, ejus voluptatibus reluctamur; quae ergo contempta ad melius ducitur, quasi per odium amatur.* Ita odio habuerunt et perdiderunt animas suas sancti Martyres; et Christus ita de se dixit (Joan. 10, 17): *Ego pono animam meam, ut iterum sumam eam.*

Meditatio CCXCI.

(Die 14. Augusti.)

Praedicatio Christi per Galilaeam, ejusque fama ad Herodem perlata.

Matth. 11, 1; 14, 1; Marc. 6, 14—16.

Punctum I. *Et factum est, cum consummasset Jesus, praecipiens duodecim discipulis suis, transiit inde, ut doceret, et praedicaret civitatibus eorum* (Matth. 11, 1). Ex his verbis colligitur, et considerandum proponitur, quod instructio, viris apostolicis a Christo tradita, fuerit consummata, id est, fuerit plena, integra ac perfecta instructio, et habuerit non meram rationem consilii, sed etiam praecepti. Sicut ergo consummavit Jesus praecipiens: sic tu consumma obsequens; Christo enim consummata obedientia debetur, id est, plena, integra, perfecta, usque ad finem, quo simul vita absolvitur.

Punctum II. Considera duas potissimum fuisse Christi functiones: *docere et praedicare.* Quanti ergo a te aestimandae sunt? quanto studio et praeparatione, suscipiendae ac prosequendae? Nihil enim praestantius, nihil ad Dei gloriam et proximi salutem promovendam utilius est, quam docere et praedicare, si id verbo simul et factis fiat, idque gratis, ut praeceperat Christus (Matth. 10, 8); tunc enim Deus praemium et minerval ingens rependet, quia: *Qui fecerit et docuerit, hic magnus vocabitur in regno coelorum* (Matth. 5, 19). *Qui autem docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti: et qui ad justitiam eruditunt multos, quasi stellae in perpetuas aeternitates* (Dan. 12, 3). Itaque ad docendi, et praedicandi munus utiliter obeundum doctrinam et virtutem omni studio tibi procura, atque in eodem tibi commisso omnem diligentiam adhibe; est autem istud suo modo omnibus commissum, ut saltem piis colloquiis et bonis exemplis proximum instruant: ideo S. Paulus (Coloss. 3, 16) scribit: *Verbum Christi habitet*

in vobis abundanter, in omni sapientia docentes, et commonentes vosmetipsos etc.

Punctum III. Dum Apostoli secundum datam sibi instructionem a Christo, ipseque Christus partim per Apostolos, partim per seipsum, appropinquationem regni coelorum, et pro illo obtinendo poenitentiam praedicant, doctrinamque suam miraculis et virtutum suarum exemplis confirmant, Christi fama ad Herodem Galilaeae tetrarcham penetravit, teste Matthaeo (14, 1): *In illo tempore audivit Herodes tetrarcha famam Jesu,* — et Marco (6, 14—16): *Et exeuntes praedicabant, ut poenitentiam agerent; et daemonia multa ejiciebant, et ungebant oleo multos aegros et sanabant. Et audivit rex Herodes (manifestum enim factum est nomen ejus) et dicebat: quia Joannes Baptista surrexit a mortuis, et propterea virtutes operantur in illo etc. Quem ego decollavi Joannem, hic a mortuis resurrexit.* Considera, quod, etsi errarit Herodes, supponendo dari transmigrationem physicam et realem animarum in alia corpora, in sensu tamen morali fieri possit, ut animae Sanctorum in coelo degentes, imo ipsius Christi anima, in corpora nostra transeant, et in nobis resurgant, — si nimirum ipsarum virtutes imitemur; hoc sensu Christus de S. Joanne dixit (Matth. 11, 14): *Ipse est Elias;* — et S. Paulus de se (Gal. 2, 20): *Vivo autem jam non ego: vivit vero in me Christus.* Sic fac sanctos et Christum ipsum in te resurgere; aequum enim est, ut, quia Christus a te, et pro te occisus est, in te, et per te resurgat.

Meditatio CCXCII.

(Die 15. Augusti.[1])

De morte S. Joannis Baptistae. (1.)

Matth. 14, 3—5; Marc. 6, 17—20; Luc. 3, 19 sq.

Punctum I. Occasione opinionis, quod Herodes, ut in praecedenti meditatione dictum est, auditis miraculis Christi et discipulorum ejus putaverit, in eo revixisse, ac resurrexisse Joannem Baptistam, S. Matthaeus et S. Marcus referunt ejusdem S. Joannis mortem, quamvis neuter exprimat tempus, quo ea contigerit (quod Cornelius a Lapide in c. 6. S. Marci ostendit fuisse circa finem anni trigesimi secundi a Christo nato). Relatis enim verbis Herodis: *Quem ego decollavi Joannem, hic a mortuis resurrexit* (Marc. 6, 16), subjungit S. Marcus (ib. v. 17—19): *Ipse enim Herodes misit, ac tenuit Joannem, et vinxit eum in carcere propter Herodiadem uxorem Philippi fratris sui; quia duxerat eam. Dicebat enim Joannes Herodi: Non licet tibi habere uxorem fratris tui* (addit S. Lucas 3, 19, quod illum etiam corripuerit *de omnibus malis, quae fecerat Herodes), Herodias autem insidiabatur illi, et volebat occidere eum.* Idem voluisse Herodem, instigatione nimirum Herodiadis, testatur S. Matthaeus (14, 5). Duo hic consideranda proponuntur, unum imitandum, alterum devitandum. Primum est exemplum correctionis fraternae sine respectu humano ad dignitatem et potentiam personae, praesertim quando ex officio teneris eam corrigere; tunc enim oportet esse vocem clamantis, et non obmutescere ac dissimulare (cfr. Is. 56, 10). Alterum est odium correctoris, cui potius amor et gratiarum actio et auscultatio debetur; sicut quando aliquis de errore itineris, de macula

[1]) In festo Assumptionis B. M. V. legitur Evangelium: Luc. 10, 38—42 (cfr. Med. 353); Epist. Eccli. 24, 11—20.

in vultu, de periculo vel damno, ex actione aliqua secuturo, benevole ab aliquo admonetur.

Punctum II. Considera, Herodem non statim ausum esse exequi voluntatem suam, et Herodiadis adversus Joannem; nam teste Matthaeo (14, 5): *Volens eum occidere, timuit populum; quia sicut Prophetam eum habebant.* Et teste S. Marco (6, 20): *Herodes metuebat Joannem, sciens, eum virum justum et sanctum; et custodiebat eum, et audito eo multa faciebat, et libenter eum audiebat.* (Unde colligitur, solum propter instigationem Herodiadis voluisse occidere.) Quia tamen metus iste fuit mere humanus, ideo facile per alium fortiorem metum displicendi uxori, filiae, et convivis mensae regiae superatus est, et in necem consensit. Sic qui solum ex metu humano absterrentur a malo, constantes non sunt, et facile alio metu fortiore vincuntur. Deum ergo time et ama super omnia, et sic nec opus habebis cohiberi timore hominum, nec superari poterit timor et amor tuus.

Punctum III. Considera, quanta sit vis justitiae et sanctitatis; nam propter eam timuit tyrannus inermem, captivum et vinctum Joannem, imo libenter etiam reprehensiones et correctiones ab eodem acceptavit, et multa crimina emendavit. Hinc ergo auctoritatem tibi apud homines, hinc verbis tuis pondus et gratiam concilia potius, quam ex doctrina, modo vivendi agendique minus religioso, vel conniventia et adulatione. Libenter etiam, et cum seria emendatione defectuum tuorum reprehensiones audi, ne in hoc ab impiissimo Herode supereris.

Meditatio CCXCIII.

(Die 16. Augusti.)

De morte S. Joannis Baptistae. (2.)

(Continuatio.)

Marc. 6, 21—29; Matth. 14, 6—12.

Punctum I. *Et cum dies opportunus accidisset, Herodes natalis sui coenam fecit Principibus, et Tribunis, et Primis Galilaeae. Cumque introisset filia Herodiadis, et saltasset, et placuisset Herodi simulque recumbentibus, rex ait puellae: Pete a me, quod vis, et dabo tibi, — licet dimidium regni mei* (Marc. 6, 21—23). Considera imprudentiam promissionis, tam ex parte rei promissae pro merito quodam levissimo, quam ex parte promissionis praecipitis, inconsideratae, inter pocula, et ex inordinato quodam gaudio factae, cujus deinde Herodem poenituit cum tristitia. Procul sit a te hujusmodi imprudentia in verbis et promissis tuis, ne quid imprudenter, inconsiderate, praecipitanter, vel ex inordinato affectu gaudii, amoris etc. dicas, vel spondeas, cujus difficultates, et damna emergentia non praevideras. Sicut autem promissio Herodis fuit imprudens et immoderata, sic tamen etiam fuit adhuc restricta ad dimidium regni. At coelesti Regi coenam facienti Sanctis suis, cujusvis animae, per gratiam in filiam adoptatae, saltus et progressus in virtute ita placet (prout ipse testatus est in Canticis 7, 1, dicens: *Quam pulchri sunt gressus tui in calceamentis, filia principis),* ut pro quovis gressu, sive opere bono in gratia facto, et ab hac, atque a meritis Christi, ad virtutem aeterna promerendi praemia elevato, prudenter et illimitate, non dimidium, non terrenum, sed integrum, sed coeleste regnum promittat et certo conferat.

Punctum II. *Quae cum exisset, dixit matri suae: Quid petam? At illa dixit: Caput Joannis Baptistae. Cumque introisset statim cum festinatione ad regem,*

petivit dicens: Volo, ut protinus des mihi in disco caput Joannis Baptistae (Marc. 6, 24 sq.). Considera 1. sicut puella, usa consilio matris pessimae, rem pessime gessit: sic ut rem optime geras, optimis consiliis virorum prudentum semper utendum esse. 2. Considera, sicut in promittendo, sic etiam in exequendo praecipitantiae fructum esse imprudentiam, quam commisit puella cum Herode, *statim cum festinatione, protinus,* petens et obtinens caput Joannis Baptistae. 3. Considera, quod, sicut caro nostra nobis idem est, quod Eva fuit Adamo (et ideo ea vocatur Eva nostra), sic etiam Herodias nobis sit caro nostra; quam proinde si in consilium adhibemus, inutilia et noxia, ac perversa petere et concupiscere nobis suadet, neglectis bonis maximis, coelestibus et aeternis; sicut Herodias suasit peti caput Joannis Baptistae, neglecto dimidio regni Herodis; et sicut caput impie amputatum, atque obtentum nihil nisi horrorem et animi perturbationem generavit: ita cum male concupita obtinentur, horrorem et perturbationem animi post se relinquunt.

Punctum III. *Et contristatus est rex; propter jusjurandum, et propter simul discumbentes noluit eam contristari; sed misso spiculatore praecepit afferri caput ejus in disco. — Et dedit illud puellae, et puella dedit matri suae* (Marc. 6, 26—28). Noli imitari Herodem, sicut multi faciunt, qui quod imprudenter coeperunt, majori imprudentia ad finem et executionem perducunt, actibus malis honestatem religionis vel aliarum virtutum praetendunt, alios nolunt contristare, et ipsi remorsum conscientiae, ac tristitiam ex mala operatione subeunt.

Meditatio CCXCIV.

(Die 17. Augusti.)

Apostoli ab Evangelii praedicatione redeunt ad Christum, qui in deserto quinque hominum millia reficit.

Marc. 6, 30—44; Joan. 6, 1—14; Matth. 14, 13—21; Joan. 9, 10—17.

Punctum I. *Et convenientes Apostoli ad Jesum, renuntiaverunt ei omnia, quae egerant et docuerant* (Marc. 6, 30). Ea autem retulit S. Marcus (v. 12 sq.), ubi ait: *Exeuntes praedicabant, ut poenitentiam agerent. Et daemonia multa ejiciebant, et ungebant oleo multos aegros, et sanabant* (quae unctio erat typus et dispositio ad sacramentum extremae Unctionis a Christo postea instituendum). Ex hoc Apostolorum ad Christum reditu, et gestorum manifestatione discant subditi, suis Superioribus rationem reddere omnium suarum actionum, et propriae etiam conscientiae, ac modi, quo officia sua administrant. Praeterea ne nimium cura alienae salutis distrahantur viri Apostolorum munere fungentes, intervallis divinis, hebdomadariis, menstruis, semestribus, annuis, ad Christum per aliquam spiritualem recollectionem, et quietem animi revertantur, et quomodo se in functionibus suis gerant, Deo rationem reddant, statum animae suae inspicientes ac pandentes. Ideo Christus Apostolis ad se reversis dixit (Marc. 6, 31): *Venite seorsum in desertum locum et requiescite pusillum.*

Punctum II. *Post haec* (postquam scilicet Jesus ascendit e Galilaea Jerosolymam, et ibi multos infirmos sanavit) *abiit Jesus trans mare Galilaeae, quod est Tiberiadis* (ut suos discipulos duceret seorsum in desertum, ibique pusillum requiescerent). *Et sequebatur eum multitudo magna, quia videbant signa, quae faciebat super his, qui infirmabantur. Subiit ergo in montem Jesus: et ibi sedebat cum discipulis suis. Erat autem proximum*

Pascha, dies festus Judaeorum. Cum sublevasset ergo oculos Jesus, et vidisset, quia multitudo maxima venit ad eum, dixit ad Philippum: Unde ememus panes, ut manducent hi? Hoc autem dicebat tentans eum; ipse enim sciebat, quid esset facturus. Respondit ei Philippus: Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis, ut unusquisque modicum quid accipiat. Dicit ei unus ex discipulis ejus, Andreas frater Simonis Petri: Est puer unus hic, qui habet quinque panes, ordeaceos, et duos pisces; sed haec quid sunt inter tantos? (Joan. 6, 1—9). Vult Deus in omnibus rebus et actionibus, quas per homines efficit, quemadmodum in praesenti exemplo videmus, ut primo agnoscant suam infirmitatem, tenuitatem, atque insufficientiam; inde autem concipiant diffidentiam sui et confidentiam in Deum, dicereque cum S. Paulo possint (2. Cor. 3, 4 sq.): *Fiduciam autem talem habemus per Christum ad Deum: non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis, quasi ex nobis: sed sufficientia nostra ex Deo est.* Atque haec cognitio propriae insufficientiae est verissima, ac singulare donum Dei. Unde etiam Salomon (Sap. 8, 21) inquit: *Scivi, quoniam aliter non possem esse continens, nisi Deus det, et hoc ipsum erat sapientiae, scire cujus esset hoc donum.* Praeterea vult Deus, ut illas vires, et illa media insufficientia, quae dat, adhibeamus; licet enim in praedicto exemplo potuisset Christus se solo sufficientes panes et pisces ex nihilo, vel ex copioso ibi existente foeno procreare: nihilominus voluit, ut illi panes et pisces, quantumvis insufficientes, sibi afferrentur. *Dixit ergo Jesus, facite homines discumbere. Erat autem foenum multum in loco. Discubuerunt ergo viri numero quasi quinque millia* (uxorum autem et liberorum forsan longe plurium non fit mentio, quia viri uxoribus et liberis de sua portione providere et communicare debebant). *Accepit ergo Jesus panes, et cum gratias egisset* (nam etiam pro modico, quod Deus nobis dat, gratias agere debemus, ut id ipsum multiplicet), — *distribuit discumbentibus* (per manus suorum discipulorum), — *similiter et ex piscibus, quantum volebant* (Joan. 6, 10 sq.). Sic ergo quod habemus, omnes scilicet vires nostras conferre debemus; Deus

enim supplet tantum imbecillitatem nostram, et requirit media a nobis ordinaria. *Facienti, quod in se est, Deus non denegat gratiam.* Unde ut possis aliquid boni cogitare, ut possis esse continens etc. vires propriae naturales, et media ordinaria gratiae Dei auxilianti conjungi debent.

Punctum III. *Ut autem impleti sunt, dixit discipulis suis: Colligite, quae superaverunt fragmenta, ne pereant. Collegerunt ergo, et impleverunt duodecim cophinos fragmentorum, ex quinque panibus hordeaceis, quae superaverunt his, qui manducaverant* (Joan. 6, 12 sq.). Ista multiplicatio, ut tot homines satiarentur, et tot fragmenta redundarent, facta est per ipsam actualem distributionem. Unde si modicum quidem habes, et illud indigentibus liberaliter communicas, id ipsum per Dei benedictionem tibi multiplicabitur; sive istud sint bona quaedam corporalia, sive spiritualia, ut vires animi, et scientia. Lumina etiam spiritualia tempore meditationis, lectionis, etc. percepta, fragmenta quaedam sunt, quae in libellum colligenda sunt, ne pereant, — praesertim si sint solidus panis animae. De piscibus autem non dicitur aliquid superfuisse, quia nutrimenta necessaria potius, quam gulae oblectamenta in futurum usum reponenda sunt, et in cibo capiendo magis necessitati, quam voluptati serviendum.

Meditatio CCXCV.

(Die 18. Augusti.)

Christus orat in monte, ac regios honores fugit.

Marc. 6, 45 sq.; Matth. 14, 22; Joan. 6, 15.

Punctum I. *Et statim coëgit* (Matthaeus dicit. *compulit) discipulos suos ascendere navim, ut praecederent eum trans fretum ad Bethsaidam, dum ipse dimitteret populum* (Marc. 6, 45). Considera 1. Sicut nos homines, etiamsi omnia, quaecunque erga proximum praestamus, acceperimus a Deo, et solum simus ministri atque dispensatores

mysteriorum Dei, tamen ab hominibus pro functionibus nostris gratitudinem, laudem, honorem, obsequia, remunerationem exspectamus; sic Apostoli, etiamsi non sua virtute, sed Christi potentia in manibus suis multiplicatos panes populo distribuerint, poterant a populo aliquid praedictorum exspectare; et ideo statim, ne quidquam tale reciperent, Christus illos coëgit et compulit navem ascendere. Considera 2. ac inverte similitudinem. Sicut Apostoli, distribuentes a Christo miraculose multiplicatos panes, imprudenter quidquam sibi adscripsissent, aut aliquid praedictorum exspectassent, vel desiderassent: sic etiam, si Deus multa et praeclara per nos erga proximum praestet, dum docemus in scholis, praedicamus in templis, vel aliis officiis egregie fungimur, pari imprudentia nobis quidquam adscribimus, aut quidquam ab hominibus exspectamus. Itaque non aegre feramus, si post praeclare gesta in uno loco, statim alio mittamur, et si a nemine quidquam gratitudinis recipiamus. Non enim nostra, sed aliena dedimus; et si quid meriti sumus, non ab hominibus praemium recipiamus, sicut nec Christus regium honorem sibi deferendum acceptavit, sed a Patre coelesti, laborum et beneficiorum proximo praestitorum remunerationem expectavit, — apud quem nec pro potu aquae frigidae, tantum in nomine discipuli dato, perdemus mercedem (Matth. 10, 42).

Punctum II. *Et cum dimisisset eos, abiit in montem orare* (Marc. 6, 46). Ecce discipulis et turba prius dimissis, noctis silentio, in montem post diurnam defatigationem ad orandum Christus ascendit: quo exemplo nos docet, consuetum orationis, et spiritualium exercitationum pensum, officiorum nostrorum functionibus impeditum, proximo tempore compensare, — et ut oratio attente ac devote peragi possit, negotia nostra componere, distractionum turbam dimittere, tempus et locum opportunum orationi deligere, ac in montem, mentis super omnia terrena elevatione, ascendere.

Punctum III. Aliam causam ascensus Christi in montem indicavit S. Joannes (6, 15): *Jesus ergo cum cognovisset, quia venturi essent, ut raperent eum, et facerent eum regem, fugit iterum in montem ipse solus.* Ideo

nempe populum prius dimisit, et mox in montem fugit, ut animo a turba hominum segregato et ad coelestia elevato orationi vacaret, et mundani regiminis honorem sublimiore mente despiceret. Ideo autem dicitur in montem fugisse solus, quia pauci sunt, qui cum Christo honores despiciunt. Fuge ergo et tu in montem solus, superior aliorum hominum judiciis et honoris appetitu.

Meditatio CCXCVI.

(Die 19. Augusti.)

De sedata nocturna maris tempestate. (1.)

Matth. 14, 23—29; Marc. 6, 47 sq.; Joan. 6, 18.

Punctum I. *Et dimissa turba* (quam quinque panibus et duobus piscibus miraculose multiplicatis refecerat) *ascendit in montem solus orare; vespere autem facto solus erat ibi; navicula autem in medio mari jactabatur fluctibus* (in quam scilicet compulit Jesus discipulos ascendere, et praecedere eum trans fretum), *erat enim contrarius ventus* (Matth. 14, 23 sq.). Sic postquam Christus in coelum, velut in montem, cum Patre coelesti acturus ascendit, respicit nos in medio mari hujus procellosae vitae tribulationibus et tentationibus, veluti contrariis ventis jactatos. Sicut ergo Christus amantissimos suos discipulos, quos ipse in naviculam compulerat, permisit a contrariis ventis in medio mari jactari, ubi nec tempestatem effugere, nec arte et viribus suis superare potuissent, nisi ipse oratione sua ad Patrem eos juvisset, ac deinde etiam ventos et mare compescuisset: ita quos in suam disciplinam et in Ecclesiae ac Religionis naviculam vocat, et vocationis efficacia compellit, sinit variis tribulationibus ac tentationibus agitari. Ideo hos monet Ecclesiasticus (2, 1): *Fili accedens ad servitutem Dei, sta in justitia et timore et praepara animam tuam ad tentationem, deprime cor tuum et sustine etc.* Sed confide in Christum, ille scit et videt,

quid tecum agatur; salutem et causam tuam agit apud Patrem, et jactari sinit, mergi non sinit.

Punctum II. *Quarta autem vigilia noctis* (in tot enim vigilias, seu mutationes excubiarum solebant noctes longiores dividi) *venit ad eos ambulans super mare* (Matth. 14, 25). Addit S. Marcus (6, 48): *Et volebat praeterire eos.* Pergit S. Matthaeus (l. c. v. 26 sq.): *Et videntes eum super mare ambulantem, turbati sunt dicentes: quia phantasma est. Et prae timore clamaverunt. Statimque Jesus locutus est eis: Habete fiduciam, ego sum, nolite timere.* Ex dilatione adventus Christi usque ad quartam vigiliam, et ex simulatione volentis praeterire, colligitur, Deum ad probandam nostram patientiam, longanimitatem et fiduciam, non statim liberare a tribulatione vel tentatione, imo simulare, quasi vellet nos praeterire ac deserere; et quamvis nobis auxilio suo praesens sit, hoc ipsum tamen a nobis non agnosci. Ne ergo in hujusmodi casu animo cadamus, sed credamus Prophetae Habacuc dicenti (2, 3): *Si moram fecerit, exspecta illum; quia veniens veniet, et non tardabit.* Sicut enim Christus tandem venit ambulans super mare: sic tempore et modo aderit nobis, quo minime fieri posse putabamus. Itaque constanti fiducia clamemus ad ipsum, et in tempore necessitatis loquetur nobis ad cor, manifestabit nobis suam praesentiam in tribulatione, et pellet omnem timorem et tempestatem.

Punctum III. *Respondens autem Petrus dixit: Domine, si tu es, jube me ad te venire super aquas. At ipse ait: Veni* (Matth. 14, 28 sq.). Hinc patet, quantam fiduciam praestet cognitio divinae praesentiae, ut tribulationum ac tentationum procellosum mare non tantum non timeamus, sed ultro petamus in illud immitti, et dicamus cum Psalmista (Ps. 26, 3 sq.): *Si consistant adversus me castra, non timebit cor meum. Si exsurgat adversus me praelium, in hoc ego sperabo.* Praeterea colligitur, quam hoc desiderium placeat Deo, per illud ad se nos vocanti, et danti simul virtutem, innoxio pede veniendi.

Meditatio CCXCVII.

(Die 20. Augusti.)[1])

De sedata nocturna maris tempestate. (2.)

(Continuatio.)

Matth. 14, 29—31.

Punctum I. *Et descendens Petrus de navicula ambulabat super aquam, ut veniret ad Jesum. Videns vero ventum validum, timuit, et cum coepisset mergi, clamavit dicens: Domine, salvum me fac* (Matth. 14, 29 sq.). Vide, quanta sit gratia et efficacia divinae vocationis, adeo ut ea adjuvante etiam illa, quae vires nostras superant, mox effectui dare possimus (si Deus ad similia nos vocet) et sicco etiam vestigio aquas pertransire, modo firma fiducia divinae gratiae nitamur; tantum enim possumus, quantum illi confidimus; unde tantum ob defectum confidentiae Petrus coepit mergi; quod ipsum tamen considerandum est, profuisse Petro, ut ex hac inchoata mersione suam infirmitatem agnosceret, et Christi auxilium ardentius invocaret. Sic etiam bonum est justis, si periculose illos Deus tentari permittat, et in venialia peccata labi sinat, ita ut incipiant mergi. Sic namque et ipsi suam infirmitatem agnoscunt, atque indigentiam divini auxilii; idque majori cum humilitate, et fervore petunt, dicentes singuli: *Domine, salvum me fac.*

Punctum II. *Et continuo Jesus extendens manum suam, apprehendit eum, et ait illi: Modicae fidei, quare dubitasti?* (Matth. 14, 31). Ecce Deus similiter auxiliantem manum *continuo,* sive statim extendit, quamprimum opem illius inclamamus, et nos tamen ad ipsius vocem et imperium exequendum tarde manum extendimus. Tarde etiam opem illius invocamus, viribus nostris vel creatis subsidiis confisi. Parum etiam grati et memores sumus, quod in

[1]) In festo S. Bernardi Abb. et Eccl. Doct. legitur Evang. Matth. 5, 13—19; Epist. Eccli. 39, 6—14.

cruce manus et pedes extenderit, vel crudelissime extendi sibi permiserit, et apprehenderit nos, ne periremus aeternum. Et nos tamen pro nostra salute saepe piget extendere manus ad opus bonum, vel ad Deum. Considera, etiam S. Petrum Christo, dubitationis causam requirenti, non ausum esse respondere: Quia vidi ventum validum, nulla enim difficultas vel periculum sufficiens causa est diffidentiae erga Deum.

Punctum III. Considera, quomodo S. Petrus ex praestiti sibi auxilii experientia, et ex reprehensione suae prioris diffidentiae profecerit. Nam cum Christus post resurrectionem ex ingenti captura piscium a S. Joanne agnitus fuisset in littore stans et Joannes, ut ipse refert (21, 7), dixisset: *Dominus est. Simon Petrus cum audisset, quia Dominus est, tunica succinxit se — et misit se in mare.* Ecce non amplius exspectat jussionem vocantis, nihil dubitans de voluntate Christi, ad juvandum parata, nihil metuit, sed plenus fiducia rursum ambulat super aquas. Sic ex prioribus tuis defectibus, et reprehensionibus illorum stude in eorum oppositis virtutibus proficere, et temetipsum emendare. Sic etiam per experientiam divinae erga te providentiae, bonitatis, auxiliorum et gratiarum firmam in Deum fiduciam concipe. Audi Christum dicentem: *Ego sum, nolite timere* (Joan. 6, 20).

Meditatio CCXCVIII.

(Die 21. Augusti.)

De sedata nocturna maris tempestate. (3.)

(Continuatio.)

Marc. 6, 48. 51—56; Matth. 14, 32—36; Joan. 6, 19—21.

Punctum I. Considera fructum ex superata tempestate, et ex Christi praesentia ab Apostolis relatum. Dicit enim S. Marcus (6, 51 sq.): *Et ascendit ad illos in navim, et cessavit ventus. Et plus magis intra se*

stupebant. Non enim intellexerunt de panibus: erat enim cor eorum obcaecatum. Addit S. Matthaeus (14, 33): *Qui autem in navicula erant, venerunt et adoraverunt eum, dicentes: Vere Filius Dei es.* Itaque per experientiam suam didicerunt Apostoli, quam periculosum sit, esse procul a Christo; quam securum autem et tranquillum sit, secum habere Christum in navicula cordis, vel etiam memoriae, semper sibi Christum praesentem statuentis. Praeterea experti sunt, quanto magis prosint adversa, quam prospera. Cum enim panibus liberaliter et ad abundantiam reficerentur, non recordati sunt, illud miraculum factum esse ad contestandum, Christum esse Filium Dei, sed cor eorum erat obcaecatum; quando autem tempestate jactati, et liberati sunt, tunc venerunt et adoraverunt eum, dicentes: *Vere Filius Dei es.* Ideo recte dixit Ecclesiasticus (34, 11): *Qui tentatus non est, qualia scit?* Et Isaias (28, 19): *Tantummodo sola vexatio intellectum dabit auditui.*

Punctum II. Considera, modum, quo felicem et optatum actionum nostrarum successum consequamur, et facili labore praestemus id, quod alias magno et longo labore non assequeremur, esse: Christum socium et adjutorem nobis adjungere, et in illius obsequium omnia facere. Id iterum experti sunt Apostoli; qui cum essent, teste Marco (6, 48) *laborantes in remigando, usque ad quartam vigiliam noctis,* plus itineris non confecerunt, quam, ut S. Joannes testatur (6, 19), *stadia viginti quinque, aut triginta.* Deinde vero eodem teste (v. 21), *voluerunt eum accipere in navim* (atque etiam receperunt) *et statim navis fuit ad terram, in quam ibant.*

Punctum III. *Et cum transfretassent, venerunt in terram Genesar. Et cum cognovissent eum viri loci illius, miserunt in universam regionem illam, et obtulerunt ei omnes male habentes, et rogabant eum, ut vel fimbriam vestimenti ejus tangerent. Et quicunque tetigerunt, salvi facti sunt* (Matth. 14, 34—36). Stude et tu male habentes, nempe peccatores, vel ignorantia rerum sibi utilium laborantes, ad Christum, atque ejus amorem et cognitionem adducere. Vestimentum Christi est justitia Christi; hac enim sacerdotes debent indui juxta regium Psalten: *Sacer-*

dotes tui induantur justitiam (Ps. 131, 9). Attingere autem vestimentum, est imitatione ita accedere vicinum, ut etiam ad eum pertingat, praesertim ad humilitatem illius, quae est fimbria vestimenti et ad caritatem, quam etiam Psalmista per fimbrias aureas intelligit (Ps. 44, 14) de interiori animae ornatu loquens: *Omnis gloria ejus filiae regis ab intus, in fimbriis aureis, circumamicta varietatibus.* Denique considera, si Christi vestimentum attingere causa salutis est, quanto magis Christum ipsum induere?

Meditatio CCXCIX.

(Die 22. Augusti.)

Christus manifestat mysterium SS. Eucharistiae. (1.)

Joan. 6, 22—27. 60.

Punctum I. Postquam Christus imminente die Paschatis, ut patet ex S. Joanne (6, 4 sqq.), quinquies mille viros quinque panibus et duobus piscibus abundanter refecerat, et eadem nocte mare siccis pedibus transierat, usque dum naviculam, in medio mari jactatam, conscenderet; altera die, ut notavit S. Joannes (v. 22), Judaei, *cum invenissent eum trans mare, dixerunt ei: Rabbi, quando huc venisti? Respondit eis Jesus et dixit: Amen, amen dico vobis, quaeritis me, non quia vidistis signa, sed quia manducastis ex panibus, et saturati estis* (Joan. 6, 25 sq.). Considera, Christum interrogatum de modo et tempore, quo per interpositum mare Capharnaum rediisset, ubi tunc docebat in Synagoga, teste Joanne (v. 60) sermonem a proposita quaestione divertisse; ne, si directe ad quaestionem responderet, seipsum laudare cogeretur manifestatione miraculosi transitus. Sic non tantum occasionem nos ipsos laudandi captare non debemus, sed neque oblata uti, potius praeclare gesta silentio tegenda sunt; quorum manifestatio plus contemptus ob proditum defectum prudentiae ac humi-

litatis, quam honoris et aestimationis parit, praeter plura alia spiritualia damna, consideratu digna.

Punctum II. Considera, annon, quemadmodum Judaei non propter signa et miracula quaesierunt Christum (pauci enim crediderunt in illum, ut Filium Dei, dicentes: *Quia hic est vere Propheta, qui venturus est in mundum*, Joan. 6, 14), — sed quia sperabant et optabant iterationem miraculi de panibus: etiam tu simili ratione Christum quaeras, non amore ipsius, sed ex desiderio favorum et beneficiorum temporalium, ac transeuntis prosperitatis, et ideo quaeras in prosperis, in adversis deseras? Examina ergo intentionem tuam, quam sancta, syncera et pura sit.

Punctum III. *Operamini non cibum, qui perit, sed qui permanet in vitam aeternam* (Joan. 6, 27), scil. per opera nostra bona temporale nihil quaeramus, sed vitam aeternam; non laudem, non gratitudinem, non favorem hominum, non delectationem, — sed gratiam, et augmentum illius, et vel maxime ipsum beneplacitum Dei, cujus intentionem reliqua bona omnia sequuntur. Nota ergo hunc ultimum finem esse quaerendum cum exclusione prioris; sic enim utrumque, alias neutrum assequemur. Sicut autem panis terrenus conservat vitam terrenam, sic ab eo et ab ejus prodigiosa multiplicatione, in memoriam revocata atque ad faciendam fidem mox dicendorum adducta, Christus transferre nititur Judaeorum mentem ad panem, qui de coelo descendit, et qui confert vitam coelestem, scilicet, ut per opera bona se disponant, ac praeparent ad digne sumendum Christum sub speciebus panis in Eucharistia. Hic ergo sit finis etiam nostrorum bonorum operum, ut nimirum ad Panem eucharisticum digne, et fructuose sumendum per illa quotidie disponamur, et sic operemur cibum, qui permanet in vitam aeternam, sive qui manet in suo effectu, nempe in vita aeterna, per gratiam sacramentalem nobis aliquando conferenda.

Meditatio CCC.

(Die 23. Augusti.)

Christus manifestat mysterium SS. Eucharistiae. (2.)

(Continuatio.)

Joan. 6, 28—35. 48—70.

Punctum I. Cum inter opera bona ad digne et fructuose Christum in Eucharistia sumendum ille ipse requisivisset fidem et quaerentibus: *Quid faciemus, ut operemur opera Dei,* respondisset: *Hoc est opus Dei, ut credatis in eum, quem misit ille* (Joan. 6, 28 sq.). Ipsi non contenti unica panis multiplicatione, et communis panis miraculosa in vulgus divisione, majusque miraculum de coelo expetentes, dixerunt: *Quod ergo facis signum, ut videamus et credamus tibi? quid operaris? Patres nostri manducaverunt Manna in deserto, sicut scriptum est: Panem de coelo dedit eis manducare. Dixit ergo eis Jesus: Amen, amen dico vobis, non Moyses dedit vobis panem de coelo, sed Pater meus dat vobis panem de coelo verum. Panis enim Dei est, qui de coelo descendit et dat vitam mundo etc. Ego sum panis vitae* (Joan. 6, 30—35). Considera ergo, quanto hic panis sit praestantior Manna mosaico; hoc enim precibus Mosis in aëre formatum est et Patres, qui manducaverunt Manna, mortui sunt (ib. v. 49); at panis iste, de quo Christus locutus est, a Patre coelesti ab aeterno est genitus, descendit de coelo, uniendo sibi humanitatem in terra, et fide viva manducatus solus sufficit, ad dandam vitam aeternam cuivis homini in toto mundo. *Hic est* enim *panis, de coelo descendens, ut si quis ex ipso manducaverit, non moriatur. Ego sum panis vivus, qui de coelo descendi. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in aeternum* (ib. v. 50—52). Quanta ergo aestimatione, fide, desiderio ac fame, quo devotionis gustu, praeparatione, gratiarum actione, hic coelestis ac vivificus panis manducandus est? Et quomodo tu illum manducas?

Punctum II. *Qui venit ad me, non esuriet, et qui credit in me, non sitiet unquam* (Joan. 6, 35). Tanta est vis hujus panis, fide viva et per caritatem formata manducati, ut extinguat omnem famem, ac sitim alterius cibi et potus, id est, omne desiderium alterius rei, quae non est Deus, vel quae non ordinatur ad Deum. Fac, ut hunc fructum etiam in te experiaris, ita omnem appetitus satietatem ex pia et frequenti manducatione hujus panis percipiendo, ut cunctarum aliarum rerum gustum et famem extinguas.

Punctum III. *Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus. Qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, in me manet, et ego in illo* (Joan. 6, 56 sq.). Perpende igitur, quos effectus cibi et potus vere contineat, ac animae praestet caro et sanguis Christi. Unde tua culpa et interna stomachi infirmitate accidit, si tam sapidus et animae acceptus cibus ac potus in te non permaneat, vel effectus cibi et potus saluberrimi in mente et anima tua non producat, quia scilicet non sumpsisti vel cum debita dispositione; — vel non continuisti te ab aliis rebus noxiis, parientibus nauseam hujus vilissimi cibi et impedientibus ejus salubritatem ac fructum. Modus autem et ratio debitae dispositionis, praecipue est firma et viva fides; cujus defectu Judaei existimantes, sibi a Christo incredibilia et absona dici, reclamarunt: *Durus est hic sermo; et quis potest eum audire?* (v. 61.) *Ex hoc multi discipulorum ejus abierunt retro: et jam non cum illo ambulabant* (v. 67) adeoque deserebant fidem in Christum, tanquam in Filium Dei. Tu autem ad Christum, sub speciebus eucharisticis latitantem, cum Petro dic: *Domine, ad quem ibimus? Verba vitae aeternae habes. Et nos credimus et cognovimus, quia tu es Christus Filius Dei* (ib. v. 69 sq.). Unde quemadmodum credimus, Christum propria virtute coelum conscendisse, quod omnibus hominibus erat occlusum; sic credimus, omnipotentia sua posse etiam sub species eucharisticas descendere, et suae divinitatis spiritu carni, secundum se inutili, virtutem animas vivificandi tribuere. Ideo Christus dixit (v. 64): *Spiritus est, qui vivificat: caro non prodest quidquam,* scilicet se

sola; prodest tamen ut unita personalitati divinae, et prout substat verbis Christi, de quibus ipse dixit (v. 64): *Verba, quae ego locutus sum vobis, spiritus et vita sunt*, — id est, carni tribuunt virtutem spiritualem, ut unita divinitati per verba consecrationis existat sub speciebus eucharisticis, vere quidem et realiter, instar tamen spiritus animam vivificantis.

PARS VIII.

Meditationes de vita et gestis Christi tertio anno praedicationis.

Meditatio CCCI.

(Die 24. Augusti.)

Christus defendit Apostolos et arguit Pharisaeos. (1.)

Joan. 7, 1; Matth. 15, 6.

Punctum I. *Post haec autem* (postquam scilicet Judaei doctrina et praecepto manducandi et bibendi Corporis ac Sanguinis Christi per obstinatam dissensionem suam graviter alienati, et animo adversus ipsum commoti sunt), — *ambulabat Jesus in Galilaeam; non enim volebat in Judaeam ambulare* (adeoque Capharnao relicto, reliquam illam Galilaeae regionem peragravit, intermittens tempore isto Paschali ascensum in Judaeam, ubi sita erat Jerusalem, ad quam tunc solitus erat ascendere), — *quia quaerebant eum Judaei interficere,* — principes nempe sacerdotum, postquam ad illos doctrina Christi Jerosolymam delata est, tanquam ad supremos judices in spiritualibus. Ita S. Joannes (7, 1), ubi quae deinde ab hoc mense,

nimirum a Martio usque in Septembrem gesta sunt, penitus reticet. Verbis autem relatis insinuat S. Evangelista exemplum Christi, quo docet, etiam absque nostra culpa offensis ac commotis animo cedendum esse, nec esse magis exasperandos ac concitandos, sed potius declinandam iram illorum; quo modo multae lites et contentiones, inter familiaria colloquia exoriri solitae, evitantur, et animorum pax et concordia servatur. Eodem suo exemplo docuit Christus, bonam etiam consuetudinem subinde interrumpendam esse, quando ea proximo nostro occasio foret gravioris alicujus peccati. Docuit denique, mansuetudine vincere fatalia odia et ingratitudines mortem pro pane vitae intentantium.

Punctum II. Cum autem Christus non venisset Jerosolymam, *accesserunt ad eum ab Jerosolymis Scribae et Pharisaei* (ut novam ejus doctrinam explorarent), *dicentes: Quare discipuli tui transgrediuntur traditionem seniorum? Non enim lavant manus suas, cum panem manducant* (Matth. 15, 1 sq.). Ecce quia non invenerunt, quod in Christo reprehenderent circa vitam et doctrinam ejus, culpam objiciunt in discipulis quaesitam. Sed neque in his invenerunt, nisi quod Judaeorum more ante sumptionem cibi manus non lavarent *(Pharisaei enim et omnes Judaei, nisi crebro laverint manus, non manducant, tenentes traditionem seniorum*, Marc. 7, 3). Sic adversariis nostris studeamus nos reddere inculpabiles per notoriam vitae sanctitatem ac innocentiam, removendo omne scandalum, et omnem justam occasionem de nobis sinistre loquendi, ut ipsius Christi ducis et magistri nostri honorem tueamur. Nihilominus semper reperient homines, quod saltem immerito in nobis reprehendant; unde querelas et sermones hominum de nobis nunquam omnino effugere poterimus, neque id curare, aut desiderare debemus. Caeterum tu te ipsum inspice, quam procul absis ab innocentia Apostolorum propter frequentes transgressiones praeceptorum Dei et regularum, quae tamen non sunt merae traditiones humanae, sed per potestatem, quae a Deo est, a legitimis Superioribus constitutae. Desine vero imitari Judaeos, reprehendens minima in aliis, et committens mala longe majora. Hoc autem ex querela Judaeorum disce, ut saltem manus

conscientiae tuae laves, quando Panem eucharisticum manducas; ad hunc enim manducandum non externa, bene tamen interna mundities ab omni sorde est necessaria.

Punctum III. *Ipse autem respondens, ait illis: Quare et vos transgredimini mandatum Dei propter traditionem vestram?* (Matth. 15, 3.) Tu quoque pari indecentia judiciis et consiliis mere humanis, moribus et consuetudinibus hominum, imo proprio judicio ac voluntati, divina dogmata, consilia ac mandata frequenter postponis, et potius negligenda ducis; quemadmodum Judaei Sacerdotes, et Scribae, et Pharisaei mandatum Dei de diligendis et honorandis parentibus postponendum docuerunt oblationibus voluntariis in templo, quas in proprios usus conversas per avaritiam suam praecipiebant praestandas, etiamsi non raro per illas succurrendum fuisset gravi parentum indigentiae. Unde Christus declarans praedictam suam retorsionem ac responsionem, mox subjecit: *Nam Deus dixit: honora patrem et matrem etc. Vos autem dicitis: Quicunque dixerit patri vel matri: Munus quodcunque est ex me, tibi proderit: et non honorificabit patrem suum, aut matrem suam* (intellige: is juxta vestram doctrinam recte dicit, et facit) *et irritum fecistis mandatum Dei propter traditionem vestram* (Matth. 15, 4—6).

Meditatio CCCII.

(Die 25. Augusti.)

Christus defendit Apostolos et arguit Pharisaeos. (2.)

(Continuatio.)

Matth. 15, 7—14. 19.

Punctum I. *Hypocritae, bene prophetavit de vobis Isaias, dicens: Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longe est a me* (Matth. 15, 7 sq.). Putabant enim

in frequenti lotione manuum et munditia externa, aliisque observantiis consistere honorem et cultum Deo debitum: nec tamen verebantur, praetextu religionis erga Deum, iniquis oblationum sibi faciendarum exactionibus cogere filios, ad necessariam sustentationem pauperibus parentibus denegandam. Sic Deum labiis tantum honorant, qui in veste religiosa, externa observantia regulari, operibus poenitentiae corporalibus et aliis externis, putant consistere perfectionem religiosam; interea tamen destituti sunt intentionis puritate, devotionis fervore, proprii judicii ac voluntatis abnegatione, passionum internarum mortificatione etc.

Punctum II. *Non quod intrat in os, coinquinat hominem, sed quod procedit ex ore, hoc coinquinat hominem etc.* (Matth. 15, 11). *De corde enim exeunt cogitationes malae etc.* (ib. v. 19). Quidquid enim non est peccatum, hominem non coinquinat; quidquid vero hominem coinquinat, ex corde procedit, nempe ex consensu propriae voluntatis. Ideo: *Omni custodia serva cor tuum: quia ex ipso vita procedit* (Prov. 4, 23). *Qui diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum suorum habebit amicum regem* (Prov. 22, 11). Nempe tunc recte labiis honoratur Deus, id est, per opera bona externa, quando ea procedunt ex mundo corde: quia *non est speciosa laus in ore peccatoris* (Eccl. 15, 9).

Punctum III. *Tunc accedentes discipuli, dixerunt ei: Scis, quia Pharisaei audito verbo hoc scandalizati sunt? At ille respondens, ait: Omnis plantatio, quam non plantavit Pater meus coelestis, eradicabitur. Sinite illos; caeci sunt, et duces caecorum: caecus autem, si caeco ducatum praestet, ambo in foveam cadunt* (Matth. 15, 12—14). Itaque quia judicia humana, quando non sunt conformia divinae regulae, sed sicut zizania in bono semine, a Deo improbantur, minime curanda sunt: ideo tunc nec scandalum, nec offensa hominum, nec sinistri sermones, nec quidquam aliud timendum est. Sic Paulus dixit (1. Cor. 4, 3): *Mihi autem pro minimo est, ut a vobis judicer;* — et (Gal. 1, 10): *Si adhuc hominibus placerem, Christi servus non essem.*

Meditatio CCCIII.

(Die 26. Augusti.)

Filia mulieris Syrophaenissae a daemone liberatur.

Matth. 15, 21—28; Marc. 7, 24—30.

Punctum I. *Et egressus inde* (ex Galilaea, ut declinaret iras, et odia Scribarum et Pharisaeorum, propter praecedentem doctrinam concepta), — *secessit in partes Tyri et Sidonis. Et ecce mulier Chananaea* (non quod fuerit ex Cana Galilaeae, sed quod fuerit oriunda ex illis posteris Chanaan, qui habitabant in Phoenicia Syriae, ubi erant urbes Tyrus et Sidon, ideoque a S. Marco (7, 26) dicitur Syrophaenissa genere) *a finibus illis egressa clamavit, dicens ei: Miserere mei, Domine, Fili David* (Matth. 15, 21): *At illa venit, et adoravit eum, dicens: Domine adjuva me* (v. 25). Ecce mulier ista afflictionem filiae pro sua habuit, et beneficium filiae praestandum, suum censuit. Ita proximum diligere debemus, et ejus sive adversa, sive prospera pro nostris reputare; ob illa condolere, auxilium et patrocinium praestare; ob ista vero congaudere, et gratulari.

Punctum II. *Filia mea male a daemonio vexatur* (Matth. 15, 22). Vexamur a daemonio, quando importunis tentationibus ab illo impetimur, praesertim contra castitatem; ideo S. Marcus (v. 25) *spiritum immundum* dixit. Tunc ergo divinum auxilium implorandum, ut vel liberemur a tentatione, vel praeservemur a lapsu; ideo indifferenter dicendum: *Miserere mei, Domine adjuva me.* Et quodvis eorum sufficiat nobis; nam saepe prodest, nos a tentatione non liberari. Sic S. Paulus (2. Cor. 12, 7—9): *Ne magnitudo revelationum extollat me, datus est mihi stimulus carnis meae, angelus satanae, qui me colaphizet. Propter quod ter Dominum rogavi, ut discederet a me: et dixit mihi: Sufficit tibi gratia mea; nam virtus in infirmitate perficitur.*

Punctum III. Considera imitandam constantiam et humilitatem supplicis mulieris erga Christum: *Qui non respondit ei verbum* (Matth. 15, 23). Et deinde: *Ipse autem respondens ait: Non sum missus, nisi ad oves, quae perierunt domus Israel* (v. 24). *Non est bonum sumere panem filiorum, et mittere canibus* (v. 26). Ipsa tamen mulier, neque responsi dilatione, neque ejusdem asperitate mota, nec rogare nec humiliare se destitit, dicens: *Domine adjuva me: Nam et catelli edunt de micis, quae cadunt de mensa dominorum suorum* (v. 27). Vide nunc efficaciam constantis et humilis orationis: *Respondens Jesus ait illi: O mulier, magna est fides tua: fiat tibi, sicut vis. Et sanata est filia ejus ex illa hora* (Matth. 15, 28). Ecce quanto melius fuit mulieri, non statim fuisse exauditam, ut sic magis disponeretur ad impetrandum beneficium constantia, humilitate, fiducia, etc. Observa etiam, quod, licet haec mulier fuerit orta ex maledicta stirpe, quam Daniel (13, 56) impudico seni olim objecit, dicens: *Semen Chanaan et non Juda, species decepit te;* licet etiam, teste Marco (7, 26) fuerit gentilis: ipsa tamen exemplo suo docuerit nos, indignitatem, ut oratio nostra exaudiatur, non debere nobis esse causam alicujus diffidentiae, sed potius humilitatis et fiduciae, quod Deus ad suam misericordiam magis demonstrandam, non obstante nostra indignitate, sit daturus, quidquid illum sumus rogaturi; modo, — sicut mulier illa prius de infidelitate sua est conversa ad veram fidem in Christum (quem proinde Filium David profitebatur) et animo contrita ac humiliata est, — ita etiam nos a peccatis nostris desistamus, et ex illis majoris humilitatis ac confidentiae in divinam misericordiam occasionem sumamus. Et propterea Christus mulieri generalibus verbis dixit: *Fiat tibi, sicut vis,* — ut pateret, non tantum ad sanitatem filiae, sed ad quidvis aliud impetrandum valere orationem, humilitate, fiducia, perseverantia, vitae emendatione nixam.

Meditatio CCCIV.

(Die 27. Augusti.

Plures infirmi a variis languoribus sanantur.

Matth. 15, 29—31; Marc. 7, 31—37.

Punctum I. *Et cum transisset inde Jesus,* — (Marcus ait: *Et iterum exiens de finibus Tyri, venit per Sidonem ad mare Galilaeae inter medios fines Decapoleos) — venit secus mare Galilaeae, et ascendens in montem sedebat ibi. Et accesserunt ad eum turbae multae, habentes secum mutos, caecos, claudos, debiles, et alios multos, et projecerunt eos ad pedes ejus, et curavit eos* (Matth. 15, 29 sq.). Qui alios vult curare a morbis animi, sedere debet in monte sublimis perfectionis ac sanctitatis, quae menti quietem, et a procellosi maris periculis securitatem praestat, et animum terrena omnia facit despicere ac contemnere. Per turbas multas, ad Christum accedentes, intellige varios, etiam religiosorum hominum coetus, habentes secum multos variis defectibus laborantes; pro his deprecandus est Christus, ut ab eo sanentur. Considera etiam, quam saepe utile sit, corporis vel animi defectu laborare; est enim occasio et causa ad Christum veniendi, seseque abjiciendi ac humiliandi.

Punctum II. Si vis curari ab infirmitatibus tuis, ad Christi pedes projiciaris; nempe in civili corpore Christi, sive in coetu fidelium etiam infimis te supponendo, omnibus inferiorem te aestimando, et postponi optando propter imperfectiones ac infirmitates tuas. *Humiliamini igitur sub potenti manu Dei, ut vos exaltet in tempore visitationis* (1. Petr. 5, 6).

Punctum III. *Et adducunt ei surdum et mutum, et deprecabantur eum, ut imponat illi manum. Et apprehendens eum de turba seorsum, misit digitos suos in auriculas ejus, et exspuens tetigit linguam ejus; et suspiciens in coelum ingemuit, et ait illi: Ephpheta, quod est, adaperire. Et statim apertae sunt aures ejus, et solu-*

tum est vinculum linguae ejus, et loquebatur recte (Marc. 7, 32—35). Considera modum et effectum curae, homini surdo et muto adhibitae. Sic, ut auribus, lingua et aliis sensibus recte utaris, recede ab hominum turba, qui tibi vel exemplum, vel occasionem mali usus, vel usus boni negligendi, praebent; et recipe digitos auxiliantis divinae manus; nempe utere oblatis auxiliis ac mediis, quae tibi Deus suppeditat. Opem enim et auxilium divinum denotari per digitum Dei, indicatur (Exod. 8, 19): *Digitus Dei est hic.* Toties ergo Deus digitum ori, vel oculis, vel auribus tuis imponit, quoties ad rectum usum vel custodiam hujusmodi sensuum te excitat, et adjuvat infirmitatem tuam. Digito etiam per sputum et salivam (quae Sapientiam denotat) madefacto, Christus linguam tuam tangit, ut recte loquaris, quoties eam regit et movet, ut non nisi tarde, parce et considerate secundum leges divinae suae sapientiae illam in verba solvas. Praeterea exemplo suo ostendit, quomodo prius sit in coelum inspiciendum mentis elevatione et gemitu, pro usu recto linguae impetrando. Denique aures et os aperire jubet, quoties te excitat ad audiendum Deum, tibi loquentem, vel ad loquendum Deo, aut pro Deo.

Meditatio CCCV.

(Die 28. Augusti.)[1]

Septem panibus et pisculis paucis quatuor millia virorum in deserto saturantur.

Matth. 15, 32—38; Marc. 8, 1—9.

Punctum I. Cum turbae grata Christi conversatione, miraculorum inspectione, et auditione verbi divini per tres dies cum Christo impransae ac incaenatae mansissent, *Jesus*

[1]) In festo S. Augustini Ep. Conf. et Eccl. Doct. legitur Evang. ex Matth. 5, 13—19; Epist. 2. Tim. 4, 1—8.

convocatis discipulis suis dixit: Misereor turbae, quia triduo jam perseverant mecum, et non habent, quod manducent, et dimittere eos jejunos nolo, ne deficiant in via (Matth. 15, 32). Ecce, quam sollicitus sit Christus pro iis, qui constanter cum ipso perseverant, et sui curam ipsi relinquunt. Simus ergo nos solliciti pro anima reficienda rerum spiritualium constanti cura, — de ceteris Deus providebit. Ruborem vero nobis injiciat triduana turbae cum Christo perseverantia, quibus saepe unica hora cum Christo conversari taediosum est, utpote non raro orationis horam vel abrumpentibus, vel omnino negligentibus, vel obiter et perfunctorie exolventibus.

Punctum II. *Et dicunt ei discipuli: Unde ergo nobis in deserto panes tantos, ut saturemus turbam tantam?* (Matth. 15, 33). Si memores fuissent discipuli, antehac quinque panibus quinquies mille viros praeter parvulos et mulieres a Christo in deserto refectos fuisse (cfr. Med. 294), procul misissent omnem sollicitudinem. Sic memoria divinae erga nos providentiae ac liberalitatis omnem inordinatam sollicitudinem pellamus, et quo magis deficiunt media naturalia ac propriae vires, eo magis confidamus Deo.

Punctum III. *Et accipiens septem panes et pisces, et gratias agens, fregit et dedit discipulis suis, et discipuli dederunt populo. Et comederunt omnes et saturati sunt, et quod superfuit de fragmentis, tulerunt septem sportas plenas. Erant autem, qui manducaverunt, quatuor millia hominum extra parvulos et mulieres* (Matth. 15, 36—38). Si etiam nos pro exiguo, quod habemus, Deo agamus gratias, et Dei benedictionem mereamur, quemadmodum Christus, teste Marco, pisciculos paucos benedixit, semper abundabimus, — cum econtrario alii etiam multis, quae habent, nunquam satientur. Ut hoc recte agnosceremus, ideo altera jam vice paucos panes et pisces Christus miraculose multiplicavit. Iterata vero reliquiarum multitudine, earumque collectione docemur, quomodo Deus non tantum ad sufficientiam, sed etiam ad abundantiam erga nos sit liberalis, et velit, ne dona sua interire sinamus. Simus

ergo et nos simili modo liberales erga Deum, et non tantum ex obligatione praecepti debita, sed etiam supererogatoria libenter praestemus, nullasque gratias et auxilia perire patiamur. Nota, parvulos et mulieres hic in numero non haberi; id enim solum merentur illi, qui sunt masculae et adultae virtutis, ut inter sequentes Christum numerentur; ideo dictum est: *Extra parvulos et mulieres.*

Meditatio CCCVI.

(Die 29. Augusti.)

Pharisaei et Sadducaei signum e coelo postulant.

Matth. 15, 39; 16, 1; Marc. 8, 10—13.

Punctum I. *Et dimissa turba ascendit in naviculam, et venit in fines Magedan* (Matth. 15, 39; Marcus (8, 10) ait: *Venit in partes Dalmanutha,* quod vel est oppidum vicinum, vel est idem locus utroque nomine insignitus. *Et accesserunt ad eum Pharisaei et Sadducaei tentantes: et rogaverunt eum, ut signum de coelo ostenderet eis* (Matth. 16, 1). Idem petierunt etiam alias (Matth. 12, 38). Existimabant enim, id Christum non posse, et ideo miracula patrata posse contemni, tanquam ope daemonis facta. Annon aliorum egregia facta et dicta ipse quoque apud alios studes extenuare ac parvi pendere, vel in alios, tamquam in illorum autores referre, veluti si hi, quibus suam laudem invides, ab aliis descripsissent, vel accepissent, quae ipsi ex suo ediderunt? Pharisaeos etiam imitantur, qui non contenti illis mediis salutis et perfectionis, quae Deus ipsis providit, alia et alia petunt, alia loca, alia officia etc., qui tamen potius uti deberent iis, quae habent, — cum certum sit, quod, si his non utantur, aliis aeque parum sint usuri; sicut nec Judaei crediderunt signis de coelo ostensis, nempe visae novae stellae in nativitate Christi, apertis coelis et auditae coelesti voci in Baptismo Christi, obscurato sole in morte Christi.

Punctum II. *At ille respondens ait illis: Facto vespere dicitis: Serenum erit, rubicundum est enim coelum. Et mane: Hodie tempestas, rutilat enim triste coelum. Faciem ergo coeli dijudicare nostis, signa autem temporum* (post quae ex vaticiniis Prophetarum ego Messias venturus eram) *non potestis scire?* (Matth. 16, 2—4). Simili reprehensione (quae per interrogationem expressa fuit) dignus es, majorem industriam scientiis acquirendis, quam coelestium rerum cognitioni impendens, — magisque curiosa, quam utilia ad salutem addiscens, — magis callens sapientiam mundi, quam Christi, — magis intelligens modum augendi res temporales, quam virtutes.

Punctum III. *Et ingemiscens spiritu, ait: Quid generatio ista signum quaerit? Amen dico vobis, si dabitur generationi isti signum* (nisi signum Jonae prophetae, per Christi resurrectionem implendum, Matth. 12, 39 et 16, 4). *Et dimittens eos, ascendit iterum navim, et abiit trans fretum* (Marc. 8, 12 sq.). Sic per cordis duritiem et obstinationem, Deum, auxilium divinum, inspirationes internas etc. a nobis repellimus; sic gemitu digna est coecitas nostra, dum saepe non agnoscimus bona, quae negligimus, et mala, quae nobis consciscimus, — agnosceremus autem, si oblatis auxiliis uteremur. Christus, cum videret miraculoso signo de coelo opus non esse, illo abstinuit, et neque ad ostentandam suam potentiam, neque ad amoliendam a se suspicionem alicujus impotentiae ac infirmitatis, vel commercii cum daemone in praecedentibus suis miraculis, neque ad horum vilipensionem cavendam quidquam fecit: ut et nos nihil ageremus, vel ad aestimationem nostri augendam, vel ad contemptum effugiendum.

Meditatio CCCVII.

(Die 30. Augusti.)

Discipulorum diffidentia et sollicitudo inanis reprehensa.

Matth. 16, 5—10; Marc. 8, 14—21.

Punctum I. *Et cum venissent discipuli ejus trans fretum, obliti sunt panes accipere. Qui dixit illis: Intuemini et cavete a fermento Pharisaeorum et Sadducaeorum. At illi cogitabant intra se, dicentes: quia panes non accepimus* (Matth. 16, 5—7). Nimius amor et cura sui, ne quid unquam desit, quam est contrarius confidentiae in Deum? Unde de hac mox reprehensi, et ad fiduciam ex memoria divinae providentiae et bonitatis excitati sunt discipuli a Christo: *Sciens autem Jesus dixit illis: Quid cogitatis intra vos modicae fidei, quia panes non habetis? Nondum intelligitis, neque recordamini quinque panum in quinque millia hominum, et quot cophinos sumpsistis? neque septem panum in quatuor millia hominum, et quot sportas sumpsistis?* (Matth. 16, 8—10). Revocemus ergo in memoriam nobis innumeras experientias divinae erga nos providentiae, et seposita nostri cura in omnibus nos illi committamus et confidamus.

Punctum II. Considera alium effectum proprii amoris, et nimiae curae corporis; excaecat enim et reddit inhabilem intellectum ad percipiendas veritates spirituales, animae utiles ad salutem et perfectionem, quia: *Carnalis homo non percipit ea, quae sunt spiritus* (1. Cor. 2, 14). Et de hoc iterum reprehensi sunt discipuli sequentibus verbis.

Punctum III. *Quare non intelligitis, quia non de pane dixi vobis: Cavete a fermento Pharisaeorum et Sadducaeorum? Tunc intellexerunt: quia non dixerit cavendum a fermento panum, sed a doctrina Pharisaeorum et Sadducaeorum* (Matth. 16, 11 sq.). Considera, et malam doctrinam a Christo comparari fermento, et ab eodem etiam

dictum esse regnum coelorum simile fermento (Matth. 13, 33) adeoque etiam coelestem doctrinam, per quam opera nostra, quibus coelum obtinemus, efformantur, fermento comparari. Ideo sicut coelestis doctrina, quae nempe a Christo de coelo allata est, praestat nobis sapidum panem vitae, et opera nostra bona ac sapida, et ad vitam aeternam salubria reddit, adeoque amplectenda est: ita doctrina Pharisaeorum ac Sadducaeorum (intellige sapientiam mundi et carnis) praestat oppositum, ut solum vanitates mundi et voluptates carnis sapiant; ideo cavete vobis ab hoc fermento. Tale fermentum sunt etiam principia et axiomata tepidorum et malorum hominum; sicut enim, ut S. Paulus scribit (1. Cor. 5, 6): *Modicum fermentum totam massam corrumpit,* ita idem scribit in eadem (Epist. 15, 33): *Nolite seduci, corrumpunt bonos mores colloquia prava.*

Meditatio CCCVIII.

(Die 31. Augusti.)

De caeco sanato.

Marc. 8, 22—25.

Punctum I. *Et veniunt Bethsaidam, et adducunt ei caecum, et rogabant eum, ut illum tangeret. Et apprehensa manu caeci, eduxit eum extra vicum* (Marc. 8, 22 sq.), scil. Bethsaidam. Considera, quod, sicut Marcus praecedenti capite (7, 33) de surdo et muto narravit, apprehensum eum esse de turba seorsum, ita etiam caecum Christus eduxerit extra vicum Bethsaidam, quae latine vertitur: *Locus effusionis.* Ad caecitatem enim mentis curandam, et ad visum ejus acuendum, plurimum conducit, vitare hominum consortia, ubi per inutiles confabulationes animus sese effundit, et ad contemplandum ac contuendum coelestia sese inhabilem ac occaecatum reddit; unde de anima a Deo divino lumine illustranda (Os. 2, 14) dicitur: *Ducam eam in*

sollitudinem, et loquar ei ad cor. Recede ergo ab inutili hominum consortio, ad vacandum contemplationi et aliis exercitiis spiritualibus.

Punctum II. *Et expuens in oculos ejus, impositis manibus suis interrogavit eum, si quid videret. Et aspiciens, ait: Video homines, veluti arbores ambulantes* (Marc. 8, 23 sq.). Hoc est alterum medium ad oculos mentis illuminandos. Tunc autem Christus expuit in oculos nostros, quando facit, ut per aguitionem nostrae vilitatis, instar vilissimi sputi nos esse credamus, — et quando vicissim alios magni aestimamus, ut videamus illos veluti arbores ambulantes. Quod si ab aliis tamen ita magni aestimemur, eorum judicium non aliter curare debemus, quam homo nanus ac Pygmaeus curaret judicium dicti caeci. Scientes enim, nos in omnibus esse pusillos, non debemus caeco hominum judicio extolli, nec tantos nos credere, quanti a caecis mortalibus esse dicimur; horum enim sermo est sicut umbra solis, a tergo nostro occidentis; quae brevis etiam staturae humanae longissimam, et vero longe majorem projicit et effingit imaginem, paulo post tamen cum sole evanescentem.

Punctum III. *Deinde iterum imposuit manus super oculos ejus: et coepit videre. Et restitutus est, ita ut clare videret omnia* (Marc. 8, 25). Sic studeamus semper proficere in coelesti sapientia, donec clare videamus et intueamur omnia, prout sunt et non prout ab hominibus dicuntur vel aestimantur, ab his enim praesentia ac temporalia magni fiunt, futura vero et aeterna parvi.

Meditatio CCCIX.

(Die 1. Septembris.)[1])

Varia hominum de Christo judicia, et Petri confessio.

Matth. 16, 13—16; Marc. 8, 27—29; Luc. 9, 18—20.

Punctum I. *Venit autem Jesus in partes Caesareae Philippi, et interrogabat discipulos suos, dicens: quem dicunt homines esse Filium hominis?* (Matth. 16, 13) sive: *Quem me dicunt esse homines?* (Marc. 8, 27). Ex hac Christi interrogatione discimus, aliquo modo attendendum esse ad hominum de nobis sermones, ut saltem sinistre de nobis loquendi illis causam nullam demus. *Devitantes hoc* cum S. Paulo (2. Cor. 8, 20 sq.), *ne quis nos vituperet in hac plenitudine, quae ministratur a nobis. Providemus enim bona non solum coram Deo, sed etiam coram hominibus.* Sic etiam Ecclesiasticus monet: *Curam habe de bono nomine* (41, 15). Haec cura maxime necessaria est iis, qui in communitate vivunt, et qui saluti proximi vacant; ne communitas damnum, vel proximus scandalum patiatur, et *ut non vituperetur ministerium nostrum* (2. Cor. 6, 3) tamquam indigno commissum, aut male et negligenter administratum.

Punctum II. *At illi dixerunt, alii Joannem Baptistam, alii autem Eliam, alii vero Jeremiam, aut unum ex Prophetis* (Matth. 16, 14). Vides, quam varia, et quam erronea sint hominum judicia et sermones; et quam proinde parvi sint aestimandi, modo ipsi causam sinistrae suspicionis, vel sermonis non praebeamus? Notandum tamen est, quod Apostoli non detulerint ad Christum etiam malos

---

[1]) Dominica prima Septembris aliquibus in locis festum celebratur SS. Angelorum Custodum, ut alias die 2. Octobris; Evangelium legitur ex Matth. 18, 1—10; Epist. Exod. 23, 20—23.

de ipso sermones: quod sit potator vini, transgressor Sabbati, magus vel daemonium habens, amicus publicanorum, peccator, blasphemus, seductor turbae etc. Etiamsi enim apud Christum nihil erat metuendum, apud alios tamen merito timendum est, ne hujusmodi relationes vel contristent, vel alienent eum, de quo dicuntur.

Punctum III. *Dicit illis Jesus: Vos autem quem me esse dicitis? Respondens Simon Petrus, dixit: Tu es Christus, Filius Dei vivi* (Matth. 16, 15 sq.). Considera, quam tu de Christo aestimationem habeas, et quid interrogatus ipsi posses ac deberes respondere. Scilicet: Tu es Christus Filius Dei vivi, Dominus meus, et Deus meus, Redemptor, Pastor bonus, Dux, Magister, Pater, Frater, Amicus fidelissimus, Hostia et Sacerdos, Medicus Animarum, Consolator, Panis vitae, Judex vivorum et mortuorum etc. Age, ut his omnibus titulis convenientes affectus voluntatis correspondeant, honor, amor, fiducia, metus etc.

Meditatio CCCX.

(Die 2. Septembris.)

Christus Petro coeli claves pollicetur.

Matth. 16, 17—20.

Punctum I. *Respondens autem Jesus, dixit ei: Beatus es Simon, Bar Jona* (id est, filius Joannis), *quia caro et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui in coelis est* (Matth. 16, 17). Considera, quaenam illae sint veritates, quas caro et sanguis revelat; imo quam alienae sint a veritate, quae testimonio carnis et sanguinis nituntur. Caro enim et sanguis non nisi mollia, sensibilia, transitoria, vilia, ac infima novit, et ea fallacia bona pro veris habet: Deus autem altiores, meliores et firmiores veritates revelat, quae adversantur carni et sanguini. Nondum tamen beati, qui audiunt verbum Dei, revelantis has veri-

tates, — sed tunc tandem sunt beati, quando etiam custodiunt illud.

Punctum II. *Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam, et portae inferi non praevalebunt adversus eam. Et tibi dabo claves regni coelorum, et quodcunque ligaveris super terram, erit ligatum et in coelis, et quodcunque solveris super terram, erit solutum et in coelis* (Matth. 16, 18 sq.). Ecce quantum praemium sincerae confessioni Christus rependat! Quod enim antehac Christus Petro promiserat, teste Joanne (1, 42): *Tu vocaberis Cephas,* id modo implet, et imponit ipsi nomen Cephae, sive Petri; ne autem hoc nomen frustra gerat. designat illum pro suo successore et vicario, cujus auctoritati et potestati innitatur universa Christi Ecclesia, veluti fundamento innititur totum aedificium, — potestatem vero promittit tantam, ut, quidquid ipse ligaverit vel solverit in terra, hoc Christus ratum habeat in coelis. Quantum ergo praemium retribuet Christus ei, qui non solo verbo, sed opere, imitatione, et executione doctrinae, mandatorum et consiliorum, imo morte ipsa (sicut deinde Petrus sub Nerone) vel saltem continua sui mortificatione Christum confitetur, et sedulo cavet, ne sit inter illos, de quibus S. Paulus ad Titus (1, 16): *Confitentur, se nosse Deum, factis autem negant: cum sint abominati, et incredibiles, et ad omne opus bonum reprobi.* Considera etiam, si Christus vicissim tibi diceret, quis sis, manifestando tibi statum animae tuae, quid tunc esset dicturus? annon merito diceret? *Scio opera tua: quia nomen habes, quod vivas et mortuus es* (Apoc. 3, 1). Hoc autem non est, esse petram, sed arundinem vento agitatam, inconstantem et arefactam.

Punctum III. *Tunc praecepit discipulis suis, ut nemini dicerent, quia ipse esset Jesus Christus* (Matth. 16, 20). Ne scilicet, qui hanc attestationem suam brevi ipso facto in Christi morte per fugam et desertionem erant retractaturi, futurae suae attestationi post Christi mortem fidem derogarent. Unde discimus etiam utilia ad proximi salutem non nisi opportuno tempore proferenda esse; item credita nobis arcana non ante tempus manifestanda, silen-

tiique fidem petenti servandam esse. Similiter optare debemus, ne quam alii de nobis sublimem habent aestimationem, apud alios divulgent.

Meditatio CCCXI.

(Die 3. Septembris.)

Christus passionem suam discipulis praenuntiat.

Matth. 16, 21—23; Marc. 8, 31; Luc. 9, 22.

Punctum I. *Exinde coepit Jesus ostendere discipulis suis, quia oporteret eum ire Jerosolymam, et multa pati a senioribus, et scribis, et principibus sacerdotum, et occidi, et tertia die resurgere* (Matth. 16, 21). Supposita professione et fide discipulorum, quod ipse esset Filius Dei, voluit Christus ostendere illis, quanta esset passurus, et quod tantam dignitatem ac excellentiam Filii Dei non ob alium finem sustineret, quam ut multa et indigna pateretur. Sic honores et honorata officia non ob alium finem a nobis admitti ac suscipi debent, quam ut plus adversitatum et laborum sustineamus. Hoc modo S. Paulus (1. Timoth. 3, 1) dixit: *Si quis episcopatum desiderat, bonum opus desiderat,* — nempe in se bonum qui non honorem, sed muneris molestias, cruces, labores desiderat. Voluit etiam Christus discipulis suis considerandum proponere, quantus ipse esset, et quanta tamen passurus esset, ut, sicut nec ipse, ita nec nos a quantiscunque adversis eximi cuperemus, memores, non esse discipulum super magistrum, nec servum esse majorem domino suo (Matth. 10, 24), ut proinde ejus exemplo animati sequamur vestigia ejus.

Punctum II. *Et assumens eum Petrus, coepit increpare eum, dicens: Absit a te Domine, non erit tibi hoc. Qui conversus dixit Petro: Vade post me, Satana, scandalum es mihi* (Matth. 16, 22 sq.). Quod Petrus ex caeco et insipiente amore Christo dixit, hoc appetitus sensitivus, amor proprius et caro nostra dicit nobis, dehortans

nos ab iis, quae nos pati oportet pro salute nostra; cui tamen nos Christi imitatione acriter opponere debemus, pro Satana et inimico ipsum proprium amorem habentes, nam: *Qui amat animam suam,* testante Christo (Joan. 12, 25), *perdet eam.* Idcirco amori proprio, appetitui sensitivo, et carni reipsa dicamus: *Vade post me, Satana, scandalum mihi es,* nec sinamus eam antecedere et ducem agere. Attendamus, quanto desiderio patiendi Christus exarserit, qui eidem resistentem non jam Petri, sed Satanae nomine compellat, et retrocedere jubet, quem paulo ante ad apostolici culminis fastigium efferre decreverat.

Punctum III. *Quia non sapis ea, quae Dei sunt, sed quae hominum* (Matth. 16, 23). Considera causam, cur pati horeamus, esse defectum verae et Deo conformis sapientiae; insipientium enim hominum more tantum respicimus ad praesentia momentanea, et levia tribulationis nostrae, non autem ad aeternum gloriae pondus (2. Cor. 4, 17), ad divinum beneplacitum etc.

Meditatio CCCXII.

(Die 4. Septembris.)

Crux Christi sectatoribus quotidie tollenda.

Matth. 16, 24—27; Marc. 8, 34—38; Luc. 9, 23—26; Joan. 12, 24 sq.

Punctum I. *Tunc Jesus dixit discipulis suis* (nempe postquam, quis esset, et quid tamen passurus esset, quamque vehementer pati desideraret, ipsis sufficienter declaraverat): *Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, et tollat crucem suam et sequatur me* (Matth. 16, 24). Quamvis autem haec discipulis principaliter dixerit, utpote, qui ex instituto profitentur sequelam Christi, non tamen dixit his solis; nam S. Marcus (8, 34) ait: *Et convocata turba cum discipulis suis, dixit eis;* — et S. Lucas (9, 23): *Dicebat autem ad omnes* (quis ergo solus vellet excipi?)

Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, et tollat crucem suam quotidie, — (nulla enim dies vacat sua cruce, et quotidie aliquid pati debemus), — *et sequatur me.* Videri poterat optimus et suavissimus Magister suis discipulis valde arduam et asperam lectionem praescripsisse; sed considera, quomodo eam leniverit. Dixit 1. *Si quis vult* (non cogit, sed invitat) *post me venire* (praeeundo per exemplum suum suaviter trahit); dixit 2. *Abneget semetipsum.* Nempe ita seipsum tractet, et perversae suae voluntati ita in omnibus repugnet, quasi ipse non esset ipse, sed alius, cui adversaretur. Sed hoc ipsum est non tantum abnegare, sed vere exuere veterem hominem, et novum, imo Christum ipsum induere, ut vere dicere possis cum S. Paulo (Gal. 2, 20): *Vivo autem jam non ego: vivit vero in me Christus.* Quam exiguum ergo est id, quod abnegas, et quod perdis! Quam aestimandum autem et appetendum est id, quod exquiris, et quod hac tui ipsius mutatione lucraris! Dixit 3. *Tollat crucem suam quotidie,* quam scilicet Deus ipse juxta cujusque vires sapientissime, providentissime, et amantissime divisit, selegit, imposuit, et ferre juvat; — addiditque: *Sequatur me,* exemplo praeeuntem, cruci me affigi sinentem, ab ea, frustra Judaeis omnibus me sollicitantibus et provocantibus, minime descendentem, sed morientem in illa.

Punctum II. Considera, quanta sit necessitas, et quanta utilitas seipsum abnegandi, et crucem suam portandi; dicit enim Christus: *Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit; ipsum solum manet; si autem mortuum fuerit, multum fructum affert* (Joan. 12, 24 sq.). *Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet eam: qui autem perdiderit animam suam propter me, inveniet eam* (Matth. 16, 25). *Filius enim hominis venturus est in gloria Patris sui cum Angelis suis, et tunc reddet unicuique secundum opera ejus* (ib. v. 27), nempe secundum mensuram bonorum, quae egit, et malorum, quae pertulit continua crucis portatione.

Punctum III. Considera, quantum et quam irreparabile sit damnum, volentis animam suam salvam facere,

sive liberam a sui abnegatione ac crucis portatione, adeoque perdere eam. Iterum enim ipse Christus dicit: *Quid enim prodest homini, si mundum universum lucretur, animae vero suae detrimentum patiatur? aut quam dabit homo commutationem pro anima sua?* (Matth. 16, 26). Audi itaque S. Augustinum (Tract. 51. in Joannem): *Magna et mira sententia, quemadmodum sit hominis in animam suam amor, ut pereat, odium, ne pereat. Si male amaveris, tunc odisti, — si bene oderis, tunc amasti. Felices, qui oderunt custodiendo, ne perdant amando.*

Meditatio CCCXIII.

(Die 5. Septembris.

De transfiguratione Christi. (1.)

Matth. 17, 1—3; Marc. 9, 1—3; Luc. 9, 28—31.

Punctum I. Quia Christus discipulos suos ad abnegationem sui et portationem crucis adhortatus fuerat promissione coelestis gloriae aliquando percipiendae, et a quibusdam etiam in hac vita praelibandae; — dixerat enim apud Matthaeum (16, 28): *Amen dico vobis, sunt quidam de his stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant Filium hominis venientem in regno suo,* — ideo: *Post dies sex*[1]) *assumpsit Jesus Petrum, et Jacobum, et Joannem fratrem ejus, et ducit illos in montem excelsum seorsum,*[2]) *et transfiguratus est ante eos* (Matth. 17, 1 sq.). Considera, Christum non omnes discipulos, sed tantum illos tres duxisse in montem Thabor, quos secum assumpturus

---

[1]) Non computatis diebus, quo hoc dixerat, et quo hoc impleverat, quos S. Lucas computabat, et proinde dicebat: *Factum est autem post haec verba fere dies octo.*

[2]) Qui communiter censetur fuisse mons Thabor in Galilaea, ex quo descendens ipse et discipuli, teste Marco (9, 29) *praetergrediebantur,* id est, perambulabant reliquam *Galilaeam,* donec venerunt Capharnaum.

erat ad montem Oliveti: ut ostenderet, visiones, praegustationes gaudiorum coelestium et solatia spiritualia, non omnibus servis Dei communicari, sed illis, quibus vult, quando vult, et quantum vult; unde hos extraordinarios favores Deo committamus, — nos contenti simus, servos et discipulos Christi nos esse, et communibus beneficiis frui, specialibus vero gratiis ac favoribus, qui magnis Dei amicis conferri solent, indignos nos censeamus; ideo non nisi ante eos transfiguratus est Christus, qui prius *seorsum* de vulgari vitae sanctitate *in montem excelsum* sublimis perfectionis ducti sunt, et qui ad majorem etiam Dominicae Passionis in monte Oliveti communicationem et participationem tristitiae disponendi et praeparandi erant. Quemadmodum S. Paulus dicit (2. Cor. 1, 5): *Quoniam sicut abundant passiones Christi in nobis, ita et per Christum abundat consolatio nostra.* Quod si vis hanc abundare, velle debes, ut etiam illae abundent.

Punctum II. *Et resplenduit facies ejus, sicut sol, vestimenta autem ejus facta sunt alba, sicut nix* (Matth. 17, 2). Splendor solaris est indicium visionis beatificae, niveus candor totius vestis tegentis corpus, designat caritatis ab omni macula et obfuscatione puritatem, qua anima tanquam stola gloriae induitur. Considera ergo, quantum sit gaudium clare videre Deum, et perfectissime ac purissime amare. Hoc gaudium in hac vita praelibare constanter potes; fac tantum, ut etiam velis, constanter tibi procurando claram cognitionem et sincerum amorem Dei, expertem omnis peccati et maculae.

Punctum III. *Et ecce apparuerunt illis Moyses et Elias, cum eo loquentes* (Matth. 17, 3). *Et dicebant excessum*[1]) *ejus* (quo excessus ex hac nostra vita, et excessus ille caritatis designatur, qua majorem nemo habet, quam qui ponebat animam pro amicis et inimicis suis) *quem completurus erat in Jerusalem* (Luc. 9, 31). Sciebant enim, Christum desiderio desiderantem, complere illum in Jerusalem, de nulla alia re libentius et jucundius collocuturum. De hoc ergo frequenter meditare et colloquere

[1]) Graece: ἔξοδον.

cum Christo; si enim ipsi, dum adhuc passibilis erat, de eo, adhuc peragendo et perpetiendo, jucundum fuit audire et colloqui: quam gratum erit audire et colloqui de eo jam peracto? Et quam inde cor tuum ardens erit in via, sicut duorum discipulorum, euntium in Emmaus, et de eodem argumento cum Christo colloquentium? Stude etiam talia, et tam sancta colloquia inter homines instituere, qualia vides institui ab hominibus Beatis in gloria coelesti, et cavere ea, quorum illi nollent esse auditores vel collocutores.

Meditatio CCCXIV.

(Die 6. Septembris.)

De transfiguratione Christi. (2.)

(Continuatio.)

Matth. 17, 4; Luc. 9, 32 sq.; Marc. 9, 4 sq.

Punctum I. *Respondens autem Petrus dixit ad Jesum: Domine bonum est, nos hic esse, si vis, faciamus hic tria tabernacula, tibi unum, Moysi unum, et Eliae unum* (Matth. 17, 4). Addit S. Lucas (9, 33): *Nesciens, quid diceret.* Considera, quam desiderium Petri manendi semper in monte Thabor et contemplandi Christum gloriosum, fuerit alienum a vocatione S. Petri; ipse enim vocatus erat ad eundum in universam terram, et ad conversionem animarum, ad pascendas oves Christi. Sic qui vocati sunt ad inserviendum proximo per ministeria sive spiritualia, sive temporalia, vocationi suae non satisfacerent, si perpetuo et continuo meditationi, orationi, lectioni librorum spiritualium, vitae nimirum contemplativae vellent vacare. Praeterea nec illi satisfacerent vocationi suae, qui sine debita indifferentia in uno loco vellent tabernaculum facere et sedem figere, ubi bonum ipsis est esse propter commoditates suas, quas ibidem reperiunt. Similiter noxio ac imprudenti desiderio cum S. Petro tenerentur, qui semper

vellent sibi bene esse, nunquam male, — abundare consolationibus in monte Thabor, non autem desolationibus in monte Oliveti, — degere semper in prosperis, nunquam subire adversa. Unde qui hoc peteret, vere is esset *nesciens, quid diceret.*

Punctum II. Considera, etsi Petrus non alteri, nisi Christo, Moysi et Eliae, tabernacula se facere velle dixerit, — quia tamen etiam sibi duxit bonum esse, ibi habitare, constat, intentionem illius non fuisse adeo puram et simplicem, quin etiam ipse communi tecto frui, et eadem tabernacula in suam commoditatem struere voluerit. Examina similiter etiam tuas intentiones et invenies, quod ea opera, quae unice in Dei, vel certi alicujus Sancti honorem te peragere dicis et credis, non ex adeo pura et simplici intentione proficiscantur, et quod plerumque etiam tuam commoditatem, recreationem, honorem etc. pro fine, si non primario, certe secundario habeas.

Punctum III. Considera, Petro hic nullam incidisse curam et cogitationem, quod panes non haberent, et alia ad sustentationem in monte permanentibus necessaria; sicut tamen alias ipse, ceterique discipuli, teste Matthaeo (16, 7): *Cogitabant intra sedicentes, quia panes non accepimus.* Qui enim coelestia ac spiritualia gaudia gustarunt, nec curant, nec aestimant amplius corporalia. Gustato spiritu desipit omnis caro. Igitur procura tibi gustum rerum spiritualium, et tunc non tantum rerum superfluarum, sed etiam necessariarum penuriam facile tolerabis; certe amore perpetuae conversationis cum Christo in coelesti gloria illam patienter, et cum magno tuo merito feres. O quam bonum erit ibi esse! Si enim visio intuitiva humanitatis Christi gloriosae tanta voluptate replevit animum S. Petri: quid faciet visio intuitiva divinitatis perpetua? Si Christus unica gutta coelestis gloriae S. Petrum ita inebriavit: quid faciet beatis, quando *torrente voluptatis suae potabit eos?* (Ps. 35, 9).

Meditatio CCCXV.

(Die 7. Septembris.)

De transfiguratione Christi. (3.)

(Continuatio.)

Matth. 17, 5—9; Luc. 9, 34—36; Marc. 9, 6—9.

Punctum I. *Adhuc eo loquente, ecce nubes lucida obumbravit eos* (Matth. 17, 5). Haec solet esse vicissitudo et alternatio apud electos Dei servos, ut modo solatiis et gaudiis spiritualibus affluant et mox iterum adversitatum, desolationum ac tentationum nube obumbrentur; sicut tamen Christi facies, instar solis resplendens, nubem interpositam illustravit, ut esset nubes lucida, ac serena; et sicut nubes haec umbram ac lucis attemperationem, non tenebras, nec pluviam peperit: sic adversitatum, desolationum et tentationum nubes, quia memoria praecedentium gaudiorum spiritualium, coelesti illustratione, et sereno ac amico Dei vultu, quo servos suos clementer respicit, lucida redditur, nec tenebras in intellectu, nec lacrymarum tristem pluviam in voluntate parit, — sed gratam umbram, ac lucis attemperationem efficit, ne continua prosperitas et mentis voluptas, superbiae vel amoris proprii aestu, vel alias sua vehementia, vel continuatione nimia electos Dei servos laedat.

Punctum II. *Et ecce vox de nube dicens: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui; ipsum audite* (Matth. 17, 5). His verbis coelestis Pater Filium suum proponit in exemplum — (ideo dicit, se sibi in eo complacuisse, tanquam in speculo et imagine sua, ac perfectionum suarum omniumque virtutum) — et in Magistrum; ideo etiam dicit: *Ipsum audite,* auscultando et obsequendo ejus sanctissimae doctrinae. Si itaque paternae voci obediamus, ipse etiam in nobis sibi complacebit, tamquam in imagine sua, quia et ipsi erimus divinae consortes naturae et perfecti, sicut Pater noster coelestis perfectus est, a quo ipsa etiam nostra perfectio procedet, quae proinde in eum rursus, tamquam in auctorem, referenda erit.

Punctum III. *Et audientes discipuli ceciderunt in faciem suam, et timuerunt valde. Et accessit Jesus, et tetigit eos; dixitque eis: surgite et nolite timere. Levantes autem oculos suos neminem viderunt, nisi solum Jesum. Et descendentibus illis de monte, praecepit eis Jesus, dicens: nemini dixeritis visionem, donec Filius hominis a mortuis resurgat* (Matth. 17, 6—9). Sic coelestes illustrationes et singulares Dei favores recipiendi sunt, ut inde non elati, sed humiles et timidi reddamur, utque oculos nostros e terrenis rebus levantes, secluso omni alio humano respectu, in Christum solum, tamquam in ideam omnis sanctitatis convertamus, non respicientes, quid alii faciant, — et ut denique occultemus hujusmodi specialia beneficia ad nostrum profectum spiritualem, non ad ostentationem nobis collata. Satis nobis sit, ista omnia manifestanda esse in resurrectione, quando Christus in nobis, tamquam in membris suis, resurget a mortuis.

Meditatio CCCXVI.

(Die 8. Septembris.) [1])

De energumeno liberato. (1.)

Marc. 9, 13—23; Luc. 9, 37—41; Matth. 17, 14—16.

Punctum I. *Factum est autem in sequenti die, descendentibus illis de monte, occurrit illis turba multa* (Luc. 9, 37). *Et veniens ad discipulos suos, vidit turbam magnam circa eos, et Scribas conquirentes cum illis.* [2])

[1]) In festo Nativitatis B. M. V. legitur Evangelium Matth. 1, 1—16. (cfr. Med. 14.); Epist. Prov. 8, 22—35. Domin. infra Oct. Nat. B. M. V. agitur de festo SS. Nominis B. M. V., Evang. Luc. 1, 26—38; Epist. Eccli. 24, 23—31.

[2]) *Graece:* συνζητοῦντας, — disputantes, s. disceptantes, an scilicet ipsorum Magister esset Messias; quandoquidem in ipsius potestate non potuissent expellere daemonium ex homine ipsis oblato.

Et confestim omnis populus videns Jesum, stupefactus est (propter repentinum et opportunum ejus adventum, quem non nisi ex prophetico spiritu accidisse agnoverant), *et expaverunt* (propter dictam causam et propter suspicionem, ne etiam prophetico spiritu cognovisset dubios eorum sermones de illo), *et accurrentes salutabant eum* (Marc. 9, 13 sq.). Hinc disce non imitandos, sed Christi exemplo patienter ferendos esse, qui de nobis absentibus male sentiunt et sinistre loquuntur, — praesentibus vero blandiuntur accurrentes et salutantes, et quasi sibi gratulantes de nostra praesentia et familiaritate. Tu ergo de absente nihil loquaris, quod praesente non audeas, vel cujus notitiam timeas ad illum pervenire, cum praesentibus vero sincere et non politice agas. Qui autem aliter tecum agunt, id genus hominum patienter feras, uti Christus tulit, pro potestate tamen sua ad correctionem et emendationem illorum ipsis dicens? *O generatio incredula, quamdiu apud vos ero? quamdiu vos patiar?* (Marc. 9, 18). Atque ex his verbis disce, etiam acres reprehensiones a Christi vicariis, sive Superioribus, aequanimiter suscipere, propter nullius aversionem locum mutare, sed constanter unumquemque supportare et cum illo versari.

Punctum II. *Et interrogavit eos: Quid inter vos conquiritis? Et respondens unus de turba dixit: Magister, attuli filium meum ad te, habentem spiritum mutum, qui, ubicunque eum apprehenderit, allidit eum, et spumat, et stridet dentibus, et arescit; et dixi discipulis tuis, ut ejicerent illum, et non potuerunt etc.* (Marc. 9, 15—17). *Et interrogavit patrem ejus: Quantum temporis est, ex quo ei hoc accidit? At ille ait: Ab infantia. Et frequenter eum in ignem, et in aquas misit, ut eum perderet* (ib. 9, 20 sq.). Vide, quanto, et quam diuturno daemon hominem odio prosequatur. Quod autem fecit huic filio ab infantia in corpore, id longe magis homini in anima ejus ab infantia completa et ad peccandum apta facere nititur, quantum a Deo ipsi permittitur. Agnosce itaque ingens Dei beneficium, si non tantum non quoad corpus, sed (quod multo majus est) neque quoad animam hoc ipsi est permissum, si nimirum ab infantia bene et pie fuisti educatus;

si a gravibus tentationibus, periculis, occasionibus, peccatis, indomitis passionibus fuisti praeservatus, ne multiplici lapsu allisus in terram, jure coeli excideres, adeoque spumares ira, strideres blasphemia, aresceres acedia, frigeres in aqua caritate extincta, arderes luxuriae igne. Et hoc sit tibi incitamento, ut reliquam vitam innocentissime transigas, et constanti odio infensissimum hostem persequaris, agendo omnia, quae circa propriam, vel proximi animam ipsi ingrata ac molesta possunt accidere.

Punctum III. *Si quid potes, adjuva nos, miseratus nostri. Jesus autem ait illi: Si potes credere, omnia possibilia sunt credenti. Et continuo exclamans pater pueri, cum lacrymis ajebat: Credo, Domine; adjuva incredulitatem meam* (Marc. 9, 21—23). Ecce! quam suaviter hominis illius dubiam fidem Christus firmaverit, et cum poenitentiae lacrymis emendaverit. Dubitationem de Christi potentia: *Si quid potes,* corrigit per retorsionem, suaviter exprobrantem haesitationem in fide: *Si potes credere.* Deinde injicit desiderium oppositae virtutis rem petitam promittendo, et declarando vim omnia per illam efficiendi: *Omnia possibilia sunt credenti,* qua ratione etiam excitavit in illo desiderium proficiendi in illa virtute, et recipiendi auxilia ac media ad hujusmodi profectum: *Adjuva incredulitatem meam.* Hac suavitate et hac arte sive erga subditos, sive erga aequales utendum est, ad quoscunque proximi defectus in illo emendandos, ut nimirum suaviter tales de suis defectibus admoneamus, et ad eorum agnitionem inducamus; ut oppositarum virtutum desiderium, et in illis proficiendi studium excitemus; ut denique confidentiam et amorem erga nos ingeneremus, ut proximus etiam cupiat a nobis adjuvari, corrigi, et emendari in suis defectibus, paratusque sit, auxilia ac media acceptare.

Meditatio CCCXVII.

(Die 9. Septembris.)

De energumeno liberato. (2.)

(Continuatio.)

Marc. 9, 24—26.

Punctum I. *Et cum videret Jesus concurrentem turbam* (cujus non plausum, sed fidem et obstinationis emendationem intendebat) *comminatus est spiritui immundo, dicens illi: Surde et mute spiritus, ego praecipio tibi, exi ab eo: et amplius ne introeas* (Marc. 9, 24). Hoc praecepto, et comminatione ejectus est a Christo ex homine spiritus immundus, surdus et mutus. Haud leviores poenas et mala Christus non tam spiritui immundo, quam tibi ipsi comminatur tum in hac vita, tum in altera, si munditiem conscientiae tibi non procures; si ad divinas et humanas admonitiones obsurdescas; si Superiori et Patri Spirituali statum animae tuae per silentium tegas. Considerata hac Christi comminatione et imperio, quod hactenus non satis perpendisti, exibit a te spiritus immundus, surdus et mutus. Non tamen satis est, ut solum exeat, sed eadem consideratione curandum est, ut amplius ne introeat, ne fiant novissima peiora prioribus propter ingratitudinem et desperationem constantis emendationis.

Punctum II. *Et exclamans, et multum discerpens eum, exiit ab eo, et factus est sicut mortuus, ita ut multi dicerent: quia mortuus est* (Marc. 9, 25). Sic, quando ex anima pellitur immundus, surdus, ac mutus spiritus, qui ab infantia, vel per longam consuetudinem, stabile domicilium propter habitus malos habuit, reclamante et reluctante nostra corrupta natura, exclamat quidem et multum discerpit nos; sed hoc clamore, sicut Christus, terreri non debemus, quin antiquum hospitem serio et constanti decreto expellamus, et nos ipsos per internam ac externam mortificationem mortuis similes faciamus, ut in vero sensu etiam dici possit: *Quia mortuus est.*

Punctum III. *Jesus autem tenens manum ejus, elevavit eum, et surrexit* (Marc. 9, 26). Sic a peccatis, malis consuetudinibus, et habitibus per vires naturales et proprias ad vitam spiritualem et ad operationes vitae spiritualis surgere non possemus, nisi Deus manum nostram teneret et apprehenderet per gratiam, nec per subtractum auxilium gratiae retraheret. Quemadmodum vero nemo vitam corporalem sibi adimit, spe miraculosae resuscitationis: ita nec spiritualem sibi quisquam auferat, cum aeque parum suis viribus et conatu ad eandem resurgere queat, et praeterea per ipsam animae mortem se indignum reddat gratuita resuscitatione divina.

Meditatio CCCXVIII.

(Die 10. Septembris.)

De energumeno liberato. (3.)

(Continuatio.)

Matth. 17, 18—20; Marc. 9, 27 sq.

Punctum I. *Tunc accesserunt discipuli ad Jesum secreto et dixerunt: Quare nos non potuimus ejicere illum? Dixit illis Jesus: propter incredulitatem vestram* (Matth. 17, 18 sq.). Sic postquam cum turba in procuranda salute proximi versati sumus, familiari ad Deum regressu ab eadem identidem nos subducere debemus frequenti animi recollectione, mentis per examen discussione, nostrique per meditationem cognitione, et investigatione causarum impedientium proximi salutem ac conversationem, — quas patebit non tam ex parte proximi, quam ex nostra se tenere, sicut ex discipulorum exigua fide et fiducia accidit, ut nequirent ejicere malignum et mutum spiritum.

Punctum II. *Dixit illis Jesus: propter incredulitatem vestram. Amen quippe dico vobis, si habueritis fidem, sicut granum sinapis, dicetis monti huic: transi*

hinc illuc, et transibit, et nihil impossibile erit vobis (Matth. 17, 19). Per fidem, ut patet, intelligitur hic fiducia seu confidentia in Deum, quae tam efficax ad conversionem proximi a Christo asseritur, ut, etiamsi iste ratione suae perversitatis sit similis homini muto, pessime a diabolo habito, et ipsius conversio nobis sit tam difficilis, quam montis transportatio: tamen per divinam gratiam et auxilium tam facilis futura sit, quam si solo verbo montem alio transferre concessum esset. Debet autem ista nostra fides esse parva, sicut granum sinapis, scilicet per humilitatem et diffidentiam de nostris viribus, et simul efficax per usum mediorum: sicut granum sinapis solis radiorum influxibus (quibus aeque indiget, quam nos indigemus auxiliis divinis) cooperando, nihil ex parte sua negligit, ut in arborem excrescat. Erit autem fides nostra talis, si de nullius hominis salute et emendatione desperemus, Deo confisi. Similem fiduciam habere debemus ad ejiciendum ex anima nostra quemcunque spiritum malignum, et consuetudinem vitiosam, quamvis radicatam.

Punctum III. *Hoc autem genus non ejicitur, nisi per orationem et jejunium* (Matth. 17, 20). Scilicet hominis peccatoris conversio, vel nostri ipsorum emendatio non efficaciter procuratur sine his duobus (ad quae assumenda non nisi firma fiducia inducit) nempe sine oratione impetrante specialia auxilia, et intellectum nostrum illustrante, ut videat, aliisque proponat proportionata media ac motiva, — et sine mortificatione, quae est jejunium et abstinentia ab omni affectu intemperante et immoderato ad creaturas, vel etiam corporis qualiscunque afflictatio. Unde pro conversione animarum privatae instructioni et admonitioni adjungenda est oratio, et poenalium operum usurpatio.

Meditatio CCCXIX.

(Die 11. Septembris.)

Christus iterum Apostolis passionem suam praenuntiat.

Marc. 9, 29 sq.; Luc. 9, 44 sq.; Matth. 17, 21 sq.

Punctum I. *Et inde profecti praetergrediebantur Galilaeam* (id est, festinantes transibant Galilaeam, in qua teste Matthaeo versabantur). *Docebat autem discipulos suos, et dicebat illis: Quoniam filius hominis tradetur in manus hominum, et occident eum, et occisus tertia die resurget* (Marc. 9, 29 sq.). Hoc vaticinium eorum, quae passurus erat, Christus discipulis suis saepius repetiit, ut eorum eventu eo minus scandalizarentur, sed potius ad imitationem incitarentur tum ipsi Apostoli, tum nos, qui illud eramus lecturi vel meditaturi. Nam etiam nos in manus hominum tradimur, cum Deus adversantes, male de nobis sentientes, sinistre loquentes, contradicentes, aperte vel occulte persequentes nobis immittit. Ab ipsis vero occidimur, cum mortificamur, et nobis ipsis moriendi occasio praebetur. Post haec tamen tertia die, id est, brevi resurgemus ad aeternam et beatam vitam, cujus spe et memoria leviter omnia feruntur. Hoc vaticinio itaque et Christi exemplo ad ejus imitationem accendamur.

Punctum II. *At illi ignorabant verbum istud; et erat velatum ante eos, ut non sentirent illud; et timebant eum interrogare de hoc verbo* (Luc. 9, 45). Quamvis enim haud multo ante idem praedixerit illis Christus, illud tamen propter sublimitatem, arduitatem, et animi excaccationem, quodque haec omnia pugnarent cum principiis mundi et carnis, non intellexerunt. Idem et ob eandem causam contingit nobis, ut non intelligamus, quam utile, necessarium, ac meritorium sit, tradi in manus hominum, occidi etc. Itaque sequamur illud monitum S. Pauli (Philipp. 2, 5): *Hoc enim sentite in vobis, quod et in Christo*

Jesu; nec timeamus, Christum interrogare et petere, ut nobis det sensum eundem, ut sapiamus ea, quae Dei sunt, et non, quae sunt hominum.

Punctum III. *Et contristati sunt vehementer* (Matth. 17, 22). Haec tristitia ex ignorantia praedicta originem traxit. Inde etiam omnis nostra tristitia profluit. Itaque potius sentiamus cum S. Jacobo (1, 2—4): *Omne gaudium existimate fratres mei, cum in tentationes varias incideritis: scientes, quod probatio fidei vestrae patientiam operatur, patientia autem opus perfectum habet.*

Meditatio CCCXX.

(Die 12. Septembris.)

Didrachma pro Christo solvitur.

Matth. 17, 23—26.

Punctum I. *Et cum venisset Capharnaum, accesserunt, qui didrachma accipiebant*[1]) *ad Petrum, et dixerunt ei: Magister vester non solvit didrachma? Ait: etiam* (Matth. 17, 23 sq.). Ex assertione Petri constat, etiam Christum solitum esse solvere tributum, pro consueto subjectionis signo pendendum. Si ergo Filius Dei, *Rex Regum et dominus dominantium* (1. Tim. 6, 15; Apoc. 19, 16) praescripto huic externa tributi pensione se submittere voluit, quo tamen in omnibus superior erat; quanto magis nos nostris majoribus, etiamsi, excepto officio, in reliquis omnibus illos superare videamur, debitae obedien-

[1]) Id est collectores, qui illo tempore a Judaeis *didrachma*, vel dimidium siclum exigere solebant, quam pecuniam quisque Israelita ab anno vitae vicesimo quotannis in usum templi solvere debebat, — tamquam vectigal vel tributum Deo pendendum (cfr. Exod. 30, 13 sq.; Nehem. 10, 33 sq. etc.). Didrachma seu siclus dimidius aequivalet monetae germanicae circa M. 1,25, anglicae 1 s. 3 d., gallicae fr 1,50. V. P. Knabenbauer S. J. in Matth. h. l.

tiae, observantiae, timoris et amoris tributum pendere debemus? unde S. Petrus (I. 2, 13 sq. 18) fideles adhortatur: *Subjecti igitur estote omni humanae creaturae propter Deum: sive regi, quasi praecellenti: sive ducibus, tanquam ab eo missis etc. Subditi estote in omni timore dominis, non tantum bonis et modestis, sed etiam dyscolis.* Imo etiam illis, quibus subditi non sumus, submissionis signa exhibenda sunt, hortante Paulo (Rom. 12, 10): *Caritate fraternitatis invicem diligentes: honore invicem praevenientes.* Disce quoque a Christo, nolle eximi a communibus oneribus, nulloque exemptionis, vel singularitatis privilegio uti.

Punctum II. *Et cum intrasset in domum, praevenit eum Jesus, dicens: Quid tibi videtur Simon? Reges terrae, a quibus accipiunt tributum, vel censum? a filiis suis, an ab alienis? Et ille dixit: Ab alienis. Dixit illi Jesus: Ergo liberi sunt filii* (Matth. 17, 24 sq.). Ex quo inferendum Christus Petro relinquebat, multo magis se liberum esse, tanquam multo minus serviliter subjectum, quam sint filii; et tanquam filium ejus, a quo omnis potestas in homines derivatur. *Ut autem non scandalizemus eos, vade ad mare et mitte hamum, et eum piscem, qui primus ascenderit, tolle, et aperto ore ejus invenies staterem; illum sumens, da eis pro me et te* (ib. v. 26). Sic, praesertim in religiosa communitate, exactae observantiae omnium regularum et ordinationum, quamvis non obligantium sub peccato, exemplum praestandum est, et omne transgressionis, etiam falso tantum apparentis, scandalum vitandum, idque vel maxime ab ipsis Superioribus; quod proinde ut caveret Christus, mox primi piscis captura et insigni miraculo id impedire voluit.

Punctum III. Considera, quemadmodum Christus pro Petro commune solvit tributum, ita eundem coelesti Patri pro nobis solvisse pretium debitae satisfactionis pro nostris peccatis. Perpende itaque, quanto hoc sit beneficium et pretium majus illo, et quid pro eo rependere debeas. Stude etiam Deo non tantum pro te, sed etiam pro proximo tributum debitae gratitudinis pro beneficiis, ac debitae satisfactionis pro peccatis persolvere. Cogita insuper piscatio-

nem illam materialem S. Petri, symbolum et figuram esse piscationis spiritualis, qua piscatores hominum (Matth. 4, 19) cum S. Petro effecti in piscibus suis spiritualibus inveniunt staterem, quem Deo pro suorum et alienorum peccatorum satisfactione persolvant. Sic enim scribit S. Jacobus in Epist. (5, 20): *Qui converti fecerit peccatorem ab errore viae suae, salvabit animam ejus a morte, et operiet multitudinem peccatorum.* Sic etiam animae, ex stagno ignis ardentis extractae, in ore suo staterem continent, quem oratione sua et patrocinio apud Deum exhibent.

Meditatio CCCXXI.

(Die 13. Septembris.)

Discipuli de primatu contendunt.

Luc. 9, 46—48; Marc. 9, 32—34; Matth. 18, 1—5.

Punctum I. *Intravit autem cogitatio in eos, quis eorum major esset. At Jesus videns cogitationes illorum etc.* (Luc. 9, 46 sq.). *Cum domi essent, interrogavit eos: quid in via tractabatis? At illi tacebant. Siquidem in via inter se disputaverant, quis eorum major esset* (Marc. 9, 32 sq.). Ter discipuli de primatu contendisse leguntur: primo locis citatis, tum apud Matthaeum (20, 20 sqq.) denique apud Lucam (22, 24). Unde patet, quomodo etiam viri perfectionis studiosi sibi cavere, et frequenter pugnare debeant contra superbiam et eminendi appetitum. Inprimis ergo cum quasi a longe irrepere tentat cogitatio eminendi super alios, mox occludendus est aditus; qui si concessus illi aliquando sit, mox aemulationem, dissensionem, et contentionem parit. Itaque post haec sic denuo expellenda est. Injiciendus primo est pudor de ipsa superbia; quemadmodum Christus discipulis injecit, dum ostendit ipsis, se cogitationes eorum vidisse, et contentionem audivisse, et de hac ipsa tamen quaesivit, non quasi ignorans, sed quasi turpitudinem exprobrans. Unde mox puduit discipulos, nec

ausi sunt respondere; nam etiam superbi agnoscunt turpitudinem superbiae, pudetque ipsos, se tales videri; quia vero divinos oculos evitare non possunt, ideo saltem coram Deo confundantur et suimet ipsos pudeat.

Punctum II. *In illa hora accesserunt discipuli ad Jesum* (utpote quos teste S. Marco (9, 34) — *residens vocavit) dicentes: Quis putas, major est in regno coelorum?* (Matth. 18, 1). Quia puduit discipulos ad interrogationem Christi respondere, idcirco transferunt quaestionem. Ex hac tamen optimus Magister occasionem sumit, alio medio cogitationem ambitiosam e cordibus discipulorum ejiciendi. Respondet enim (Marc. 9, 34): *Si quis vult primus esse, erit* (sive studeat esse) *omnium novissimus, et omnium minister.* Itaque in contrarium nitendum est, et appetitus excellentiae appetitu et studio abjectionis ac humiliationis vincendus. Ut vero hujus difficultatem mitigaret Christus, exemplo parvuli, comminatione periculi ac damni, promissione praemii faciliorem ac amabiliorem reddit: *Et advocans Jesus parvulum, statuit eum in medio eorum et dixit: Amen dico vobis, nisi conversi fueritis et efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum coelorum. Quicunque ergo humiliaverit se sicut parvulus iste, hic est major in regno coelorum* (Matth. 18, 2—4). Intuere itaque exemplum parvulorum, tam qui aetate, quam qui per virtutem et humilitatem parvuli sunt. Perpende comminationem; quia superbi sinuntur labi in gravia peccata, quae damnationem inducunt. Observa praemii promissionem, quia humilitati commensurantur auxilia gratiarum ad ceteras virtutes; his vero commensuratur magnitudo gloriae in regno coelorum.

Punctum III. *Et ait illis: Quicunque susceperit puerum istum in nomine meo, me recipit; et quicunque me receperit, recipit eum qui me misit. Nam qui minor est inter vos omnes, hic major est* (Luc. 9, 48). Ecce novum incitamentum ad humilitatem et ad appetitum contemptus: nempe summum Christi, ac Patris coelestis beneplacitum ac amor erga hominem per veram humilitatem parvulum; qui propterea tanto major apparet in oculis Dei, quanto minor est in oculis suis. Ideo quidquid tali fit, id

Christus sibi aestimat factum; quidquid autem Christus sibi aestimat factum, id etiam sibi aestimat factum coelestis Pater. Non ergo tibi sit satis, quod executus sis illud S. Pauli monitum: *Malitia parvuli estote* (1. Cor. 14, 20) si scilicet te humiliter subjecisti Deo, sub gravi peccato praecipienti, qui omnium infimus humilitatis gradus est, — aut si tantum te subjecisti Deo, sub veniali solum praecipienti, qui paulo altior gradus est; ita tamen uterque necessarius, ut merito Christus dixerit: *Nisi conversi fueritis et efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum coelorum,* — donec scilicet conversi, poenitentiam et satisfactionem humili ac contrito corde praestiteritis. Sed insuper necesse est, ut, sicut parvuli agnoscunt se parvulos esse, et tales etiam haberi volunt, ideoque sibi minima vestimenta dari, aliaque ejusmodi staturae suae accommodata tribui volunt: ita juxta Christi doctrinam: *Si quis vult primus esse, erit omnium novissimus et omnium minister,* — id est, minimus ac novissimus haberi, minima officia ac ministeria sibi committi, et minima sibi dari cupiat. Cum enim Christus ipse factus sit: *Novissimus virorum* (Is. 53, 3), et: *Vermis et non homo, et abjectio plebis* (Ps. 22, 7), — si tu vis minimo major esse, vis esse major Christo. Ne itaque servus sit major domino, et discipulus sit supra magistrum, ita tecum statue: Quia tertius est modus humilitatis absolutissimae, decet, ut priores duos jam adeptus, etiamsi nullo superaddito laus Dei par foret, ad majorem tamen imitationem Christi eligam potius cum eo paupere, spreto et illuso pauperiem, contemptum et insipientiae titulum amplecti, quam opes, honores et sapientiae aestimationem. Ita S. Ignatius, ut refertur in libello Exercitiorum, secum statuit. Et hoc modo Christus inter discipulos sustulit disputationem, qua contendebant: *Quis eorum major esset:* nempe ut per appetitum contrarii, qui vult primus esse, sit omnium novissimus et omnium minister.

Meditatio CCCXXII.

(Die 14. Septembris.)

Signa facientes in Christi nomine non prohibendi. (1.)

Marc. 9, 37 sq.; Luc. 9, 49 sq.

Punctum I. *Respondit ei Joannes, dicens: Magister vidimus quendam, in nomine tuo ejicientem daemonia, qui non sequitur nos* (id est, te nobiscum, unde Lucas dicit: *Qui non sequitur nobiscum); et prohibuimus eum. Jesus autem ait: Nolite prohibere eum* (Marc. 9, 37 sq.). Ex eo, quod Christus parvulum aetate et humilitate benevole suscipi voluerit, Joannes occasionem sumpsit, interrogandi et reponendi, an pariter recipiendus sit is, vel annon potius recte ab eis factum sit, quod ipsi discipuli non admiserint ad praedicationem Evangelii et daemoniorum ejectionem, eum, qui a Christo non erat cum illis ad hoc officium vocatus, eo quod talis videatur derogare auctoritati Christi, — cum ejus injussu, et ab eo non missus praedicet, et daemonia ejiciat. Laudandus et imitandus est S. Joannes, quod etiam ad operationem, apparenter bonam Magistri sui judicium ac directionem requisierit; nam sub specie boni, ut modo Joanni contigit, saepe decipimur et putamus, nos bene agere, quando non bene agimus. Itaque etiam in bonis nostris actionibus (saltem quas non certo constat bonas esse, sive quoad substantiam, sive circumstantiam) Patrum Spiritualium et Superiorum consilium et ductum requiramus, et velut parvuli, non discernentes bonum et malum, dirigi a sapientioribus velimus; et sic cum S. Joanne, qui consilium Christi requisivit, et ex praecedenti adhortatione Christi ad humilitatem profecit, studeamus effici sicut parvuli.

Punctum II. Considera, S. Joannem ex occasione commendatae a Christo humilitatis incepisse dubitare, annon contra humilitatem peccaverint prohibendo alterum a dae-

monum ejectione, Christi nomine facta. Nam sub praetextu zeli pro Christi gloria irrepsit intentio propriae gloriae, ne ipsi Christum sequentes minus aestimarentur, et a populo frequentarentur ac invocarentur, si etiam alius eadem potestate in daemones uteretur. Examina ergo semper tuas intentiones, annon cum intentione gloriae divinae irrepat propriae gloriae, aut commodi intentio, et ab hac stude illam puram ac liberam reddere.

Punctum III. Alia adhuc superbia laborabant discipuli Christi, qui, quamvis alius idem faceret, quod ipsi, tamen minoris aestimabant et contemnebant ipsius actionem, quia non idem vitae institutum sequebatur. Similis superbiae te reum facis, si aliorum saecularium, aut Religiosorum doctrinam et actiones contemnas, minoris aestimes, aemuleris vel impedias per invidiam; si vero unice Dei gloriam quaeras, gaudebis et laudabis, quando etiam alii Dei gloriam procurant.

Meditatio CCCXXIII.

(Die 15. Septembris.)

Signa facientes in Christi nomine non prohibendi. (2.)

(Continuatio.)

Marc. 9, 38—40.

Punctum I. *Nemo est enim, qui faciat virtutem in nomine meo, et possit cito male loqui de me* (Marc. 9, 38). Haec est prima ratio, quare discipuli non prohibeant ejicientem daemonia in nomine Christi, quia de tali non praesumendum est, quod Christi gloriae aliquid sit detracturus, vel non perseveraturus in Christi praedicatione. Vis et tu signum aliquod habere perseverantiae in divino servitio? exerce te continuo in virtutibus in nomine Christi, sive ex sincera intentione solius gloriae Christi. Et cum

nemo repente fiat pessimus, et male de Deo sentiat, loquatur, vel agat: invigila tibi, ne paulatim deficias, — vel si defecisti, metu ulterioris defectionis ad virtutum studium de novo te excita.

Punctum II. *Qui non est adversum vos, pro vobis est* (Marc. 9, 39). Altera haec ratio est. Quia, qui, sicut vos, in nomine meo daemonia ejicit, et idem praedicat, ille pro vobis operatur, et vestram intentionem gloriae meae propagandae promovet; ideo non tantum non prohibendus est, sed fovendus et amandus. Accende similiter in te amorem erga alios Religiosos, qui etiamsi non sequantur tuum institutum, tamen eadem est illorum intentio, idem studium cultus et gloriae divinae. Imo haec sit principalis ratio amandi omnes servos Dei, quia eundem Deum colunt. Hoc sit etiam tuum argumentum de omnibus bene sentiendi, ut, si non videas aliquem adversus Deum agentem, illum pro Deo agere, et tibi in ejusdem cultu consentire praesumas.

Punctum III. *Quisquis enim potum dederit vobis calicem aquae in nomine meo, quia Christi estis: amen dico vobis, non perdet mercedem suam* (Marc. 9, 40). Haec tertia ratio, non prohibendi pellentem daemonia in nomine Christi, desumpta est per argumentationem a minori ad majus; quia, si non prohibendus, sed praemio dignus est, qui vobis aut alteri homini praestat beneficium corporale, quantumvis leve, in nomine Christi: multo magis, qui praestat beneficium spirituale, pellendo daemonem inimicum animae, et ejus ejectione salutem animae procurando. Hoc argumento inducaris, ut nullum opus bonum, quamvis leve, negligas, utpote dignum mercede aeterna, utque observes modum, quo opus in se leve, reddatur dignum coelesti praemio, faciendo nimirum illud in nomine Christi, et ex pura intentione, non ut ipse nomen et aestimationem acquiras. Eodem argumento a minori ad majus utere ad beneficia spiritualia proximo conferenda.

Meditatio CCCXXIV.

(Die 16. Septembris.)

De scandalo nemini dando.

Matth. 18, 6 sq.; Marc. 9, 41.

Punctum I. *Qui autem scandalizaverit unum de pusillis istis, qui in me credunt, expedit ei, ut suspendatur mola asinaria in collo ejus, et demergatur in profundum maris* (Matth. 18, 6). Sicut Christus ante promiserat susceptionem parvuli praemiandam, velut sibi et Patri suo coelesti factam: ita per oppositum minatus est, scandalum parvulo datum puniendum, non morte tantum temporali submersionis in aqua, quae longe levior esset, sed aeterna, quae tacite hic opponitur temporali. Ratio autem tanti supplicii est, tum magnitudo amoris erga eum, qui scandalizatur, tum gravitas damni, quod per scandalum infertur. Ex hac comminatione ergo perpende, quanto praemio digna sit parvulorum in doctrina christiana, litteris, et bonis moribus instructio, verbo et exemplo praestita. Vere enim talis: *Qui fecerit et docuerit, hic magnus vocabitur in regno coelorum* (Matth. 5, 19). Quia autem Deus non tantum aetate parvulos, sed omnes homines diligit, ideo eadem est ratio boni et mali exempli ad praemium vel supplicium gravissimum promerendum. Itaque: *Luceat lux vestra omnibus, qui in domo sunt, ut videant opera vestra bona, et glorificent Patrem vestrum, qui in coelis est* (Matth. 5, 16).

Punctum II. *Vae mundo a scandalis. Necesse est enim, ut veniant scandala* (v. 7). Agnosce inprimis beneficium eorum, qui a Deo ex mundo hoc, periculis et variis scandalis pleno, ad statum religiosorum vocati sunt, ubi sodales praeclaris virtutum exemplis ad perfectionem se mutuo impellunt. Deinde si necesse est, ut veniant scandala, et si neque status religiosus penitus immunis est, te ipsum firmo proposito contra ea praemuni, et dic (cum vera tamen humilitate): *Si omnes scandalizati fuerint:*

sed non ego (Marc. 14, 29). Firmissimum etiam contra scandala praesidium tibi sint exempla Christi et Sanctorum, perfectorumque hominum; utique enim malis exemplis praevalebunt bona, praesertim Christi, optimi magistri et ducis, qui est *via, veritas et vita* (Joan. 14, 6).

Punctum III. *Verumtamen vae homini, per quem scandalum venit* (v. 7). Etiamsi enim necesse sit, ut veniant scandala, de nullo tamen homine necesse est, ut per illum veniant. Ne ergo tu sis homo ille, praesertim si ratione vocationis tuae obligaris, non solum saluti et perfectioni propriae animae cum divina gratia vacare, sed cum eadem impense in salutem et perfectionem proximorum incumbere. Considera etiam officium tuum, quo erga proximum fungeris, considera vinculum caritatis, quo ad bona exempla fratribus danda obligaris. Noli ergo esse satanas in religione. Noli perdere animam pretioso Christi sanguine emptam. Vide, quanta poena te maneret, si per te scandalum veniret.

Meditatio CCCXXV.

(Die 17. Septembris.)

Propriae manus, pedis, oculi scandala resecanda.

Marc. 9, 42—48.

Punctum I. *Et si scandalizaverit te manus tua, abscide illam: bonum est tibi, debilem intrare in vitam, quam duas manus habentem ire in gehennam, in ignem inextinguibilem, ubi vermis eorum non moritur, et ignis non extinguitur* (Marc. 9, 42). Idem de pede altero amputando, et de oculo eruendo sub ejusdem poenae, iisdem verbis ter repetitae, comminatione ibidem dicitur. Sensus autem horum verborum est, quod aliquis potius deberet velle carere alterutro horum membrorum, quam ex incauto illius usu peccandi occasionem sumere, — et quod homo per diligentem custodiam sensuum istorum, atque per hoc, quod

iis ad bonum tantum et non ad malum utatur, moraliter iisdem privare se debeat, ut sic tantum unum oculum, manum, pedem censeatur habere. Observa autem, quam necessaria sit haec spiritualis membrorum amputatio, cum iis, qui illam intermittunt, tam gravis poenae periculum intentetur. Tanta nimirum est illius necessitas, ut si ea omittatur, infallibile sequatur periculum certi lapsus in peccatum mortale, quod per neglectam externorum sensuum custodiam incurritur. Hanc adhibe, et noxium membrum amputasti, ac gehennae certum periculum evasisti.

Punctum II. Per praedicta membra corporis adverte designari etiam quaedam quasi membra animae. Intellectus enim et phantasia per oculum, affectiones et inclinationes voluntatis per pedem, actiones potentiarum, voluntatis imperium exequentium, per manum designantur. Haec omnia continuae mortificationis cultro putanda sunt. Intellectus inhibendus a judiciis temerariis, subjiciendus veritatibus fidei, directioni Superiorum et ducum spiritualium. Voluntas divinis et Superiorum placitis conformanda. Potentiae ceterae ab omni actione illicita, vel periculosa inhibendae.

Punctum III. Considera, vermem non morientem esse continuam et perpetuam tristitiam de amissis bonis et felicitate aeterna; nomine ignis inextinguibilis comprehendi omnem poenam sensus, eamque esse aeternam. Hanc duplicem poenam damni et sensus compara cum quacunque delectatione scandalum praebentis membri, ut veritas verborum Christi pateat, — maxime vero ex eo, quod delectatio sit momentanea, poena vero aeterna, eo quod ignis inferni non habeat vim corrumpendi, sed quasi conservandi, sicut sal vulneribus inspersus simul cruciat et a putredine servat estque proinde ignis instar salis, quo damnati velut victimae divinae justitiae asperguntur, quemadmodum (Levit. 2, 13) victimae sale aspergi jubentur. Quam similitudinem Christus l. c. subjunctis verbis expressit apud Marcum: *Omnis enim igne salietur, et omnis victima sale salietur* (v. 48).

Meditatio CCCXXVI.

(Die 18. Septembris.)

Mundus sale sapientiae, doctrinae ac sanctitatis condiendus.

Marc. 9, 49.

Punctum I. *Bonum est sal* (Marc. 9, 49). Occasione salis naturalis, victimis aspergendi, Christus sermonem transfert ad salem moraliter acceptum, atque discipulos post contentionem de primatu ad talem perfectionem virtutis et coelestis sapientiae adhortatur, qua etiam alios perficere et condire possint. Considera itaque multiplicem utilitatem salis, praesertim quod aspersa acrimonia cibos condiat, ac sapidos reddat, deinde quod a putredine servet carnem. Applica mox similitudinem, quod nempe Apostoli et eorum in vita christiana sectatores, acrimonia sive perfectione virtutis et coelestis sapientiae, etiam alios perficere et coelestia sapere, exemplo suo docere debeant, atque a putredine peccati servare incorruptos.

Punctum II. *Quod si sal insulsum fuerit, in quo illud condietis? Habete in vobis sal* (Marc. l. c.). Nempe si vos, qui aliis exempla virtutum praebere debetis, imperfecti ac tepidi, et sine acrimonia virtutum sitis, quomodo alios in virtutibus humilitatis, caritatis, mansuetudinis etc. perficietis? quomodo persuadebitis aliis humilitatem, si primatum ambiatis? quomodo caritatem, mansuetudinem, pacem, si per aemulationem contenditis etc.? Itaque *habete in vobis sal,* — scilicet internas virtutes in gradu perfecto, ut etiam exterius earundem exempla proximis praebere, eosque ad illarum imitationem excitare possitis.

Punctum III. *Et pacem habete inter vos* (Marc. 9, 49). Non enim sufficit, per virtutes internas recte quempiam se habere ad seipsum, nisi in communitate degens, per concordiam et pacem recte etiam se habeat ad fratres et sodales suos; unde ab omni aemulatione, contentione, dissensione, infestatione abstinendum, quemadmodum S. Paulus

Romanos in epistola (12, 10; v. 16—19) adhortatur: *Caritate fraternitatis invicem diligentes, honore invicem praevenientes etc. Idipsum invicem sentientes etc. — Nulli malum pro malo reddentes: providentes bona non tantum coram Deo, sed etiam coram hominibus. Si fieri potest, quod ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem habentes: non vos ipsos defendentes, carissimi, sed date locum irae*

Meditatio CCCXXVII.

(Die 19. Septembris.)

Nemo etsi humilis et abjectus despiciendus.

Matth. 18, 10 sq.

Punctum I. *Videte, ne contemnatis unum ex his pusillis* (Matth. 18, 10). Postquam Christus parvulos propter humilitatem suam imitandos, et cum caritate suscipiendos, nullumque illis scandalum praebendum docuerat, monuit etiam discipulos, ne ullum talem contemnerent quacunque ratione, sed salutis illorum curam aeque libenter susciperent, quam aliorum, qui in hoc mundo magni, nobiles, divites, sapientes, potentes etc. videntur, — imo hos illis sive aetate, sive propria de se, ac aliorum de illis aestimatione, parvulis quodammodo postponendos; id quod Christus Patris sui coelestis, et proprio exemplo videtur docuisse, dum (Luc. 10, 21) inquit: *Confiteor tibi, Pater, Domine coeli et terrae, quod abscondisti haec a sapientibus et prudentibus, et revelasti ea parvulis;* — et (Matth. 19, 14): *Sinite parvulos, et nolite eos prohibere ad me venire; talium est enim regnum coelorum.* Neque vero eos tantum Christus hic intellexit, quos ex corporis humilitate parvos et pusillos dicimus, sed illos maxime, qui ob humilis et abjecti status conditionem in oculis hominum parvi esse consueverunt; hos enim quantum prae reliquis Christus curaverit, patet ex delectu pauperum ac humilium discipulorum et auditorum, quorum electionem inter mirabilia

sua numeravit (Matth. 11, 5): *Caeci vident, claudi ambulant etc., pauperes evangelizantur.* Ne ergo contemnas unum ex his pusillis, sed humilibus, et coram mundo contemptibilibus operam tuam libenter impendas, instruendo in catechesi, docendo in scholis, concionando in cathedris ignobilioribus, invisendo in hospitalibus, vel domibus vilioribus, juvando privatis colloquiis, aures dando in confessionalibus etc. Quod si ista officii tui non sint, stude saltem, ut ipse per humilitatem et contemptum tui ipsius inter parvulos numereris, quandoquidem a Deo tanti fiunt, ut eos contemni prohibeat, et aliis praeferat; ut perpendit S. Paulus (1. Cor. 1, 26—28) scribens: *Videte enim vocationem vestram fratres, quia non multi sapientes secundum carnem, non multi potentes, non multi nobiles, sed quae stulta sunt mundi, elegit Deus, ut confundat sapientes; et infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia; et ignobilia mundi, et contemptibilia elegit Deus, et ea, quae non sunt; ut ea, quae sunt, destrueret, etc.* Haec et tu elige, et gaude, vel opta inter ea eligi.

Punctum II. *Dico enim vobis, quia Angeli eorum in coelis semper vident faciem Patris mei, qui in coelis est* (Matth. 18, 10). Hanc rationem reddit Christus, cur nemo, quantumvis pusillus, humilis ac vilis sit contemnendus: quia coelestes principes, qui cum Rege Angelorum regnant in coelo, et ante faciem ejus adstant, non contemnunt illos, nec dedignantur eorum curam ac ministeria, — quia amant illos velut conservos et clientes suos, ac praestita his obsequia velut sibi facta aestimant, et patrociniis suis remunerantur tamquam potentes et cari amici Dei, quem vident, et in quo vident omnia, quaecunque clientibus suis bene vel male fiunt.

Punctum III. *Venit enim Filius hominis salvare, quod perierat* (Matth. 18, 11). Hanc alteram rationem adducit Christus, cur minimus non sit contemnendus: quia ipse aequaliter pro omnibus mortuus est, et omnes vult salvos fieri; adeoque exemplum Christi et pretium pro omnibus expensum infiniti valoris facere debet, et movere, ut nemo contemnatur, sed aequaliter omnes aestimentur, diligantur et adjuventur.

Meditatio CCCXXVIII.

(Die 20. Septembris.)

De ove perdita.

Matth. 18, 12—14.

Punctum I. *Quid vobis videtur? Si fuerint alicui centum oves, et erraverit una ex eis, nonne relinquit nonnaginta novem in montibus, et vadit quaerere eam, quae erravit?* (Matth. 18, 12). Confirmat Christus hac similitudine verba proxime praecedentia (v. 11), nimirum: *Venit Filius hominis salvare, quod perierat;* et (v. 10): *Videte, ne contemnatis unum ex his pusillis.* Docet autem, quod is, cui pascendae vel regendae commissae sunt oves Christi, tantam uniuscujusque seorsim, tamque diligentem curam gerere debeat, quantam adhibet pro omnibus simul, adeoque pro singulis summam; quod si autem tanta est adhibenda ab eo, qui non solum unicam, sed centum oves habet: quid faciendum est illi, qui tantum unam habet, adeoque quid faciendum pro propria anima? Quam cito, et quam diligenter quaerenda est per poenitentiam. satisfactionem, emendationem, si erravit?

Punctum II. *Et si contigerit, ut inveniat eam, amen dico vobis, quia gaudet super eam magis, quam super nonaginta novem, quae non erraverunt* (Matth. 18, 13). Duplex autem pro persuadenda praedicta diligentia hic considerandum est gaudium, nempe gaudium de emendatione proprii erroris, et gaudium de conversione peccatoris. Utrumque gaudium considerandum est secundum statum vitae praesentis et secundum statum vitae venturae, ubi erit maximum et aeternum, tum de ove inventa, tum de ipsa inventione gaudium.

Punctum III. *Sic non est voluntas ante Patrem vestrum, qui in coelis est, ut pereat unus de pusillis istis* (Matth. 18, 14). Sic, nempe propter talem voluntatem, qua vult singulis adhiberi summam curam, et propter gaudium ac complacentiam, quam habet de conversione cujus-

cunque hominis magis ardua, quam sit perseverantia in bono, non vult Deus, ut pereat, sed vult, ne pereat unus de pusillis. Haec ergo voluntas, hoc gaudium, hoc beneplacitum divinum te impellat ad summam curam propriae et alienae salutis, atque ad vitae emendationem, ut reparetur coelestis Patris displicentia de commissa offensa divina. Hinc etiam crescat fiducia auxilii divini, a Deo paterna ac promptissima voluntate conferendi, qui sic unumquemque curat, ac si solum curet, — et Filium suum Unigenitum dedit, ut relictis nonaginta novem ovibus in montibus, id est, longe majori numero Angelorum in coelo, quaereret ovem, quae erravit, scilicet genus humanum, quod errore peccati ex coelestibus ac paradisi pascuis abductum est.

Meditatio CCCXXIX.

(Die 21. Septembris.)

De correctione fraterna. (1.)

Matth. 18, 15—18.

Punctum I. *Si autem peccaverit in te frater tuus, vade et corripe eum inter te, et ipsum solum. Si te audierit, lucratus es fratrem tuum* (Matth. 18, 15). Doctrinae de non praebendo scandalo annectit Christus correctionem fraternam, tanquam actum caritatis, scandalo ad peccatum inducenti quodammodo contrarium; modum vero corrigendi istum praescribit: ut, etiamsi aliquis in te, id est, adversum te peccaverit, ac te offenderit, ipsi non mox offensam exprobres publice, eumque confundas, non cum illo contendas, non calumnieris, non vindictam sumas, non rancorem in animo geras, nec offensam tacite animo foveas, — sed pacate et amanter culpae gravitatem, et justi doloris rationem, cum veniae paratae significatione sine dolo et ira exponas. Talis enim melius agit, quam qui tegit altum mente dolorem. Quod si autem illi, qui te offendit, haec fraterna correctio et mansueta caritas

exhibenda est: quanto magis alteri, qui non in te, sed coram te, et in conspectu tuo peccatum, absque tua offensione admisit? Praemium hujus fraternae correctionis ingens est, si lucreris animam infinito pretio a Christo sapientissimo rerum aestimatore emptam, et si animum fratris tui per lucrum stabili amicitia tibi adjungas.

Punctum II. *Si autem te non audierit, adhibe tecum adhuc unum, vel duos, ut in ore duorum, vel trium testium stet omne verbum* (Matth. 18, 16). Alterum hoc est in correctione fraterna observandum, ut, etiamsi alterius delictum ad alios sit referendum, tamen non referatur ad plures, quam necesse sit, ne diffametur, — referatur autem ad illos, qui vel ratione suae prudentiae, vel amicitiae, vel quacunque alia ratione juvare possunt, ne media efficaciora et suaviora negligantur.

Punctum III. *Quod si non audierit eos, dic Ecclesiae* (Matth. 18, 17). Id est, illi, qui Eccesiam repraesentat, nempe rectori illius communitatis, cujus membrum est, qui peccavit. Cum enim Deus hominibus in alios potestatem dederit, tum quoad forum conscientiae, ut (ib. v. 18) dicitur: *Amen dico vobis, quaecunque alligaveritis super terram, erunt ligata et in coelo, et quaecunque solveritis super terram, erunt soluta et in coelo,* — tum quoad forum externum: ideo Deo in ordine ad correctionem proximi cooperari debemus, ejusque peccata in hunc finem manifestare Superiori, ipse vero manifestatus debet hanc correctionem tam a manifestante, quam a Superiore lubenti et grato animo recipere, tamquam a Deo praescriptam. Vide ergo, annon saepe ex respectu humano hoc medium correctionis fraternae neglexeris, vel inique ab aliis tibi praestitum tuleris; an etiam praescriptum ordinem servaveris tunc, quando ille erat adhibendus, quando nimirum spes erat, eum ad emendationem profuturum; nam saepe hic ordo locum non habet, et magis expedit immediate Superiori delictum subditi manifestare; quod praesertim in religiosis familiis locum habet, ubi subditi a Superioribus modo paterno reguntur, eorumque directioni se penitus commiserunt, et ab illis magis, quam ab aequalibus corrigi malunt.

Meditatio CCCXXX.

(Die 22. Septembris.)

De correctione fraterna. (2.)

(Continuatio.)

Matth. 18, 17. 19 sq.

Punctum I. *Si autem Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus et publicanus* (Matth. 18, 17). Ecce quam graviter Christus aversetur et veluti noxios, vitandos denuntiet eos, qui Superioribus non obediunt, atque eorum correctionem ac disciplinam recusant et proinde periculo se exponunt, ut veluti membrum noxium ac incurabile separentur, abscindantur et ab Ecclesia, sive communitate aliqua religiosa ejiciantur. Tu itaque audi disciplinam patris tui (Prov. 4, 1); illos vero, qui eidem aures suas occludunt, velut noxios devita et ab eorum imitatione, velut a superstitione ac errore gentilium, et velut a publicanorum rapinis ac fraudibus abhorresce.

Punctum II. *Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re, quamcunque petierint, fiet illis a Patre meo, qui in coelis est* (Matth. 18, 19). Tanta vis est consensionis ac dissensionis; quia enim, quidquid proximo a nobis fit, id Christo fit, et quidquid Christo fit, id Patri coelesti fit: ideo consensio vel dissensio cum proximo, est consensio vel dissensio cum Patre, — qui proinde consentit, vel dissentit petitioni nostrae, prout nos cum ipso consenserimus, vel dissenserimus ab illo.

Punctum III. *Ubi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum* (Matth. 18, 20). Tam liberalis et certae promissionis factae illis, qui in nomine Christi, id est, propter Christum et amore Christi congregati, et animis conjuncti sunt, fidelissime implendae, ratio est assistentia, conjunctio et cooperatio ipsius Christi; ille enim orantibus se jungit, et cum ipsis ac pro ipsis orat Patrem suum, qui in coelis est; Pater autem nihil potest negare filio. Nunquam ergo ulla dissensione,

vel aversione a fratre conjunctionem hanc dissolvas. Perpende etiam felicitatem eorum, qui propter Christum mundum deseruerunt, et sub ejus vexillo in eandem vitae societatem congregati sunt, qui simul orationi, meditationi, conscientiae discussioni vacant, merita et orationes communicant; inter quos proinde semper medius versatur Christus, et corda illorum ardentia reddit, haud aliter, quam duorum discipulorum in Emmaus euntium, qui eum ardorem experti (Luc. 24, 32), testantur his verbis: *Nonne cor nostrum ardens erat in nobis, dum loqueretur in via?*

Meditatio CCCXXXI.

(Die 23. Septembris.)

Offensae et injuriae condonandae.

Matth. 18, 21—35.

Punctum I. *Tunc accedens Petrus ad eum, dixit: Domine, quoties peccabit in me frater meus, et dimittam ei? usque septies? Dicit illi Jesus: Non dico tibi usque septies, sed usque septuagies septies* (Matth. 18, 21 sq.). Postquam audiverat Petrus Christum dicentem (v. 15): *Si autem peccaverit in te frater tuus, vade et corripe eum inter te, et ipsum solum* (admonendo nimirum de errore et culpa, et veniam illi offerendo) interrogavit, quoties sic offensam peccanti in se fratri dimittere deberet, an sufficeret septies? Christus autem septenarium numerum multis septenis vicibus multiplicans, indicare voluit, septenario numero sine fine multiplicato, semper dimittendum fratri peccanti ac offendenti. Verum tu prima statim vice in iram prorumpis, vindictam cogitas, aut sumis et animum aversum diu geris; vel saltem pauculis vicibus multiplicata offensa irritari te sinis, et ferre diutius offensam recusas, ac implacabilis evadis.

Punctum II. *Ideo assimilatum est regnum coelorum* (Deus nempe, sive rex coelorum; ponitur enim regnum pro

rege), — *homini regi, qui voluit rationem ponere cum servis suis. Et cum coepisset rationem ponere, oblatus est ei unus, qui debebat ei decem millia talenta;*[1]) *cum autem non haberet, unde redderet, jussit eum dominus ejus venundari et uxorem ejus et filios et omnia, quae habebat et reddi. Procidens autem servus ille orabat eum, dicens: Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi. Misertus autem dominus servi illius, dimisit eum, et debitum dimisit ei* (Matth. 18, 23—27). Hac parabola proponit Christus Petro exemplum miserentis Dei, cujus unica offensa, utpote Majestatis infinitae, quamvis sit tantum venialis, est debitum incomparabiliter majus quacunque multitudine offensarum unius hominis adversus alium hominem; adeo, ut neque pro ullo peccato mortali, et secundum valde probabilem sententiam theologorum, neque pro ullo veniali, Deo ab homine de condigno et ad aequalitatem laesionis quantacunque poenitentia satisfieri possit. Et tamen Deus omnibus, ac singulis hominibus omnia peccata, quantumcunque sint gravia ac numerosa, toties dimittit, quoties peccator per Sacramentum Confessionis, vel per veram ac perfectam contritionem veniam rogat. Imitare ergo Deum, innumera peccata toties tibi condonantem, quorum singula graviora sunt omnibus offensis simul sumptis, quae adversum te committuntur.

Punctum III. *Egressus autem servus ille invenit unum de conservis suis, qui debebat ei centum denarios, et tenens suffocabat eum, dicens: Redde, quod debes. Et procidens conservus ejus rogabat eum dicens: Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi. Ille autem noluit, sed abiit et misit eum in carcerem, donec redderet debi-*

---

[1]) Talentum *atticum* secundum interpretes (cfr Knabenbauer S. J. in Matth. h.) constabat minis sexaginta; mina autem centum drachmis, quare unum talentum sex millibus drachmarum. Proinde si decem millia talentorum ad rationem pecuniae nostri temporis rediguntur, habentur monetae germanicae 45 milliones marcarum, seu 24—25 milliones florenorum austriacorum, gallicae 60 milliones francorum, etc. Si autem talenta *hebraea* intelligenda essent, vis pecuniae fere duplo major evaderet.

tum (Matth. 18, 28—30). Patientiam et veniam proximus sive conservus noster rogat, quotiescunque illatae offensae eum coram Deo poenitet, vel si ipse non rogat, Christus pro eo rogat, dicens (Matth. 5, 44 sq.). *Diligite inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos, et orate pro persequentibus et calumniantibus vos, ut sitis filii Patris vestri, qui in coelis est, qui solem suum oriri facit super bonos et malos.* Noli ergo imitari hunc crudelem conservum, ne homines et Angeli ac Beati in coelo, videntes tuam animi aversionem etc., imitentur conservos illos, de quibus Christus in parabola ait, illos ipsos homines et Angelos designans: *Videntes autem conservi ejus, quae fiebant, contristati sunt valde, et venerunt et narraverunt domino suo omnia, quae facta fuerant* (ib. v. 31). Alioquin Deus imitabitur regem illum, de quo pergit parabola: *Tunc vocavit illum dominus suus, et ait illi: Serve nequam, omne debitum dimisi tibi, quoniam rogasti me; nonne ergo oportuit et te misereri conservi tui, sicut et ego tui misertus sum? Et iratus dominus ejus tradidit eum tortoribus, quoad usque redderet universum debitum. Sic et Pater meus coelestis faciet vobis, si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris* (Matth. 18, 32—35). Ipsa enim immisericordia et implacabilis animi aversio, aut ira erit peccatum dignum aeterna poena, vel etiam erit causa subtractionis auxiliorum, sine quibus homo in similia peccata prioribus, et in impoenitentiam labi sinatur.

Meditatio CCCXXXII.

(Die 24. Septembris.)

Christus a Galilaea Jerosolymam ad festum Scenopegiae discedit. (1.)

Joan. 7, 2—10.

Punctum I. *Erat autem in proximo dies festus Judaeorum Scenopegia.*[1]) *Dixerunt autem ad eum fratres ejus* (nempe consanguinei, ex miraculis Christi cupientes inclarescere, quamvis nondum crederent, illum esse Christum; qua de causa etiam ita audacter cum illo loquebantur): *Transi hinc et vade in Judaeam, ut et discipuli tui* (quos Jerosolymis habebat, et ibidem habiturus erat) *videant opera tua, quae facis. Nemo quippe in occulto quid facit, et quaerit ipse in palam esse. Si haec facis, manifesta teipsum mundo* (Joan. 7, 2—4). Quod isti consanguinei dixerunt Christo, hoc congenitus nobis appetitus honoris et amor proprius dicere solet, ut ex doctrina et operibus nostris bonis publica ostentatione vanam gloriam, laudem et famam quaeramus. Sed isti consanguinei, et carnis ac sanguinis cognati, consiliarii audiendi non sunt, quia tantum habent sapientiam mundi; ideo respondit eis Christus: *Non potest mundus odisse vos: me autem odit, quia testimonium perhibeo de illo, quod opera ejus mala sunt* (ib. v. 7). Christi autem sapientia aliud suadet (Matth. 6, 1): *Attendite, ne justitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis; alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum, qui in coelis est.* Praeterea ne pareas praedictis consiliariis, quando ad plausibiliores cathedras, et officia quaerenda tibi in animo dicunt:

---

[1]) Id est festum *Tabernaculorum*, quo ex praecepto divino (Levit. 23, 39 sqq.) per septem dies sub publicis tabernaculis habitantes celebrabant memoriam quadraginta annorum peregrinationis, et commorationis sub tabernaculis ac divinae protectionis in deserto.

Transi hinc et vade. Sed esto contentus loco et officio, quamdiu non venit tempus mutationis, a Superioribus imperatae.

Punctum II. *Dixit ergo eis Jesus: Tempus meum nondum advenit, tempus autem vestrum semper est paratum. Non potest mundus odisse vos: me autem odit: quia ego testimonium perhibeo de illo, quod opera ejus mala sunt. Vos ascendite ad diem festum hunc, ego autem non ascendo ad diem festum istum* (Joan. 7, 6—8). Quia Judaei jam coeperant insidiari ac moliri necem Christo, mortis autem tempus a coelesti Patre definitum primum post sex menses a festo Tabernaculorum, quod mense Septembri celebrabatur, futurum erat: ideo Christus ad evitandas insidias, quas ante festum vel initio primi diei sibi struendas noverat, noluit cum ascendentibus consanguineis opportunitate temporis uti, partim ut omnia tempore convenienti, et a Patre constituto faceret, nosque illum in temporis et ordinis discreta observatione imitaremur, — partim ut non vi repellendo, sed declinando, mansuetudinis ac caritatis exemplum praeberet, — partim ut a consanguineorum ac mundanorum hominum familiari conversatione ac societate abstinendum doceret. Itaque his dixit: *Vos ascendite ad diem festum hunc, ego autem non ascendo ad diem festum istum,* scilicet nunc et vobiscum; sed exspectabat adhuc per tres dies, quibus interea in alias partes Galilaeae pergebat; quapropter Joannes (h. l. v. 1.) scripserat: *Post haec autem ambulabat Jesus in Galilaeam* (id est: per Galilaeam, vel ut graece habetur: in Galilaea), *non enim volebat in Judaeam ambulare; quia quaerebant eum Judaei interficere.*

Punctum III. *Haec cum dixisset, ipse mansit in Galilaea. Ut autem ascenderunt fratres ejus, tunc et ipse ascendit ad diem festum, non manifeste, sed quasi in occulto* (Joan. 7, 10). Sic aliqua opera bona pro nostro, vel proximi majori bono praestat occulte fieri, ex. gr. si proximo scandalum, vel nobis periculum vanae gloriae, aut aliud damnum inde oriretur. Itaque in operibus bonis etiam ad circumstantias temporis et modi attende. Praeterea observa, simili modo Christum ac Deum per gratiam suam

sanctificantem vel auxiliantem saepe in animam nostram non manifeste, sed quasi in occulto venire; quia id melius saepe est et utilius.

Meditatio CCCXXXIII.

(Die 25. Septembris.)

De ascensu Christi ad festum Scenopegiae. (2.)

(Continuatio.)

Luc. 9, 51—56.

Punctum I. *Factum est autem, dum complerentur dies assumptionis ejus, et ipse faciem suam firmavit, ut iret in Jerusalem. Et misit nuntios ante conspectum suum, et euntes intraverunt in civitatem Samaritanorum, ut pararent illi* (Luc. 9, 51 sq.). Describit hic S. Lucas tempus, et ipsam profectionem in urbem Jerosolymam per Samariam, cujus profectionis etiam mentionem facit S. Matthaeus (19, 1) et S. Marcus (10, 32). Nempe cum complerentur, et jam ad ultimos sex menses pervenissent dies praedicationis Christi, post quos crucifigendus et deinde in coelum assumendus erat, obfirmavit animum et vultu spiravit generositatem, qua urbem Jerosolymam, tamquam locum imminentis Passionis suae (ubi teste Joan. 7, 10: *Quaerebant eum Judaei interficere)* cum discipulis suis adibat, quamque etiam gressus celeritate prodebat, ut Marcus indicat (10, 32): *Erant autem in via ascendentes Jerosolymam, et praecedebat illos Jesus, et stupebant, et sequentes timebant. Et assumens iterum duodecim, coepit illis dicere, quae essent ei eventura.* Sic quo magis vitae fini appropinquamus, eo firmiori animi proposito, constantia, alacritate, coelesti Jerusalem appropinquare, et alios virtutis studio, ac adversa patiendi desiderio, praeire et superare debemus, atque ad hoc ipsum sine remissione animi nos frequenter et constanter excitare, et faciem obfirmare, atque opere ipso desiderium nostrum demonstrare.

Punctum II. Considera, quoties et quales nuntios Deus tibi miserit, volens per gratias speciales et extraordinarias animam tuam subire, et locum sibi parare. Hujusmodi nuntii sunt externae admonitiones per homines et per libros, internae inspirationes, beneficia, adversa, promissiones, comminationes etc. Quoties autem hujusmodi nuntiis repulsam dedisti, et Samaritanis accessisti, de quibus scripsit (Luc. 9, 53): *Et non receperunt eum, quia facies ejus erat euntis in Jerusalem?* Samaritani quidem (utique non illi, qui ante duos annos in urbe Sichar, Joan. 4, 40: — *rogaverunt eum, ut ibi maneret)* ideo Christum non receperunt, quia videbant eum cum suis pergere Jerosolymam adorationis causa; quod aegre ferebant propter controversiam cum Judaeis, cujus olim decisionem mulier Samaritana a Christo rogabat (Joan. l. c. 20) dicens: *Patres nostri in monte hoc adoraverunt, et vos dicitis, quia Jerosolymis est locus, ubi adorare oportet.* Tu autem alias tuas causas examina, quare Deum toties ad te mittentem nuntios, non recipias; illas proinde remove.

Punctum III. *Cum vidissent autem discipuli ejus Jacobus et Joannes, dixerunt: Domine, vis, dicimus, ut ignis descendat de coelo et consumat illos? Et conversus increpavit illos, dicens: Nescitis, cujus spiritus estis. Filius hominis non venit animas perdere, sed salvare. Et abierunt in aliud castellum* (Luc. 9, 54—56). Annon et tu saepe contra alios moveris zelo honoris divini vindicandi, sed non secundum scientiam et discretionem? Saepe enim volumus aliorum delicta graviter puniri et illos severe haberi, et nostra volumus nobis indulgeri. Spiritus Christi non est spiritus Eliae, ignem e coelo evocantis (4. Reg. 1, 10), sed est spiritus mansuetudinis. Nimius rigor perdit animas, clementia salvat. Disce a Christo, quia *mitis* est (Matth. 11, 29). Disce repulsam patienter ferre. Disce cedere tibi adversantibus, quos vincere, aut cogere, aut de quibus vindictam sumere posses. *Noli vinci a malo, sed vince in bono malum* (Rom. 12, 21).

Meditatio CCCXXXIV.

(Die 26. Septembris.)

Decem viri leprosi in itinere sanantur.

Luc. 17, 11—19.

Punctum I. *Et factum est, dum irent in Jerusalem, transibat per mediam Samariam et Galilaeam. Et cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi, qui steterunt a longe. Et levaverunt vocem, dicentes: Jesu Praeceptor, miserere nostri* (Luc. 17, 11—13). Considera, quod lepra est corpori, id peccatum esse animo; nam per peccatum longe receditur a Deo, et Deus longe recedit a peccatore, desinens inhabitare ejus animum per gratiam (qua Deus, qui caritas est, Joan. I. 4, 8., diffunditur in cordibus nostris) — et assistere per auxilia gratiae actualis. Unde necesse est levare vocem, et ex corde perfecte contrito cum magno devotionis conatu clamare: *Jesu Praeceptor miserere.* Imo et peccata venialia animae lepra sunt; quemadmodum enim haec, sic non omnis lepra corpori fatalis est. Sicut ergo fugimus lepram et homines leprosos, sic fugias peccata et homines, ad peccandum inducentes; et cave, ne in alios malo tuo exemplo hanc peccati lepram transfundas, aut contagioso oris halitu illis affles per loquelam, — sed Dei praesentia et pio ac religioso hominum coetu te indignum aestimans, ac velut a longe stans, veniam et misericordiam Dei Praeceptoris tui inclama; quia cor contritum et humiliatum non despiciet (Ps. 50, 19).

Punctum II. *Quos ut vidit, dixit: Ite, ostendite vos Sacerdotibus. Et factum est, dum irent, mundati sunt* (Luc. 17, 14). Sic promptus et paratus est Deus mundare a lepra animae, sed per media praescripta. Sicut enim (Levit. 14) corporis lepra infecti ad Sacerdotes accedere jubebantur, ut mundi aliunde effecti, hominum consortio ab ipsis restituerentur et mundi declararentur: ita lepra animae infecti, Sacerdotibus se per Confessionem pecca-

torum ostendere debent, ut ab ipsis non tantum mundi declarentur, sed etiam efficiantur; quamvis, si perfectam prius contritionem elicuerint, et ipsi, dum eunt, ac propositum adeundi habent, mundentur. Magni ergo aestimes, et ingenti fructu usurpes hoc leprae remedium, toties tibi necessarium. Confessario et Patri Spirituali conscientiam tuam candide ostendas, tentationes, vitiosos habitus, pravas inclinationes manifestes, ut perfecte a lepra saneris, nec in eam recidas, aut vestigia retineas.

Punctum III. *Unus autem ex illis, ut vidit, quia mundatus est, regressus est, cum magna voce magnificans Deum; et cecidit in faciem ante pedes ejus, gratias agens; et hic erat Samaritanus. Respondens autem Jesus dixit: Nonne decem mundati sunt, et novem ubi sunt? Non est inventus, qui rediret et daret gloriam Deo, nisi hic alienigena?* (Luc. 17, 15—18). Sic saepe, qui beneficiis divinis prius maxime erant indigni, deinde agnita sua indignitate ac beneficientia divina maxime fiunt grati; revertuntur ad Deum per emendationem, cadunt in faciem per humilitatem prostrati ad pedes. Ab his et a Samaritano disce gratitudinem pro frequenti emundatione a lepra animae, ac pro innumeris aliis beneficiis; agnosce et detestare tuam ingratitudinem. A Christo vero disce patienter ferre hominum ingratitudinem pro beneficiis a te collatis, nec propterea intermitte illis benefacere.

Meditatio CCCXXXV.

(Die 27. Septembris.)

Christus in templo maledictis carpitur a Judaeis. (1.)

Joan. 7, 11—14.

Punctum I. *Judaei ergo quaerebant eum in die festo et dicebant: Ubi est ille? Et murmur multum erat in turba de eo* (Joan. 7, 11 sq.). Quaerebant autem eum, non ut audirent illius doctrinam, sed ut interficerent; unde

cum postea in templo apparuisset, dicebant quidam ex Jerosolymis: *Nonne hic est, quem quaerunt interficere?* (Ib. v. 25). Sic multi Christiani quaerunt Jesum *die festo*, scilicet, ut eum gravius peccando interficiant, sibimetipsis crucifigentes Filium Dei (Hebr. 6, 6). Itaque tu ex opposito diligentius quaere Jesum diebus festis, majori devotione eos peragendo, et reparando injurias ab aliis inferri solitas, — et singulis festis cura, ut renovetur, resurgat, et vivat in te Christus, — quemadmodum hortatur nos pius Thomas Kempis (l. I. c. 19): Circa principalia festa renovanda sunt bona exercitia et Sanctorum suffragia ferventius imploranda. De festo in festum proponere debemus, quasi tunc de hoc saeculo migraturi, et ad aeternum festum perventuri. Ideoque sollicite nos praeparare debemus in devotis temporibus et devotius conversari, atque omnem observantiam strictius custodire.

Punctum II. *Quidam enim dicebant: Quia bonus est. Alii autem dicebant: Non, sed seducit turbas. Nemo tamen palam loquebatur de illo* (illum palam laudando) *propter metum Judaeorum* (Joan. 7, 12 sq.). Sic nec tu ab omnibus laudari desideres, sed contra te prolatas querelas, murmurationes, detractiones etc. patienter sustineas, et ex animo remittas. De nemine vero male loquaris, nec propter respectum humanum omittas honorifice de aliis loqui; quidquid enim feceris uni ex minimis, Christo fecisti (cfr. Matth. 25, 40).

Punctum III. *Jam autem die festo mediante* (id est, quarto die, ex quo festum Scenopegiae coeperat, et Christus Jerosolymam pervenerat, occulte ibidem degens, adeoque festo media ex parte jam peracto)[1] — *ascendit Jesus in templum, et docebat* (Joan. 7, 14). Sicut prioribus diebus Christus dedit exemplum mansuetudinis et caritatis, cedendo et parcendo suis hostibus: ita posterioribus dedit

---

[1]) Duraverat enim octo diebus, ex quibus per septem dies in tabernaculis habitare debebant Judaei, ut patet ex Levit. 23, 36, ubi dicitur: *Septem diebus offeretis holocausta Domino; dies quoque octavus erit celeberrimus atque sanctissimus etc.* Et v. 42: *Et habitabitis in umbraculis septem diebus.*

exemplum fortitudinis, zeli animarum, sedulitatis ac industriae in docendi munere, quamvis auditores essent ingrati, inimici, incapaces et contumaces, contemnens proprium periculum, oblocutiones, impugnationes, etc.

Meditatio CCCXXXVI.

(Die 28. Septembris.)

Christus maledictis carpitur a Judaeis. (2.)

(Continuatio.)

Joan. 7, 15—18.

Punctum I. *Et mirabantur Judaei, dicentes: Quomodo hic litteras scit, cum non didicerit? Respondit eis Jesus et dixit: Mea doctrina non est mea, sed ejus, qui me misit* (Joan. 7, 15 sq.). Ex admiratione hac et ex notitia, quod Christus litteras non didicerit, colligitur, Christum pro illiterato et indocto antehac habitum esse. Noli ergo sciens videri, te ipsum jactare, vel ostentare; noli laudem, ac aestimationem apud alios aucupari; sed si quid scis, vel si quid in te laudabile est scientiae, virtutis, etc., id non tibi, sed Deo adscribe; proinde nihil emolumenti tibi appetas, sed soli Deo.

Punctum II. *Si quis voluerit voluntatem ejus facere, cognoscet de doctrina, utrum ex Deo sit, an ego a me ipso loquar* (Joan. 7, 17). Tali animo et desiderio agnoscendi et faciendi voluntatem Dei, verba salutis audias, legas et mediteris, non ex curiositate, aut vanitate, aut alio fine. Sic enim fructum et coelestium rerum intelligentiam percipies. Et: *Quoniam in malevolam animam non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis. Spiritus enim sanctus disciplinae effugiet fictum, et auferet se a cogitationibus, quae sunt sine intellectu, et corripietur a superveniente iniquitate* (Sap. 1, 4 sq.): ideo tu studeas, semper voluntatem Dei facere, ut cognoscas de doctrina Christi, quod non sit ab humana ejus

natura excogitata, sed a Deo infusa et revelata, et propterea omnis fides et obedientia ipsi debeatur.

Punctum III. *Qui a semetipso loquitur, gloriam propriam quaerit; qui autem quaerit gloriam ejus, qui misit eum, hic verax est, et injustitia* (qualem mihi tanquam violatori Sabbati affingitis) *in illo non est* (Joan. 7, 18). Ecce, qui sibi, vel ingenio, aut talentis suis aliquid attribuit, ille non sincere quaerit gloriam Dei. Qui autem hanc sincere et unice quaerit, sicut Christus quaesivit, ille ab omni fallacia, hypocrisi et peccato immunis est. Sic ergo te ab his immunem redde.

Meditatio CCCXXXVII.

(Die 29. Septembris.)[1])

Christus maledictis a Judaeis carpitur. (3.)

(Continuatio.)

Joan. 7, 19—25.

Punctum I. *Nonne Moyses dedit vobis legem? et nemo ex vobis facit legem?* (Joan. 7, 19). Hoc primum argumentum est, quo Christus Judaeis, de violato Sabbato per sanationem Paralytici (Joan. c. 5) se arguentibus, demonstrat, immerito illos sibi indignari, et necem machinari; quia enim, inquit, nemo ex vobis facit legem Moysis, — *Quid me quaeritis interficere* (ib. v. 20), — tamquam legis violatorem? Sic quia ipsi in multis offendimus omnes, et non est homo, qui non peccet: immerito succensemus aliorum defectibus, immerito in iis supportandis sumus difficiles, et eos graviter reprehendi, aut puniri optamus. Reflectamus potius oculos ad nos ipsos et dispiciamus, quoties etiam nos ipsi leges divinas, humanas vel ordinis regulas trans-

[1]) In festo dedicationis S. Michaëlis Archangeli legitur Evangelium ex Matth. 18, 1—10; Epist. ex Apoc. 1, 1—5.

grediamur, et serium concipiamus propositum servandi deinceps omnes leges, sive sub gravi, sive sub levi, sive sub nullo peccato obligantes.

Punctum II. *Respondit turba et dixit: Daemonium habes* (id est, tu loqueris, velut daemonium habens, a quo ad insaniendum, vel calumniandum nos, impelleris); *quis te quaerit interficere?* Falso hoc negantibus (ut patet ex versu 25, ubi dicunt: *Nonne hic est, quem quaerunt interficere?)* alterum argumentum injustae erga se irae et odio Christus opposuit: *Et dixit eis: Unum opus feci, et omnes miramini* (scilicet sanationem Paralytici die Sabbati). *Propterea* (subintellige: sic contra vos argumentor) *Moyses dedit vobis circumcisionem, non quia ex Moyse est, sed ex Patribus; et in Sabbato circumciditis hominem. Si circumcisionem accipit homo in Sabbato, ut non solvatur lex Moysi, mihi indignamini, quia totum hominem sanum feci in Sabbato* (Joan. 7, 20. 23), dans illi salutem totius corporis et animae solo verbo, — cum tamen circumcisio non ita necessaria sit toti corpori, et longe majori labore peragatur? Sic saepe aliorum actiones carpimus, reprehendimus, contemnimus, aversamur, quae longe magis excusari, et in bonam partem accipi possent, quam nostrae actiones. Sic etiam ea, quae recte et laudabiliter gesta sunt, in malum vertimus et interpretamur. Noli ergo imitari Judaeos. Patere autem patienter, si idem tibi, quod Christo, eveniat, ac recte a te facta vel dicta perperam accipiantur.

Punctum III. *Nolite judicare secundum faciem, sed justum judicium judicate* (Joan. 7, 24). Omne enim judicium, quod tantum est secundum faciem, seu externam quandam apparentiam, et quod non est secundum sufficientem evidentiam, in genere moris, quando est in praejudicium debitae de proximo existimationis et honoris, temerarium, adeoque injustum est. Itaque noli judicare secundum faciem; sive enim judicium verum, sive falsum sit, injustum est. Sed potius vel suspende tuum assensum, vel bene de proximo sentias, et in bonam partem ejus actiones trahas, ut justum judicium judices. Ausculta S. Bernardo (serm. 40. in Cant.) dicenti: *Cave alienae conversationis esse*

aut curiosus explorator, aut temerarius judex. Etiamsi perperam actum quid deprehendas, nec sic judices proximum; magis autem excusa. Excusa intentionem, si opus non potes; puta ignorantiam, puta subreptionem, puta casum. Quod si omnino dissimulationem rei certitudo recusat, suade nihilominus ipse tibi, et dicito apud temetipsum: Vehemens fuit nimis tentatio. Quid de me illa fecisset, si accepisset in me similiter potestatem?

Meditatio CCCXXXVIII.

(Die 30. Septembris.)

Judaei frustra Christum student comprehendere.

Joan. 7, 32—38.

Punctum I. *Miserunt Principes et Pharisaei ministros, ut apprehenderent eum. Dixit ergo eis Jesus: Adhuc modicum tempus vobiscum sum, et vado ad eum, qui misit me.*[1]) *Quaeretis me et non invenietis* (quia ex sepulchro, ubi me deponetis post mortem, vivus resurgam), — *et ubi ego sum* (nunc per divinitatem meam, tunc autem etiam per humanitatem, qua in coelum ascendam), *vos non potestis venire* (Joan. 7, 32—34). Considera, quod, cum durante tabernaculorum festo Christus coram conferta multitudine se Filium Dei multis verbis et signis contestatus esset, et Pharisaeis suam incredulitatem palam exprobrasset, isti odio et invidia propter applausum plurium ei credentium, eumque sequentium flagrantes, miserint ministros, ut apprehenderent illum, — ipse vero, non obstante tam hostili voluntate, ingratitudine, et incredulitate, edo-

[1]) Vado scilicet ad Patrem coelestem per mortem, post sex menses mihi inferendam; totidem enim mensibus a festo Tabernaculorum, quod Septembri per octo dies celebrabatur, distabat ultimum Pascha, in Martium incidens, quo Christus erat crucifigendus.

cuerit ministros, et his mediantibus eos, qui miserunt, de praecipuis fidei mysteriis, scilicet de morte resurrectione et ascensione sua in coelum, brevi futuris. Quamvis autem obscure fuerit locutus,[1]) facile tamen potuissent petere ulteriorem declarationem, si non apud semetipsos tantum verborum sensum perquirere voluissent. Unde patet, quanta caritate et quam constanti zelo Christus etiam inimicorum et ingratorum, ac ex sua instructione nihil proficientium hominum salutem procuraverit, ne et tu ulla hujusmodi ratione in cura animarum et caritate proximi te impediri sineres. Patet etiam, quomodo in dubiis non nosmetipsos, sed alios sapientiores consulere debeamus; et quomodo Deus subinde det auxilia gratiae actualis, quasi inchoata, ac imperfecta, ut ea in nobis perfici curemus. Denique illis verbis Christi: *Modicum tempus vobiscum sum, et vado ad eum, qui misit me,* ad cogitandam vitae tuae brevitatem et desiderandam ac adeundam coelestem patriam temet excita.

Punctum II. *In novissimo autem die magno festivitatis* (scilicet octavo Scenopegiae, sive festi Tabernaculorum, qui celeberrimus erat Judaeis) *stabat Jesus et clamabat dicens: Si quis sitit, veniat ad me et bibat* (Joan. 7, 37). Audi itaque Christum, festis praecipue diebus te invitantem ad bibendum ejus Eucharisticum Sanguinem. Restingue sitim tuae salutis et justitiae, hauriendo de fontibus Salvatoris (Is. 12, 3) aquam vivam gratiae sanctificantis, tibi per vulnera et merita Christi in eorum meditatione, veneratione, invocatione, applicatione ac cooperatione propinandam et diffundendam in corde tuo.

Punctum III. *Qui credit in me, sicut dicit Scriptura* (non iisdem verbis, sed parientibus eundem sensum, passim promittens gratiam et dona Spiritus Sancti sub fontium et fluminum metaphora), *flumina de ventre ejus fluent aquae vivae* (Joan. 7, 38), — i. e., de corde ejus redun-

---

[1]) Unde non intelligentes (ib. v. 35 sq.) *dixerunt Judaei ad semetipsos: quo hic iturus est, quia non inveniemus eum? Nunquid in dispersionem gentium iturus est, et docturus gentes? Quis est hic sermo, quem dixit: Quaeretis me et non invenietis: et ubi ego sum, vos non potestis venire?*

dabit aqua viva gratiae et donorum Spiritus Sancti, sive cum magna abundantia in corde diffundetur. Unde Joël (2, 28 sq.) vaticinans dixit: *Effundam Spiritum meum super omnem carnem, etc. Sed et super servos meos, et ancillas in diebus illis effundam Spiritum meum.* Et Isaias (44, 3): *Effundam enim aquas super sitientem, et fluenta super aridam: effundam Spiritum meum super semen tuum et benedictionem meam super stirpem tuam.* Fides autem in Christum, cui tantus affluxus gratiarum promittitur, debet per caritatem operari et impellere ad vitam, Christi doctrinae omnino conformandam, ne sit talis, sicut eorum, qui (ut S. Paulus Tit. 1, 16. ait): *Confitentur, se nosse Deum, factis autem negant.* Considera etiam, tunc vere impleri id, quod Christus his verbis promisit: *Flumina de ventre ejus aquae vivae,* — quando ex redundantia cordis nostri coelestis gratiae affluentiam etiam in proximum derivamus.

Meditatio CCCXXXIX.

(Die 1. Octobris.)[1])

Christus adulterae peccata condonat. (1.)

Joan. 8, 1—6.

Punctum I. *Jesus autem perrexit in montem Oliveti; et diluculo iterum venit in templum* (Joan. 8, 1 sq.). Sic quaerendum quietum ac opportunum tempus, et locus ad orationem devote, attente, et absque distractionibus peragendam; sique per diem aliis officiis caritatis negotiisque necessariis fuit impedita, nocte supplenda est, ut cubitum non concedas, praescripto orationis penso non persoluto. Christus eundem montem Oliveti primo devotionis et ora-

---

[1]) Prima Dominica Octobris festum agitur seu Solemnitas ss. Rosarii B. M. V. Cfr. Med. 15., 16., 17. et 18. — Legitur Evangel.

tionis lacrymis, deinde sudore sanguineo perfudit, denique ex eodem aeternam gloriam adivit. Sic orando et patiendo ad coelestem gloriam pervenitur; oratio enim patientiam, patientia gloriam consequitur.

Punctum II. *Et diluculo iterum venit ad templum; et omnis populus venit ad eum; et sedens docebat eos* (Joan. 8, 2). Ex tam matutino adventu Christi, ex situ stabili ac firmo, quo ad docendum utebatur, ex praevisa etiam auditorum suorum incapacitate, malevolentia, contradicendi temeritate, ingratitudine etc. disce, quanta in officiis caritatis erga proximum diligentia, constantia, tolerantia adversorum versari debeas; quam matutinus etiam debeas esse in audienda sapientia aeterni Patris, tempore matutinae meditationis sedentis et docentis, ut dicitur (Prov. 8, 17): *Qui mane vigilant ad me, invenient me.*

Punctum III. *Adducunt autem Scribae et Pharisaei mulierem, in adulterio deprehensam, et statuerunt eam in medio; et dixerunt ei: Magister, mulier haec modo deprehensa est in adulterio. In lege autem Moyses mandavit nobis hujusmodi lapidare. Tu ergo quid dicis? Hoc autem dicebant, tentantes eum, ut possent accusare eum* (Joan. 8, 3—6). Si enim contradiceret Moysi, accusaturi eum erant, veluti non solius Sabbati, sed etiam aliarum legum mosaicarum violatorem; si consentiret, objecturi erant contradictionem, et inconsequentiam propriae doctrinae de misericordia. Sic et nobis hujusmodi homines patienter ferendi, sed non imitandi sunt, qui, quidquid dicatur, in sinistram partem interpretantur; qui fraudulenter et insidiose agunt. Christi potius imitanda prudentia, non statim pandentis sua de aliis judicia, nec statim condemnantis, nec temere dantis occasionem, sinistre de se cogitandi et loquendi.

Meditatio CCCXL.

(Die 2. Octobris.)[1])

Christus adulterae peccata condonat. (2.)

(Continuatio.)

Joan. 8, 6—9.

Punctum I. *Jesus autem inclinans se deorsum, digito scribebat in terra* (Joan. 8, 6). Quemadmodum Christus se tentantibus Judaeis non respondit, sed inclinato corpore scribens illos divertit: sic cum tentatione impugnaris, animum inclina, teque ipsum coram Deo humilia et scriptione, vel lectione, aut alia utili actione te occupa, ut tentatio cesset, nec per otium aditus maneat apertus. Specialiter vero tentationem sinistri de aliorum hominum vita judicii, aut contemptus, vince propriorum defectuum et peccatorum consideratione; quemadmodum Christus digito formans litteras in terra, miraculose produxit in oculis singulorum Pharisaeorum et Scribarum visionem, qua quisque sua peccata legebat. Roga Christum, ut etiam in terra cordis tui, et in conscientia tua tibi peccata tua describat, et dic cum Job (13, 23): *Quantas habeo iniquitates et peccata, scelera mea et delicta mea ostende mihi.*

Punctum II. *Cum ergo perseverarent, interrogantes eum, erexit se, et dixit eis: Qui sine peccato est vestrum, primus in illam lapidem mittat* (Joan. 8, 7). Ecce, quam tarde Christus, et quam caute interrogantibus in causa alieni criminis responderit; hic enim locum habet illud (Eccl. 32, 11): *Si his interrogatus fueris, habeat caput responsum tuum.* Verum quam libere tu loqueris, et sententiam fers de proximi defectibus? Corrige hanc tuam in judicandis aliis licentiam; et cum nec tu sine peccato sis, ne audeas lapidis loco aspera in proximum tuum verba jactare, aut dure eum habere. Nam hunc saltem miseri-

[1]) Ubi agitur festum S. Angelorum Custodum: vid. Not. ad Med. 309. pro die 1. Sept.

cordiae fructum vult Deus, ut ex peccatis nostris reportemus; *misericordes* enim *misericordiam consequentur* (Matth. 5, 7).

Punctum III. *Et iterum se inclinans, scribebat in terra. Audientes autem* (id est, per scripturam loquenti, et cuivis sua occulta peccata detegenti, aurem mentis praebentes) *unus post unum exibant, incipientes a Senioribus et remansit solus Jesus* (ex illis personis spectantibus ad hoc judicium; nam extra has mansit etiam reliquus populus) *et mulier in medio* (populi manentis) *stans* (Joan. 8, 8 sq.). Confusi enim Pharisaei et Scribae timebant, ne a Christo publice proderentur, ac nominarentur et peccatorum, quae quisque legebat, palam rei proclamarentur. Cogita, quanta sit futura confusio et pudor, quando in extremo die judicii omnia nostra occulta peccata in omnium intellectibus scripta manifestabuntur, et quando non poterimus declinare infamiam. Itaque Christo scribendi materiam nullam praebeas; nam, ut Deum alloquens Jeremias (17, 13) inquit: *Omnes, qui te derelinquunt, confundentur; recedentes a te in terra scribentur, quoniam dereliquerunt venam aquarum viventium, Dominum.*

Meditatio CCCXLI.

(Die 3. Octobris.)

Christus se asserit lucem mundi.

Joan. 8, 12—16.

Punctum I. *Iterum ergo locutus est ei Jesus dicens: Ego sum lux mundi. Qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitae* (Joan. 8, 12). Postquam Scribae et Pharisaei, Christi in Templo docentis sermonem, quaestione ex mosaica lege desumpta de adultera muliere lapidanda, captiose interruperant, Christus sermonem suum resumens iterum locutus est, dicens, se esse lucem mundi; quemadmodum enim sol lucis suae radios

per eandem naturam divinam Filio suo conjunctissimus Pater. Quam conjunctionem Christus hic probat Judaeis per summam voluntatum conjunctionem, vi cujus etiam, ut homo, inquit: *Quae placita sunt ei, facio semper.* Haec si similiter semper feceris, te rursum filium Dei adoptivum, et obsequentissimum demonstrabis, ac vicissim Patris coelestis continuam assistentiam experieris, ut in omni actione, et functione tecum sit, et non relinquat te solum.

Meditatio CCCXLIII.

(Die 5. Octobris.)

Christus se asserit Filium Dei. (2.)

(Continuatio.)

Joan. 8, 46—50.

Punctum I. *Quis ex vobis arguet me de peccato? Si veritatem dico vobis, quare non creditis mihi?* (Joan. 8, 46). Ut Judaei Christo, asserenti se Filium Dei, fidem darent, veracitatem suam illis probavit vitae suae innocentia, qua omne peccatum, adeoque etiam mendacium semper aversatus est; probata autem veracitate exprobrat illis obstinatum in praebenda sibi fide animum. O si et tu ita innocenter inter homines viveres, ut nemo te posset peccati arguere! si autem peccas, vis scire, quis te arguat? Arguet te Deus. Ideo inquit (Ps. 49, 21): *Existimasti iniquc, quod ero tui similis, arguam te et statuam contra faciem tuam.* Arguet te etiam propria conscientia, arguet te Angelus Custos et Daemon accusans, — arguent te omnes, qui te observant. Nam, ut admonet Thomas Kempensis (l. I. c. 25. n. 5.): Sicut oculus tuus alios considerat, sic iterum ab aliis notaris. Itaque sic omnem Christianam et religiosam disciplinam observa, ut securus in conscientia tua dicere audeas, praesertim in articulo mortis: Quis arguet me de peccato? Nihilominus tamen memor tuae infirmitatis, Deum deprecare: *Domine, ne in furore tuo arguas*

me, neque in ira tua corripias me. Miserere mei Domine, quoniam infirmus sum (Ps. 6, 1).

Punctum II. *Qui ex Deo est, verba Dei audit. Propterea vos non auditis, quia ex Deo non estis* (Joan. 8, 47). Ecce novam causam, quare Judaei sine fructu et fidei assensu audiverint, quando Christus ipse se Filium Dei testatus est, — quia nimirum propter sua peccata amissa gratia desierunt esse consortes divinae naturae et filii adoptivi Patris coelestis. Signum itaque mali status est, si verbum divinum et coelestes doctrinas sine gustu et sine fructu audias, legas et mediteris; hoc enim idem est, ac non audire, — sicut Judaei non audierunt, quamvis sonum Christi loquentis perceperint. At bonum signum est, si gustum et fructum ex praedictis modis audiendi Deum loquentem capias, et si per inspirationes ac illustrationes mentis Deus tibi frequenter ad cor loquatur et tu illi auscultes.

Punctum III. *Responderunt ergo Judaei, et dixerunt: Nonne bene dicimus nos, quia Samaritanus es tu et daemonium habes? Respondit Jesus: Ego daemonium non habeo; sed honorifico Patrem meum, et vos inhonorastis me. Ego autem non quaero gloriam meam; est, qui quaerat, et judicet* (Joan. 8, 48—50). Considera, quare Christus tam leniter et mansuete duplicem ignominiosam contumeliam tulerit, quando Judaei illum appellarunt Samaritanum, sive schismaticum et familiarem diaboli, cui ejectionem daemonum inferiorum et alia Christi miracula adscribebant. Nempe quia ipse non quaesivit, nec curavit gloriam suam, sed hujus curam Patri suo committebat, et eidem sciebat cordi esse. Hac propriae gloriae cura abjecta et in Deum translata, facile feres omnem contemptum, et ingens acquires augmentum meritorum tuorum, si cum veritate in omnibus actionibus tuis dicere possis: Non quaero gloriam meam, sed honorifico Patrem meum, omnia in ipsius honorem peragendo.

Meditatio CCCXLII.

(Die 4. Octobris.)[1])

Christus se asserit Filium Dei. (1.)

Joan. 8, 21—24; 28 sq.

Punctum I. *Dicit ergo iterum eis Jesus: Ego vado* (scilicet ad Patrem meum), *et quaeretis me* (id est, propter incredulitatem vestram quaeretis vobis adhuc Messiam, qui tamen ego ipse sum, adeoque meipsum adhuc quaeretis, quia non cognovistis) *et in peccato vestro moriemini etc.* (Si nempe perseverabitis in peccato infidelitatis, morte aeterna moriemini) *et dicebat eis: Vos de deorsum estis, ego de supernis sum. Vos de mundo hoc estis, ego non sum de hoc mundo. Dixi ergo vobis, quia moriemini in peccatis vestris. Si enim non credideritis, quia ego sum* (id est, quia secundum naturam meam divinam necessario, et a me ipso existo), *moriemini in peccato vestro* (Joan. 8, 21. 23 sq.). Observa, quae sit causa, cur in neganda vero Messiae fide Judaei fuerint tam obstinati. Eam his verbis Christus illis ipsis insinuat: quia, inquit, sicut de terra estis procreati, ita prorsus terrenis affectibus erga divitias, honores et voluptates mundi hujus estis dediti; ideo de salute vestra, et de necessaria in Christum fide parum solliciti estis. Et quia ego, sicut e coelo descendi in mundum, ita etiam de coelo loquor et de existentia mea, quam habeo a Patre meo in coelo, quo vos terrena sapientes animo vestro non pertingitis, — ideo in peccato vestro moriemini. Vide itaque, in quanto periculo mortis aeternae constituti sint omnes illi, qui simili modo, sicut Judaei de mundo hoc sunt. Cave ergo, ne etiam, postquam mundum deseruisti, de mundo hoc sis, animo illi adhaerens et tantum terrena sapiens.

---

[1]) In festo S. Francisci Ser. legitur Evang. Matth. 11, 25—30; Epist. Gal. 6, 14—18.

Punctum II. *Cum exaltaveritis Filium hominis, tunc cognoscetis, quia ego sum, et a meipso facio nihil, sed sicut docuit me Pater, haec loquor* (Joan. 8, 28). Hoc impletum est, quando Christus fuit in cruce exaltatus, tunc enim inquit Matthaeus (27, 54): *Centurio, et qui cum eo erant, viso terrae motu et his, quae fiebant, timuerunt valde, dicentes: Vere Filius Dei erat iste,* — et Christus de seipso alio loco (Joan. 12, 32) praedixit: *Et ego, si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum.* Adverte, quod Christus ignominiosam crucifixionem suam vocet exaltationem, quia ignominia, confusio, contemptus in hoc mundo est vera exaltatio apud Deum; quanto enim hic quis plus humiliatur, tanto in coelo magis exaltatur. Nam: *Qui se exaltaverit, humiliabitur; et qui se humiliaverit, exaltabitur* (Matth. 23, 12). Expende etiam, quod, licet Judaeis ante exaltationem Christi in cruce plurimis et maximis miraculis comprobatum fuerit, ipsum esse Filium Dei, tamen primum credituros praeviderit et praedixerit: *Cum exaltaveritis Filium hominis.* Prodigia enim, quae in crucifixione contigerunt, vim suam movendi ad fidem acceperunt a fortitudine, constantia, generositate, dilectione inimicorum, quando pro crucifigentibus se orabat, et a plena sui in manus coelestis Patris traditione. Quando enim *clamans voce magna Jesus ait: Pater, in manus tuas commendo spiritum meum* (Luc. 23, 46), — tunc (ut S. Marcus 15, 39 testatur) *videns centurio, qui ex adverso stabat, quia sic clamans expirasset, ait: Vere hic homo Filius Dei erat.* Sic Filium Dei adoptivum te ostendes, quando Christo confixus fueris cruci, ut loquitur Apostolus (Galat. 2, 19) et cum infracta animi fortitudine, constantia, resignatione in paternas Dei manus, omnia sustinueris. Sic etiam praeclare facta et dicta tua ad aliorum conversionem, et vitae emendationem valebunt, si virtus tua adversorum perpessione fuerit probata.

Punctum III. *Et qui me misit, mecum est, et non reliquit me solum: quia ego, quae placita sunt ei, facio semper* (Joan. 8, 29). Licet enim Christus fuerit missus a Patre, dum iste ab aeterno genitum cum humana natura conjunxit, et in terra illum degere voluit, manet tamen

per eandem naturam divinam Filio suo conjunctissimus Pater. Quam conjunctionem Christus hic probat Judaeis per summam voluntatum conjunctionem, vi cujus etiam, ut homo, inquit: *Quae placita sunt ei, facio semper.* Haec si similiter semper feceris, te rursum filium Dei adoptivum, et obsequentissimum demonstrabis, ac vicissim Patris coelestis continuam assistentiam experieris, ut in omni actione, et functione tecum sit, et non relinquat te solum.

Meditatio CCCXLIII.

(Die 5. Octobris.)

Christus se asserit Filium Dei. (2.)

(Continuatio.)

Joan. 8, 46—50.

Punctum I. *Quis ex vobis arguet me de peccato? Si veritatem dico vobis, quare non creditis mihi?* (Joan. 8, 46). Ut Judaei Christo, asserenti se Filium Dei, fidem darent, veracitatem suam illis probavit vitae suae innocentia, qua omne peccatum, adeoque etiam mendacium semper aversatus est, probata autem veracitate exprobrat illis obstinatum in praebenda sibi fide animum. O si et tu ita innocenter inter homines viveres, ut nemo te posset peccati arguere! si autem peccas, vis scire, quis te arguat? Arguet te Deus. Ideo inquit (Ps. 49, 21): *Existimasti inique, quod ero tui similis, arguam te et statuam contra faciem tuam.* Arguet te etiam propria conscientia, arguet te Angelus Custos et Daemon accusans, — arguent te omnes, qui te observant. Nam, ut admonet Thomas Kempensis (l. I. c. 25. n. 5.): Sicut oculus tuus alios considerat, sic iterum ab aliis notaris. Itaque sic omnem Christianam et religiosam disciplinam observa, ut securus in conscientia tua dicere audeas, praesertim in articulo mortis: Quis arguet me de peccato? Nihilominus tamen memor tuae infirmitatis, Deum deprecare: *Domine, ne in furore tuo arguas*

me, neque in ira tua corripias me. Miserere mei Domine, quoniam infirmus sum (Ps. 6, 1).

Punctum II. *Qui ex Deo est, verba Dei audit. Propterea vos non auditis, quia ex Deo non estis* (Joan. 8, 47). Ecce novam causam, quare Judaei sine fructu et fidei assensu audiverint, quando Christus ipse se Filium Dei testatus est, — quia nimirum propter sua peccata amissa gratia desierunt esse consortes divinae naturae et filii adoptivi Patris coelestis. Signum itaque mali status est, si verbum divinum et coelestes doctrinas sine gustu et sine fructu audias, legas et mediteris; hoc enim idem est, ac non audire, — sicut Judaei non audierunt, quamvis sonum Christi loquentis perceperint. At bonum signum est, si gustum et fructum ex praedictis modis audiendi Deum loquentem capias, et si per inspirationes ac illustrationes mentis Deus tibi frequenter ad cor loquatur et tu illi auscultes.

Punctum III. *Responderunt ergo Judaei, et dixerunt: Nonne bene dicimus nos, quia Samaritanus es tu et daemonium habes? Respondit Jesus: Ego daemonium non habeo; sed honorifico Patrem meum, et vos inhonorastis me. Ego autem non quaero gloriam meam; est, qui quaerat, et judicet* (Joan. 8, 48—50). Considera, quare Christus tam leniter et mansuete duplicem ignominiosam contumeliam tulerit, quando Judaei illum appellarunt Samaritanum, sive schismaticum et familiarem diaboli, cui ejectionem daemonum inferiorum et alia Christi miracula adscribebant. Nempe quia ipse non quaesivit, nec curavit gloriam suam, sed hujus curam Patri suo committebat, et eidem sciebat cordi esse. Hac propriae gloriae cura abjecta et in Deum translata, facile feres omnem contemptum, et ingens acquires augmentum meritorum tuorum, si cum veritate in omnibus actionibus tuis dicere possis: Non quaero gloriam meam, sed honorifico Patrem meum, omnia in ipsius honorem peragendo.

Meditatio CCCXLIV.

(Die 6. Octobris.)[1])

Christus in Sabbato caecum natum videndi facultate donat. (1.)

Joan. 9, 1—7.

Punctum I. *Et praeteriens vidit hominem caecum a nativitate. Et interrogaverunt eum discipuli ejus: Rabbi, quis peccavit, hic, aut parentes ejus, ut caecus nasceretur? Respondit Jesus: Neque hic peccavit, neque parentes ejus; sed ut manifestentur opera Dei in illo* (Joan. 9, 1—3). Postquam Christus a suo Jerosolymam adventu saepius docuit in Templo, et Judaeis peccata sua exprobravit, praesertim quod non crederent in Filium Dei, quem se esse frequenter per totum caput septimum et octavum Joannis contestatus est, tanta in illum ira exarserunt Judaei, ut lapidibus eum obruissent, nisi abscondisset se (id est, invisibilem se reddidisset) et exivisset de templo, ut recensuit S. Joannes in fine capitis octavi. Mox itaque in ipso egressu e templo, praeteriens (id est, transiens per eam viam) vidit hominem caecum a nativitate; Discipuli vero, quia dubitabant, annon propter peccata ab illo commissa, et a Deo ante ejus nativitatem praevisa, caecitate punitus esset, interrogaverunt Christum, quisnam peccasset? an caecus ipse, vel an parentes ejus? Quibus Christus respondit: *Neque hic peccavit, neque parentes ejus; sed ut manifestentur opera Dei in illo.* Noli ergo aliorum adversa statim peccatis eorum temere adscribere. Quia tamen discipuli recte supposuerunt, Deum frequenter immittere adversa propter peccata, ideo, si tu forte adversis premaris, inquire in teipsum, annon merito propter

[1]) In festo S. Brunonis, fund. O. Carth. legitur Evang. Luc. 12, 35—40; Epist. Eccli. 31, 8—11.

peccata tua haec patiaris, et propter haec libenter sustine adversa, peccata autem in posterum praecave. Quia vero per quaevis adversa immissa intenditur gloria Dei, propter hanc suscipe, et sustine illa lubenti et hilari animo, ut vel ex hoc augeatur gloria Dei.

Punctum II. *Me oportet operari opera ejus, qui misit me, donec dies est; venit nox, quando nemo potest operari* (Joan. 9, 4). Quod Christus de operibus miraculosis dixit, id tibi constitutum habe de operibus tuis bonis et meritoriis, tantum in die vitae, non autem nocte mortis a te ponendis. *Non defrauderis a die bono, et particula boni doni non te praetereat* (Eccl. 14, 14). *Ante obitum tuum operare justitiam: quoniam non est apud inferos invenire cibum* (v. 17). *Quodcunque facere potest manus tua, instanter operare: quia nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud inferos* (quae scilicet meritorie acquirantur) *quo tu properas* (Eccl. 9, 10).

Punctum III. *Haec cum dixisset, expuit in terram, et fecit lutum ex sputo, et linivit lutum super oculos ejus. Et dixit ei: Vade, lava in natatoria Siloë (quod interpretatur Missus). Abiit ergo, et lavit, et venit videns* (Joan. 9, 6 sq.). Hoc remedium caecitatis corporalis signum est remedii, quo pellitur caecitas spiritualis; lutum enim et sputum positum super oculos est agnitio propriae vilitatis, quod homo secundum corpus sit lutum, ex quo formatus est. Unde Ecclesia admonet: *Memento homo, quia pulvis es et in pulverem reverteris* (cfr. Gen. 3, 19) et secundum animam sit sputum, multiplicis scilicet peccati foetore abominabile. Ideo de homine nondum lethali frigore rigente, sed tepido Christus dixit (Apoc. 3, 15 sq.): *Scio opera tua, quia neque frigidus es, neque calidus: utinam frigidus esses, aut calidus: sed quia tepidus es et nec frigidus, nec calidus, incipiam te evomere ex ore meo.* Ne tamen hoc lutum et sputum super oculos positum, per pusillanimitatem, vel desperationem, tandem mentis oculos nimia sui diffidentia excaecet, iidem abluendi sunt aqua, ex piscina *Siloë* hausta, cujus nominis interpretatio apposita, Christum a coelesti Patre *missum* designat, oculos mentis illuminantem undâ Sanguinis (quae omne peccati

sputum abstergit, et auxilia gratiae promeretur) atque boni exempli ac coelestis suae doctrinae luce lumen oculorum illustrius reddentem.

Meditatio CCCXLV.

(Die 7. Octobris.)

Christus in Sabbato caecum natum videndi facultate donat. (2.)

(Continuatio.)

Joan. 9, 8—33.

Punctum I. *Itaque vicini, et qui viderant eum prius, quia mendicus erat, dicebant: Nonne hic est, qui sedebat et mendicabat? Alii dicebant: Quia hic est. Alii autem: Nequaquam, sed similis est ei* (Joan. 9, 8 sq.). *Dicebant ergo ex Pharisaeis quidam: Non est hic homo a Deo, qui Sabbatum non custodit. Alii autem dicebant: Quomodo potest homo peccator haec signa facere?* (Ib. v. 16). Sic quidam aliorum egregia facta semper enervant, et sinistris sermonibus res laudabiliter gestas vituperiisque in dubium, vel in contemptum trahunt. Annon etiam tu es ex illis? Si reus es, emenda perversum hunc morem; et id potius cura, ut, quia de te quoque dici potest: *Quia tu es miser, et miserabilis, et pauper, et caecus et nudus* (Apoc. 3, 17), — vicini et domestici te velut in alium hominem mutatum aspiciant, nempe velut illuminatum a Deo, virtutibus divitem et gratia, instar vestis nuptialis, vestitum.

Punctum II. *Responderunt eis parentes ejus et dixerunt: Scimus, quia hic est filius noster, et quia caecus natus est; quomodo autem nunc videat, nescimus; aut quis ejus aperuit oculos, nos nescimus; ipsum interrogate, aetatem habet, ipse de se loquatur. Haec dixerunt parentes ejus, quoniam timuerunt Judaeos* (Joan. 9, 20—22). Sic datur aliud genus hominum, non quidem

male de aliis, sed neque bene loquentium, quamvis necessitas, veritas et gratitudo istud exigeret; sic respectus humanus claudit ora laudantium. Unde specialis modus detrahendi honorem aliis est, laudare remisse. Tu sincere alios lauda, et gratus agnosce ac praedica benefactores tuos. Considera etiam, quod licet communiter non expediat, ut quis de se loquatur, quando tamen id cedit in alterius laudem, et de se quis confitetur suam caecitatem vel alios defectus, is de se loquitur, ut aetatem habens.

Punctum III. *Dicunt ergo caeco iterum: Tu quid dicis de illo, qui aperuit oculos tuos? Ille autem dixit: Quia propheta est* (Joan. 9, 17). *Respondit ille homo, et dixit eis: In hoc enim mirabile est, quia vos nescitis, unde sit, et aperuit meos oculos. Scimus autem, quia peccatores Deus non audit; sed si quis Dei cultor est et voluntatem ejus facit, hunc exaudit. A saeculo non est auditum, quia quis aperuit oculos caeci nati. Nisi esset hic a Deo, non posset facere quidquam* (Joan. 9, 30—33). Hujusmodi homines imitandi sunt, qui de aliis et honorifice loquuntur, et male loquentibus ac sentientibus se audent opponere, proximique honorem tueri, etiam coram potentioribus et nocere valentibus. Disce etiam a caeco illo modum efficaciter orandi et impetrandi omnia a Deo. Si enim vis, ut Deus faciat secundum voluntatem tuam, tu prius exequere voluntatem Dei.

Meditatio CCCXLVI.

(Die 8. Octobris.)

Christus ostium ovilis et pastor ovium.

Joan. 10, 1—16.

Punctum I. *Ego sum ostium. Per me si quis introierit, salvabitur; et ingredietur, et egredietur, et pascua inveniet* (Joan. 10, 9). Quia Judaei propter publicam Christi professionem caecum ab illo sanatum Synagoga excluserunt

(Joan. 9, 35), pessime id ab illis factum esse Christus ostendit, eo quod professio Christi omnino necessaria sit, ut quis in Ecclesiam Dei, velut ovis in ovile intret; unde Christus se *ostium* appellat, per quod ingredientibus salus animae promittitur; ad quam obtinendam anima per Christum ubique invenit sua pascua, sive ingrediatur ad quietem et contemplationem, sive egrediatur ad operationem et executionem boni operis, sive ingrediatur ad Deum, sive egrediatur ad proximum. Considera itaque, qualia pascua in Ecclesia, et praesertim in religiosa familia inveniantur, quibus animae vita et salus conservari, augeri et nutriri potest; ejusmodi sunt oratio, meditatio, conscientiae discussio, lectio et auditio verbi divini, missae sacrificium, sacramentorum frequentia, functiones in utilitatem corporalem vel spiritualem proximi susceptae etc. Inquire, an, quoties, qua fame ac desiderio ingrediaris et egrediaris ad haec pascua.

Punctum II. *Ego sum pastor bonus* (Joan. 10, 11). Non tantum ostium ovilis, sed etiam pastorem bonum se dicit, idque probat 1. ex amore erga oves: *Bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis* (v. 11). *Animam meam pono pro ovibus meis* (v. 15). *Ego veni, ut vitam habeant et abundantius habeant* (v. 10). Idem probat 2. ex provida cura erga singulas oves seorsim, quia: *Proprias oves vocat nominatim et educit eas* (ib. v. 3), scilicet ad pascua. Hanc providentiam indicavit etiam (v. 14) dicens: *Ego sum pastor bonus et cognosco meas.* 3. Probat ex fideli custodia, quam praestat ovibus pastor bonus: *Cum proprias oves emiserit, ante eas vadit* (ib. v. 4), ut contra lupum venientem eas tueatur. *Mercenarius autem et qui non est pastor, videt lupum venientem, et dimittit oves, et fugit* (v. 12): Triplex haec probatio boni pastoris in animis ovium excitare debet magnum amorem, ut vitam sibi servatam in ejus usum impendant, et magnam fiduciam de providentia erga se in particulari, et de protectione tempore tentationis, quando optimus pastor videt lupum venientem; non enim fugiet, nec nos deseret.

Punctum III. *Et oves illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus. Alienum autem non sequuntur, sed fugiunt*

ab eo, quia non noverunt vocem alienorum (Joan. 9, 4 sq.). Postquam perpendisti, quam bene probaverit Christus se bonum pastorem esse, et quomodo se talem erga te exhibuerit, considera nunc officium bonae oviculae in duobus consistere: 1. ut praeeuntem per imitationem sequatur; 2. ut vocem, doctrinam et monita ejus audiat, agnoscat et exequatur, — alienos autem, sive daemones, sive homines, abducentes ab exemplo et doctrina Christi, fugiat.

Meditatio CCCXLVII.

(Die 9. Octobris.)

De electione et missione septuaginta discipulorum.

Luc. 10, 1; 17—24.

Punctum I. *Posthaec autem designavit Dominus et alios septuaginta duos, et misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem et locum, quo erat ipse venturus* (Luc. 10, 1). Cum tantum sex menses vitae Christo superessent, et proinde diu in eodem loco morari non posset, pro conversione Judaeae elegit sibi omnino LXXII discipulos, qui animos populi Judaici disponerent, et praepararent ad Christum, et ejus adventum, doctrinamque suscipiendam, sicuti idem Lucas cap. praecedenti refert, initio praedicationis maxime pro Galilaea duodecim Apostolos electos, et cum iisdem monitis ac praeceptis hinc inde binos praemissos esse. Considera itaque ingens beneficium tum illis obveniens, qui pro conversione et salute aliorum eliguntur, et designantur per specialia dona et gratias, quibus tanto muneri idonei reddantur, — tum illis, ad quos hujusmodi nuntii a Christo praemittuntur. Unde exaltantur verbis Apostoli (Rom. 10, 15; cfr. Is. 12, 7): *Quam speciosi pedes evangelizantium pacem, evangelizantium bona?* — et pro hoc beneficio etiam rogari vult Christus dicens: *Rogate ergo Dominum messis, ut mittat operarios in messem suam* (Luc. 10, 2). Utrumque hoc beneficium tibi praestitum

est; quia et ipse vocatione ad hujusmodi statum designatus es, et per multos nuntios ad Christi adventum, et evangelicam doctrinam praeparatus, — et adhuc frequenter mittit Deus nuntios, qui animum tuum disponant ac praeparent, antequam ipse in oratione tibi ad cor loquatur, per gratiam suam ingrediatur, vel per sacram Communionem suscipiatur. Cura, ut semper dignus et paratus sis, sic venientem recipere.

Punctum II. *Reversi sunt autem septuaginta duo cum gaudio, dicentes, Domine, etiam daemonia subjiciuntur nobis in nomine tuo* (Luc. 10, 17). Et ait illis: *Verumtamen in hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subjiciuntur: gaudete autem, quod nomina vestra scripta sunt in coelis* (ib. v. 20). Quia enim nihil prodest homini, si mundum universum lucretur, animae vero suae detrimentum patiantur (cfr. Matth. 16, 26), ideo non tam de subjectione et expulsione daemonum ex corporibus ex animabus hominum laetandum est, quam si ipse homo suas passiones et suum appetitum rationi subjiciat, et ratio subjecta sit Deo, ut nomen ejus scribatur in coelo, in libro praedestinatorum, sive in mente Dei. Deinde etiam considera, si daemonia in nomine Christi subjecta fuerunt hominibus: quanto magis homo propter Christum subjiciatur homini, vice et nomine Christi imperanti? et quanto magis subjiciatur Deo imperanti, vel prohibenti? Denique si non est gaudendum, quia spiritus subjiciuntur nobis: quanto minus est gaudendum, si homines subjiciuntur nobis? Ne ergo cupias ulli homini praeesse, sed tantum subesse.

Punctum III. *Et conversus ad discipulos suos dixit: Beati oculi, qui vident, quae vos videtis. Dico enim vobis, quod multi Prophetae et Reges voluerunt videre, quae vos videtis, et non viderunt; et audire, quae auditis, et non audierunt* (Luc. 10, 23 sq.). Loco vani gaudii discipulorum aliam laetandi causam ostendit Christus, ob quam Regibus et Prophetis ipsos beatiores pronuntiat. Ea enim, quae vident, aut viderunt Reges, aut periculosa sunt, ut patet ex peccato David (2 Reg. 11, 2), aut vana; unde idem Rex precatus est Deum (Ps. 118, 37): *Averte oculos meos, ne videant vanitatem.* Ea autem, quae viderunt

Prophetae, et propter quae etiam *videntes* appellabantur, fuerunt aut longe posita, aut parum saepe utilia ad propriam illorum salutem, aut solum aenigmatica, umbrae scilicet et figurae mysteriorum Christi. Verum discipuli Christi viderunt oculis corporis humanitatem Christi, ejus sanctissimos mores, virtutes, mysteria, miracula; auribus exceperunt illius sanctissima dogmata, monita, consilia, praecepta, et *verba vitae aeternae* (Joan. 6, 69); oculis autem et auditu mentis datum est ipsis nosse haec mysteria. Quia vero oculis facta visio parum prodest, et sine hac plus prodest mente concepta, testante Christo: *Beati, qui non viderunt et crediderunt* (Joan. 20, 29), — ideo agnosce tuam beatitudinem, qui, quae discipuli viderunt et audiverunt sensibus corporis, ea clarissime vidisti et audivisti sensu mentis. Si tamen hac beatitudine frui vis, recordare illius, quod alibi Christus dixit: *Beati, qui audiunt verbum Dei et custodiunt illud* (Luc. 11, 28). Unde S. Jacobus in Epist. (1, 22) ait: *Estote autem factores verbi, et non auditores tantum, fallentes vosmetipsos.* Quod si etiam corporalis visionis et auditionis beatitudinem participare desideras, memento, quam multa et praeclara virtutum Christi ectypa videris et adhuc videas, praesertim in statu religioso, et quam multa auditu perceperis, — quae si opere exequaris, in hac et in altera vita beatus eris.

Annotatio.

Hucusque series Evangelicae Historiae creditur esse certa. Sequens vero est solummodo probabilis.[1])

[1]) Secundum plurimos exegetas praesertim S. Lucas in factorum narratione historicam seriem prosecutus est. Ordinem praesentem secundum mentem P. Illsung retinere volebamus. Ceterum conferatur: P. Joannes Lohmann S. J., Vita D. N. J. Ch. sec. quatuor Evangelistas (ed. P. Cathrein S. J.).

Meditatio CCCXLVIII.

(Die 10. Octobris.)

Christus hortatur ad doctrinam et perfectionem evangelicam.

Matth. 11, 25—29; Luc. 10, 21 sq.

Punctum I. *In illo tempore respondens Jesus dixit:*[1]) *Confiteor tibi, Pater, Domine coeli et terrae, quia abscondisti haec a sapientibus et prudentibus* (qui scilicet mundo, et sibi per superbiam tales videbantur) *et revelasti ea parvulis. Ita Pater, quoniam sic fuit placitum ante te* (Matth. 11, 25 sq.). Ecce! Pater coelestis laudatur a Christo, non tantum, quia divina mysteria revelavit parvulis, scilicet humilibus Apostolis et plebejis hominibus, — sed etiam, quia eadem abscondit a superbis sapientibus et prudentibus. Sic etiam B. Virgo in Cantico *Magnificat* (Luc. 1, 52) laudat Deum, quia *deposuit potentes de sede et exaltavit humiles.* Semper enim *Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam* (1. Petr. 5, 5; Jacob. 4, 6). Concinit etiam Psalmista (Ps. 135, 6): *Deus humilia respicit et alta a longe cognoscit.* Et Christus ipse (Luc. 18, 14) testatur: *Qui se exaltat, humiliabitur; et qui se humiliat, exaltabitur.* Hinc cognosce, quantum divinis favoribus obsit superbia, ac prosit humilitas, et quomodo Deus in hoc ipso laudandus sit, quoniam sic fuit placitum ante ipsum, cum superbis et humilibus inaequaliter agere. Specialem autem rationem dat Christus (Matth. loc. cit. v. 27), cur superbis divina mysteria de se, et de Patre suo coelesti sint abscondita, — quia, inquit, *nemo novit Filium, nisi Pater, neque Patrem quis novit, nisi Filius, et cui voluerit Filius revelare,* — id est: nihil valet sapientia et prudentia humana ad cognoscendum objecta divina et super-

[1]) S. Lucas (10, 21) ait: *In ipsa hora,* qua scilicet electi septuaginta duo discipuli ad Christum ex praedicatione reversi sunt.

naturalia; ideo S. Paulus (2. Cor. 3, 5) scribit: *Quod non sufficientes simus cogitare aliquid a nobis, quasi ex nobis: sed sufficientia nostra ex Deo est.* Hanc itaque insufficientiam proprii intellectus quia superbi non agnoscunt, ideo relinquuntur in sua ignorantia; contra humilibus et de se non alta sapientibus revelantur divina mysteria. Attende, ne superbia etiam tibi causa sit, ut rarius divinas illustrationes accipias, et divina sine gustu et fructu mediteris.

Punctum II. Ut Christus paratum se ostendat, quod velit coelestia mysteria revelare, et in suam disciplinam omnes hactenus mundo et peccatis servientes recipere, his verbis illos invitat (Matth. 11, 28—30): *Venite ad me omnes, qui laboratis* (quibuscunque animi morbis) *et onerati estis* (quantalibet gravitate et onere peccatorum, — vel qui labores et onera pro servitute peccati et mundi sustinetis) *et ego reficiam vos* (perditas et fractas vires reparando medicamentis et solatiis spiritualibus, leviusque jugum vobis imponendo); *tollite jugum meum super vos* (legem et disciplinam evangelicam); *jugum enim meum suave est et onus meum leve.* Peccatores enim et mundani homines gravissimam servitutem serviunt pro fallacibus divitiis, ac transitoriis voluptatibus, et pro his maximas molestias, ac conscientiae remorsus subeunt; lex autem evangelica et studium perfectionis christianae jugum quidem appellatur et onus, sed per auxilia gratiae, quietem animi et solatia spiritualia fit suave et leve. Compara itaque inter se jugum Christi et jugum, quod diabolus ac mundus servis suis imponunt, et videbis, istos longe graviora pati, sine vero gaudio, lucro aut praemio, imo cum magno suo damno et interitu.

Punctum III. *Et discite a me, quia mitis sum et humilis corde, et invenietis requiem animabus vestris* (Matth. 11, 29). Hae duae virtutes, quando ex corde procedunt, experientia docent, quam suave sit jugum Christi et leve onus, et quanta animus quiete ex illis perfruatur. Vicissim expende, quas animi acerbitates, tristitias, turbationes etc. patiantur iracundi et superbi.

Meditatio CCCXLIX.

(Die 11. Octobris.)

Christus legisperito se tentanti respondet.

Luc. 10, 25—29.

Punctum I. *Et ecce quidam legisperitus surrexit, tentans illum et dicens: Magister, quid faciendo vitam aeternam possidebo? At ille dixit ad eum: In lege quid scriptum est? Quomodo legis?* (Luc. 10, 25 sq.). Fraudulenter, et insidiose interroganti Christus mansuete et sincere respondet, et docet modum consequendi vitam aeternam, eumque in duobus constituit, scilicet in observatione legis quoad substantiam et quoad modum, — ut scilicet nihil omittatur ex eis, quae ad modum observandae legis spectant; idcirco non tantum quaerit: *In lege quid scriptum est?* sed etiam: *Quomodo legis?* Et quia legisperitus diligenter observavit particulas modum statuentes, scil.: *Ex toto corde,* et: *Ex omni mente tua,* — ideo concludit Christus (v. 28): *Hoc fac et vives.* Imitare Christi mansuetudinem et sinceram caritatem erga aversos a te, minusque sinceros homines, et exequere ea, quae Christus sincere respondit.

Punctum II. *Ille respondens dixit: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex omnibus viribus tuis, et ex omni mente tua: et proximum tuum, sicut te ipsum* (Luc. 10, 27). Unde considera, nihil esse amandum praeter Deum, aut non nisi propter Deum, et, ut totus ac omnis amor noster in Deum feratur, nec proximum propter aliam causam esse amandum; adeoque ad Deum omnes operationes cordis, seu voluntatis rationalis ac animae sensitivae, potentiarumque tam a corpore dependentium, quam non dependentium, esse referendas, ut omnes conformentur divino beneplacito, et unice ad Dei honorem, velut ad finem ultimum tendant. *Hoc fac et vives* (Luc. 10, 28).

Punctum III. *Ille autem volens justificare seipsum* (vel enim Christi responsione subito immutatus est, ut serio

et ex amore justificationis suae nunc quaereret, vel quaerendo voluit videri amans et cupidus justificationis suae) *dixit ad Jesum: Et quis est meus proximus?* (Luc. 10, 29). De hoc enim inter Judaeos erat controversia. Aliqui ex illo Levitici (19, 18): *Diliges amicum tuum, sicut te ipsum*, colligebant, solum amicum dici *proximum* et praecipi diligendum, unde omnes infideles et gentiles inferebant odio habendos. Non sic tu vocabulum generale *proximi* restringas ad privatos amicos, consanguineos, populares, benefactores, adulatores etc., nec alios a dilectione excludas, praesertim eos, qui te offenderunt.

Meditatio CCCL.

(Die 12. Octobris.)

De Samaritano ab Jerusalem in Jericho descendente. (1.)

Luc. 10, 30—33.

Punctum I. *Suscipiens autem Jesus dixit: Homo quidam descendebat ab Jerusalem in Jericho, et incidit in latrones, qui etiam despoliaverunt eum; et plagis impositis abierunt, semivivo relicto* (Luc. 10, 30). Haec est vera idea hominis, a statu gratiae (qui est *visio pacis*, per nomen *Jerusalem* significata) recedentis, et in mortale peccatum sese demittentis, per *Jericho*, quae vox *lunam* denotat, expressum. *Nam stultus sicut luna mutatur* (Eccli. 27, 12). Latrones autem sunt daemones, vel homines, qui in peccatum induxerunt, per quod homo privatur gratia sive veste nuptiali animae et omnibus habitibus supernaturalibus ac bonorum operum meritis, et ita animae suae viribus ex plaga peccati destituitur, ut a morte aeternae damnationis, veluti semivivus seipsum eripere non possit. Abstine ergo ab hoc de Jerusalem in Jericho descensu. Nescis enim, an divinus Samaritanus, Christus Jesus te

miseraturus, tibique occursurus sit; praeterquam quod per se gravis sit jactura, tanta bona animae amittere.

Punctum II. *Accidit autem, ut sacerdos quidam descenderet eadem via; et viso illo praeterivit. Similiter Levita, cum esset secus locum et videret eum, pertransiit* (Luc. 10, 31 sq.). Hic gravis indicatur ratio absterrens a praedicto descensu in lethale peccatum; facile enim fieri potest, ut sacerdos et occasio confitendi peccatum praetereat. Ne vero etiam tu hanc sacerdotis et levitae inclementiam imiteris, prompte ac benigne obeas officium confessarii, et quocunque modo ad conversionem peccatoris juvare studeas. Praeterea cave, ne uni tantum hanc opem ac operam impendas, cum vero plures alios eadem indigentes, et cum morte animae luctantes videris, eos ex laboris taedio, vel humano respectu, vel fastidio quodam praetereas. Noli denique de aliorum hominum ope, vel auxilio in adversis multum confidere; cum illi videntes et non juvantes, praetereant, qui maxime deberent misereri ac opem ferre.

Punctum III. *Samaritanus autem quidam iter faciens, venit secus eum: et videns eum misericordia motus est* (Luc. 10, 33). Disce ab hoc Samaritano benefacere etiam illis, qui inimicitia et odio te prosequuntur; Judaei enim (qualis erat is, qui in latrones incidit) summe oderant Samaritanos, tanquam a fide sua alienos. Observa etiam, quam saepe illorum misericordia et beneficentia indigeamus, a quibus minime sperabamus; imo quibuscum nobis dissensio, vel inimicitia intercedebat; unde nemo est contemnendus vel offendendus. Praeterea cura, ne tibi eveniat idem, quod Judaeis; et sicut Samaritanus leprosus cum aliis novem Judaeis a lepra mundatus, eos gratitudine superavit (Luc. 17, 16), et sicut iste superavit sacerdotem et levitam misericordia: sic te iisdem, vel aliis virtutibus superent saeculares, quibus nec fides, nec educatio tantum praesidii dedit ad virtutem, quantum tibi.

Meditatio CCCLI.

(Die 13. Octobris.)

De Samaritano in Jericho descendente. (2.)

(Continuatio.)

Luc. 10, 34—37.

Punctum I. *Et appropians alligavit vulnera ejus, infundens oleum et vinum, et imponens illum in jumentum suum, duxit in stabulum et curam illius egit* (Luc. 10, 34). Iste misericors Samaritanus est figura et typus Christi, de coelo appropiantis humano generi, propter peccatum originale, et deinde frequenter etiam propter peccata actualia, omnibus bonis supernaturalibus spoliato et plagis impositis semivivo relicto. Nam Christus praedicatione poenitentiae et divinae justitiae (cui etiam acerbissima Passione satisfecit) comminatione, vinum infudit in vulnera peccatorum cum oleo misericordiae, quam ipse generi humano exhibuit et quam etiam poenitentibus promisit; deinde alligavit vulnera, saluberrimis praeceptis ea restringens et vinculis caritatis obligans; praeterea imposuit in jumentum suum; ut tale enim tractavit, et tractari voluit carnem et corpus suum, dum in stabulo illud collocavit, flagris subjecit et in cruce tandem immolavit. Ideo Isaias (63, 9) ait: *In dilectione sua, et in indulgentia sua ipse redemit eos, et portavit eos, et elevavit eos.* Duxit quoque in stabulum, id est, in hospitium, ubi viatores divertunt et quiescunt, quodque omnibus patet, nempe in Ecclesiam, ubi ipse eorum, quorum anima vulnerata est, curam gerit et alios, ut eandem gerant, constituit. Quantum huic misericordissimo Samaritano caritatis et gratitudinis debes? Quanto studio etiam illum imitaberis? Si superior es, infunde in vulnera subditorum vinum et oleum, id est, severitatem et clementiam. Si non es superior, saltem correctione fraterna timorem justitiae, et spem misericordiae divinae vulneratis infunde; et peccata ac defectus aliorum supportans vel

etiam in corpore tuo expians, quasi jumento impone, atque sic curam proximi habe.

Punctum II. *Et altera die protulit duos denarios, et dedit stabulario, et ait: Curam illius habe, et quodcunque supererogaveris, ego, cum rediero, reddam tibi* (Luc. 10, 35). Duobus denariis designatur plenus numerus praemiorum tum coelestium tum terrestrium, — vel tum spiritualium, tum corporalium bonorum. Quanta haec sunt praemia, reddenda pro debitis officiis caritatis erga proximum! Ultra haec officia propter opera supererogatoria: *Quodcunque supererogaveris,* — promittitur adhuc amplior remuneratio praestanda a Christo, cum redierit in extremo die judicii, quando reddet unicuique juxta opera sua.

Punctum III. *Quis horum videtur tibi proximus fuisse illi, qui incidit in latrones? At ille dixit: Qui fecit misericordiam in illum. Et ait illi Jesus: Vade, et tu fac similiter* (Luc. 10, 36 sq.). Haec est responsio ad illam quaestionem legisperiti: *Quis est meus proximus?* (Luc. 10, 29). Misericordia enim Samaritani erga incidentem in latrones, de quo Christus in parabola aliud non expressit, quam: *Homo quidam,* — ab ipso legisperito agnita ut laudabilis, satis testata est, omnem hominem esse nostrum proximum. Et quia per illum Samaritanum Christus ipse praefiguratur, — si Christus Filius Dei unumquemque hominem peccato originali, vel actuali vulneratum pro proximo suo habuit, annon consequens est, a nobis etiam quemvis hominem ut proximum habendum et amandum esse? *Vade* ergo, *et tu fac similiter.* Et motivum amoris illud non require, quam quia est *homo quidam* similitudine naturae, ab eodem Patre coelesti per creationem, et ab eodem Redemptore per Sanguinis profusionem tibi conjunctissimus, — etiamsi nec sit nobilis, nec dives, nec pulcher, nec doctus, nec beneficus, neque aliud amoris epitheton addi sibi mereatur.

Meditatio CCCLII.

(Die 14. Octobris.)

Martha et Magdalena Christum hospitio excipiunt.

Luc. 10, 38—42.

Punctum I. *Factum est autem, dum irent* (Judaeam peragrando) *et ipse intravit in quoddam castellum* (Bethaniam); *et mulier quaedam Martha nomine, excepit illum in domum suam; et huic erat soror, nomine Maria, quae etiam sedens secus pedes Domini audiebat verbum illius* (Luc. 10, 38 sq.). Disce a Christo, cum saeculares invisis, vel apud illos divertis, eosdem piis colloquiis aedificare. Disce a Martha Christum hospitio cordis tui excipere, amore enim illum attraxit; si etiam amaveris, veniet, et mansionem apud te faciet, uti (Joan. 14, 23) promisit. Disce a Maria Magdalena vacuum tempus spiritualibus exercitationibus impendere, et ab occupationibus aliis non necessariis te subtrahere. Disce ab illa semper ultimum locum tenere, et in mystico Christi corpore humilibus ac infimis te conjungere.

Punctum II. *Martha autem satagebat circa frequens ministerium; quae stetit et ait: Domine non est tibi curae, quod soror mea reliquit me solam ministrare? Dic ergo illi, ut me adjuvet* (Luc. 10, 40). Laudanda est, et imitanda diligentia Marthae in functionibus vitae activae, in utilitatem proximi sive spiritualem, sive temporalem et corporalem ordinatis; sed vitanda est nimia sollicitudo et neglectus rerum spiritualium sive vitae contemplativae; haec enim est illa soror, quae te *adjuvet;* ideo Christus Marthae respondit (v. 41): *Martha, Martha sollicita es et turbaris erga plurima,* — quorum sollicitudo animum turbans non est necessaria. Itaque Martha debet juvare Mariam et Maria Martham.

Punctum III. *Porro unum est necessarium. Maria optimam partem elegit, quae non auferetur ab ea* (Luc. 10, 42). Illud unum necessarium, quo omnis cura et solli-

citudo convertenda est, et propter quod omnes curae animum turbantes amputandae sunt, consistit in procuratione beneplaciti divini et inde obtinendae salutis aeternae, quae procuratio partim habetur per operationes vitae activae, partim per operationes vitae contemplativae, quae sunt optima pars, nunquam auferenda; quia in coelo cessante vita activa, quae nunc contemplationi velut altera pars moderate miscenda est, non cessabit. Itaque hic contemplatio praeferenda quidem est vitae activae, sed non separanda a toto, cujus est optima pars.

Meditatio CCCLIII.

(Die 15. Octobris.)[1])

De eadem Martha et Magdalena mystice acceptis.

Luc. 10, 38. 40. 42.

Punctum I. Considera verba, in primo puncto praecedentis meditationis relata, in sensu mystico et accommodatitio de Christi ingressu in hunc mundum ad Martham et Mariam, id est, ad Ecclesiam militantem, et ad Mariam Virginem in coelos assumptam intelligi, ideoque in missa festi assumptionis legitur hoc ipsum Evangelium. Itaque oculis mentis aspice B. Virginem in throno inferiori post Christum, et sic quasi ad pedes Filii sui in coelis considentem et audientem verbum illius, quo scilicet Christus aeterna Sapientia Patris communicat gloriosissimae Matri thesauros scientiae et sapientiae suae. Perpende, et gratulare Matri ingens hoc gaudium, quod gloriosa cum Filio glorioso per novam istam, nec amplius dissolvendam conversationem habebit. Hoc est praemium illius, quia Evangelicam Christi doctrinam et verbum ejus, secum in terra degentis, attentissime audiebat et observando custodiebat,

---

[1]) In festo S. Theresiae legitur Evang. ex Matth. 25, 1—23; Epist. 2. Cor. 10, 17 sq.; c. 11, 1 sq.

implebatque illud S. Lucae (2, 51) testimonium: *Et mater ejus conservabat omnia verba haec in corde suo.* Hujus gaudii desiderio tenebatur S. Paulus, cupiens *dissolvi et esse cum Christo* (Philipp. 1, 23); ejusdem spe (1. Thess. 4, 16 sq.) solatur nos dicens: *Et sic semper cum Domino erimus. Itaque consolamini invicem in verbis istis.* Sic ergo cum Maria ad Christi pedes sedebunt, *et verba vitae aeternae* audient, qui in terra audiunt verbum Dei et custodiunt illud, — qui scilicet rite percipiunt et exequuntur Christi evangelicam doctrinam, praecepta, consilia, monita, internas inspirationes etc., et ita per omnia B. Virginem sibi imitandam proponunt in terris.

Punctum II. Considera, Ecclesiam militantem praesentia in coelos assumptae Virginis destitutam, de sua sollicitudine modeste conquerentem dicere: *Domine, non est tibi curae, quod soror mea reliquit me solam ministrare? Dic ergo illi, ut me adjuvet* (Luc. 10, 40). Perpende, quomodo Christus annuat huic querelae, et Matrem in coelesti solio secum considentem, simul constituat Adjutricem Ecclesiae militantis, conferendo illi summam potentiam, misericordiam, quae licet in terra fuerit maxima, ex clarissima tamen visione misericordiae divinae, ad imitationem sibi propositae, suo modo quoad intensionem et extensionem in immensum excrescit. Itaque tu omnem minus recte ordinatam sollicitudinem et animi turbationem depone, et assume magnam fiduciam, quod nec in vita, nec in morte Maria te solum sit derelictura, quin te adjuvet et adsit tibi in omnibus actionibus et in omnibus necessitatibus, — modo etiam tu coopereris impetratis auxiliis gratiae et sic adjuves Mariam.

Punctum III. *Maria optimam partem elegit, quae non auferetur ab ea* (Luc. 10, 42). Considera, quomodo inter cohaeredes Christi gloriosissimae Matri optima pars attributa sit, ita ut portio coelestium bonorum et gaudiorum, quae illi obtigit, plurimum excedat omnium aliorum SS. Angelorum et hominum, in unum etiam collatas portiones; nam tali modo etiam omnes superavit gratia. Unde de illa dicitur (Prov. 31, 29): *Multae filiae congregaverunt divitias, tu supergressa es universas.* Optimam ergo par-

tem elegit Maria, quia semper optimam elegit operationem meritoriam, et eandem optimo modo operata est, et ideo ad summam etiam sanctitatem et plenitudinem gratiae, et inde ad summam gloriam in coelis pervenit, quae nunquam auferetur ab ea. Unde licet Maria Magdalena forsan timuerit, ne juberetur a Christo surgere et juvare sororem Martham, Maria tamen gloriosa penitus secura et certa partis suae sibi nunquam auferendae, eadem per totam aeternitatem beatissime fruitur. Talia gaudia, procul missis vilibus terrae solatiis, et talem partem nunquam tollendam tibi elige, et eandem simili modo operandi semper perfectiore, promerere, aemulans *charismata meliora* (1. Cor. 12, 31). Itaque imitare electionem prudentissimam et gratulare Mariae optimam partem, nunquam auferendam.

Meditatio CCCLIV.

(Die 16. Octobris.)

Christus modum orandi discipulos docet.

Luc. 11, 1—13; Matth. 6, 14.

Punctum I. *Et factum est, cum esset in quodam loco orans, ut cessavit, dixit unus ex discipulis ejus ad eum: Domine, doce nos orare, sicut docuit et Joannes discipulos suos* (Luc. 11, 1). Sine dubio externa reverentia et devotione Christus desiderium injecit recte orandi; et quia hoc speciale bonum est, superans vires hominis naturales, ideo merito a Christo discipulus quidam id rogavit. Unde patet, quantum reverentia et devotio externa orantis serviat ad devotionem in aliis excitandam, et unde hoc ipsum donum petendum sit; praeterea inde elucet, quam diligenter ipsi orationi praemittenda sit instructio ad bene orandum, quae fit per ipsam praeparationem ad orandum, hortante Ecclesiastico (18, 23): *Ante orationem praepara animam tuam: et noli esse, quasi homo, qui tentat Deum.*

Punctum II. *Et ait illis: Cum oratis, dicite: Pater, sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis peccata nostra, siquidem et ipsi dimittimus omni debenti nobis. Et ne nos inducas in tentationem* (Luc. 11, 2—4). Plenius hanc orandi formulam refert S. Matthaeus (6, 9—13): *Sic ergo vos orabitis: Pater noster, qui es in coelis; sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, sicut in coelo et in terra. Panem nostrum superstantialem da nobis hodie; et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem, sed libera nos a malo. Amen.* Hic distincte exprimit petitionem tertiam et septimam, a S. Luca in prima et sexta inclusam, quam formulam Christus vel bis tradidit, vel S. Matthaeus eam per anticipationem, loco tamen opportuno, retulit. Hinc ergo considera puncta, quae a Deo petenda sunt, et in quibus omnia bona spiritualia et corporalia, aeterna ac temporalia includuntur.

Punctum III. Disce praeterea ex parabola (Luc. l. c. a v. 5. *vide infra)* relata, modum in oratione tenendum: 1. Ut cum confidentia; 2. cum perseverantia; 3. cum efficacia Deus oretur. Primum fiet consideratione, quod Deus nos amet tanquam amicus, imo tanquam Pater nostri amantissimus. Secundum fiet consideratione, quod, sicut importunitas perseverantiae per molestiam generatam extorquet beneficium petitum ab homine, sic honestas perseverantiae evincat per complacentiam beneficium petitum a Deo. Tertium fiet observata hac triplici orationis instantia (Luc. 11, 9): *Et ego dico vobis: Petite et dabitur vobis; quaerite, et invenietis; pulsate, et aperietur vobis.* Primum simplicem rei desideratae propositionem, secundum attentionem et intensionem animi, tertium operum meritoriorum additionem denotat. Petitur voce, quaeritur mente, pulsatur manu et opere. Parabola, qua haec omnia indicantur, ita habet: *Et ait ad illos: Quis vestrum habebit amicum, et ibit ad illum media nocte et dicet illi: Amice, commoda mihi tres panes, quoniam amicus meus venit de via ad me et non habeo, quod ponam ante illum. Et ille de intus respondens dicat: Noli mihi molestus esse, jam ostium*

clausum est, et pueri mei mecum sunt in cubili, non possum surgere et dare tibi. Et si ille perseveraverit pulsans, dico vobis, et si non dabit illi surgens, eo quod amicus ejus sit, propter improbitatem tamen ejus surget et dabit illi, quotquot habet necessarios. Et ego dico vobis: Petite, et dabitur vobis; quaerite, et invenietis; pulsate, et aperietur vobis. Omnis enim, qui petit, accipit; et qui quaerit, invenit; et pulsanti aperietur. Quis autem ex vobis patrem petit panem, numquid lapidem dabit illi? aut piscem; numquid pro pisce serpentem dabit illi? aut si petierit ovum, numquid porriget illi scorpionem? Si ergo vos, cum sitis mali, nostis bona data dare filiis vestris, quanto magis Pater vester de coelo dabit spiritum bonum petentibus se? (Luc. 11, 5—13).

Meditatio CCCLV.

(Die 17. Octobris.)

Christus ad Pharisaei prandium vocatus, hypocrisin aliaque vitia castigat.

Luc. 11, 37—44.

Punctum I. *Et cum loqueretur, rogavit illum quidam Pharisaeus, ut pranderet apud se. Et ingressus recubuit. Pharisaeus autem coepit intra se reputans dicere, quare non baptizatus esset ante prandium* (Luc. 11, 37 sq.), i. e. quare non lavisset manus. Judaei enim ex multiplici lotione corporis, et vasorum ad usum necessariorum, justitiam quandam et munditiem legalem sibi fingebant. Considera, quod sicut iste Pharisaeus, qui non tantum invitaverat, sed etiam rogaverat Christum, ut secum prandere dignaretur, foris summam humanitatem, familiaritatem, sinceritatem, reverentiam etc. illi exhibebat, in animo autem eundem contemnebat, carpebat, aversabatur, et omnes ipsius actiones observabat ac quantum poterat,

perperam interpretabatur: sic plurimi dentur ejusmodi simulati amici, praesertim apud saeculares, qui foris et intus idipsum agunt, quod praedictus Pharisaeus. Unde familiaritas et conversatio cum illis in tantum admittenda est, quantum exigit spiritualis illorum utilitas et salus, propter quam Christus prandio adhiberi se passus est. Interea cavendum, ne quidquam in nobis justo vituperio vel contemptu dignum adverti sinamus; quia in Religiosis etiam leves et apparentes solummodo defectus facile notantur et culpantur. Illud etiam faciendum, quod dicitur de Christo (Joan. 2, 24 sq.): *Ipse autem Jesus non credebat semetipsum eis, eo quod ipse nosset omnes, et quia opus ei non erat, ut quis testimonium perhiberet de homine: ipse enim sciebat, quid esset in homine.*

Punctum II. *Et ait Dominus ad illum: Nunc vos, Pharisaei, quod deforis est calicis et catini, mundatis, quod autem intus est vestrum, plenum est rapina et iniquitate* (Luc. 11, 39). Etiamsi hac superstitione legalis munditiei non teneamur, naturali tamen animi inclinatione volumus omnia habere munda, nitida et pulchra, quae exterius possidemus: quid ni etiam animam et conscientiam semper curemus habere mundam et nitidam? Aliud hujus internae munditiei incitamentum insinuavit Christus (v. 40) proxime sequenti: *Stulti, nonne qui fecit, quod deforis est, etiam id, quod de intus est, fecit?* Si ergo anima est opus Dei, nullo peccato, saltem lethifero commaculanda est, ne per istud destruatur opus Dei. Itaque monet S. Paulus (Rom. 14, 20): *Noli propter escam* (aut propter aliam creaturam, voluptatemve illicitam) *destruere opus Dei.* Si peritissimi pictoris imaginem foedare, artifici injuriosum est: impium est, macula deturpare animam, quam Deus ad imaginem et similitudinem suam fecit (Gen. 1, 26).

Punctum III. *Vae vobis Pharisaeis, qui decimatis mentham, et rutam, et omne olus, et praeteritis judicium et caritatem Dei; haec autem oportuit facere et illa non omittere* (Luc. 11, 42), — nempe et mortalia et venialia peccata fugienda sunt. *Vae vobis Pharisaeis, qui diligitis primas cathedras in Synagogis et salutationes in foro* (v. 43). — *Vae vobis, quia estis ut monumenta, quae*

non apparent, et homines ambulantes supra nesciunt (ib. v. 44), quam scilicet foedum cadaver intus lateat. Itaque vel maxime ab internis et occultis peccatis anima munda servanda est, — et ab appetitu honoris, qui multorum peccatorum radix est, — et ab iniquo ac temerario judicio adversus proximum, et ab omni eo, quod caritatem Dei tollit.

Meditatio CCCLVI.

(Die 18. Octobris.)

Christus imploratur judex dividundae haereditatis.

Luc. 12, 13—21.

Punctum I. *Ait autem ei quidam de turba* (dum publice ad populum diceret): *Magister, dic fratri meo, ut dividat mecum haereditatem. At ille dixit illi: Homo, quis me constituit judicem, aut divisorem super vos?* (Luc. 12, 13 sq.). Sic a negotiis saecularibus, vel a statu, vocatione, vel proprio officio alienis et impedientibus aut nimium distrahentibus abstinendum est, etiamsi in se bona et honesta essent. Imo cum iis hominibus commercium refugiendum est, qui hujusmodi requirunt. Hinc velut ignoto Christus dixit: *Homo;* et (Luc. 10, 4) cum septuaginta duos discipulos mitteret binos ante faciem suam, praecepit illis: *Neminem per viam salutaveritis*, — ne hujusmodi familiaritate, vel non necessario colloquio a munere praedicandi se ullatenus distrahi vel retardari sinerent.

Punctum II. *Dixit autem similitudinem ad illos, dicens* (occasione, haereditatem et divitias appetentis): *Hominis cujusdam divitis uberes fructus ager attulit; et cogitabat intra se, dicens: Quid faciam, quia non habeo, quo congregem fructus meos? Et dixit: Hoc faciam, destruam horrea mea, et majora faciam, et illuc congregabo omnia, quae nata sunt mihi et bona mea* (Luc. 12, 16—18). Sicut cura inordinata augendi res temporales avaritia est, sic studium augendi bona aeterna pro-

videntia est; ut itaque homo ille avaritiam evitasset, et providentiam suam demonstrasset, suum animum potius, quam horrea, capaciorem et ampliorem reddere debuisset, ad coelestia et aeterna bona recipienda. Tu ergo abdicatione omnium rerum temporalium, destrue angusta horrea, solummodo capacia eorum bonorum, quae congregantur cum labore et sollicitudine, et transeunt cum celeritate, — et dilata animum, ad congreganda bona plurima, maxima et aeterna, — thesauriza tibi, ut sis *in Deum dives*, id est, meritis erga Deum. Hanc sapientiam disce ex similitudine hujus hominis divitis.

Punctum III. *Dicam animae meae: Anima, habes multa bona posita in annos plurimos: requiesce, comede, bibe, epulare. Dixit autem illi Deus: Stulte, hac nocte animam tuam repetunt a te; quae autem parasti, cujus erunt? Sic est, qui sibi thesaurizat et non est in Deum dives* (Luc. 12, 19—21). Haec nempe est vera stultitia: promittere sibi longam vitam, tempore brevissimo finiendam; putare esse vera bona et esse sua bona, quae hinc auferri non possunt, sed aliis sunt relinquenda; vicissim nulla habere bona, vel nonnisi paucissima, de quibus quaerenti: *Cujus erunt?* respondere possis: *Mea.* Cujusmodi sunt sola opera bona. Ideo S. Joanni (Apoc. 14, 13) dixit Deus: *Scribe: Beati mortui, qui in Domino moriuntur. Amodo jam dicit Spiritus, ut requiescant a laboribus suis: opera enim illorum sequuntur illos.*

Meditatio CCCLVII.

(Die 19. Octobris.)

Nimia terrenarum rerum sollicitudo abjicienda.

Luc. 12, 22—34.

Punctum I. *Dixitque ad discipulos* (ad omnium quidem fidelium, maxime tamen Religiosorum, voluntariam paupertatem profitentium, instructionem): *Ideo* (propter

priorem similitudinem hominis, *qui sibi thesaurizat et non est in Deum dives*, Luc. 12, 21) *dico vobis: Nolite solliciti esse animae vestrae, quid manducetis, neque corpori, quid induamini* (ib. v. 22). Rationes autem deponendae sollicitudinis ejusmodi Christus adducit sequentes. 1. Quia, qui dedit id, quod est plus, non negabit id, quod est minus, tanquam immemor aut poenitens beneficii. Hinc ait (v. 23): *Anima plus est quam esca, et corpus plus quam vestimentum.* 2. Quia qui providet creaturis irrationabilibus et vilissimis de necessariis, — qui nimirum crocitantibus corvis praebet alimentum, et cito arescentibus liliis agri vestimentum colorum, — is multo magis providebit creaturis rationabilibus. *Considerate corvos, quia non seminant, neque metunt, quibus non est cella, neque horreum, et Deus pascit illos. Quanto magis vos pluris estis illis!* (v. 24). *Considerate lilia, quomodo crescunt, non laborant, neque nent; dico autem vobis, nec Salomon in omni gloria sua vestiebatur, sicut unum ex istis* (v. 27). Et (v. 28): *Si autem foenum, quod hodie est in agro, et cras in clibanum mittitur, Deus sic vestit, quanto magis vos, pusillae fidei?* 3. Quia ipsa sollicitudo nostra prorsus est inutilis et inefficax. Hinc (v. 25. et 26.) dicit: *Quis autem vestrum cogitando potest adjicere ad staturam suam cubitum unum? Si ergo neque, quod minimum est, potestis, quid de ceteris solliciti estis?* 4. Quia haec sollicitudo dedecet fideles majora bona sperantes, ad majora etiam natos, tanquam filios et haeredes Dei. Unde gentilibus eam relinquendam monet (v. 30): *Haec enim omnia gentes mundi quaerunt.* 5. Quia Deus tanquam amantissimus Pater scit, potest et vult, filiis suis de necessariis providere. *Pater autem vester scit, quoniam his indigetis* (Luc. 12, 30).

Punctum II. *Verumtamen quaerite primum regnum Dei et justitiam ejus, et haec omnia adjicientur vobis* (Luc. 12, 31). Hanc unicam vult Deus esse sollicitudinem nostram, nempe ut regnum Dei intentione et executione omnium actionum nostrarum quaeramus: *Quia complacuit Patri vestro, dare vobis regnum* (ib. v. 32), — et ut pro hoc obtinendo quaeramus justitiam ejus, qua nempe ipsum

promeremur et qua caelites imitamur. Hanc justitiam petere Christus nos docuit et quaerere, his orationis dominicae verbis: *Fiat voluntas tua, sicut in coelo et in terra* (Matth. 6, 10).

Punctum III. *Facite vobis saeculos, qui non veterascunt, thesaurum non deficientem in coelis: quo fur non appropiat, neque tinea corrumpit. Ubi enim thesaurus vester est, ibi et cor vestrum erit* (Luc. 12, 33 sq.). Non tantum itaque quaeramus regnum Dei, sed etiam thesauros in eodem regno, qui nec oblivione veterascunt, nec clam auferri, nec corrumpi possunt. Tales thesauri sunt bonorum operum merita, quae semper integra nobis manent. Hos thesauros aestimemus prae bonis terrenis, sive necessariis sive non necessariis, ut illos prae istis amemus. Ubi enim thesaurus noster est, per intellectum repositus, ibi et cor nostrum erit; quia eo per cordis et voluntatis affectum feremur.

Meditatio CCCLVIII.

(Die 20. Octobris.)

Lumbis praecinctis et lucernis ardentibus praeparatio ad mortem designatur.

Luc. 12, 35—40.

Punctum I. *Sint lumbi vestri praecincti, et lucernae ardentes in manibus vestris, et vos similes hominibus exspectantibus Dominum suum, quando revertatur a nuptiis, ut, cum venerit et pulsaverit, confestim aperiant ei* (Luc. 12, 35 sq.). Postquam Christus discipulos suos a sollicitudine rerum temporalium dehortatus fuerat, adhortatur illos hac similitudine ad sollicitudinem rerum aeternarum, felici morte obtinendarum, — et ad eam obeundam ita vult esse paratos, quemadmodum, qui lumbos praecinxit, est paratus ad ambulandum sine impedimento, quod

pedes vel retardare, vel etiam ad lapsum implicare solet, praesertim quando sursum ascendendum est. Itaque qui pedes, id est, affectus suos ab omni re terrena, voluptate, honore, conversatione et amicitia humana etc. liberos habet, et haec omnia statim deserere paratus est, memor, quod in coelo longe majores honores, voluptates, divitiae, amici etc. acquirantur, nec ulla morte amplius tollantur: ille lumbos jam habet praecinctos et exspectat Christum, e nuptiis coelestibus ad se redeuntem ac comitandum ad illud grande conclave, ubi vigilantibus servis coenam magnam instruet et transiens ministrabit (Luc. 12, 37. v. i.). Alius adhuc necessarius modus lumbos praecingendi est, tollere nimirum omnem reatum poenae, in purgatorio persolvendae; haec enim nos, quo minus e terris ad coelum statim ascendamus, aliquamdiu adhuc retardat; — itaque affectu omnia bona terrena deserere, hoc ipso, quod terrena, vilissima, vanissima, et per mortem brevi, etiam invitis, re ipsa tollenda sint. Proinde nullo eorum ad longiorem vitam ac usum allici se sinere, libenter mori, ab omni reatu peccati liberum esse, post mortem coelum statim intrare posse et esse cum Christo, lumbos restringere est.

Punctum II. Considera etiam, quid sit, lucernas ardentes in manibus tenere. Nempe lucernae in manibus sunt opera bona; sine gratia tamen sanctificante sunt velut lucernae, aut lampades extinctae; ut itaque ardeant lucernae, lux gratiae necessaria est. Ne ergo ullo gravis peccati flatu, vel olei, id est, bonorum operum defectu, gratia extinguatur, diligentissime cavendum est.

Punctum III. *Beati servi illi, quos, cum venerit Dominus, invenerit vigilantes. Amen dico vobis, quod praecinget se, et faciet illos discumbere, et transiens ministrabit illis. Et si venerit in secunda vigilia, et si in tertia vigilia venerit, et ita invenerit, beati sunt servi illi* (Luc. 12, 37 sq.). Quandoquidem certum est, Dominum esse venturum, simul tamen etiam incertum est, an Dominus in prima, vel secunda, vel tertia noctis, id est, vitae hujus tenebrosae vigilia, nempe an in aetate juvenili, virili, vel senili sit venturus, et an hac vel illa hora; ideo constanter lumbos praecinctos, et lucernas ardentes per omnem aetatem,

imo per omne momentum esse oportet, ita ut statim sine ulla alia praeparatione mori possis. Neque grave sit, ita semper vigili oculo in obsequiis stare et Dominum exspectare, breve enim omne hoc tempus est, quo Deo servimus; quando autem ipse faciet nos discumbere et transiens ministrabit nobis, tempus illud aeternum est. Quis ergo pro aeterno ministerio Domini non praestet illi ministerium temporale? Hanc continuam vigilantiam in obsequiis Domini, et praeparatam adventum illius exspectationem, declarat Christus alia similitudine (Luc. 12, 39 sq.): *Hoc autem scitote, quoniam si sciret paterfamilias, qua hora fur veniret, vigilaret utique et non sineret perfodi domum suam. Et vos estote parati, quia, qua hora non putatis, Filius hominis veniet.* Adeoque in illam horam etiam paratus esse debes, qua non putas te moriturum. Neque enim per verba illa: *Non putavi,* negligentiam praeparationis excusabis, sed potius accusabis.

Meditatio CCCLIX.

(Die 21. Octobris.)

De prudenti cura animarum.

Luc. 12, 41—49.

Punctum I. Postquam finierat parabolam de praeparatione continua ad mortem: *Ait ei Petrus: Domine, ad nos dicis hanc parabolam, an et ad omnes? Dixit autem Dominus:*[1]) *Quis, putas, est fidelis dispensator et prudens, quem constituit Dominus super familiam suam, ut det illis in tempore tritici mensuram? Beatus ille ser-*

[1]) Non directe respondendo, sed subjungendo parabolam specialem ad discipulos, et ad eorum in cura animarum gerenda successores, indicans, priorem non fuisse specialem ad discipulos, sed generalem ad omnes, — quia nemo scit horam mortis suae, et quisque pro omni hora debet esse paratus.

vus, quem cum venerit Dominus, invenerit sic facientem (Luc. 12, 41—43). Beatus nempe, qui hominibus praedicationis, directionis, gubernationis suae curae commissis, tritici, id est, verbi divini, instructionis, directionis, admonitionis, correctionis, reprehensionis etc. debitam mensuram praestiterit, et suo tempore praestiterit, — et neque fuerit nimis parcus ac remissus, ut neglexerit dicere aut facere ea, quae debuisset facere aut dicere, — neque nimis prolixus, aut severus, ut multitudine vel sublimitate dictorum, capacitatem auditorum superaverit, patientiam fregerit, rerum difficultate terruerit, nimia admonitione, reprehensione, castigatione irritaverit, vel alienaverit etc. Utroque enim modo, si scilicet vel non det, quod, et quantum debet, vel nimium det ac quasi dilapidet, non meretur aliquis laudem ac praemium dispensatoris fidelis et prudentis sive discreti, — sicut etiam, si non dat suo tempore, quo scilicet auditor est dispositus et indigus, ut recipiat sanam doctrinam aut rectam disciplinam. Quale autem praemium fidelis et prudens dispensator, aut quale supplicium infidelis et imprudens recipiat, denuntiavit Christus sequentibus verbis (v. 44): *Vere dico vobis, quoniam super omnia, quae possidet, constituet illum* (in coelo per visionem beatificam se totum illi communicando). *Quod si dixerit servus ille in corde suo: Moram facit Dominus meus venire, et coeperit percutere servos et ancillas* (id est, quocunque modo offendere, ac laedere graviter) *et edere, et bibere, et inebriari* (id est, potestate sua abuti ad voluptates et honores): *veniet Dominus servi illius in die, qua non sperat, et hora, qua nescit et dividet eum* (separabit nimirum a se, et a societate Sanctorum) *partemque ejus cum infidelibus ponet* (Luc. 12, 44—46), — nempe haud aliter, quam is, qui non crediderit, condemnabitur. Id, quod de fideli dispensatore dictum est, aut de infideli ac imprudenti, etiam continget servo bono et fideli, — aut econtra servo nequam, si non suo tempore, et justa mensura debita obsequia reddat domino ac discretione utatur; ideo *in omni oblatione tua offeres sal* (Levit. 2, 13).

Punctum II. Ulterius discipulis suis, tanquam majorem notitiam divinae voluntatis habentibus, pro responsione

ad Petri quaestionem Christus dixit (Luc. 12, 47 sq.): *Ille autem servus, qui cognovit voluntatem domini sui* (sicut maxime Religiosi et in rebus asceticis versati agnoscunt), *et non praeparavit* (scilicet seipsum ad faciendam voluntatem Domini), *et non fecit secundum voluntatem ejus, vapulabit multis. Qui autem non cognovit* (cognitione tam clara ac perfecta, vel qui minus culpabiliter ignoravit), *vapulabit paucis.* Tu ergo, qui divinorum praeceptorum et gravitatis peccati satis claram notitiam habes, tanto amplius caveas voluntatis divinae transgressionem.

Punctum III. Pergit Christus ad Apostolos et ad eos, qui similia talenta ac media propriae et alienae salutis procurandae acceperunt, loquens: *Omni autem, cui multum datum est, multum quaeretur ab eo; et cui commendaverunt multum* (ut curatoribus animarum et Superioribus) *plus petent ab eo* (Luc. 12, 48). Ne ergo esto velut servus nequam et piger, qui talentum suum in sudario abscondit, — sed ad propriam perfectionem secundum datam gratiam exardesce et zelo flagra ad alios Dei amore inflammandos. Ideo subjunxit Christus (v. 49): *Ignem veni mittere in terram et quid volo, nisi ut accendatur?*

Meditatio CCCLX.

(Die 22. Octobris.)

In sabbato mulier contracta sanitati restituitur.

Luc. 13, 10—16.

Punctum I. *Erat autem docens in Synagoga eorum Sabbatis. Et ecce mulier, quae habebat spiritum infirmitatis* (id est, infirmitatem a malo spiritu causatam, ut dicitur, v. 16) *annis decem et octo, et erat inclinata, nec poterat sursum respicere* (Luc. 13, 10 sq.). Miseriores hac muliere sunt, quorum voluntas ita est inclinata ad bona terrena, ut eadem semper desiderent, in omnibus actionibus intendant et mentem inter orandum vel operan-

dum nunquam vel raro ad Deum elevent, quibus dici potest: *O curvae ad terras animae!* Annon plus, quam octodecim annis mens tua tali modo est inclinata? Adverte autem remedium a Christo adhibitum: *Quam cum videret Jesus, vocavit eam ad se et ait illi: Mulier, dimissa es ab infirmitate tua. Et imposuit illi manus, et confestim erecta est, et glorificabat Deum* (Luc. 13, 12 sq.). Sic, quando Christus vocat aliquem ad se, nempe ad vitam religiosam vel ad recollectionem animi per exercitationes quasdam spirituales et quando manum imponit, dando auxilia gratiae, conferendo beneficia, infligendo poenas, erigitur animus, ut sursum respiciat, per orationem et bonam intentionem mentem elevet, et per aspirationes ad Deum conversatio ipsius in coelo sit (Phil. 3, 20).

Punctum II. *Respondens autem Archisynagogus indignans, quia Sabbato curasset Jesus, dicebat turbae: Sex dies sunt, in quibus oportet operari: in his ergo venite, et curamini, et non in die Sabbati* (Luc. 13, 14). Falsum dicit Archisynagogus; sicut enim Deus semper nobis benefacit, nullo die excepto: sic semper oportet nos operari opera bona, et curam gerere salutis animae nostrae. Ne itaque ab hoc sinamus nos impediri sinistris aliorum judiciis, oblocutionibus, murmurationibus, etc.

Punctum III. *Respondens autem ad illum Dominus, dixit: Hypocritae, unusquisque vestrum Sabbato non solvit bovem suum aut asinum a praesepio, et ducit adaquare? Hanc autem filiam Abrahae, quam alligavit Satanas, ecce decem et octo annis, non oportuit solvi a vinculo isto die Sabbati?* (Luc. 13, 15 sq.). Sic saepe homines majorem curam gerunt animalinm suorum, ex. gr. equi, illum reficiendo, pectendo etc. quam tu animae tuae. Erga proximum vero considera motivum amoris, quia est filius non tantum Abrahae, sed Dei Creatoris et Redemptoris.

Meditatio CCCLXI.

(Die 23. Octobris.)

De sanato hydropico.

Luc. 14, 1—6.

Punctum I. *Et factum est, cum intraret domum cujusdam principis Pharisaeorum, Sabbato manducare panem, et ipsi observabant eum* (Luc. 14, 1). Sic ubique quidem et semper habemus nostros observatores, praesertim autem apud principes et praecipuas personas, atque in mensis ac conviviis saecularium. Itaque boni exempli odorem ubique spargas, honori et famae tuae ac tuorum consulas, et quantum fieri potest, hominum non necessaria consortia ac convivia fugias.

Punctum II. *Et ecce homo quidam hydropicus erat ante illum* (extra vel intra domum depositus, vel ex fiducia amicorum, vel insidiis Pharisaeorum, ut viderent, num Christus Sabbato curaret). *Et respondens Jesus, dixit ad legisperitos et Pharisaeos dicens: si licet Sabbato curare? at illi tacuerunt* (Luc. 14, 2—4). Sic tempore S. Communionis, quando Christus intrat domum tuam, expone illi animi tui morbos et confide, quod ex illius parte nulla mora collationem sanitatis sit retardatura. Devita etiam politicam et malignam Pharisaeorum taciturnitatem, quando sincere loquendum esset. Nec fide hominum silentio; sed cogita illud, te recedente, in sinistros sermones erupturum, per quos tamen ab operibus caritatis non sinas te ex vano respectu impediri.

Punctum III. *Ipse vero apprehensum sanavit eum, ac dimisit. Et respondens ad illos, dixit: Cujus vestrum asinus aut bos in puteum cadet, et non continuo extrahet illum die Sabbati? Et non poterant ad haec respondere illi* (Luc. 14, 4—6). Multo minus ergo tuam vel proximi animam differas a peccati lapsu extrahere, vel purgantes animas ex Purgatorii puteo eripere, vel ex profundo pravae consuetudinis educere immersam voluntatem. Cave etiam,

ne quemquam a te dimittas eorum, qui opem tuam implorant, nisi sanus et melior factus et ope tua adjutus sit, licet Sabbato vel importuno tempore, quieti propriae destinato, accesserit.

Meditatio CCCLXII.

(Die 24. Octobris.)[1])

Christus invitatos ad humilitatem, invitantes ad misericordiam hortatur.

Luc. 14, 7—14.

Punctum I. *Dicebat autem et ad invitatos parabolam, intendens, quomodo primos accubitus eligerent, dicens ad illos: Cum invitatus fueris ad nuptias, non discumbas in primo loco, ne forte honoratior te sit invitatus ab illo; et veniens is, qui te et illum vocavit, dicat tibi: Da huic locum, et tunc incipias cum rubore novissimum locum tenere. Sed cum vocatus fueris, vade, recumbe in novissimo loco, ut cum venerit, qui te invitavit, dicat tibi: Amice, ascende superius. Tunc erit tibi gloria coram simul discumbentibus* (Luc. 14, 7—10). Considera, quid juxta hanc parabolam sit in novissimo loco recumbere; nempe inter invitatos ad coelestes nuptias in hac vita infimum semper eligere, — infimum officium, infimum vestitum, habitationem, tractationem corporis, infimum locum in congressibus, infimam aestimationem apud homines. Sic Christus pro loco nativitatis suae elegit stabulum, pro Matre, Patre Nutritio, cognatis, discipulis, auditoribus evangelicae suae praedicationis, infimae coram mundo conditionis homines. Mortem subivit crucis maxime infamem et in loco maxime infami, inter duos latrones. Hinc Isaias (53, 3) appellavit illum *despectum et novissimum virorum.* Se-

[1]) In festo S. Raphaëlis Arch. legitur Evangelium ex Joan. 5, 1—4; Epist. ex Tob. 12, 7—15.

quere ergo exemplum et consilium Christi pro tempore hoc brevissimo, quod comparatione aeternitatis longe minus est, quam unum momentum. Inde autem consurget tibi honor et gloria per totam aeternitatem, coram omnibus simul recumbentibus Angelis et hominibus.

Punctum II. *Quia omnis, qui se exaltat, humiliabitur; et qui se humiliat, exaltabitur* (Luc. 14, 11), — si nimirum istud non ficte, sicut apud invitatos convivas fieri solet, sed ex corde fiat, — ut quis sentiat, sibi competere novissimum locum, et eundem ex corde appetat, — quemadmodum Christus erat *humilis corde* (Matth. 11, 29). Ecce ingens praemium humilitatis, quod partim confertur in hac vita; quia humiles in animis omnium recte sentientium exaltantur, superbi autem humiliantur et contemnuntur, partim in altera vita; quia eo major es in coelo, quo humilior in terra.

Punctum III. *Dicebat autem et ei, qui se invitaverat: Cum facis prandium, aut coenam, noli vocare amicos tuos, neque fratres tuos, neque cognatos, neque vicinos divites, ne forte te et ipsi reinvitent et fiat tibi retributio. Sed cum facis convivium, voca pauperes, debiles, claudos et caecos; et beatus eris, quia non habent retribuere tibi; retribuetur enim tibi in resurrectione justorum* (Luc. 12, 12—14). Ita simplex ac rectus debet esse noster finis et intentio nostra in beneficiis et obsequiis proximo exhibendis, ut nimirum nihil temporale respiciamus, non amicitiam, non cognationem, non habitationis aut patrii soli propinquitatem, non divitias, non retributionem; sed praecise Deum in proximo, etiamsi iste multa in se habeat contemptibilia, et bonis corporis ac fortunae destitutus sit. Unde ingratitudo hominum non tantum non impedire, sed etiam allicere ad bene faciendum nos deberet. Adverte etiam, quomodo Christus in ipsis quoque conviviis spirituales et pios sermones miscuerit, tum invitanti, tum invitatis praebens salutaria, ac defectibus eorum accommodata monita.

Meditatio CCCLXIII.

(Die 25. Octobris.)

Invitati ad coenam se excusant.

Luc. 14, 15—24.

Punctum I. *Haec cum audisset quidam de simul discumbentibus, dixit illi: Beatus, qui manducabit panem in regno Dei. At ipse dixit ei: Homo quidam fecit coenam magnam, et vocavit multos. Et misit servum suum hora coenae, dicere invitatis, ut venirent, quia jam parata sunt omnia. Et coeperunt simul omnes excusare* (Luc. 14, 15—18). Considera, per invitatos primum designatos esse Judaeos, nunc designari etiam Christianos, qui fidem et media plurima acceperunt ad coenam magnam in regno Dei paratam veniendi; hos autem varia impedimenta sibi assumere, quorum praetextu malitiose sibi persuadeant, licitum esse, ut a coena hac emaneant, — vel moraliter existiment impossibile, ut Deo, per servum suum ad eam vocanti, pareant. *Primus dixit ei: Villam emi, et necesse habeo exire, et videre illam; rogo te, habe me excusatum* (v. 18). Iste praetendit curam necessariam rerum temporalium. *Et alter dixit: Juga boum emi quinque et eo probare illa; rogo te, habe me excusatum* (v. 19). Ille praetendit multitudinem suorum laborum et negotiorum (huic dicitur Ezech. 28, 16: *In multitudine negotiationis tuae repleta sunt interiora tua iniquitate et peccasti, et ejeci te de monte Dei et perdidi te). Et alius dixit: Uxorem duxi et ideo non possum venire* (v. 20). Hic per voluptates carnales, moraliter amplius inevitabiles, sibi quodammodo impossibilem reddidit accessum. Considera horum trium miserum statum et gaude, haec impedimenta a te remota esse; neque illis ullatenus te sinas implicari, sed oppone illis amorem paupertatis, curam rerum spiritualium et fugam omnis voluptatis, quae sensibus blandiri solet.

Punctum II. *Et reversus servus nuntiavit haec domino suo. Tunc iratus paterfamilias, dixit servo suo:*

Exi cito in plateas et vicos civitatis, et pauperes ac debiles, et caecos, et claudos introduc huc (Luc. 14, 21). Per hos in sensu literali a Christo designabantur gentiles, qui, velut praedicti miseri homines, mundo erant contemptibiles, ideoque indigni censebantur coena regni coelestis. In sensu morali autem indicatur veritas a Christo manifestata, quinam beatitudine sint potituri (Matth. 5, 3): *Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorum est regnum coelorum.* Et (ib. 18, 18 sq.): *Si autem manus tua, vel pes tuus scandalizat te, abscide eum et projice abs te, bonum tibi est, ad vitam ingredi debilem, vel claudum, quam duas manus, vel duos pedes habentem, mitti in ignem aeternum. Et si oculus tuus scandalizat te, cruce eum et projice abs te, bonum tibi est, cum uno oculo in vitam intrare, quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis.* Esto et tu inter istos voluntarios pauperes, teque per continuam sensuum mortificationem, ac eorum quasi abscissionem et constantem usus illiciti inhibitionem, a periculis illis, in quae alias blanditiis suis praecipitare solent, liberum redde, ut cum invitatis ad coenam hanc magnam admitti merearis.

Punctum III. *Et ait servus: Domine, factum est, ut imperasti, et adhuc locus est. Et ait dominus servo: Exi in vias et sepes; et compelle intrare, ut impleatur domus mea. Dico autem vobis, quod nemo virorum illorum, qui vocati sunt, gustabit coenam meam* (Luc. 14, 22—24). Per illos, quos servus compellit intrare, intellige eos, quibus Deus subtrahit impedimenta divitiarum, honorum, et voluptatum hujus mundi, et quibus largitus est auxilia valde efficacia et moventia. Pro hac necessitate tibi injecta gaude et fac ex necessitate, ac pia violentia virtutum, ut prompta ac devota voluntate Deo servias. Noli negligere divinam vocationem, ne et tu excludaris a gustatione coenae, — quae nimirum in hac vita per spiritualia solatia praegustatur, et in altera semper tali desiderio ac fame percipitur, quasi primum fuisset gustata, ita ut semper novo gustu voluptas illius sentiatur.

Meditatio CCCLXIV.

(Die 26. Octobris.)

Christi sectatores omnibus se abdicent.

Luc. 14, 26—33.

Punctum I. *Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxorem, et filios, et fratres, et sorores, adhuc autem et animam suam, non potest meus esse discipulus* (Luc. 14, 26), id est: nec dignus, nec aptus est fieri vel manere discipulus Christi; nec sub ejus disciplina ad victorias et triumphos, de hostibus referendos, erudiri, ac inde ad praedam post relatas victorias et ad aeternae gloriae coronam a Christo velut Magistro ac duce admitti meretur is, qui, quando consanguinei vel proprius appetitus sensitivus inclinant ad aliquid inhonestum, non se gerit velut eorum hostem et inimicum, et iis non fortiter repugnat ac generose resistit. Quod quidem omnes Christi fideles, maxime autem religiosi, qui praecipue Christi disciplinam profitentur, sibi dictum existiment, ut malint quoscunque propinquos offendere vel contristare, quam in illorum gratiam malum facere vel bonum debitum intermittere, aut contra rationem proprio appetitui aut cupiditati alicui indulgere.

Punctum II. *Et qui non bajulat crucem suam, et venit post me, non potest meus esse discipulus* (Luc. 14, 27). Crux nostra sunt quaelibet adversa ac contraria nostrae voluntati, a Deo nobis immissa, aut per obligationem injuncta, aut unde provenientia. Bajulare autem est, de divina manu illa suscipere, subire, patienter ferre etc. Post Christum venire, est illum sequi, et imitari in odio sui et suorum et in ferenda cruce. Hoc iterum maxime proprium sibi vendicent Religiosi.

Punctum III. Quia, qui per fidei catholicae et praesertim vitae religiosae professionem ad Christum venit, quasi turrim perfectionis aedificare et bellum contra mundum, carnem et principem tenebrarum gerere incipit: ideo

ad hoc aedificium perficiendum et bellum feliciter consummandum, sibi de sumptibus necessariis providere debet; sumptus autem necessarii sunt, re vel affectu renuntiare omnibus bonis corporis, famae, honoris et fortunae, quantum ad evitandum peccatum mortale et veniale, vel ad implendum divinum beneplacitum necessarium est. Hinc, postquam similitudinem de non habente sufficientes sumptus ad aedificandam turrim vel vires ad bellum Christus adduxit, subjungit: *Sic ergo omnis ex vobis, qui non renuntiat omnibus, quae possidet, non potest meus esse discipulus* (Luc. 14, 33). Exequere ergo tres conditiones, quas in praedicta lectione vel concione sua tribus his punctis propositas, Christus requirit a suo discipulo, praesertim eo, qui altiorem perfectionis scholam profitetur, et disciplinae ejus militari sub vexillo crucis jam adscriptus, sub tam praeclaro duce stipendia meretur, ut omnes homines illius suavi dominio subjiciat ac crudeli daemonis potestati eripiat. Etiamsi enim primo intuitu et quoad speciem singulae conditiones videantur difficiles et graves, revera tamen non sunt, — quia odium praedictum consanguineorum et propriae animae, revera est verus et sincerissimus amor. Labor in ferenda cruce brevis et levis est, ipseque Christus crucem sublevat et vires roborat. Pro bonis temporalibus reddit aeternos thesauros in coelo, pro honore et gloria corruptibili, honorem et gloriam incorruptam et nunquam corrumpendam. Praeterea Christus sub vexillo suae crucis militantes discipulos amat, benigne habet, promissa stipendia fideliter solvit, spolia, triumphos et gloriam cum ipsis dividit et vitam illis perpetuam servat. Econtrario diabolus, cujus necesse est, ut sis discipulus, si Christi discipulus non es, etiamsi ad divitias, honores et voluptates invitet, haec omnia solum promittit et falso ostendit, non concedit nec relinquit; sed pro his discipulos suos dure habet, crudeliter tractat et quidem per totam aeternitatem, nec illis aliud, quam vincula, carcerem, mortem et supplicia pro obsequiis sibi praestitis reddit.

Meditatio CCCLXV.

(Die 27. Octobris.)

Christus praedicat in Encaeniis. (1.)

Joan. 10, 22—30.

Punctum I. *Facta sunt autem Encaenia in Jerosolymis; et hyems erat. Et ambulabat Jesus in Templo in porticu Salomonis. Circumdederunt ergo eum Judaei et dicebant ei: Quousque animam nostram tollis? Si tu es Christus, dic nobis palam. Respondit eis Jesus: Loquor vobis et non creditis. Opera, quae ego facio in nomine Patris mei, haec testimonium perhibent de me* (Joan. 10, 22—25). Sic opera nostra bona de nobis testimonium perhibeant, nos esse filios Dei adoptivos, — quemadmodum opera Christi miraculosa de illo testimonium perhibuerunt, eum esse Filium Dei naturalem. Sine operibus enim nec laudem apud homines nec fidem, solis verbis nos jactantes, obtinebimus, nec apud Deum haereditatem aeternam merebimur. Sicut enim Judaeis aliquando Christus dixit: *Si filii Abrahae estis, opera Abrahae facite* (Joan. 8, 39), ita si filii Dei esse volumus et haeredes Dei, cohaeredes autem Christi (Rom. 8, 17), opera Dei faciamus.

Punctum II. *Sed vos non creditis, quia non estis ex ovibus meis* (id est, quia non vultis esse ex ovibus meis, meam vocem audientibus). *Oves meae vocem meam audiunt* (audire autem est credere, et obedire doctrinae Christi) — *et ego cognosco eas, et sequuntur me* (id est, exemplum meum). *Et ego vitam aeternam do eis, et non rapiet eas quisquam de manu mea* (Joan. 10, 26—28). Esto et tu ex ovibus Christi. Si audis vocem docentis et sequeris exemplum praeeuntis, agnoscet te, ut dirigat te et pascat vitamque tuam servet, et protegat contra rapaces lupos et insidias diaboli.

Punctum III. *Pater meus, quod dedit mihi* (communicando suam naturam divinam) *majus omnibus est* (id est, omnibus rebus creatis); *et nemo potest rapere de manu*

Patris mei (Joan. 10, 29); nemo enim per suam infidelitatem, vel invidiam potest eripere id, quod mihi dat, quo minus sim Filius Dei naturalis. Sic etiam gratia adoptionis in filium Dei est majus bonum omnibus bonis creatis; et hanc nemo potest eripere, nisi ipsi velimus eam perdere per consensum in peccatum. — *Ego et Pater unum sumus* (ib. v. 30), — scil. sumus unum per eandem naturam. Nos simus unum per gratiam, qua reddimur consortes divinae naturae (2. Petr. 1, 4). Itaque idem etiam sentiamus et idem velimus, et omnem separationem ac divisionem horreamus.

Meditatio CCCLXVI.

(Die 28. Octobris.)

Christus praedicat in Encaeniis. (2.)

(Continuatio.)

Joan. 10, 31—38.

Punctum I. *Sustulerunt ergo lapides Judaei, ut lapidarent eum. Respondit eis Jesus: Multa bona opera ostendi vobis ex Patre meo; propter quod eorum opus me lapidatis?* (Joan. 10, 31 sq.). Hoccine meis naturae vires excedentibus operibus ac beneficiis a vobis promeritus sum, ut me lapidare velitis? Simili modo Deus ex nobis quaerere posset: Hoccine meis beneficiis promeritus sum, ut me vestris peccatis quotidie impetere atque obruere non vereamini? At tu non simili modo retribuas Deo mala pro bonis. Si vero homines mala pro beneficiis tuis tibi reddant, cogita, discipulum non esse supra magistrum et te non esse majorem Domino tuo (Joan. 13, 16).

Punctum II. *Responderunt ei Judaei: De bono opere non lapidamus te, sed de blasphemia; et quia tu homo cum sis, facis teipsum Deum* (Joan. 10, 33). Contrarium fecit Christus, — nempe cum Deus esset, fecit seipsum hominem. Quia *cum in forma Dei esset, non*

rapinam arbitratus est, esse se aequalem Deo, sed semetipsum exinanivit, in similitudinem hominum factus et habitu inventus, ut homo (Philipp. 2, 6 sq.). Verum nos, sicut primi parentes nostri volebant esse sicut dii (Gen. 3, 5), sic per congenitam superbiam semper volumus esse majores, quam simus. Imitare ergo Christum pro superbia tua satisfacientem et infra omnes te demitte, nec super quemquam te effer. Et quia soli Deo debetur honor et gloria, cave, ne te Deum facias, haec tibi appetendo.

Punctum III. *Respondit ei Jesus: Nonne scriptum est in lege vestra: quia Ego dixi: dii estis? Si illos dixit deos, ad quos sermo Dei factus est, et non potest solvi Scriptura: quem Pater sanctificavit et misit in mundum, vos dicitis: quia blasphemas: quia dixi: Filius Dei sum? Si non facio opera Patris mei, nolite credere mihi: si autem facio et si mihi non vultis credere, operibus credite* (Joan. 10, 34—38). Sicut Christus ex eo, quia a Patre sanctificatus est per sanctitatem increatam naturae divinae et creatam, scilicet per gratiam sanctificantem, sibi speciali jure debitam, ostendit, se Filium Dei esse adeoque Deum, — sic illud (Ps. 81, 6): *Dixi, dii estis.* Cura, ut de te cum veritate dicatur per semper inhaerentem tibi gratiam sanctificantem, qua evadis consors divinae naturae, et ut opera, Filii Dei propria, hanc veritatem confirment. Deinde perpende, quod, sicut opera miraculosa Christi merebantur fidem, sic opera meritoria et satisfactoria mereantur caritatem. Intuitu horum nobis reipsa dicit: Si me non vultis amare propter me, abstrahendo a meis operibus et beneficiis, propter opera et beneficia praestita amate.

Meditatio CCCLXVII.

(Die 29. Octobris.)

De inventione ovis perditae.

Luc. 15, 1—7.

Punctum I. *Erant autem appropinquantes ei publicani et peccatores, ut audirent illum. Et murmurabant Pharisaei et Scribae dicentes: Quia hic peccatores recipit, et manducat cum illis* (Luc. 15, 1 sq.). Non Pharisaeos et Scribas, sed ipsos peccatores imitare, quos peccando secutus es. Appropinqua Deo per poenitentiam, et audi illum per obedientiam mandatorum, ac pete inter peccatores recipi in sinu divinae misericordiae, quia Deus peccatores recipit; cor enim contritum et humiliatum non despiciet, et cum receptis in gratiam manducabit, sive in mensa eucharistica, sive in mensa coelesti, ubi transiens etiam ministrabit illis, — sive in mensa spiritualis solatii. *Secura* enim *mens quasi juge convivium* (Prov. 15, 15).

Punctum II. *Et ait ad illos parabolam istam, dicens: Quis ex vobis homo, qui habeat centum oves, et si perdiderit unam ex illis, nonne dimittit nonaginta novem in deserto, et vadit ad illam, quae perierat, donec inveniat eam?* (Luc. 15, 3 sq.). *Et cum invenerit eam, imponit in humeros suos gaudens* (v. 5). Sic Deus non tantum innumeram multitudinem Angelorum reliquit in coelo, et genus humanum in terra perditum quaesivit, donec inveniret et sub crucis onere humeris imponeret, — sed et te cum regio Vate (Ps. 118, 176) precantem: *Erravi sicut ovis, quae periit: quaere servum tuum;* — suavi et efficaci modo velut humeris portans, ab errore viae tuae revocavit. Quid ni igitur et tu singulari studio deinceps cures pastori tuo semper adhaerere eumque ducem sequi, id unum sollicitus, ut a piorum coetu sive vita communi, nunquam ad ullam singularem et proprio appetitui accommadatiorem vivendi rationem deflectas. Gratus etiam agnosce beneficium, quo Deus te humeris suis imposuit, protegendo, ne frequenter

ad lapidem offenderes pedem tuum et faciendo, ne in via mandatorum Dei deficeres; utque hoc beneficium tibi deinceps etiam praestare pergat, stude esse ex ejus ovibus dilectis.

Punctum III. *Et veniens domum, convocat amicos et vicinos, dicens illis: Congratulamini mihi, quia inveni ovem meam, quae perierat. Dico vobis: Quod ita gaudium erit in coelo super uno peccatore poenitentiam agente, quam super nonaginta novem justis, qui non indigent poenitentia* (Luc. 15, 6 sq.). Non quidem erit istud gaudium de conversione majus, quam gaudium de perseverantia nonaginta novem justorum; erit tamen gaudium aliquod speciale, quod speciali modo recreabit Angelos et animas beatas in coelo, quo non delectat gaudium de perseverantia multitudinis justorum. Unde ex opposito poterit etiam colligi ingens tristitia (si haec in Beatis fieri posset) de aversione justi a Deo. Itaque tam bene meritis Patronis et Tutoribus tuis non tristitiam, sed gaudium affer tua et multorum a te reductorum hominum conversione.

Meditatio CCCLXVIII.

(Die 30. Octobris.)

Parabola de filio prodigo. (1.)

Luc. 15, 11—19.

Punctum I. *Ait autem* (alia parabolâ explicans gaudium super uno peccatore poenitentiam agente). *Homo quidam habuit duos filios, et dixit adolescentior ex illis patri* (utpote sicut junior, ita imprudentior, quemadmodum omnis peccans est imprudens): *Pater, da mihi portionem substantiae, quae me contingit. Et divisit illis substantiam* (qua utendum fuisset ad negotiandum; sicut gratiam sanctificantem et habitus supernaturales virtutum Deus in hac vita secundum portiones proportionatas meritis distribuit, ut eas per opera virtutum augeamus). *Et non post multos dies congregatis omnibus adolescentior filius peregre*

profectus est in regionem longinquam, et ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose (Luc. 15, 11—13). Sic omnis peccans mortaliter dissipat substantiam suam, nempe gratiam sanctificantem, caritatem et omnes virtutes morales, omniaque praecedentia merita. Idque contingit, quia a coelestis sui Patris conspectu longius discedit per oblivionem divinae praesentiae. Ne ergo tu tantorum bonorum jacturam facias pro voluptate, aut bono temporali levissimo; sed Deum tibi semper praesentem statue, et magni aestima tibi divisam substantiam, finemque divisione intentum, ut non solum non dissipes, sed augeas substantiam paternam.

Punctum II. *Et postquam omnia consummasset, facta est fames valida in regione illa, et ipse coepit egere. Et abiit et adhaesit uni civium regionis illius. Et misit illum in villam suam, ut pasceret porcos. Et cupiebat implere ventrem de siliquis, quas porci manducabant, et nemo illi dabat* (Luc. 15, 14—16). Considera miserum statum peccatoris. Amissa enim gratia et habitus supernaturalibus, voluntas non amplius reficitur gustibus spiritualibus rerum divinarum et piarum exercitationum. Et quia homo sine gaudio et pabulo animae esse non potest, sicut non potest esse sine cibo, ideo incipit servire appetitui sensitivo; iste autem jubet pascere porcos, sensibus nimirum bestialibus pabulum praebere, eodemque pabulo, nempe siliquis voluptatum, sensus oblectantium, cupit etiam voluntas saturari; quas dum ad satietatem non obtinet (neque enim voluntas potest cum porcis communi cibo saturari) hinc algore et fame boni alicujus, quo satiari se posse sperat, cruciatur, simulque ignobili servitute ac turpissimarum voluptatum, velut siliquarum desideriis, despicabilis redditur, ac illarum continua fuga et celeri transitu magis affligitur, quam satiatur. Pudeat ergo ingenuum ac Deo genitum filium tam foedae servitutis, taedeat tam inhonestae, molestae ac insatiabilis famis.

Punctum III. Considera, quomodo gratia, excitans ad poenitentiam justificantem, homini peccatori proponat felicitatem eorum, qui Deo serviunt amore filiali, et etiam eorum, qui Deo serviunt amore mercedis aeternae et ideo

mercenarii vocari possunt. Vicissim vero considera, quomodo etiam proponat propriam infelicitatem et periculum aeterni interitus. Unde peccator ad saniorem mentem, et ad rationem suam rediens, istaque secum perpendens, concipit propositum poenitentiae et ineundae cum Deo novae amicitiae, — ut indicant illa verba (Luc. 15, 17—19): *In se autem reversus dixit: Quanti mercenarii in domo patris mei abundant panibus* (i. e. cibis et mediis spiritualibus ad augendam et nutriendam gratiam ac gustibus et solatiis veris et utilibus ad vitam), — *ego autem hic fame pereo! Surgam* (a peccatis meis, in quibus jaceo), *et ibo ad patrem meum, et dicam ei: Pater, peccavi in coelum et coram te* (nempe in Deum, qui in coelis est, et qui Pater est nostri amantissimus). *Jam non sum dignus vocari filius tuus: fac me sicut unum de mercenariis tuis;* — nempe non sum dignus gratia filiorum et favoribus eorum, qui amore filiali tibi serviunt; fac, ut fiam capax mercedis aeternae et per obsequia mea, tibi deinceps praestanda, illam merear pro hac gratia excitante, tibi et aliis peccatoribus semper concessa, gratias age eamque tibi et aliis precare. Observa etiam formulam corde contrito et humiliato eliciendi dolorem de peccatis, quae in eo consistit, ut doleas de Deo offenso, ut Patre summe bono et amabili, teipsum despicias et proponas Deo servire, etiam sine specialibus favoribus filiorum.

Meditatio CCCLXIX.

(Die 31. Octobris.)

Parabola de filio prodigo. (2.)

(Continuatio.)

Luc. 15, 20—32.

Punctum I. *Et surgens venit ad patrem* (nimirum deserens consuetudinem peccandi, ipsumque peccatum, gressibus et meritis bonorum operum venit peccator ad Deum,

et impetrat auxilia actualia poenitentiae ad gratiam recipiendam); *cum autem adhuc longe esset* (quia nondum egit sufficientem poenitentiam), *vidit illum pater ipsius* (nempe Deus oculis misericordiae illum respexit) *et misericordia motus est, et accurrens cecidit super collum ejus, et osculatus est eum* (Luc. 15, 20). Idem facit Deus, quando ex misericordia appropinquat peccatori per gratiam cooperantem et efficacem, et quando alliciendo ad spem veniae illum jam amore beneficentiae complectitur ac deosculatur. Simili modo surge et tu. Veni ad Patrem. Concipe spem et fiduciam veniae ac misericordiae paternae et dignum te redde osculo paterno et precare: *Osculetur me osculo oris sui* (Cant. 1, 1).

Punctum II. *Dixitque ei filius: Pater, peccavi in coelum et coram te, jam non sum dignus, vocari filius tuus* (Luc. 15, 21). In his verbis includitur et significatur actus perfectae contritionis, quae mox meretur gratiam justificationis ex amore Dei, ut optimi Patris et ut Majestatis infinitae, qualis in coelo videtur et colitur ac amatur a Beatis, et ob quam causam humillime rogatur venia de commisso peccato, idque summe displicet. Unde hujus contritionis effectus proprius ac verus sequentibus verbis describitur (Luc. 15, 22 sq.): *Dixit autem pater ad servos suos: Cito proferte stolam primam* (id est, eandem vel similem gratiam, qua prius, veluti talari toga, anima contegebatur), *et induite illum, et date annulum in manu ejus* (pretio et splendore annuli in manu significatur pretium et splendor bonorum operum, qui per peccatum interciderat et ad pristinum valorem per justificationem restituitur), — *et calceamenta in pedibus ejus* (his denotatur protectionis et auxilii divini favor, ad viam mandatorum inoffenso pede decurrendam, et progressum in virtutibus faciendum); — *et adducite vitulum saginatum, et occidite; et manducemus, et epulemur.* Hac convivali laetitia denotatur mutuum gaudium, quod habet Deus et Angeli super uno peccatore poenitentiam agente et quod nascitur in animo peccatoris, cui, — ut saepius repetendum, — secura mens est quasi juge convivium (Prov. 15, 15). Potes per hunc vitulum et epulationem etiam intelligere Christum in

cruce occisum et per S. Communionem, vel per Passionis rursum animam reficientis participationem, in convivium nobis appositum. Ex his perpende misericordiam et caritatem Dei erga peccatorem poenitentiam agentem, dantis media justificationis et tam perfecte condonantis peccata. Age itaque gratias Deo pro istis mediis, et eorum frequentem usum tibi propone; nec contentus ipse ad Patrem per poenitentiam rediisse, alios etiam ejusmodi filios prodigos, peccatores inquam, ad Patrem reducere, et ad veram poenitentiam impellere allabora; aut si id officii tui vel status ratio non admittat, eam per orationem tuam saltem et bona opera illis impetrare stude.

Punctum III. Considera, quod, licet per poenitentiam justificantem tam perfecte remittantur peccata, et ea tantum gaudium Deo et Angelis pariat, ut is, qui nunquam peccavit, quodammodo invidere possit; huic tamen, qui cum veritate ad Patrem dicere potest: *Ecce tot annis servio tibi, et nunquam mandatum tuum praeterivi* (Luc. 15, 29), — inprimis paternas blanditias Deus exhibeat (ut indicatur per verba ista: *Pater ergo illius coepit rogare illum)* et ita etiam respondeat: *Fili, tu semper mecum es et omnia mea tua sunt* (Luc. 15, 31). O quantum haec verba gaudium parere debent in animo retinentis suam innocentiam, quantam gratiarum actionem, quantam sollicitudinem perseverantiae, quantam fiduciam et spem praemii! E contrario quantum dolorem, poenitudinem, humilitatem eadem in animo tuo excitent, si nequeas dicere: *Ecce tot annis servio tibi etc.;* sed si brevi solum tempore servieris optimo Patri et frequenter mandata ejus praeteriveris!

Meditatio CCCLXX.

(Die 1. Novembris.)[1])

De villico iniquitatis.

Luc. 16, 1—9.

Punctum I. *Dicebat autem ad discipulos suos: Homo quidam erat dives, qui habebat villicum; et hic diffamatus est apud illum, quasi dissipasset bona ipsius* (Luc. 16, 1). Per hunc villicum designatur homo, qui unico peccato mortali dissipat bona spiritualia gratiae sanctificantis et omnium habituum dependentium a gratia. Et qui bona naturalia animi vel corporis, ex. gr. ingenium, intellectum, scientias, valetudinem corporis, ejus integritatem, membra, potentias internas et externas male usurpat vel ad fines malos, quie tiam officium sibi commissum male administrat. Hic villicus diffamatur apud Deum per ipsius universalem scientiam certissimam et inevitabilem, qua minimae quaeque culpae illi sunt perspectae. Perpende itaque. qualia et quanta bona villicationi tuae commissa sint; quid et quantum dissipaveris; et pro quam vilibus rebus, voluptatibus aut honoribus.

Punctum II. *Et vocavit illum et ait illi: Quid hoc audio de te? Redde rationem villicationis tuae: jam enim non poteris villicare* (Luc. 16, 2). Bis villicum Dominus vocat ad reddendam rationem villicationis suae. 1. Quando illum evocat ex hac vita, dum anima e corpore egreditur in eodem loco, quo fit dissolutio unionis. 2. Quando illum vocat ad judicium universale. In utroque judicio, nimirum particulari et universali, quaelibet minima dissipatio innotescit judici, et pro qualibet decernitur proportionata poena; quae ubi aliquando decreta fuerit, non mutatur sententia in aeternum. Itaque Dominus exigens rationem villicationis de toto tempore vitae nostrae est omniscius, infinite justus,

[1]) In festo OO. Sanctorum legitur Evang. Matth. 5, 1—12 (cfr. med. 248); Epist. Apoc. 7, 2—12.

in praemiando et puniendo et immutabilis sive inflexibilis in judicando. Idem in universali judicio per omnipotentiam suam in momento infundit singulis hominibus notitiam distinctam et claram omnium actionum, praemio vel poena dignarum, a toto genere humano praestitarum, — ut omnibus pateat Domini rationem exigentis aequitas et villici dissipantis iniquitas, sicut et boni villici probitas ac fidelitas.

Punctum III. Postquam villicus, convocatis debitoribus domini sui, debita sua imminuit, ut a villicatione amotus in domos eorum reciperetur: *Laudavit dominus villicum iniquitatis, quia prudenter fecisset* (Luc. 16, 8), — et subjecit (ib. v. 9): *Et ego dico vobis: Facite vobis amicos de mammona iniquitatis, ut, cum defeceritis, recipiant vos in aeterna tabernacula.* Laudavit Dominus villicum iniquitatis non absolute, sed respective et juxta prudentiam mundanam hujus saeculi, quae non attendit, an juste an injuste agat, modo provide agat; hanc autem prudentiam simul cum justitia jungendam, docuit Christus imitandam esse a filiis lucis, quos propter suam avaritiam et immisericordiam reprehendebat; ut nimirum, non quidem post redditam rationem villicationis (quia tunc nimis sero id fieret) sed dum tempus est, de mammona iniquitatis, id est, de bonis suis vel inique acquisitis, vel ad iniquitates et peccata servientibus, eleemosynas pauperibus elargirentur, ut intuitu earum Deus conferret auxilia efficacia poenitentiae justificantis. Sic enim ad haec obtinenda pauperes illi, quorum miseria sublevatur, adjumento sunt; et ideo ipsi quodammodo dicuntur suos benefactores recipere ad aeterna tabernacula. Si autem eleemosyna, aut aliud opus misericordiae corporalis sive corpori proximi praestitum, tam utile et efficax est ad impetranda media justificationis: quanto magis erunt opera misericordiae spiritualis, vivis vel defunctis praestitae? Et si villico iniquitatis profuit injusta debitorum domini sui remissio: quanto magis proderit, si remittamus debitoribus nostris, ad hoc, ut et ipse Deus dimittat nobis debita nostra?

Meditatio CCCLXXI.

(Die 2. Novembris.)[1])

De divite epulone et Lazaro. (1.)

Luc. 16, 19—24.

Punctum I. *Homo quidam erat dives, qui induebatur purpura et bysso; et epulabatur quotidie splendide. Et erat quidam mendicus, nomine Lazarus,*[2]) *qui jacebat ad januam ejus, ulceribus plenus, cupiens saturari de micis, quae cadebant de mensa divitis, et nemo illi dabat; sed et canes veniebant et lingebant ulcera ejus. Factum est autem, ut moreretur mendicus et portaretur ab Angelis in sinum Abrahae* (id est, ad Limbum Patrum) *mortuus est autem et dives, et sepultus est in inferno* (Luc. 16, 19—22). In hac historia, modo parabolico et allegorico a Christo recensita, ut avaros Judaeos ad misericordiam iterum sicut in praecedenti parabola pelliceret, considera miserum statum eorum, qui in hac vita voluptatibus et prosperitatibus fruuntur, — et felicem eorum, qui paupertate, doloribus et contemptu premuntur. Illorum enim gaudia sunt momentanea et supplicia aeterna; istorum vero adversa sunt similiter momentanea et gaudia aeterna. Hanc mutationem mors velocissima et ideo infelicissima, vel felicissima adducit. Vide ergo, ut prudenter eligas.

Punctum II. *Elevans autem oculos suos, cum esset in tormentis, vidit Abraham a longe, et Lazarum in sinu ejus* (Luc. 16, 23). Nimis sero oculi elevantur in tormentis; hinc potius oculi jam nunc avertendi sunt a vanitate et voluptate hujus mundi, et elevandi in coelum ad coelestia gaudia procuranda, ne veniamus ad tormenta. Considera etiam, quantum hoc sit futurum tormentum damnatorum,

---

[1]) In Commemor. OO. Fidelium Defunct. legitur Evang. Joan. 5, 25—29 (cfr. med. 213); Epist. 1. Cor. 15, 51—57.

[2]) Lazarus = Deus auxilium (est), vel: a Deo adjutus.

videre et scire, tam multos coelestibus gaudiis perfrui, se autem ab illis elongatos, et in tormentis positos ob voluptatem jam praeteritam et brevissimo tempore perceptam, vel ob adversitatem aut molestiam brevissimam recusatam, gravissima quaeque pati. Atque hoc tormentum, quod poena damni vocatur, longe gravius est quam omnis poena sensus; videre scilicet magnitudinem et aeternitatem doni amissi, facilitatem et efficaciam neglectorum mediorum illud obtinendi, vilitatem et brevitatem boni, per peccatum mortale quaesiti.

Punctum III. *Et ipse clamans* (id est, vehementissime desiderans) *dixit: Pater Abraham, miserere mei, et mitte Lazarum, ut intingat extremum digiti sui in aquam, ut refrigeret linguam meam, quia crucior in hac flamma* (Luc. 6, 24). Haec, quia nec anima Lazari, nec anima epulonis corporibus suis erant unitae, parabolice et allegorice dicta sunt, — iisque significatur, animam epulonis vehementissime desiderasse quodvis levissimum doloris sui lenimen et levamentum, quod sperabat miseratione Lazari sibi praestandum, erga quem tamen ille fuerat paulo ante tam immisericors, quamvis et ipse esset filius Abrahae, atque adeo ab eodem progenitore, a quo dives epulo, descenderet. Post resuscitationem corporum autem, de vero ardore linguae ac sitis praedicta verba intelligi possunt. Considera itaque gravissimam poenam sensus, quae prius in sola anima, deinde etiam in corpore post resurrectionem mortuorum sustinenda erit, et quomodo vel maxime poenae conformentur peccatis, ut, per quae quis peccavit, per eadem puniatur. Quia nempe dives quotidie epulabatur splendide, oblectans linguam et immisericors erat erga Lazarum, ideo torquetur maxime in lingua; et cui micas etiam de mensa sua cadentes negabat, ab hoc jam nec guttam aquae impetrat.

Meditatio CCCLXXII.

(Die 3. Novembris.)

De divite epulone et Lazaro. (2.)

(Continuatio.)

Luc. 16, 25—31.

Punctum I. *Et dixit illi Abraham: Fili, recordare, quia recepisti bona in vita tua et Lazarus similiter mala; nunc autem hic consolatur, tu vero cruciaris* (Luc. 16, 25). Haec verba non solatium sed ingens animae tormentum afferunt, quale est, per totam aeternitatem recordari et animo volvere, quod bona vitae temporalis jam transierint, et solus remaneat cruciatus aeternus; et quod mala beatorum similiter jam transierint, illi vero nunc fruantur aeternis gaudiis et solatiis. Diligenter autem inter se compara hujus vitae felicis vel infelicis brevitatem, et alterius felicis aut infelicis aeternitatem, per quam nec beati possunt transire ad statum infelicem, nec damnati ad statum felicem. Et ideo Abraham haec subjecit: *Et in his omnibus* (scilicet inter solatia Lazari et cruciatus divitis, inter sinum Abrahae et infernum, in quo epulo sepultus est), *inter nos et vos chaos magnum firmatum est: ut hi qui volunt hinc transire ad vos, non possint* (id est, nulli sint, qui absolute et efficaciter velint) *neque inde huc transmeare* (Luc. 16, 26). Haec veritas semper obversatur damnatis, eosque desperatione aeterna torquet.

Punctum II. *Rogo ergo te, pater, ut mittas eum in domum patris mei. Habeo enim quinque fratres, ut testetur illis, ne et ipsi veniant in locum hunc tormentorum* (Luc. 16, 27 sq.). Haec verba non ex caritate fraterna ac commiseratione proveniunt, sed ex metu proprii cruciatus sibi augendi prolata sunt, ex eo, quod fratres suos pravo exemplo seduxerit. Considera ergo, quomodo illi, qui in hac vita prava societate, exemplo, cooperatione, sibi mutuo causa damnationis fuerunt, sibi etiam sint futuri causa graviorum suppliciorum, odiorum, rixarum, impre-

cationum etc. In sensu morali indicatur etiam, quomodo anima damnata optet, ne conjungatur corpori et in quinque fratribus suis. nempe quinque sensibus corporeis, nova supplicia pati cogatur. Considera ergo, quaenam illa sint supplicia quinque externorum, sive corporeorum sensuum, et quomodo eadem in inferno anima frustra cupiat evitare; sed evitare ea debuisset et potuisset, si suos sensus, cum corpori adhuc unita erat, cohibuisset.

Punctum III. *Et ait illi Abraham: Habent Moysem et Prophetas, audiant illos. At ille dixit: Non, pater Abraham, sed si quis ex mortuis ierit ad eos, poenitentiam agent. Ait autem illi: Si Moysen et Prophetas non audiunt, neque, si quis ex mortuis resurrexerit, credent* (Luc. 16, 29—31). Considera, quantum etiam hoc sit futurum tormentum damnatorum, quando recordabuntur, quod habuerint sufficientia media ad salutem, quod fuerint in S. Scriptura bene versati, vel quod habuerint Moysen, nempe Superiores, — et Prophetas, nempe concionatores, adhortatores etc., — et quod tamen nec S. Scripturae oraculis, nec Superiorum mandatis, nec quorumcunque hominum commonitionibus, adhortationibus, consiliis etc. obediverint. Tu autem, dum tempus est, noli obdurare cor tuum. Noli negligere media ordinaria salutis, nec alia extraordinaria, miraculosa etc. requiras, aut frustra exspectes; quandoquidem ista illis non sunt efficaciora, nec unquam facile impetranda.

Meditatio CCCLXXIII.

(Die 4. Novembris.)

Matrimonii vinculum indissolubile, et praestantia coelibatus.

Matth. 19, 3—12; Marc. 10, 2—12; Luc. 16, 18.

Punctum I. *Et accesserunt ad eum Pharisaei, tentantes eum et dicentes: Si licet homini dimittere uxorem suam quacunque ex causa? Qui respondens ait: Non*

legistis, quia, qui fecit hominem ab initio, masculum et feminam fecit eos? Et dixit: Propter hoc dimittet homo patrem et matrem, et adhaerebit uxori suae, et erunt duo in carne una (unione contractus matrimonialis consummati et ab auctore naturae firmati), *itaque jam non sunt duo, sed una caro. Quod ergo Deus conjunxit, homo non separet* (Matth. 19, 3—6), scil. separatione vinculi, quae solum in lege mosaica a Deo per Moysen in certis casibus permissa erat, ob duritiem Judaeorum adversus uxores suas; in lege gratiae autem rursus abrogata et in eundem statum, quo ad mundi initium fuerat, restituta est. Neque enim poterat in lege naturae et *ab initio creaturae*, sive creationis generis humani, vinculum matrimonii ullo pacto aut contrahentium consensu dissolvi. Hinc itaque collige, si vinculum matrimonii consummati inter conjuges lege naturae et lege gratiae (quando inter Baptizatos contractum est) insolubile statuitur, quia ambo sunt una caro: quanta cura servanda sit unio inter hominem et Deum, quia ambo sunt unus Spiritus, quando quis per Baptismum fit membrum Ecclesiae, Christo indissolubili vinculo desponsatae? (cujus indissolubilis vinculi signum est ipsum matrimonium a Christo institutum.) Idem sentiendum, quando etiam per gratiam sanctificantem anima Deo unitur et fit consors naturae divinae; denique etiam, quando anima per vota religiosa Deo desponsatur. Cura ergo, ut quia vinculum triplex difficile rumpitur (Eccle. 4, 12), triplex illud vinculum nunquam rumpatur, cum quodlibet eorum longe majora bona afferat, quam vinculum matrimonii carnalis. Per unionem enim inter Christum et inter membra Ecclesiae Christo per Baptismum unitae homini communicatur fructus Sacramentorum, Sacrificiorum et meritorum Christi ac Ecclesiae, si ab ipsomet obex non ponatur. Per unionem gratiae sanctificantis homini communicantur dona et fructus Spiritus Sancti in hac vita et aeterna felicitas in altera. Per vinculum religiosae professionis sive votorum Religionis communicantur omnia bona annexa vitae religiosae. Quod ergo Deus conjunxit, homo non separet.

Punctum II. *Dicunt ei discipuli ejus: Si ita est causa hominis cum uxore, non expedit nubere. Qui dixit*

illis: Non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est (Matth. 19, 10 sq.). Ecce quam clare Christus approbet discipulorum assertionem. Considera ergo, quare non expediat. Quia bona matrimonii comparatione vitae coelibis sunt exigua; onera vero et incommoda sunt gravissima, nec relaxatione vinculi unquam amplius, nisi per mortem, facile evitari possunt. Unde matrimonium a duplici jugo dicitur conjugium; et revera uterque conjux jugum subit et per dissensiones, contentiones, rixas etc. saepe in diversa trahit. Gratias age Deo, quod tibi dederit ipsa utilitatis experientia capere verbum istud, et ideo alacriter fer jugum Christi, de quo ipse ait: *Jugum meum suave est* (Matth. 11, 30).

Punctum III. *Sunt enim Eunuchi, qui de matris utero sic nati sunt: et sunt Eunuchi, qui facti sunt ab hominibus: et sunt Eunuchi, qui seipsos castraverunt propter regnum coelorum* (Matth. 19, 12). Per ultimos intelliguntur, qui ex voti obligatione nequeunt licite contra continentiam agere. His autem in praemium promittitur regnum coelorum, et specialis laureola in regno coelorum et media efficaciora ac securiora regni coelorum. Nam: *Qui sine uxore est, sollicitus est, quae Domini sunt, quomodo placeat Deo. Qui autem cum uxore est, sollicitus est, quae sunt mundi, quomodo placeat uxori et divisus est* (1. Cor. 7, 32 sq.) *Et mulier innupta et virgo cogitat, quae Domini sunt, ut sit sancta corpore et spiritu. Quae autem nupta est, cogitat, quae sunt mundi, quomodo placeat viro* (ib. v. 34). Vide autem, quanto melius et facilius sit, placere Deo, quam homini; et quantam studium soli Deo placendi animi quietem pariat; quantas vicissim studium placendi homini curas et sollicitudines generet et quam saepe frustretur.

Meditatio CCCLXXIV.

(Die 5. Novembris.)

De vili aestimatione nostrorum operum.

Luc. 17, 7—10.

Punctum I. *Quis vestrum habens servum arantem aut pascentem, qui regresso de agro dicat illi: Statim transi recumbe, et non dicat ei: Para, quod coenem, et praecinge te, et ministra mihi, donec manducem, et bibam, et post haec tu manducabis et bibes?* (Luc. 17, 7 sq.). Si ita decet hominem cum homine agere, qui est ejusdem naturae, sed solum status et conditionis inaequalis, et intuitu exiguae mercedis temporalis: quanto magis pro obsequiis Deo praestitis non debemus statim velle accipere refectionem aliquam, sive spiritualem, nempe gaudia et solatia interna, — sive temporalem, ut nimirum nostri labores excolendis nostris et aliorum conscientiis impensi, adeoque in agro Domini colendo et dominico grege pascendo tolerati, statim compensentur liberaliori cibo et potu vel extraordinariis corporis solatiis? Itaque si labores, aerumnae, molestiae continua serie succedant et multiplicentur, non fatigemur, non queramur, non divina aut humana solatia requiramus; sed tempus exspectemus, quo et nobis in coena regni coelorum recumbere, atque a laboribus requiescere liceat.

Punctum II. *Numquid gratiam habet servo illi, quia fecit, quae ei imperaverat? Non puto* (Luc. 17, 9 sq.). Sic et nos pro operibus in obsequium Dei praestitis indignos nos censeamus, ut Deus ullos extraordinarios favores et gratias nobis exhibeat; nec ab homine gratitudinem aut laudem requiramus, ut Deus sic quasi per homines nobis gratias agat.

Punctum III. *Sic et vos cum feceritis omnia, quae praecepta sunt vobis, dicite: Servi inutiles sumus: quod debuimus facere, fecimus* (Luc. 17, 10). Sic ergo vilipendendae sunt omnes actiones nostrae; quia ex una parte

sunt Deo ad suam majorem felicitatem prorsus inutiles, ex altera parte sunt Deo innumeris titulis debitae, tanquam creatori, conservatori, redemptori, supremo Domino, continuo benefactori maximo et gravissime a nobis et saepissime peccatis laeso. Unde, quidquid fecerimus, necdum quantum debuimus, fecimus, sed modicum quid, summe illi debitum. Ideo omni favore et gratia adhuc indignos nos aestimemus vi operis nostri; et omnia, quae accipimus, divinae misericordiae et munificentiae in acceptis referamus.

Meditatio CCCLXXV.

(Die 6. Novembris.)

Parabola Pharisaei arrogantis et humilis publicani.

Luc. 18, 9—14.

Punctum I. *Dixit autem ad quosdam, qui in se confidebant tanquam justi et aspernabantur ceteros, parabolam istam: Duo homines ascenderunt in templum, ut orarent, unus Pharisaeus et alter publicanus. Pharisaeus stans haec apud se orabat: Deus, gratias ago tibi, quia non sum sicut ceteri hominum: raptores, injusti, adulteri, velut etiam hic publicanus. Jejuno bis in Sabbato* (id est, in hebdomade, unde dies numerabantur, prima Sabbati, secunda Sabbati), *decimas do omnium, quae possideo* (Luc. 18, 9—12). Considera, hic a Christo describi hominem superbum, qui licet dicendo: *Deus, gratias ago tibi etc.* omnia sua bona gratiae divinae adscripserit (alias enim non tantum superbus, sed etiam haereticus fuisset), tamen non humilis sed superbus erat, — quia adhuc sibi de suis bonis complacuit, seipsum et sua aestimavit et aliis praetulit. Unde talem de superbia reprehendit S. Paulus (1. Cor. 4, 7): *Quid autem habes, quod non accepisti? Si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis?* Ne ergo Pharisaeus ille sibi complaceret, et notorio peccatori gravissimo se praeferre auderet, cogitare debuisset, quod

si Deus sua auxilia alteri et alterius auxilia sibi dedisset, alter longe sanctius et ipse adhuc pejus vixisset. Praeterea debuisset timere suam inconstantiam et mutabilitatem, ne scilicet ipse, uti factum est, fieret altero peccatore deterior, et peccator melior ipso. Ad haec non debuisset cogitare ac respicere mala, quae non habebat, et bona, quae habebat, sed convertere oculos ad mala, quae habebat, et ad bona, quae non habebat. Et licet non invenisset in se gravia peccata, debuisset metuere, ne eadem se laterent, ac dicere apud se, quemadmodum S. Paulus: *Nihil enim mihi conscius sum, sed non in hoc justificatus sum* (1. Cor. 4, 4). Neque tantum debuisset sibi gratulari, quod quaedam magna et mortalia peccata non commiserit, sed potius animo revolvere multitudinem venialium suorum peccatorum, et propter haec dignum se censere, qui sinatur successive labi in gravissima peccata, atque adeo tanta, ut fieret omni peccatore deterior. Imo debuisset ab omni vana complacentia, atque ab aliorum contemptu cavere sibi, ne propter hanc ipsam superbiam a Deo desereretur. Quod itaque Pharisaeus ad evitandam superbiam debuisset facere, tu facito.

Punctum II. *Et publicanus a longe stans, nolebat nec oculos ad coelum levare, sed percutiebat pectus suum, dicens: Deus propitius esto mihi peccatori* (Luc. 18, 13). Considera hic a Christo describi hominem humilem; qui agnitis suis peccatis, vilissimam de se habet opinionem, et omnes alios se meliores aestimans, de se solo precatur: *Deus propitius esto mihi peccatori.* Qui propterea etiam semper vilius et deterius eligit, quemadmodum iste publicanus elegit locum a sanctuario, sive a Sancto Sanctorum longe remotum; namque vere humilis eligit semper locum infimum, officium infimum etc. Indignum etiam se censet aspectu coeli et omni favore coelesti, imo omni bono. Ideo publicanus nec oculos volebat ad coelum levare. Praeterea vilissimam illam opinionem, quam humilis habet de se, vult etiam ab aliis de se haberi. Hinc non occultat, nec dolet, si defectus sui aliis innotescant, sed potius eos ipse manifestat; sicut iste publicanus tundens pectus, ac profitens se peccatorem, audiente Pharisaeo, hujusmodi humilitatis de

se exemplum dedit, aequissimo animo ferens, se a Pharisaeo contemni.

Punctum III. *Dico vobis: Descendit hic justificatus in domum suam ab illo,* i. e. prae illo. (Luc. 18, 14), quia Pharisaeus vel non habuit gratiam justificantem propter alia praecedentia peccata, — vel habitam amisit per injustum et gravem contemptum proximi, — vel si habuit et retinuit, tamen omne ejus jejunium et solutio decimarum, non tantum gratiae justificantis merebatur, quantum merebatur publicanus perfecte contrito et humiliato corde. *Quia omnis, qui se exaltat, humiliabitur; et qui se humiliat, exaltabitur* (Luc. 14, 11). Superbia enim est radix omnium vitiorum; humilitas autem, teste Gregorio (lib. 23. Moral. c. 13.) magistra est omniumque mater virtutum. *Quia Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam* (1. Petr. 5, 5). Expende hic etiam divinam misericordiam, quam prompta sit ad dandam veniam, et quam vere poenitens David (Ps. 50, 19) de clementissimo Deo dicat: *Cor contritum et humiliatum Deus non despicies.*

Meditatio CCCLXXVI.

(Die 7. Novembris.)

Christus parvulis manum imponit.

Matth. 19, 13—15; Marc. 10, 13—16; Luc. 18, 15—17.

Punctum I. *Tunc oblati sunt ei parvuli, ut manus eis imponeret et oraret* (Matth. 19, 13). Per hanc manuum impositionem et orationem designatur et quasi praefiguratur Sacramentum Confirmationis, in quo Christus per Episcopum idem facit. Unde sicut parentes parvulorum, vel ipsi etiam parvuli, si qui fuerunt adultiores, pro summa gratia habuerunt, quando Christus illis manus imposuit et oravit, sive benedixit illis: ita pro summa gratia habendum est Sacramentum Confirmationis, nec ejus effectus frustraneus et inutilis per torporem nostrum reddendus; sed in illius

virtute contra visibiles et invisibiles hostes fortiter et constanter pro fide, pro virtute, pro gratiae primae, in Baptismo acceptae, conservatione pugnandum. Ex hac manuum impositione etiam discant illi, qui proximi salutem procurant, duo se praestare debere; primum, ut manus ei imponant, id est, opere juvent, — alterum, ut pro eo orent.

Punctum II. *Discipuli autem increpabant eos* (scilicet offerentes, vel ut Marcus 10, 13 ait: *Comminabantur offerentibus,* id est, serio vultu repellebant, ne Christum a conversatione cum adultis, atque a praedicatione impedirent) *Jesus vero ait eis: Sinite parvulos et nolite eos prohibere ad me venire; talium est enim regnum coelorum* (Matth. 19, 13 sq.). Considera, si Christus Apostolos, bono fine et zelo impedientes adductionem parvulorum, reprehendit, et ut Marcus (l. c. v. 14) ait: *Indigne tulit,* — quanto magis reprehensione et indignatione digni sint futuri, qui scandalizatione vel seductione parvulorum, eos a Christo abducunt, vel qui debitam curam ipsis non impendunt, ut Christo per gratiam et aliquando per coelestem gloriam conjungantur. Perpende etiam, quare Christus liberum ad se accessum et regnum coelorum parvulis promittat, nempe propter eorum innocentiam, humilitatem et simplicitatem. In his imitare parvulos, et patebit tibi liber accessus ad Christum et janua regni coelorum, alias inquit Christus (Marc. 10, 15): *Quisquis non receperit regnum Dei, velut parvulus, non intrabit in illud.*

Punctum III. *Et complexans eos, et imponens manus super illos, benedicebat eos* (Marc. 10, 16). Si hoc Christus praestitit parvulis per aetatem, quanto magis idem praestabit parvulis per virtutem humilitatis? Amplexabitur enim illos, sibi conjungendo per amorem et gratiam; imponet illis manum, protegendo eos ab hostium insidiis et adversis, et praeterea benedictionibus ac specialibus favoribus replebit.

Meditatio CCCLXXVII.

(Die 8. Novembris.)

Opulentus ac nobilis adolescens Christum sequi recusat. (1.)

Marc. 10, 17—21; Matth. 19, 16—20; Luc. 18, 18—22.

Punctum I. *Et cum egressus esset* (Jesus) *in viam, procurrens quidam* (quem Matthaeus dicit fuisse adolescentem; Lucas etiam ait, fuisse principem, id est, reguli praedivitis filium) — *genu flexo ante eum, rogabat eum: Magister bone, quid faciam, ut vitam aeternam percipiam?* (Marc. 10, 17). Quantum hic habuit desiderium consequendae salutis aeternae! Currit ad Christum, humiliat se genuflexo, cum illo deliberat de statu, quomodo vitam suam instituat. Sed quia non plene fuit indifferens ad deserendas divitias suas, parum profecit; abiit enim, qualis venit, quia illas voluit mordicus tenere, ac Deum potius trahere ad votum proprium, quam relicto impedimento per meliorem statum ad illum tendere. Non sic ulli rei creatae voluntas tua adhaereat, sed potius propter vitam aeternam paratus sis omne impedimentum removere ac quidquid ad illam aptius est, animo indifferenti amplecti. Duplex enim classis hominum est, quae vitam aeternam nunquam percipiet: Prima est, quae quidem illius magno desiderio tenetur, sed media nulla vult adhibere. Altera vult quidem etiam adhibere media, ut praedictus adolescens, sed ea duntaxat, quae sibi placent, non quae Deo, — cum tamen mediorum constitutio et designatio ab illo facienda sit, qui optime novit, quid unicuique ad salutem maxime expediat, et quid eam impediat. Tertia itaque classis hominum est, vitam aeternam certo, ut ex sequentibus constabit, perceptura, quae et divina praecepta constanter studet observare, et Deo ad perfectiorem vitae statum vocanti parata est obedire, omniaque impedimenta abjicere. Unde ulterius perpende, quid Christus praedicto adolescenti responderit et quid de negotio salutis senserit.

Punctum II. *Jesus autem dixit ei: quid me dicis bonum? Nemo bonus, nisi unus Deus.* (Luc. 18, 19: *Nisi solus Deus.) Praecepta nosti* (Marc. 10, 18 sq.). Tunc interrogans adolescens *dixit illi: Quae? Jesus autem dixit: Non homicidium facies, non adulterabis, non facies furtum, non falsum testimonium dices, honora patrem tuum et matrem tuam, et diliges proximum tuum, sicut te ipsum. Dicit illi adolescens: Omnia haec custodivi a juventute mea, quid adhuc mihi deest?* (Matth. 19, 18—20). In hoc mutuo colloquio proponitur tibi imitanda Christi respondentis humilitas et adolescentis interrogantis integritas. Si enim Christus tantum pro homine habitus ab adolescente, hoc ipso etiam nihil boni sibi attribui voluit, quamvis revera ei ut Deo competeret titulus boni magistri: quanto magis nos homines peccatores nihil boni nobis debemus attribuere, aut ab aliis velle attribui? Interea tamen non debemus intermittere ullum bonum, ut et ipsi custodiamus omnia praecepta, quorum custodiam Christus pro fundamento posuit, cui reliqua structura perfectionis imponi debet. Et tunc in Deum omnem laudem et gratiarum actionem refunde, si tu quoque dicere possis: Omnia custodivi a juventute mea. Et dole, si non possis dicere.

Punctum III. Quaere etiam frequenter ex teipso: *Quid adhuc mihi deest?* Nunquam vero, etiamsi nullius violati praecepti tibi conscius sis, te aestimes comprehendisse, ut cum S. Paulo dicere possis (Philipp. 3, 13—15): *Fratres, ego me non arbitror comprehendisse. Unum autem, quae quidem retro sunt, obliviscens, ad ea vero, quae sunt priora, extendens meipsum, ad destinatum persequor, ad bravium supernae vocationis Dei in Christo Jesu. Quicunque ergo perfecti sumus, hoc sentiamus.*

Meditatio CCCLXXVIII.

(Die 9. Novembris.)

Opulentus et nobilis adolescens Christum sequi recusat. (2.)

(Continuatio.)

Matth. 19, 21—26; Marc. 10, 21—27; Luc. 18, 22—27.

Punctum I. *Ait illi Jesus: Si vis perfectus esse, vade, vende, quae habes, et da pauperibus, et habebis thesaurum in coelo, et veni, sequere me* (Matth. 19, 21). Ex his verbis considera 1. dignitatem status voluntariae paupertatis, qui ab ipso Christo adolescenti diviti ad perfectionem deesse dicebatur. Considera 2. ad statum voluntariae paupertatis praesupponi desiderium perfectionis. Si ergo elegisti hunc statum, semper ardeat in te desiderium perfectionis. Considera 3. ad perfectionem non sufficere, omnia deseruisse et dedisse pauperibus: sed insuper dici tibi a Christo: *Veni, sequere me.* Hunc ducem ad perfectionem sequi debes, postquam impedimenta deposuisti.

Punctum II. *Cum audisset adolescens verbum, abiit tristis; erat enim habens multas possessiones* (Matth. 19, 22). Sic qui vocationem suam negligunt, vel qui perfecti esse nolunt, nec perfectionem assequuntur, nec in hac vita vere laetantur; sed tristitia et stimulis conscientiae semper aguntur. Vera autem laetitia studio perfectionis obtinetur. Gratias itaque age Deo, si divitias et alia impedimenta a te removit, vel si animum tuum ab illis efficaciter avulsit; quod beneficium, sicut praedicto adolescenti, omnia Dei mandata a juventute sua custodienti, non contigit; sic innumeris aliis, longe te melioribus et dignioribus negatum est. Necesse est ergo, ut respondeas beneficio efficacis vocationis. Denique considera, signum animi inordinate adhaerentis creaturae esse, si ob ejus subtractionem contristetur: *Quia,* ut inquit S. Augustinus lib. I. de Serm. Dom. in Monte, c. 3. *Non relinquitur sine dolore,*

quod cum delectatione retinetur. Ut itaque minime tristeris, nulli creaturae inordinate adhaereas.

Punctum III. *Jesus autem dixit discipulis suis: Amen dico vobis, quia dives difficile intrabit in regnum coelorum. Et iterum dico vobis: Facilius est, camelum* (sive animal gibbosum, sive funem nauticum intelligas; utrumque enim impossibile est) — *per foramen acus transire* — (modo aliquo loquendi populari et proverbiali), *quam divitem intrare in regnum coelorum* (Matth. 19, 23 sq.). Divitiae enim illicium et instrumentum sunt gravium peccatorum et tentationum difficulter superabilium; imo sine gratia Dei speciali nunquam superandarum. Ideo Christus discipulis in animo suo dicentibus: *Quis ergo poterit salvus fieri?* Dixit: *Apud homines hoc impossibile; apud Deum omnia possibilia sunt* (Matth. 19, 25 sq.). Agnosce felicitatem tuam, quod tanto periculo damnationis exemptus sis; et fac, ut erga oppositam paupertatem eo amore feraris, quem meretur is, qui ab aeterno interitu te eripuit. Unde neque in minimo eam offendas, sed summo illam studio colas.

Meditatio CCCLXXIX.

(Die 10. Novembris.)

Praemia spontaneam paupertatem profitentibus destinata.

Matth. 19, 27—29; Marc. 10, 28—30.

Punctum I. *Tunc respondens Petrus, dixit ei: Ecce, nos reliquimus omnia et secuti sumus te, quid ergo erit nobis?* (Matth. 19, 27). Vide, an hoc ipsum cum veritate dicere possis, et an re et affectu reliqueris omnia, ut nulli creaturae animus adhaereat; — an etiam sequaris Christum, insistens vestigiis ejus et in neutram partem deflectas. Deinde si omnia reliquisti, pudeat iterum rei vilissimae adhaerere. Si ducem Christum elegisti, neminem alium deviantem sequaris.

Punctum II. *Jesus autem dixit illis: Amen dico vobis, quod vos, qui secuti estis me, in regeneratione* (i. e. in resurrectione mortuorum), *cum sederit Filius hominis in sede Majestatis suae, sedebitis et vos super sedes duodecim* (i. e. tot, quot estis futuri, sequentes me) *judicantes duodecim tribus Israel* (per quas universitas hominum significatur, etiam non descendentium ab Israele). *Et omnis, qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, centuplum accipiet et vitam aeternam possidebit* (Matth. 19, 28 sq.). S. Marcus (10, 29 sq.) ita refert: *Respondens Jesus ait: Amen dico vobis: Nemo est, qui reliquerit domum, aut fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut filios, aut agros propter me, et propter Evangelium* (ejus consilio et promissione impulsus) *qui non accipiat centies tantum, nunc in tempore hoc* (i. e. qui non accipiat pro bonis temporalibus spiritualia et solatia spiritualia plusquam centies aestimabiliora iis, quae ex bonis temporalibus et ex consanguineis percipiuntur) *domos, et fratres, et sorores, et matres, et filios, et agros, cum persecutionibus, et in saeculo futuro vitam aeternam.* Considera, quae et quanta sint haec promissa. Sicut enim Christo in praemium suae obedientiae data est potestas, significata per verba paulo ante mortem prolata: *Verumtamen dico vobis: Amodo videbitis Filium hominis, sedentem a dextris virtutis Dei et venientem in nubibus coeli* (Matth. 26, 64): sic sequentibus Christum promittitur proxima assessio coram Christo judice, id est, proxima dignitas et excellentia supra alios et gratia ac favor apud supremum judicem; quali gaudet, qui assidet, non ut judicandus, sed ut judicaturus, seu calculo suo comprobaturus sententiam in alios proferendam. Deinde promittitur centuplum in hoc mundo et vita aeterna in coelo. Quis pro tantis promissis non dimittat bona vilissima hujus mundi? Quis non sequatur praeeuntem, ut assideat sedenti a dextris virtutis Dei?

Punctum III. Observa, inter maxima praemia voluntariae paupertatis et sequelae Christi, numerari etiam *persecutiones.* Unde hae inter maxima bona a nobis com-

putandae sunt, et grato ac laeto animo suscipiendae, nec admittendae prosperitates temporales, nisi *cum persecutionibus* internis vel externis.

Meditatio CCCLXXX.

(Die 11. Novembris.)

Parabola vineae. (1.)

Matth. 20, 1—7.

Punctum I. *Simile est regnum coelorum* (i. e. rex regni coelorum) *homini patrifamilias, qui exiit primo mane conducere operarios in vineam suam. Et egressus circa horam tertiam, vidit alios stantes in foro otiosos, et dixit illis: Ite et vos in vineam meam et quod justum fuerit, dabo vobis. Illi autem abierunt. Iterum autem exiit circa sextam et nonam horam et fecit similiter. Circa undecimam vero exiit, et invenit alios stantes, et dicit illis: Quid hic statis tota die otiosi? Dicunt ei: Quia nemo nos conduxit. Dicit illis: Ite et vos in vineam meam* (Matth. 20, 1—7). Considera, per istam diversam horam, qua Deus vocat operarios in vineam suam, designari 1. variam aetatem hujus mundi, quae fluxit a tempore Adami usque ad Noë, — deinde hora tertia a Noë ad Abraham, postea hora sexta ab Abraham ad Moysen, posthaec hora nona a Moyse ad Christum, denique hora undecima a Christo ad finem mundi. Quo tempore licet vita humana adeo brevis sit, ut comparatione priorum aetatum sit velut una hora respectu diei (quia prius homines aliquot saeculis vitam protraxerunt, ut patet ex Gen. c. 5) tamen habet efficacissima media, tantum gratiae et gloriae in coelo sibi comparandi, per opera longe praestantiora, doctrinae et exemplis Christi conformia, per Sacramenta novae Ecclesiae et Sacrificium ejusdem, quantum sibi compararunt, qui nongentis et amplius annis vixerunt. Gaude et gratias age Deo, quod ultima hac aetate mundi vocatus sis,

et brevitatem servitii divini, laboris intensione compensa, ut consummatus in brevi expleas tempora multa (Sap. 4, 13).

Punctum II. Considera, per praedictam horae diversitatem 2. denotari diversam aetatem humanam, scilicet pueritiam, adolescentiam, juvenilem, virilem et senilem aetatem, qua homines Deo in Ecclesia, vel in Religione servire coeperunt, tempore praeterito stantes otiosi. Dole itaque de jactura temporis praeteriti et fervore novo supple praecedens otium, haud excusabile ex eo, quod nemo te conduxerit, nec admitte, ut a junioribus supereris. Cogita denique tempus vitae reliquum ultimam horam esse. Ideo S. Joannes (Epist. I. c. 2. v. 18.) scribit: *Filioli, novissima hora est.*

Punctum III. Considera, praedicta horarum diversitate 3. etiam cujusque diei intervalla distingui; unde quoties nona hora insonuit, cogita, te a Deo vocari ad operam, et ita quamvis horam impende, quasi ea ultima esset futura. Si enim unica hora potuit compensare praecedentium horarum remissionem et languorem, quantum merebuntur multae horae ferventer peractae?

Meditatio CCCLXXXI.

(Die 12. Novembris.)

Parabola vineae. (2.)

(Continuatio.)

Matth. 20, 8—16.

Punctum I. *Cum sero autem factum esset, dicit dominus vineae procuratori suo: Voca operarios et redde illis mercedem, incipiens a novissimis usque ad primos* (Matth. 20, 8). Considera plenam mercedem, qua redditur corporis et animae beatitudo, differri usque ad finem mundi et tunc, cum ita sero factum fuerit, omnes operarios vocatum iri, ut singuli mercedem accipiant. Noli ergo recipere mercedem in hoc mundo, ne sis inter illos, quibus dicetur: *Receperunt mercedem suam* (Matth. 6, 5). Praeterea considera, novissimos fore primos in recipienda mer-

cede et primos fore novissimos, quo tamen non ordo temporis, sed dignitatis indicatur; non enim, qui diutius, sed qui ferventius ac intensius Deo servivit, alteri in gloriae retributione praeferetur.

Punctum II. *Cum venissent ergo, qui circa undecimam horam venerant, acceperunt singulos denarios. Venientes autem et primi arbitrati sunt, quod plus essent accepturi; acceperunt autem et ipsi singulos denarios. Et accipientes murmurabant adversus patremfamilias, dicentes: Hi novissimi una hora fecerunt et pares illos nobis fecisti, qui portavimus pondus diei et aestus* (Matth. 20, 9—12). Considera, his verbis non significari, omnes Beatos fore pares in gloria, sed solum significari, quod qui breviori tempore vixerunt aut Deo servierunt, meritis possiut aequari aliis diutius, sed remissius servientibus; neque tamen istos vere murmuraturos, sed modo loquendi parabolico significari aequitatem judicis, etiamsi hominum judicio videatur iniquum, quod isti diutius quidem sed remissius servientes, non plus praemii accipiant. Ideo excute languorem ac remissionem et non tantum contende aequare, sed etiam superare eos, qui languescentes in divino obsequio consenuerunt. Considera etiam, quod saepe unicus fervens actus magis placeat Deo quam mille languidi ac remissi, et unum devotum *Ave Maria* multis Rosariis distracte recitatis praestet.

Punctum III. *Sic erunt novissimi primi et primi novissimi; multi enim sunt vocati, pauci vero electi* (Matth. 20, 16). Esto ergo de numero paucorum, nec tepidorum exemplis a studio perfectionis te sinas abduci; nec statim credas, id, quod a pluribus fit, rectius fieri. Non sit tibi satis, te vocatum esse ad Religionem, sed cura etiam, ut sis perfectus et electus.

Annotatio.

Nota, hic finiri *tertium praedicationis annum* et sequi gesta anno Christi trigesimo quarto, praedicationis quarto, mense Martio, cujus die vigesimo quinto (secundum interpretes) crucifixus est.

PARS IX.

Meditationes de vita et gestis Christi quarto anno praedicationis.

Meditatio CCCLXXXII.

(Die 13. Novembris.)[1])

De Lazaro resuscitato. (1.)

Joan. 11, 1—8.

Punctum I. *Erat autem quidam languens Lazarus a Bethania, de castello Marthae et Mariae sororis ejus etc. Miserunt ergo sorores ejus ad eum* (Jesum) *dicentes: Domine, ecce quem amas, infirmatur* (Joan. 11, 1 sq.). Sic Deus illis, quos amat, immittit morbos et alia adversa, quae proin cum gratiarum actione, tanquam ex amore profecta, suscipienda sunt; et sicut sorores nihil dubitantes de potentia sanandi, neque de voluntate, si ita expediat, divinae Christi providentiae ac sapientiae rem omnem cum indifferentia et resignatione in voluntatem ejus commiserunt, solum nuntiantes morbum, non autem petentes sublationem ejus: sic nos easdem in omnibus his imitemur, cum pari fiducia et resignatione dicentes, in qualibet adversitate: Domine, ecce, quem amas, infirmatur, tentatur, tristatur, tribulatur etc.

---

[1]) In festo S. Stanislai Kostkae C. S. J. leg. Evang. Matth. 19, 13—21; Epist. Sap. 4, 7—16.

Punctum II. *Audiens autem Jesus, dixit eis* (discipulis suis et aliis praesentibus): *Infirmitas haec non est ad mortem, sed pro gloria Dei, ut glorificetur Filius Dei per eam* (Joan. 11, 4). Sic adversitates nobis immissas non credamus esse ad nostrum interitum, vel damnum, vel ad mortem animae, etiamsi graviter tentemur, — sed ad gloriam Dei, ex nostra patientia, humilitate, victoria tentationis, auxilio divino etc. orituram. Pro hac autem libenter sustineamus quaecunque adversa.

Punctum III. *Diligebat autem Jesus Martham et sororem ejus Mariam et Lazarum. Ut ergo audivit, quia infirmabatur, tunc quidem mansit in eodem loco duobus diebus. Deinde posthaec dixit discipulis suis: Eamus in Judaeam iterum. Dicunt ei discipuli: Rabbi, nunc quaerebant te Judaei lapidare et iterum vadis illuc?* (Joan. 11, 5—8). Sic Deus dilectos non statim exaudit, nec statim illis succurrit, sed differt, moratur, dissimulat ferre opem pro majore illorum bono et occasione virtutum ac gloria sua, — in tempore autem opportuno efficaciter et certo juvat; quemadmodum hic nec propriae mortis periculo, nec occasione, quae inde a Judaeis sumpta est, ad eum post quatuordecim dies crucifigendum, se inhiberi passus est, quo minus ex Bethabara trans Jordanem, ubi post intentatam sibi lapidationem teste Joanne (10, 29) morabatur, in Judaeam ad Lazarum resuscitandum et ad sorores ejus consolandas rediret.

Meditatio CCCLXXXIII.

(Die 14. Novembris.)

De Lazaro resuscitato. (2.)

(Continuatio.)

Joan. 11, 11—17.

Punctum I. *Et posthaec dixit eis: Lazarus amicus noster dormit; sed vado, ut a somno excitem eum. Dixe-*

runt ergo discipuli ejus: Domine, si dormit, salvus erit. Dixerat autem Jesus de morte ejus; illi autem putaverunt, quia de dormitione somni diceret (Joan. 11, 11—13). Christus mortem Lazari amici sui somnum vocavit, partim ut suis discipulis insidias Judaeorum metuentibus mortis metum eximeret; hinc paulo post (v. 16) excusso metu *dixit Thomas, qui dicitur Didymus* (id est Gemellus) *ad condiscipulos: Eamus et nos, et moriamur cum eo* (id est, Christo, cui propter intentatam nuper lapidationem in Judaeam redeunti mortem ominabatur); — partim ut ostenderet facilitatem resuscitandi Lazarum amicum ad vitam, et quod mors amicorum Dei ad vitam aeternam resuscitandorum potius somnus, quam mors dicenda sit. Noli ergo metuere mortem, sed velut somnum et optatam quietem desidera; id unum cura, ut tanquam *amicus* in gratia Dei constitutus moriaris: *Beati enim mortui, qui in Domino,* id est, per gratiam et amicitiam Domino uniti et conjuncti *moriuntur* (Apoc. 14, 13).

Punctum II. *Tunc ergo Jesus dixit eis manifeste: Lazarus mortuus est; et gaudeo propter vos, ut credatis, quoniam non eram ibi; sed eamus ad eum* (Joan. 11, 14 sq.). Observa, quam prudenter Christus discipulos suos, antequam eis mortem Lazari, quem illis percarum sciebat, manifeste denuntiaret, prius per obscuram et metaphoricam denuntiationem, vocabulo somni et dormitionis usus, disposuerit, ut dein illam ipsam minori cum tristitia et terrore perciperent. Sic ne tu quenquam sermone turbes et affligas; sed prius illum disponas ad leniter ferendum, si quid auditu ingratum dicendum est. Recordare, etiam de te aliquando et forsan brevi dictum iri: *Mortuus est.* Expende quoque, quare Christus gaudeat, quod non adfuerit Lazaro morienti, quia scilicet miraculum resuscitationis, ad confirmandam ac stabiliendam fidem discipulorum efficacissimum, salutifera sua praesentia impeditum fuisset, eo quod minus decenter lacrimas et preces suorum repellere potuisset. Hinc et Martha (v. 21) et Magdalena (v. 32) dixit illi: *Domine, si fuisses hic, non esset mortuus frater meus.* Sic saepe expedit, nos a Deo ad breve tempus deseri et in afflictione aliqua temporali relinqui. Tu vero roga Chri-

stum, ut tibi morienti adesse velit, non ut longiorem vitam, sed felicem mortem afferat.

Punctum III. *Venit itaque Jesus, et invenit eum quatuor dies jam in monumento habentem* (Joan. 11, 17); mortuus enim Lazarus est eodem die, quo nuntius morbi ad Christum venit, et postea Christus adhuc duobus diebus in Bethabara substitit, quae quia decem horis a Bethania distabat, ideo quinto primum die a morte Lazari et quarto ab ejus sepultura, Bethaniam venit. Considera, Lazarum typum esse hominis in peccatis suis inveterati et coram Deo ac hominibus jam foetentis, — quemadmodum de fratre suo mortuo Martha dixit: *Domine jam foetet; quatriduanus est enim* (v. 39). Quanto plus foetet et Deo nauseam creat peccator non solum quatriduanus, sed multo tempore in peccatis sepultus jacens et peccandi consuetudine detentus? Tu itaque ab omni peccato et a peccandi consuetudine per oppositas virtutes abstine, — et id potius cura, ut cum S. Paulo (2. Cor. 2, 15) dicere possis: *Christi bonus odor sumus Deo.* Ad aliorum vero peccatorum resuscitationem, quantum potes, Christo venienti cooperare, sicut illi ad Lazari resuscitationem cooperati sunt, quibus dixit: *Tollite lapidem* (ib. v. 39), et: *Solvite eum et sinite abire* (ib. v. 44). Tollenda nempe sunt obstacula sive impedimenta poenitentiae ac emendationis. Solvenda peccatorum vincula ac consuetudines. Deserendus locus et occasio peccandi.

Meditatio CCCLXXXIV.

(Die 15. Novembris.)

De Lazaro resuscitato. (3.)

(Continuatio.)

Joan. 11, 19—25.

Punctum I. *Multi autem ex Judaeis venerant ad Martham et Mariam, ut consolarentur eas de fratre*

suo. Martha ergo, ut audivit, quia Jesus venit, occurrit illi: Maria autem domi sedebat (Joan. 11, 19 sq.). Sic et tu, humano relicto solatio, occurre venienti Deo, consolatori tuo; humana enim solatia parum prosunt, Deus autem consolatur corda. Id expertus David (Ps. 76, 3 sq.) dixit: *In die tribulationis meae Deum exquisivi, manibus meis nocte contra eum: et non sum deceptus. Renuit consolari anima mea, memor fui Dei et delectatus sum.* Si itaque ad Deum refugias, orando, poscendo auxilium, proponendo illi tuam necessitatem, Deo occurris, qui ad opem et solatium tibi afferendum paratus te exspectat. Ideo S. Jacobus in Epist. (5, 13) ait: *Tristatur aliquis vestrum? Oret.* Martham ergo sequere et relinque Mariam apud onerosos consolatores domi sedentem. Ceterum auxiliis divinis etiam cooperandum est; illa enim conferendo Deus venit ad nos; illis autem cooperando nos occurrimus Deo.

Punctum II. *Dixit ergo Martha ad Jesum: Domine, si fuisses hic, frater meus non fuisset mortuus* (Joan. 11, 21). Etiamsi enim non dubitaverit Martha, quin etiam absens potuisset impedire mortem fratris, nam statim addidit: *Sed et nunc scio, quia quaecunque poposceris a Deo, dabit tibi Deus* (v. 22); — et mox (v. 27) dixit: *Utique Domine, ego credidi, quia tu es Christus, Filius Dei vivi, qui in hunc mundum venisti*; — sciebat tamen, Christum plerumque per suam corporalem praesentiam, atque etiam per attactum vel manuum impositionem miracula patrare solitum. Disce Marthae exemplo, confidere corporali praesentiae Christi in S. Eucharistia, atque ideo eam devote sume, vel coram adora et sic ab omnibus malis, praesertim a morte animae te praeserva. *Hic est* enim *panis de coelo descendens: ut si quis ex ipso manducaverit, non moriatur. Ego sum panis vivus, qui de coelo descendi. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in aeternum* (Joan. 6, 50—52). Non solum autem corporali praesentia Christi, sed etiam spirituali per gratiam auxiliantem, et per memoriam ejus omnia cognoscentis, a morte animae praeservaberis. Cura ergo, ut semper ita tibi praesentem habeas; et sic nunquam dices: Domine, si fuisses hic, ego non fuissem mortuus.

Punctum III. *Dicit illi Jesus: Resurget frater tuus* (Joan. 11, 23). Cum autem Martha haec verba non de mox futura resuscitatione, sed de universali resurrectione mortuorum intelligeret, inquiens (ib. v. 24): *Scio, quia resurget in resurrectione in novissimo die,* — illam ad immediatae resurrectionis fidem ac spem disposuit Christus, ostendendo, se esse resurrectionem et vitam causalem; et sicut uniuscujusque hominis fides viva ac caritate formata illum movet ad dandam ei vitam aeternam: sic aeque fidem Marthae (ut patet ex v. 40) moturam ad vitam temporalem, statim ac quamprimum mortuo fratri restituendam. Ideo restitutionem futuram temporalis vitae ex restitutione vitae aeternae confirmans, *dixit ei Jesus: Ego sum resurrectio et vita. Qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit* (secundum corpus, postquam crediderit), *vivet. Et omnis, qui vivit et credit in me, non morietur in aeternum. Credis hoc?* (Joan. 11, 25 sq.). Sic neque de vita et resurrectione spirituali fratris tui, quamvis quatriduani et jam foetentis peccatoris, desperes; si enim precibus, adhortatione, admonitione etc. eum constanter juves, *resurget frater tuus.* Vel maxime autem procura tuam resurrectionem statim, si per peccatum mortuus fueris. Si autem vivis, constanter crede fide viva, ne moriaris in aeternum.

Meditatio CCCLXXXV.

(Die 16. Novembris.)

De Lazaro resuscitato. (4.)

(Continuatio.)

Joan. 11, 28—32.

Punctum I. *Abiit* (Martha) *et vocavit Mariam sororem suam silentio, dicens: Magister adest et vocat te* (Joan. 11, 28). Vel enim revera Christus jussit vocari Mariam, vel Martha recte praesumpsit. Sic et nos, cum prius pervenerimus ad Christum, etiam fratrem sive proxi-

mum nostrum vocemus, primum propriae, deinde alienae salutis studiosi. Sed vocemus silentio et clam, non quaerentes publicam famam, aut plausum, imo etiam consulentes honori proximi; ideo Christus (Matth. 18, 15) ait: *Si autem peccaverit in te frater tuus, vade et corripe eum inter te et ipsum solum. Si te audierit, lucratus eris fratrem tuum.*

Punctum II. *Illa* (Maria) *ut audivit, surgit cito, et venit ad eum. Nondum enim venerat Jesus in castellum* (ne inde deberet ad sepulchrum Lazari rursum exire), *sed erat adhuc in illo loco, ubi occurrerat ei Martha. Judaei ergo, qui erant cum ea in domo et consolabantur eam, cum vidissent Mariam, quia cito surrexit et exiit, secuti sunt eam* (Joan. 11, 29—31). Quoties te silentio per internas inspirationes vocat Deus, teque exspectat; nec tamen cito surgis et venis ad eum? Quoties pergis in otiosis colloquiis et confabulationibus cum hominibus, — et tamen Deus te vocat ad orationem, ad studia, ad functiones officii? Quoties vano respectu hominum te sinis retardari a vocatione Dei et ab accessu ad Deum? Quoties venis ad Deum et ad colloquium cum Deo, orationis tempore ad illud evocatus, et non relinquis post te confabulatores tuos et distrahentem turbam cogitationum tuarum? Non sic fecit Maria Magdalena.

Punctum III. *Maria ergo cum venisset, ubi erat Jesus, videns eum, cecidit ad pedes ejus et dixit ei: Domine, si fuisses hic, non esset mortuus frater meus* (Joan. 11, 32). Sic ad orationem sive ad colloquium cum Deo veniens, Deum velut praesentem oculis mentis aspice, et externa etiam corporis reverentia ante illum prostratus, illi loquere. Haec divinae praesentiae viva memoria, et exterior corporis habitus plurimum juvabunt ad devotionem internam. Adverte etiam, quod, licet ambae sorores Lazari fuerint valde illius amantes, neutra tamen pro eo resuscitando, vel e purgatorio liberando apud Christum intercesserit, sed utraque duntaxat mortis causam in Christi absentiam retulerit. Id totum fere compassionis genus est, quod mortuis impenditur, ut cum dolore memoretur, quid fieri vel non fieri debuisset, ut mors non evenisset. Ne ergo satisfactionem tuam, in aliorum suffragiis confisus,

differas. Denique observa, Mariam Magdalenam iterum consuetum sibi locum, id est, infimum ad pedes Christi delegisse; hic est enim mos humilium, semper ultimum locum tenere et velut sibi proprium ac debitum vindicare.

Meditatio CCCLXXXVI.

(Die 17. Novembris.)

De Lazaro resuscitato. (5.)

(Continuatio.)

Joan. 11, 33—44.

Punctum I. *Jesus ergo, ut vidit eam plorantem et Judaeos, qui venerant cum ea, plorantes, infremuit spiritu et turbavit seipsum* (Joan. 11, 33). *Et lacrimatus est Jesus* (v. 35). Considera causam, quae Christum ad fremitum cum summa decentia et rationis moderamine, etiam externo signo editum et ad conturbationem sive vehementem tristitiam animi impulerat, non tam fuisse mortem Lazari, mox resuscitandi, quam miserum statum hominis per peccatum mortui, quem Lazarus, veluti visibilis imago illius, repraesentabat. Unde fremebat mente et vehementer indignabatur Christus, quod Judaei tam faciles essent ad lacrimas compassionis propter mortem corporalem Lazari et tam duri ad lacrimas poenitentiae, atque ad fidem in Christum, sine qua impossibile erat ipsis a morte animae ad vitam aeternam pervenire. Ideo, cum quidam ex Judaeis dicerent (v. 37): *Non poterat hic, qui aperuit oculos caeci nati, facere, ut hic non moreretur?* — renovata per hoc dictum indignationis causa, ait Evangelista (v. 38): *Jesus ergo rursum fremens in semetipso, venit ad monumentum.* Quae indignatio, quia ex amore, quem testabantur lacrimae, profecta est; idcirco non tam ad Lazarum, quam ad Judaeos, et ad quemvis deploratum peccatorem referri possunt verba illa: *Ecce quomodo amabat eum* (v. 36). Imo quia pro homine peccatore Christus

non tantum lacrimas, sed et Sanguinem fudit, hic longe magis causam dicendi praebet: *Ecce quomodo amabat eum.* Tu ergo noli Christo esse causa tam justae indignationis ac tristitiae; sed potius simili zelo indignationis, tristitiae, et compassionis feraris erga quemvis peccatorem, ut ad ejus resuscitationem pro viribus coopereris.

Punctum II. In modo resuscitandi Lazarum, considera modum resuscitandi peccatorem. 1. *Ait Jesus: Tollite lapidem,* — ut (v. 39) legitur. 2. *Jesus autem elevatis sursum oculis, dixit: Pater, gratias ago tibi, quoniam audisti me* (unde colligitur, eum pro Lazaro orasse), *ego autem sciebam, quia semper me audis* (v. 41 sq.). 3. *Voce magna clamavit: Lazare veni foras* (v. 43). 4. *Dixit Jesus: Solvite eum et sinite abire* (v. 44). His omnibus, vel saltem aliquo horum modo cooperare ad resuscitationem mortui secundum animam peccatoris. Tollendus enim est lapis, sive durities cordis et obstaculum conversionis. Deus pro illo orandus. Foras a profundo peccatorum tumulo voce magna, efficaci scilicet adhortatione, evocandus. Solvenda etiam vincula, quibus post resuscitationem adhuc constrictus tenetur, nimirum pravae inclinationes et habitus eximendi.

Punctum III. *Et statim prodiit, qui fuerat mortuus, ligatus pedes, et manus institis, et facies illius sudario erat ligata* (Joan. 11, 44). Sicut ad vocem Christi revixit Lazarus, sic ad vocem Sacerdotis, absolventis a peccatis, reviviscit peccator. Sicut autem Lazarus prodiit ex monumento sepulchri valde impedite, quia adhuc pedes ipsi erant ligati et manus et facies erat velata, quo minus videret, quo iret: sic peccator a peccatis reviviscens et prodiens, retinet suas pravas inclinationes, inordinatas passiones, perversos habitus, quibus ligantur manus et impediuntur ab executione bonorum propositorum; ligantur etiam pedes voluntatis, quo minus expedite feratur in bonum, et occaecatus manet intellectus, ut honestatem virtutis ac inhonestatem vitii non satis agnoscat. Cura, ut ab his vinculis sis liber et alios solvas.

Meditatio CCCLXXXVII.

(Die 18. Novembris.)

De concilio adversus Christum habito.

Joan. 11, 47—52.

Punctum I. *Collegerunt ergo Pontifices et Pharisaei concilium et dicebant: Quid facimus, quia hic homo multa signa facit? Si dimittimus eum sic, omnes credent in eum, et venient Romani, et tollent nostrum locum et gentem* (Joan. 11, 47 sq.), i. e. civitatem et templum, et terram devastabunt, nosque captivos abducent ac dissipabunt, tanquam a Caesare ad novum Regem et Messiam deficientes. Hinc patet, quam stulta, impia et infirma sit humana ac politica prudentia. Stulte enim tot signis Pontifices et Pharisaei fidem negarunt, propter quae fassi sunt, omnes alios credituros. Stulte timuerunt, quia Christus non affectavit terrenum regnum; et si affectasset, ille, qui poterat tot signa facere, potuisset etiam regnum suum tueri contra hostes quoscunque. Impie decreverunt insontem occidere. Infirmum fuit consilium; quia quod politica ratio suasit, ut medium evadendi Romanos, id (nempe mors Christi) fuit causa, ut Romani ducibus Tito et Vespasiano, in ultionem Filii a coelesti Patre post quadraginta annos immissi, venirent et tollerent locum ac gentem judaicam, — utque etiam Ecclesia Romana tolleret Synagogam Judaeorum. Tu ergo noli vitam tuam instituere secundum prudentiam humanam hujus mundi, quae stultitia est apud Deum teste Paulo (1. Cor. 3, 19).

Punctum II. *Unus autem ex ipsis, Caiphas nomine, cum esset Pontifex anni illius, dixit eis: Vos nescitis quidquam, nec cogitatis, quia expedit vobis, ut unus moriatur homo pro populo et non tota gens pereat* (Joan. 11, 49). Ex divino oraculo hanc veritatem protulit. Considera itaque genuinum illius sensum et expende, quis, ac

quantus sit ille homo et quid sit retribuendum illi, qui morte sua ita bonum commune procuravit. Annon aequum est, ut vicissim amore illius exuatur amor proprius, et bonum commune ac bonum Christi bono privato anteponatur, — atque adeo a nobis contra, quam mundi sectatores solent (qui teste Paulo Philipp. 2, 21: *Omnes, quae sua sunt, quaerunt, non quae sunt Jesu Christi)* quaerantur ea potius, quae sunt Christi, quam quae sunt nostra?

Punctum III. *Hoc autem a semetipso non dixit; sed cum esset Pontifex anni illius, prophetavit, quod Jesus moriturus erat pro gente et non tantum pro gente, sed ut filios Dei, qui erant dispersi, congregaret in unum* (Joan. 11, 51 sq.), i. e. fideles ex gentilibus et ex Judaeis in unam Ecclesiam congregaret. Sic etiam Superiores nobis prophetant, — quia nos ipsi non scimus quidquam, nec cogitamus, quod expedit nobis. Illorum ergo judicio nos penitus committamus; quia hoc ipso, quod Superiores sint, a Deo reguntur et illustrantur, ut, etiamsi male erga nos affecti essent et nostrum bonum minime intenderent, id tamen procurarent, — sicut Caiphas sua sententia procuravit redemptionem totius generis humani et exaltationem Christi, cum ipse prorsus aliud intenderet.

Meditatio CCCLXXXVIII.

(Die 19. Novembris.)

Christus ascendit Jerosolymam.

Marc. 10, 32—34; Luc. 18, 31—34.

Punctum I. *Erant autem* (Christus et discipuli) *in via ascendentes Jerosolymam; et praecedebat illos Jesus, et stupebant, et sequentes timebant* (Marc. 10, 32). Considera ex eo, quod Christus ab Evangelista dicatur praecessisse ad locum Passionis, indicari ingens desiderium et promptitudinem patiendi, atque ad se alacriter sequendum

alios incitandi. — quandoquidem *momentaneum ac leve tribulationis nostrae supra modum aeternae gloriae pondus operatur in nobis* (2. Cor. 4, 17). Unde immerito etiam *sequentes timebant.* Timeant potius ii, qui Christum non sequuntur; gaudeamus vero nos, sicut postea Apostoli, qui: *Ibant gaudentes* (Act. 5, 41).

Punctum II. *Et assumens iterum duodecim, coepit illis dicere, quae essent ei eventura. Quia ecce ascendimus Jerosolymam et Filius hominis tradetur Principibus Sacerdotum, et Scribis, et Senioribus, et damnabunt eum morte, et tradent eum gentibus; et illudent ei, et conspuent eum, et flagellabunt eum, et interficient eum, et tertia die resurget* (Marc. 10, 32—34). Considera, quae causae fuerint hujus sermonis Christi ac vaticinii. Hae nimirum: 1. Ut, quemadmodum Christo volupe fuit, cogitare et loqui de sua Passione, sic et nos exemplo suo docerct libenter de ea cogitare, audire et loqui, cum gratitudine et desiderio similia patiendi. 2. Ut, quemadmodum Christus hoc vaticinio ostendit, Passionem suam non esse sibi improvisam, nec ingratam: sic et nos moneret, ut adversa nobis patienda prospiceremus et in ea nos resignaremus, memores felicis et gloriosae resurrectionis: *Si tamen compatimur* (Rom. 8, 17).

Punctum III. *Et ipsi nihil horum intellexerunt, erat enim verbum illud absconditum ab eis et non intelligebant, quae dicebantur* (Luc. 18, 34). Non sic nos de Passione Christi audiamus, sed ejus veritatem, utilitatem ac necessitatem penetremus, et cum magno fructu ac multiplici affectu meditemur. Sapiamus ea, quae Dei sunt, observantes illud S. Pauli monitum (Philipp. 2, 5): *Hoc enim sentite in vobis, quod et in Christo Jesu etc.*

Meditatio CCCLXXXIX.

(Die 20. Novembris.)

Jacobus et Joannes primas sedes ambiunt. (1.)

Matth. 20, 20—22; Marc. 10, 35—39.

Punctum I. *Tunc accessit ad eum mater filiorum Zebedaei cum filiis suis, adorans et petens aliquid ab eo. Qui dixit ei: Quid vis? Ait illi: Dic, ut sedeant hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam, et unus ad sinistram in regno tuo* (Matth. 20, 20 sq.). Quia vero, quod quis per alium facit, per seipsum facere censetur, ideo Marcus (10, 35—37) dixit: *Et accedunt ad eum Jacobus et Joannes, filii Zebedaei, dicentes: Magister, volumus, ut, quodcunque petierimus, facias nobis. At ille dixit eis: Quid vultis, ut faciam vobis? et dixerunt: Da nobis, ut unus ad dexteram tuam, et alius ad sinistram tuam sedeamus in gloria tua.* Quanto conatu opponere nos debemus studio supra alios eminendi, cum ambitionis vitium omnes alios praecedendi, etiam piscatoribus congenitum fuerit, — et illius tamen tanta sit turpitudo, ut superbam petitionem puduerit per seipsos et absque ambagibus proponere, sed matrem substituerint, et prius generalibus verbis assensum rogaverint? Sicut autem hi duo fratres hic appetentes fuerunt honoris: ita postea ibant gaudentes a conspectu concilii, *quoniam digni habiti sunt pro Nomine Jesu contumeliam pati* (Act. 5, 41).

Punctum II. *Respondens autem Jesus dixit illis: Nescitis, quid petatis* (Matth. 20, 22). Putabant enim, ut colligitur ex Luc. 19, 11, Christum post resurrectionem illico Jerosolymis regnaturum, regnumque illius fore terrenum. Sic quoties terrenum aliquid petimus, nescimus, quid petamus, — an scilicet id utile, vel damnosum sit nobis futurum. Ideo S. Paulus (Rom. 8, 26) ait: *Nam quid oremus, sicut oportet, nescimus; sed ipse Spiritus postulat pro nobis* (id est facit, et docet nos postulare) *gemitibus inenarrabilibus,* — scilicet animo nostro infusis, quibus terrena

nonnisi sub conditione, si nobis utilia et Deo placita fuerint, — coelestia vero, quae Deo placita ex formula Orationis Dominicae novimus, efficaciter appetimus.

Punctum III. *Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum?* (Matth. 20, 22). *Aut baptismo, quo ego baptizor, baptizari?* (Marc. 10, 38). *At illi dixerunt: Possumus* (Matth. l. c.). Passionem suam Christus calicem et baptismum appellat et exemplum suum allegat: ut ad patiendum nos invitet suo exemplo et patientiae utilitatem per duplicem metaphoram declaret; quia velut sumptio calicis et ablutio corporis se habet ad corpus, ita patientia adversorum ad animam se habet, quam refrigerat, recreat et mundat. Cura ut velut duo filii Zebedaei idem possis re ipsa respondere.

Meditatio CCCXC.

(Die 21. Novembris.)[1]

De duobus filiis Zebedaei. (2.)

(Continuatio.)

Marc. 10, 39—45; Matth. 20, 23—28.

Punctum I. *Calicem quidem, quem ego bibo, bibetis et baptismo, quo ego baptizor, baptizabimini; sedere autem ad dexteram meam, vel sinistram, non est meum dare vobis, sed quibus paratum est* (Marc. 10, 39 sq.). Pro gloria et quiete temporali, quam per sessionem ad dexteram et sinistram in regno Christi terreno, intenderant duo filii Zebedaei, Christus calicem et baptismum suae Passionis promittit. Sic magnum Dei beneficium est, si pro prosperis, quae male petimus, Deus immittit adversa et tribuit simul gratiam patientiae ac perseverantiae; tunc enim non negat prosperitatem, sed loco temporalis dat aeternam, —

---

[1]) In festo Praesentationis B. M. V. leg. Evang. Luc. 11, 27 sq. (cfr. Med. 270), Epist. Eccli. 24, 14—16.

quemadmodum praedictis duobus fratribus Christus non negavit sessionem ad dexteram et sinistram, sed tantum negavit eam, quam petebant in regno terreno et qua cupiebant aliis praeferri. Unde responsio Christi non est negativa, sed parit quasi hunc sensum: Sedere autem ad dexteram meam vel sinistram, non est meum dare vobis prae reliquis, sed et vobis et omnibus aliis, quibus paratum est. Apud Matthaeum (19, 28) enim Christus omnibus dixit: *Amen dico vobis, quod vos, qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede Majestatis suae, sedebitis et vos super sedes duodecim.*

Punctum II. *Et audientes decem, indignati sunt de duobus fratribus* (Matth. 20, 24). Sic qui in communitate privilegium vel honoratiorem inter suos locum, vel majorem apud Superiores favorem sibi exhiberi cupiunt, aliorum in se odium, indignationem, invidiam, murmurationem etc., concitant, — quod omnino cavendum est tam subditis, quam Superioribus; iis tamen, qui talia quaerunt, tu ne indigneris.

Punctum III. *Jesus autem vocavit eos ad se et ait: Scitis, quia principes gentium dominantur eorum, et qui majores sunt, potestatem exercent in eos. Non ita erit inter vos. Sed quicunque voluerit inter vos major fieri, sit vester minister, et qui voluerit inter vos primus esse, erit omnium servus; sicut Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare* (Matth. 20, 25—28). In his verbis Christus tradit modum expugnandi superbiam; nempe ut appetitui praecellentiae et eminentiae occurratur per studium prorsus oppositum, se omnibus submittendi, vilissima officia obeundi et inserviendi aliis. Ad hoc autem loco argumenti adducit indecentiam, si discipuli Christi ac perfectionis studiosi potius morem gentium, quam suum exemplum imitentur, et negligant pollicitationem verae excellentiae ac eminentiae, quae habetur apud Deum, apud quem ille major est, qui humilior est, — idemque major erit in coelo.

Meditatio CCCXCI.

(Die 22. Novembris.)

De caeco in via sanato.

Luc. 18, 35—43.

Punctum I. *Factum est autem, cum appropinquaret Jericho* (ex Ephrem Jerosolymam ascendens et hic pertransiens), *caecus quidam sedebat secus viam, mendicans* (Luc. 18, 35). Considera, per hunc caecum repraesentari hominem, cupientem clare agnoscere, quid credendum, quid agendum, quid omittendum, quid sperandum, quid timendum sit; cujus clarae cognitionis defectu, virtutum egens, inops et mendicans est. In isto teipsum respice, agnosce miseriam caecitatis spiritualis, et desidera, a Deo illuminari, atque praedicta omnia clare videre.

Punctum II. Considera modum, quo caecus lumen oculorum recepit: *Cum audiret turbam praetereuntem, interrogabat, quid hoc esset. Dixerunt autem ei, quod Jesus Nazarenus transiret. Et clamavit dicens: Jesu Filii David miserere mei. Et qui praeibant, increpabant eum, ut taceret* (ne molestus esset Christo praetereunti et inter eundum docenti), *ipse vero multo magis clamabat: Fili David miserere mei. Stans autem Jesus jussit illum adduci ad se* (Luc. 18, 36—40). Sic illuminatio intellectus unice desideranda, constanti fiducia ante alia minora ac solum temporalia bona a Deo petenda et ducibus spiritualibus utendum, ut a Christo et a Deo illumineris; duces autem sunt Superiores, Patres Spirituales, praedicatores, libri ascetici. Imitandus etiam caecus, qui, quo magis a praetereunte turba distrahebatur et avertebatur ab oratione, eo magis clamabat et intensius ac attentius orabat.

Punctum III. *Et cum appropinquasset, interrogabat illum dicens: Quid tibi vis faciam? At ille dixit: Domine, ut videam. Et Jesus dixit illi: Respice, fides tua te salvum fecit. Et confestim vidit et sequebatur illum, magnificans Deum. Et omnis plebs, ut vidit, dedit lau-*

dem Deo (Luc. 18, 40—43). Ecce quam media praedicta simul cum fide ac fiducia fuerint efficacia ad obtinendum lumen oculorum corporalium. Non minus erunt efficacia ad obtinendum lumen oculi mentalis; istud vero efficiet, ut sequaris Christum, ejus vestigiis constanter inhaereas, Deum magnifices, — et ut homines, hoc videntes, dent laudem Deo, quam etiam ipsi soli relinques, nihil tibi ex illa decerpens.

Meditatio CCCXCII.

(Die 23. Novembris.)

De Zachaeo.

Luc. 19, 1—9.

Punctum I. *Et ingressus perambulabat Jericho. Et ecce vir, nomine Zachaeus; et hic princeps erat publicanorum* (exactores hi erant vectigalium, a Romanis et a Tiberio Caesare Judaeis impositorum) — *et ipse dives; et quaerebat videre Jesum, quis esset; et non poterat prae turba, quia statura pusillus erat* (Luc. 19, 1—3). Sicut Zachaeus non obstantibus publicis officii inquieti negotiis, ac divitiarum augendarum conservandarumque sollicitudinibus quaerebat videre Jesum: sic non obstantibus vitae activae curis, semper conservandum est desiderium et studium vitae contemplativae, qua ad Deum attolamur, — et ne turba cogitationum et functionum circumsistentium nobis in perfectione pusillis mentis visum impediat, Zachaeus imitandus est, qui (v. 4): *Praecurrens ascendit in arborem Sycomorum* (gignentem fructus similes ficui et folia similia mori foliis) praecurrendum scilicet est et ascendendum ad orationem et ad locum opportunum orationis, quae piarum affectionum, veluti fructuum dulcedine et sapientium propositorum, veluti mori minime fatuae foliis Sycomorum refert; sic enim supra terrenarum cogitationum turbam prius elevati, sine earum subsequentium obstaculo Deum

e sublimi videbimus; inde in nosmet ipsos per humilem nostri ipsorum cognitionem descendentes, digni erimus, qui Deum ac Christum Dominum animi hospitio recipiamus ac nobiscum detinere possimus, illud Christi imperium exequentes (v. 5): *Zachae, festinans descende, quia hodie in domo tua oportet me manere.*

Punctum II. *Et festinans descendit et excepit illum gaudens* (Luc. 19, 6). His verbis in sensu morali cordis alacritas per festinationem, contritio et humiliatio etc., per descensum designatur, ac inde consequens quies, ex subita mutatione animi et Dei per gratiam receptione orta. Sic etiam tu festinans descende et excipe illum gaudens. In eo excipiendo autem Zachaeum etiam imitare, qui prius vidit Christum Deum, *quis esset,* quem ipse peccatis suis offenderat, — mox festinans descendit in se et in animi sui latebras, viditque, quis ipse esset ac peccatorem agnoscens, humili ac contrito corde gratiam et salutem animi recepit, — atque sic salus domui huic facta est.

Punctum III. *Et cum viderent omnes, murmurabant, dicentes, quod ad hominem peccatorem divertisset* (Luc. 19, 7). Haec verba in contemptum ac vilipensionem Zachaei dicta fuerant. Ille vero humilium more inde magis se humiliavit et se quoque peccatorem profitens: *Stans dixit ad Dominum: Ecce dimidium bonorum meorum, Domine, do pauperibus; et si quid aliquem defraudavi, reddo quadruplum* (Luc. 19, 8). Sed Christus Zachaei existimationi consulens, eumque jam justificatum pronuntians, inquit: *Hodie salus domui huic facta est* (id est, domino domus, salus animae) *eo quod et ipse filius sit Abrahae* (Luc. 19, 9), — saltem imitatione fidei, justitiae et sanctitatis Abrahae, et generatione spirituali ex Christo, Filio Abrahae, per gratiam regeneratus. Hoc modo et tu esto filius Abrahae, ut merearis recipi in sinum Abrahae, implens prius illud Christi monitum: *Si filii Abrahae estis, opera Abrahae facite* (Joan. 8, 39). Vide etiam, quantum honorem et laudem pro vituperio humiliter tolerato Zachaeus receperit. Itaque sine alios de te sentire, quidquid velint, — modo coram Deo justus sis; tu Deo tui defensionem relinque. Praeterea observa, si salus facta est domui, id est,

degenti in domo, ubi Christus solum una die divertit: quanto magis degentibus in Templo salus sit impertienda, ubi Deus velut in domo orationis stabiliter residet ad exaudiendas preces illuc adventantium? Salus autem, quae facta est, consistebat et consistere debet in emendatione vitae et satisfactione.

Meditatio CCCXCIII.

(Die 24. Novembris.)

De servis decem mnas accipientibus.

Luc. 19, 11—26.

Punctum I. *Haec illis audientibus* (quae scilicet responderat Christus murmurantibus, quod ad Zachaeum peccatorem divertisset) *adjiciens, dixit parabolam* (quam deinde paulo ante mortem, paucis verbis mutatis, repetiit Matth. 25, 14, ubi pro mna ponit talentum), *eo quod esset prope Jerusalem* (quia nimirum ibi brevi passurus erat et judaicus populus ipse etiam parabolae partem erat impleturus; quae proinde indicatur fuisse causa referendi parabolam) *et quia existimarent, quod confestim regnum Dei manifestaretur* (quem proinde errorem discipulos suos dedocere voluit sequenti parabola). *Dixit ergo: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam, accipere sibi regnum et reverti* (quod Christus fecit, cum mortem subiit et postea ad regnum coelorum ascendit, inde venturus, judicare vivos et mortuos). *Vocatis autem decem servis suis* (quo numero certo et pleno universa multitudo servorum designatur) *dedit eis decem mnas*[1]) *et ait ad illos: Negotiamini, dum venio. Cives autem ejus oderant eum; et miserunt lega-*

---

[1]) Censent recentes interpretes (cfr. Knabenbauer S. J. h. l.) mnam intelligendam esse non veterem illam hebraeam centum siclorum, sed atticam (auream) centum drachmarum, quae pecuniae summa civiter 90 fr. vel 78 m. aequivalet.

tionem post illum, dicentes: Nolumus hunc regnare super nos (Luc. 19, 11—14). Judaei enim oderunt Christum et negarunt, se alium regem habere, nisi Caesarem (Joan. 19, 15), proinde noluerant eum regnare super se; quod ipsum etiam in effectu dicunt et nolunt omnes peccatores, suave Christi jugum excutientes. Considera, per decem mnas decem servis divisas, indicari, quod singulis hominibus a Christo et ex meritis Christi dividantur auxilia sufficientia ad negotiandum et ad lucrandam atque augendam gratiam sanctificantem per merita bonorum operum. Sicut autem mna alia est aurea,[1]) alia argentea: sic etiam mna auxiliorum et mediorum ad operandam salutem est inaequalis; unde in eadem parabola (Matth. 25) repetita, uni dicuntur esse data: *Quinque talenta, alii autem duo, alii vero unum* (v. 15). Qualis mna et quot talenta tibi data sunt, quam praestantia, inquam et efficacia auxilia ac media salutis, sive spectes vires naturales corporis et animi, sive supernaturales, praesertim in statu religioso? Quantum ergo per tuam mnam lucrari potes et debes, nisi ingratus et infidelis esse velis?

Punctum II. *Et factum est, ut rediret accepto regno; et jussit vocari servos, quibus dedit pecuniam, ut sciret, quantum quisque negotiatus esset. Venit autem primus, dicens: Domine, mna tua decem mnas acquisivit. Et ait illi: Euge bone serve, quia in modico fuisti fidelis, eris potestatem habens super decem civitates. Et alter venit, dicens: Domine, mna tua fecit quinque mnas. Et huic ait: Et tu esto super quinque civitates* (Luc. 19, 15—19). Sic pro inaequalitate meritorum, cum Christus reversus fuerit ad judicium et homines ad illud per Angelos fuerint evocati, retribuentur praemia inaequalia. Itaque imitare praedictos servos, maxime autem primum, qui propter suam industriam maxime laudatus et maximo honore ac potestate donatus est; industria enim illius, et studium perfectionis ac augmenti gratiae, non tantum fuit mediocre, sed summum, — et tamen non sibi, verum auxiliis et mediis sibi datis a Christo, adeoque Deo et Christo

[1]) Vid. not. priorem.

omne lucrum adscripsit: *Domine mna tua decem mnas acquisivit.* Sic ergo, quantumcunque in virtute profeceris, nihil tibi inde attribuas, sed gratiae divinae efficaci adscribas.

Punctum III. *Et alter venit, dicens: Domine, ecce mna tua, quam habui repositam in sudario; timui enim te, quia homo austerus es; tollis, quod non posuisti, et metis, quod non seminasti. Dicit ei: De ore tuo te judico serve nequam. Sciebas, quod ego homo austerus sum* (id est, severe punicus omnem culpabilem negligentiam) *tollens, quod non posui, et meteus, quod non seminavi* (id est, supra muam, sive supra data auxilia et supra collata media, etiam ipsius hominis cooperationem exigens), *et quare non dedisti pecuniam meam ad mensam* (nummulariorum sive foeneratorum), *ut ego veniens utique cum usuris exegissem illam? Et astantibus dixit: Auferte ab illo mnam et date illi, qui decem mnas habet* (Luc. 19, 22—24). Nam in die judicii, etiam particularis, per ipsam mortem tollentur auxilia ad merendum data reprobis, qui illis non usi vel abusi sunt, — probis autem relinquuntur in effectu suo, nempe in ipso praemio; in quo etiam mna servi pigri adjicitur illi, qui decem mnas lucratus est, dum accipit speciale gaudium propter ampliora merita, quorum occasio fuit servi pigri negligentia; quae patientiae, correctionis fraternae, amplioris fervoris etc. ansam praebuit. Addit Christus (Matth. 25, 30): *Inutilem autem servum ejicite in tenebras exteriores* (extra regnum coelorum offundendas oculis animae et corporis); *illic erit fletus et stridor dentium.* Si hoc fit cum eo, qui non utitur mna sua, quid fiet cum abutente? Et quid si mna non sit tantum unica, sed multiplex? Tu ergo ab utroque tibi cave et cura, ut auxilia ad merendum data non tantum non amittas, vel negligas per oscitantiam et remissionem, — sed ut fervore tuo illa etiam augeas et merearis ampliora, et ut ex aliorum negligentia majorem profectum capias. *Quia omni habenti dabitur et abundabit; ab eo autem, qui non habet et quod habet, auferetur ab eo* (Luc. 19, 26).

Meditatio CCCXCIV.

(Die 25. Novembris.)

De coena in domo Simonis Leprosi. (1.)

Joan. 12, 1—3; Matth. 26, 6 sq.; Marc. 14, 3.

Punctum I. *Jesus ante sex dies Paschae venit Bethaniam* (Jerosolymis digressus), *ubi Lazarus fuerat mortuus, quem suscitavit Jesus. Fecerunt autem ei coenam ibi,*[1]) *et Martha ministrabat;*[2]) *Lazarus vero unus erat ex discumbentibus cum eo. Maria ergo accepit libram unguenti nardi pistici pretiosi, et unxit pedes Jesu, et extersit pedes ejus capillis suis; et domus impleta est ex odore unguenti* (Joan. 12, 1—3). Considera inprimis in Martha pulchrum humilitatis exemplum, quod virgo nobilis et dives, in domo etiam aliena, fratre suo mensae cum Christo assidente, non dedignata sit mensae ministerium subire, minime vile nec nobilibus natalibus suis indignum reputans, quod Christo et ejus discipulis praestitum esset. Hanc humilitatem adeo Deus ipsi compensavit, ut propter eam in toto nunc christiano orbe non minus, quam soror ejus propter pretiosum unguentum Christo affusum, laudetur. Nihil ergo et tu vile ducas, quod pro Dei honore obeundum est, et quaevis servilia obsequia Christo in proximo vel proximo propter Christum libenter impende.

Punctum II. Considera in Lazaro (quem Evangelista cum Christo mensae accubuisse memorat, utique in confirmationem verae per Christi virtutem effectae resurrectionis

---

[1]) Scilicet sequenti die Sabbati, pridie Dominicae Palmarum; nec abludit ab hoc tempore Matthaeus, quamvis per histerologiam prius referat Christi de sua morte vaticinium, quod postea contigit, scilicet die Martis, duorum tantum dierum intervallo mortem Christi praecedentis

[2]) Quamvis in domo aliena, nempe Simonis Leprosi, teste Matthaeo, sed probabiliter vicina, et vel vicinitati, vel precibus sui vicini, vel Christi studiosae caritati id obsequium, tamquam perita ad cibos parandos, tribuens.

ex mortuis) quomodo etiam actiones de se indifferentes ad Dei honorem referendae sint per bonam intentionem; haec autem intentio, ut bona sit, debet esse libera ab admixtione alterius vani vel temporalis finis; unde illi Judaei, de quibus Joannes hic (v. 9) ait: *Venerunt non propter Jesum tantum, sed ut Lazarum viderent,* — hac ipsa Evangelistae animadversione minus sincerae intentionis vituperium subierunt. Praedictae autem bonae ac purae intentionis etiam ipse Christus hic specimen praebuit, quando ministerium Marthae et Magdalenae pretiosam pietatem erga se, non propter suam commoditatem ac gloriam, sed propter piarum sororum solatium ac meritum virtutis multiplicis, ac propter Patris sui gloriam, qui in Filio honorabatur, admisit. Unde (Matth. 8, 40) dixerat: *Qui me recipit, recipit eum, qui me misit;* et (Joan. 8, 50): *Ego autem non quaero gloriam meam.*

Punctum III. Considera in Maria Magdalena, quomodo domus odore unguenti, nempe odore variarum virtutum et exempli domesticis praebendi, implenda sit: cum rigante enim pedes Christi lacrymis, et capillis eos tergente actiones poenitentiae et humilitatis exhibendae sunt; cum effringente vas et unguentum pretiosum in Christi caput effundente — (S. Marcus 14, 3 de illa testatur: *Venit mulier*, nempe Magdalena: *habens alabastrum unguenti nardi spicati pretiosi; et fracto alabastro, effudit super caput ejus)* — per mortificationes corporis effringenda sunt lutea ac fictilia vasa corporum nostrorum et in caput Christi, quod Superiores nobis repraesentant, imo in ipsum Christum effundendum obedientiae, observantiae, caritatis sincerae ac perfectae unguentum, diffundens bonae famae et exempli odorem.

Meditatio CCCXCV.

(Die 26. Novembris.)

De coena in domo Simonis Leprosi. (2.)

(Continuatio.)

Joan. 12, 4—8; Matth. 26, 8—13; Marc. 14, 4—9.

Punctum I. *Dixit ergo unus ex discipulis ejus, Judas Iscariotes, qui erat eum traditurus: Quare hoc unguentum non vaeniit trecentis denariis et datum est egenis?* (Joan. 12, 4). Judae murmuratio tribui videtur a S. Matthaeo (26, 8 sq.) etiam aliis discipulis dicens: *Videntes autem discipuli, indignati sunt, dicentes: Ut quid perditio haec? potuit enim istud venundari multo et dari pauperibus,* — quia vel quosdam ad eandem stimulavit, vel ponitur numerus pluralis pro singulari, ut in S. Scriptura saepius poni solet. Sic etiam in sacris et religiosis coetibus solent esse murmurationes et unus saepe seducit alios, atque ad idem faciendum instigat virtutis praetextu. Cave ergo a tam noxio et contagioso vitio. Sic quoque actiones sanctae et laudabiles ab aliis et quidem a probis etiam nonnunquam viris carpuntur, atque in sinistram partem accipiuntur. Itaque non cura, si actiones tuae hominibus displiceant, neque propter eorum sinistros sermones a virtutum actibus desiste, sicut non destitit Magdalena. Satis tibi sit, si Deo placeas, quidquid dicant et cogitent homines.

Punctum II. *Sciens autem Jesus, ait illis: Quid molesti estis huic mulieri? Opus enim bonum operata est in me. Nam semper pauperes habetis vobiscum, me autem non semper habetis. Mittens enim haec unguentum hoc in corpus meum, ad sepeliendum me fecit* (Matth. 26, 10—12). *Sinite illam, ut in diem sepulturae meae servet illud* (Joan. 12, 7). *Quod habuit haec,* — i. e. quod habuit in sua potestate, sive quod potuit facere, — *fecit* (Marc. 14, 8). Ecce quomodo Magdalenam, pro sui ipsius defensione tacentem, Christus ipse defendat et prudenter

ac pie, non autem prodige egisse ostendat, eo quod actus pietatis et religionis erga Christum praeferendus sit actui misericordiae erga pauperes, et quod mors Christi adeo sit propinqua, ut unctio praeveniens mortem servire possit loco unctionis, quae defunctorum corporibus honoris causa exhiberi consuevit. Si ergo tunc (arguebat Christus) pretiosorum unguentorum effusio non est perditio, neque nunc est, quando sepultura mea, etiam ab inscia, pari honoris exhibendi studio praevenitur et unguentum non venditur, sed servatur. Ex hac tam efficaci defensione disce, quomodo Deus possit et soleat eorum honorem et innocentiam defendere, qui ipsi suam defensionem relinquunt, — et quomodo sua causa toleratum contemptu longe majori gloria et honore remuneretur; mox enim addidit hanc promissionem Christus: *Amen dico vobis, ubicunque praedicatum fuerit Evangelium istud in universo mundo et quod fecit haec, narrabitur in memoriam ejus* (Marc. 14, 9).

Punctum III. Considera, quomodo Christus ex defensione Magdalenae occasionem sumpserit etiam inter epulas mentionem faciendi de sua Passione; quemadmodum in monte Thabor inter coelestes delicias de eadem cum Moyse et Elia locutus est, audientibus tribus discipulis, — ut ostenderet, quam voluntarie et libenter passionem et mortem adiret, simulque nos doceret, quomodo hujus vitae gaudia imminentium calamitatum ipsiusque mortis memoria sint temperanda, vel potius cumulanda gaudio de momentanea tribulatione et miserae hujus vitae brevitate. Docet etiam Christus frequenti mortis suae praedictione, quam desideret a nobis frequentem mortis et passionis suae recordationem ac meditationem.

Meditatio CCCXCVI.

(Die 27. Novembris.)

Christus applaudente populo Jerosolymam ingreditur.

Matth. 21, 1—9; Joan. 12, 12—15; Luc. 19, 28—40; Marc. 11, 1—10.

Punctum I. *In crastinum autem turba multa, quae venerat ad diem festum, cum audissent, quia venit Jesus Jerosolymam, acceperunt ramos palmarum et processerunt obviam ei* (Joan. 12, 12 sq.). *Et cum appropinquassent* (Christus et discipuli ejus) *Jerosolymis et venissent Bethphage ad montem Oliveti, tunc Jesus misit duos discipulos, dicens eis: Ite in castellum, quod contra vos est, et statim invenietis asinam alligatam, et pullum cum ea; solvite et adducite mihi; et si quis vobis aliquid dixerit, dicite: Quia Dominus his opus habet; et confestim dimittet eos* (Matth. 21, 1—3) et deinde (v. 6 sq.) evangelista prosequitur: *Euntes autem discipuli fecerunt, sicut praecepit illis Jesus. Et adduxerunt asinam et pullum, et imposuerunt super eos vestimenta sua, et eum desuper sedere fecerunt.* Hujus honoris acceptandi humillimus Jesus tres causas potissimum habuit: 1. Erat contestatio laetitiae de sua instante Passione. 2. Augmentum ignominiae et confusionis ex subsequente deductione ad supplicium, quo enim quis in majori honore et aestimatione prius est constitutus, eo majori ignominiae et confusioni cedit publicus contemptus, isteque redditur major. Unde sicut nos homines in ipsa humilitate et contemptu saepe honorem et gloriam quaerimus: sic Christus in honore et gloria contemptum et humiliationem quaesivit. Ob hanc causam etiam medium et digniorem locum inter latrones deinde acceptavit, — quia iste illi delatus est, eo quod alios secum crucifixos criminum gravitate et dignitate ac merito supplicii, superare inde argueretur. 3. Causa fuit demonstratio muta-

bilitatis humanae, — dum, qui ab hominibus summe laudantur, honorantur, amantur, mox contrarium experiuntur. Imitare laetitiam de adversis praevisis, humilitatem in sustinenda et quaerenda confusione, contemptum vani et instabilis favoris, laudis et honoris, — huncque nonnisi ex gravissimis causis Christi exemplo admitte.

Punctum II. In hoc ingressu in urbem impletum est vaticinium Zachariae (9, 9): *Ecce, Rex tuus venit tibi justus et Salvator, ipse pauper et ascendens super asinum;* quod S. Matthaeus (21, 5) in sensu aequivalenti his verbis allegat: *Dicite, filiae Sion: Ecce, Rex tuus venit tibi mansuetus, sedens super asinam et pullum filium subjugalis.* Sic Christus in ipso etiam triumphali ingressu in urbem, justitiae sive sanctitatis, zeli in procuranda salute hominum, mansuetudinis et paupertatis vestigia relinquere voluit, ut eadem et nos apud homines, inter quos versamur, semper et ubique relinqueremus, et quando ad illa in animo nostro incitamur, cognoscamus, haec esse indicia visitationis ac praesentiae Christi.

Punctum III. *Plurima autem turba straverunt vestimenta sua in via. Alii autem caedebant ramos de arboribus et sternebant in via. Turbae autem, quae praecedebant et quae sequebantur, clamabant, dicentes: Hosanna Filio David, benedictus, qui venit in nomine Domini; Hosanna in altissimis* (Matth. 21, 8 sq.), — i. e.: sit salus, quaeso, a te Filio David, qui habitas in altissimis. *Pax in coelo et gloria in excelsis* (Luc. 19, 38). Quam multo aliter ex monte Oliveti inductus est Christus post quatuor dies elapsos in Jerusalem! Quam multo aliter acclamarunt: *Tolle, tolle, crucifige eum. — Non habemus Regem, nisi Caesarem* (Joan. 19, 15). Nihili ergo fieri debet omnis honor, laus, gratulatio etc., quando ab hominibus conferuntur. Nos vero non inconstantes Judaeos, sed plurimam turbam sanctorum virorum, qui praecedebant Christum et qui sequebantur, id est, utriusque Testamenti sanctos homines imitabimur, per veram et perfectam paupertatem sternentes vestimenta nostra et omnia, quae habemus, in via hujus vitae ante pedes ejus, qui venit, ut supra ex Zacharia dictum est: *Et ipse pauper.* Sternentes

etiam ramos palmarum, nempe victoriarum de nobis ipsis, mundo, carne, daemone relatarum, — per quas justitiam et sanctitatem imitemur ejus Regis, qui venit nobis *Justus et Salvator*. Cui etiam, ut Regi, perfectam obedientiam spondeamus, pacem cum illo servantes et gloriam ejus, qui in excelsis habitat, quaerentes. Cumque haec omnia fecerimus, non nobis complaceamus, nec gloriemur, — quia Christus potest sibi alios ejusmodi cultores, nobis multo praestantiores, procurare. *Quia si hi* (nos) *tacuerint, lapides clamabunt* (Luc. 19, 40).

Meditatio CCCXCVII.

(Die 28. Novembris.)

Christus illacrimans Jerosolymae excidium praenuntiat.

Luc. 19, 41—44; Marc. 11, 11.

Punctum I. *Et ut appropinquavit, videns civitatem, flevit super illam* (Luc. 19, 41). Sic Christus dilexit Jerosolymitanos, necis suae, post quinque dies sibi inferendae, autores, ut inter laetas acclamationes totius populi et in ipso glorioso ingressu in urbem, potius defleret illorum poenam, post quadraginta annos totius urbis excidio per Titum et Vespasianum infligendam, quam proprias gravissimas injurias, quas in vita et honore sibi ab illis proxime inferendas sciebat. Sic diligendi sunt inimici, sic condolendum malis aliorum.

Punctum II. *Dicens: Quia si cognovisses et tu, et quidem in hac die tua, quae* (id est, quae res) *ad pacem tibi, nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis* (per aposiopesin reticetur prae vehementia doloris: *illa non negligeres), quia venient dies in te; et circumdabunt te inimici tui vallo, et circumdabunt te, et coangustabunt te undique, et ad terram prosternent te* (Luc. 19, 41—44). Haec

admonitio et excidii Jerosolymitani descriptio applicari potest cuivis homini, in hac vita vane laetanti et novissima sua non prospicienti. Nam etiam huic dici potest: Si cognovisses et tu, et quidem *in hac die tua* (tempus enim praeteritum et futurum non est tuum) quae ad pacem cum Deo retinendam utilia tibi sunt, nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis (quia scilicet de iis non cogitas, nec illa consideras), illa utique non negligeres; nimirum non differres poenitentiam, qua pax cum Deo recuperatur, — non committeres peccata, per quae pax amittitur, — non negligeres bona opera, quibus pax firmatur: quia venient dies in te, quibus nempe cum morte et cum daemonibus erit luctandum, — et circumdabunt te inimici tui vallo, te non sinentes effugere certamen et circumdabunt te, si non visibili, invisibili saltem modo, cingentes lectum lethaliter decumbentis, — et coangustabunt te undique, ob oculos ponendo peccata praeterita, imminens severum judicium, poenas intolerabiles et aeternas, atque sic ad desperationem impellendo; cum autem mortuus fueris, in terram prosternent te, sepulchro includentes et non relinquent in te lapidem super lapidem, nempe nec os adhaerens ossi. Tu ergo cognosce, quae ad pacem tibi in hac die tua; cognosce tempus visitationis tuae, quo Deus te visitat et ad felicem mortem obeundam atque ad animam tranquille et secure agendam media et auxilia suppeditat.

Punctum III. *Cum jam vespera esset hora, rediit in Bethaniam cum duodecim* (Marc. 11, 11). Sic toto die in Templo occupatum expellendis negotiatoribus, et docendis rudibus, et sanandis caecis ac claudis, teste Matthaeo (21, 14) nemo tamen ad coenam invitavit. Haec a mundo gratitudo pro nostris laboribus exspectanda est. Sic in solis verbis subsistit omnis acclamatio et plausus hominum; sic qui glorioso hominum comitatu urbem ingressus est, desertus ab omnibus, cum famelicis discipulis egressus est et Bethaniam reversus. Vide, quid sit laus, honor, amicitia humana, — quam vana et inutilia, quam brevia sint omnia.

Meditatio CCCXCVIII.

(Die 29. Novembris.)

Christus mortem suam palam praedicit.

Joan. 12, 23—26.

Punctum I. *Venit hora, ut clarificetur Filius hominis. Amen, amen dico vobis: Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet; si autem mortuum fuerit, multum fructum affert* (Joan. 12, 23—25). Cum Christus a populo urbis Jerosolymitanae propter recentem Lazari quatriduani e mortuis resuscitationem publico applausu et substratis palmarum ramis exceptus esset, quando asello vectus urbem ingrediebatur: *Quidam etiam gentiles ex his, qui ascenderant, ut adorarent in die festo,* teste Joanne cap. cit. per Apostolum Philippum ad ipsum Christum adduci petierunt. Ille vero ostendens tempus nunc advenisse, ut gentibus manifestaretur, modo prius mortem jam sibi instantem subiisset, hujus necessitatem similitudine grani in terram seminati declaravit, — quod nisi moriatur, sine fructu manet, mortuum autem multum fructum affert. Ex hac autem similitudine confirmat Christus, parem esse necessitatem moriendi cuivis homini, ut fructum bonorum operum afferat, vel fructum in conversione animarum faciat; qua ratione etiam sanguis Martyrum semen est Christianorum, ut isti illorum exemplo et meritis vel multiplicentur, vel in virtute crescant. Praeter mortem autem violentam, quam Christus et Martyres sustinuerunt, alia est voluntaria, omnibus communiter necessaria; de cujus necessitate et utilitate etiam intelligenda sunt Christi verba: *Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet; si autem mortuum fuerit, multum fructum affert,* — tum intra se in propria anima, tum extra se in animabus aliorum; ad utriusque enim generis fructus necessarium est, ut homo sit plane mortificatus, et se voluntarie privet illicito usu animae suae, et omnium potentiarum tam internarum, quam externarum; quod genus mortis expressit Christus istis proxime sub-

junctis verbis (v. 25): *Qui amat animam suam, perdet eam: et qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam aeternam custodit eam.* Odisse autem est, negare animae omnem usum et exercitium vitae, idque omne, ad quod contra Dei prohibitionem inclinatur, — et hoc est seipsum mortificare, seu privare anima.

Punctum II. *Si quis mihi ministrat, me sequatur; et ubi sum ego, illic et minister meus erit* (Joan. 12, 26). Ut Christus servos suos ad mortem praedictam alliceret, proposuit ipsis suam mortem in exemplum et suam coelestem gloriam in praemium. Vult enim, ut ipsum ubique sequantur, et ipsi configantur in cruce, et cum ipso regnent in coelo. Annon hoc est aequissimum, et in constantem praxin jam deductum a SS. Martyribus et aliis Sanctis?

Punctum III. *Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater meus* (ib.). Novum hoc ad mortem prompte suscipiendam incitamentum est. Quia enim minister et servus Christi jubetur sequi Christum et mori sicut granum, cadens in terram, quod quasi per contemptum in agrum projicitur, occa obteritur et terra occultatur: ideo pro morte, abjectione, latendi studio et contemptu brevissimo in terra, promittitur ipsi honor non qualiscunque, sed tanto major, quanto major est, qui Sanctos suos glorificat. Quantus honor igitur habetur a Deo Sanctis in coelo, et quam gloriosos eos etiam reddit apud homines in terra degentes?

Meditatio CCCXCIX.

(Die 30. Novembris.)

De ficu arefacta.

Matth. 21, 18; Marc. 11, 12—26; Luc. 19, 45 sq.

Punctum I. *Et alia die cum exiret a Bethania* — et, ut inquit S. Matthaeus (21, 18): *Mane reverteretur in civitatem Jerosolymam, — esuriit. Cumque vidisset a longe ficum habentem folia, venit, si quid forte inveniret*

in ea; et cum venisset ad eam, nihil invenit praeter folia; non enim erat tempus ficorum. Et respondens dixit ei: Jam non amplius in aeternum ex te fructum quisquam manducet. Et audiebant discipuli ejus. Et veniunt Jerosolymam (Marc. 11, 12—15). *Et videns fici arborem unam secus viam, venit ad eam etc., et arefacta est continuo ficulnea* (Matth. 21 19), i. e. coepit arefieri; unde rursum Marcus (v. 19 sq.) ait: *Et cum vespera facta esset, egrediebatur de civitate. Et cum mane transirent* (rursum Bethania redeuntes Jerosolymam), *viderunt ficum aridam factam a radicibus.* Haec ficus, sicut erat figura Synagogae Judaicae propter fructuum defectum arefactae, — sic etiam est figura cujusvis hominis, non (ut S. Paulus admonet Coloss. 1, 10) in omni opere bono fructificantis, sed sola folia bonorum propositorum vel ceremoniarum, et actuum externorum sine veris et solidis virtutibus proferentis; quia autem has Christus vehementer esurit et quovis tempore ab homine exspectat, eo quod harum progignendarum semper sit tempus: ideo in arbore innocente et extra ficorum tempus fructibus vacua ostendit, quid faciat homini non omni tempore et in omni opere bono fructum ferenti. Reddit videlicet talem hominem subtractione auxiliorum neglectorum aridum et sterilem, ita ut nullos amplius virtutum fructus producat, atque ideo tandem exscindatur ac in ignem mittatur, — vel praecoci morte e vivis eripit, ut ex tali: *Jam non amplius in aeternum fructum quisquam manducet.* Ideo Ecclesiastes (9, 10) sapienter monet: *Quodcunque facere potest manus tua, instanter operare: quia nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud inferos, quo tu properas.* Et ipse Christus (Joan. 9, 4) proprio exemplo quemque admonet, dicens: *Me oportet operari opera ejus, qui misit me, donec dies est: venit nox, quando nemo potest operari.* Ne ergo esto arbor, quae mera solia sine *bonorum operum* fructibus profert.

Punctum II. *Et veniunt Jerosolymam. Et cum introisset in Templum, coepit ejicere vendentes et ementes in Templo: et mensas numulariorum, et cathedras vendentium columbas evertit: et non sinebat, ut quisquam*

transferret vas per Templum: et docebat eos, dicens: Nonne scriptum est: Quia domus mea domus orationis vocabitur omnibus gentibus? Vos autem fecistis eam speluncam latronum (Marc. 11, 15—17). Idem Christus fecisse refert Joannes (2, 14 sqq.) de initio praedicationis[1]) Christi, quando etiam negotiatores ex Templo flagello expulit. Quod si Christus tanto et tam constanti zelo divini honoris locum orationis a profanatione vindicavit, quanto magis ipsam orationem et cor, in quo veluti vivo oratorio funditur oratio, profanari indignabitur? Sic ergo orare te oportet, ut Deum tibi benignum oratione tua, non iratum reddas, ne cum Davide dicere cogaris (Ps. 79, 5): *Domine, Deus virtutum, quousque irasceris super orationem servi tui?* Imitare zelum Christi et simili modo, vi ac potestate ejice ex corde tuo omnes impertinentes cogitationes et distractiones maxime tempore orationis, quando cor tuum domus orationis est.

Punctum III. *Et cum vespera facta esset, egrediebantur de civitate. Et cum mane transirent, viderunt ficum aridam factam a radicibus. Et recordatus Petrus dixit ei: Rabbi, ecce ficus, cui maledixisti, aruit. Et respondens Jesus ait illis: Habete fidem Dei. Amen, dico vobis: Quia quicunque dixerit huic monti: Tollere, et mittere in mare, et non haesitaverit in corde suo, sed crediderit, quia quodcunque dixerit, fiat, fiet ei. Propterea dico vobis: Omnia, quaecunque orantes petitis, credite, quia accipietis et evenient vobis. Et cum stabitis ad orandum, dimittite, si quid habetis adversus aliquem, ut et Pater vester, qui in coelis est, dimittat vobis peccata vestra* (Marc. 11, 19—26). Hae sunt alterae duae conditiones ad orationem efficacem, ut nimirum prodeat ex corde, quod sit fiduciam habens ad Deum et quod sit placatum proximo. Et talis oratio est unus ex fructibus, quos Christus in ficu esuriens quaesivit, — nempe ut procedat ex corde a terrenis negotiis ac cogitationibus abstracto, firma in Deum fiducia nixo, et proximo per caritatem conjuncto ac placato.

[1]) Cfr. Med. 218. p. 5. sqq.

Meditatio CCCC.

(Die 1. Decembris.)

Christus potestatem suam propugnans Judaeorum pervicaciam arguit.

Marc. 11, 27—33; Matth. 21, 23—32; Luc. 10, 1—8.

Punctum I. *Et veniunt rursus Jerosolymam. Et cum ambularet in Templo, accedunt ad eum summi Sacerdotes, et Scribae, et Seniores, et dicunt ei: In qua potestate haec facis? et quis dedit tibi hanc potestatem, ut ista facias? Jesus autem respondens, ait illis: Interrogabo vos et ego unum verbum et respondete mihi; et dicam vobis, in qua potestate haec faciam. Baptismus Joannis de coelo erat, an ex hominibus? Respondete mihi etc. Et respondentes dicunt Jesu: Nescimus. Et respondens Jesus ait illis: Neque ego dico vobis, in qua potestate haec faciam* (Marc. 11, 27—33). Ecce! quod Christus mulieri Samaritanae, homini caeco nato et multis pauperibus, qui ipsum docentem audiebant, aperte dixit, se nimirum esse Messiam, Filium Dei a Patre coelesti missum: id Sacerdotibus, Scribis et Senioribus non aperte dicit, utpote non dispositis nec dignis, sed superbia, odio, invidia inflatis et obstinate fidem sibi negantibus. Sic Deus multa abscondit hujus mundi sapientibus et prudentibus, et revelat ea parvulis. Deinde quia de potestate Christi interrogantes, eam scire poterant et cognoscere ex testimonio Joannis, quem non poterant negare, esse verum Prophetam missum a Deo, — et quia ex ipsis miraculis, qualia nec Joannes fecit, multo magis scire poterant Christi quam Joannis potestatem, merito non retulerunt aliud clarius et directius responsum. Atque ita multae divinae illustrationes et clariores rerum coelestium cognitiones nobis negantur, quia notitiis perceptis non utimur, nec usu perficimus, nec ad finem debitum ordinamus.

Punctum II. Negato clariore responso, quo propter incredulitatem erant indigni, eandem ipsis mox per hanc

parabolam exprobrat: *Quid autem vobis videtur? Homo quidam habebat duos filios; et accedens ad primum dixit: Fili, vade, hodie operare in vinea mea. Ille autem respondens, ait: Nolo. Postea autem poenitentia motus abiit. Accedens autem ad alterum, dixit similiter. At ille respondens, ait: Eo, Domine; et non ivit. Quis ex duobus fecit voluntatem Patris? Dicunt ei: Primus. Dicit illis Jesus: Amen, dico vobis, quia publicani et meretrices praecedent vos in regnum Dei* (Matth. 21, 28. 31). Quemadmodum Judaei propter fidem et obedientiam Deo fallaciter promissam reprehensi sunt adducta parabola, ita et tu frequenter reprehendi mereris, quia Dei Patris coelestis voluntatem, mandata et regulas saepe, contra boni propositi aut promissionis fidem datam, non studes exequi. Dicis: *Eo, Domine*, et non is. Imitaris homines politicos, qui verbis suis obsequia offerunt et ea nec rogati praestant. Non sic politice agas cum Deo, promissa sua fideliter tibi servante. Pudeat te a publicanis et meretricibus, prius nolentibus obedire Patri suo coelesti, postea vero poenitentia motis, studio exequendi divinam voluntatem eamque perficiendi superari.

Punctum III. *Venit enim ad vos Joannes in via justitiae et non credidistis ei; publicani autem et meretrices crediderunt ei; vos autem videntes, nec poenitentiam habuistis postea, ut credaretis ei* (Matth. 21, 32). Imo ad te non tantum Joannes, sed ipse Filius Dei per varios legatos suos venit, qui est sol justitiae, via, veritas et vita; et ipsius doctrinae ac exemplis ad obsequendum promptam fidem non praestitisti. Videns autem tot sceleratorum hominum serias conversiones, sinis illos te praecedere in studio consequendi regnum Dei. Itaque poenitentiam habe, et ausculta divinae veritati, verbis et exemplis te docenti ac ducenti per viam justitiae.

Meditatio CCCCI.

(Die 2. Decembris.)

Parabola de vinea agricolis locata.

Matth. 21, 33—40; Marc. 12, 1—9; Luc. 20, 9—16.

Punctum I. *Aliam parabolam audite* — (qua Christus Judaeis minatur, propter occisos ab illis Prophetas antiquos, ac denique propter futuram sui interfectionem, et propter infidelitatem, ab ipsis auferendam esse veram Dei Synagogam et aliam Ecclesiam ex gentibus congregandam esse): *Homo erat paterfamilias, qui plantavit vineam et sepem circumdedit ei et fodit in ea torcular* — (Marcus 12, 1 ait: *Et fodit lacum,* sive lacunam, qua vinum expressum olim recipiebatur, quae, veluti pars totius machinae, a Matthaeo nomine torcularis significatur; ideo dicit: *Fodit in ea torcular) — et aedificavit turrim, et locavit eam agricolis, et peregre profectus est* (Matth. 21, 33). Hanc parabolam tibi accommodare potes, intelligendo per patremfamilias Deum, — per *vineam* Religionem christianam, vel Ordinem tuum religiosum, cum omnibus mediis ex illis colligendi fructus et uvas bonorum operum; per *sepem* leges et regulas et vota religiosa; per *torcular* seu *lacum,* in quem vinum uvarum exprimitur, bonorum operum et exemplorum communicationem et collectionem; per *turrim* Superiorum vigilantiam. Vide ergo, quam fertilem, et quam provide et optime instructam vineam tibi Deus locaverit; considera sepis altitudinem, firmitatem, securitatem; perpende lacus amplitudinem, turris latum prospectum et in ea degentium vigilantiam. Proinde agnosce, quanta sit tua obligatio uberes fructus procreandi, alligandi vites, nempe potentias animi, circumcidendi palmites passionum et affectionum voluntatis, illosque a frigore, ventis, volucribus etc. protegendi, arcendi feras effringentes sepem, parendi vigilum clamoribus ad repellendos fures, pendendi fideliter canonem et debitam fructuum, uvarum vel vini portionem.

Punctum II. *Cum autem tempus fructuum appropinquasset, misit servos suos ad agricolas, ut acciperent fructus ejus. Et agricolae apprehensis servis ejus alium ceciderunt, etc.* (Matth. 21, 34 sqq.). Considera tempus fructuum pendendorum jam appropinquasse, et pro varia temporis divisione nunc esse reddendos fructus devotae orationis, nunc utilis cujusdam operationis, nunc patientiae, humilitatis, mansuetudinis etc. Exactores fructuum esse Superiores et curatores animarum. In hos autem non tantum manus non debes injicere, sed neque contumelia illos afficere, neque lingua per murmurationem, oblocutionem, detractionem etc. laedere, neque odio et aversione prosequi, si debitos fructus exigunt, — multo minus debes ipsum Filium Dei ullo peccato tibimetipsi rursum crucifigere. Sis ergo ex illis agricolis: *Qui reddant ei fructum temporibus suis.*

Punctum III. *Cum venerit ergo dominus vineae, quid faciet agricolis suis? Ajunt illi: Malos male perdet et vineam suam locabit aliis agricolis, qui reddant ei fructum temporibus suis* (Matth. 21, 40 sq.). Approbat Christus hanc responsionem apud S. Marcum et S. Lucam, eamque confirmat. Nota itaque illud *male perdet;* nam est aliqua bona perditio, — quia, qui perdit animam suam, Christo teste (Matth. 10, 39), inveniet eam. Bona perditio esset poena medicinalis, sive poena medicans, — mala perditio est poena vindicans. Vae ergo homini et agricolae illi, quem Deus male perdit, a quo vineam aufert et in alium transfert! Time, et cave!

Meditatio CCCCII.

(Die 3. Decembris.)[1])

De nuptiis filii regis.

Matth. 22, 1—13.

Punctum I. *Et respondens Jesus, dixit iterum in parabolis eis* — (idem exprobrans et comminans Judaeis, quod in praecedenti parabola): *Simile factum est regnum coelorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo,* — (quia nempe Filius Dei sibi copulavit et desponsavit humanitatem per unionem hypostaticam; ideo homines ad coelestia gaudia velut ad convivium nuptiale invitantur). *Et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias et nolebant venire. Iterum misit alios servos,*[2]) *dicens: Dicite invitatis* (qui tunc temporis erant Judaei, ad quos Prophetae et Apostoli missi sunt, nunc autem sunt Christiani): *Ecce, prandium meum paravi, tauri mei et altilia occisa sunt, et omnia parata; Venite ad nuptias. Illi autem neglexerunt, et abierunt, alius in villam suam, alius vero ad negotiationem suam, reliqui vero tenuerunt servos ejus et contumeliis affectos occiderunt. Rex autem cum audisset, iratus est et missis exercitibus suis perdidit homicidas illos et civitatem illorum succendit* (Matth. 22, 1—7). Quam itaque imprudenter agunt illi, qui negligunt vocationem suam et rusticam villam, qualis est totus mundus et omnia bona illius, si cum coelestibus comparentur, — vel laboriosam negotiationem curarum terrestrium praeferunt regno coelorum ac deliciis plenae quieti inter nuptialia gaudia aeterna? Expende etiam, quomodo et quoties tu quoque ad coelestes nuptias vocatus fueris et adhuc voceris? Sed numquid et

---

[1]) In festo S. Francisci Xaverii legitur Evang. Marc. 16, 15—18 (cfr. Med. 178), Epist. Rom. 10, 10—18.

[2]) Prius enim misit Prophetas, deinde Apostolos et eorum successores; ad quosvis vero homines in particulari mittit Deus Angelos tutelares et homines adhortatores, ac instructores in rebus ad salutem pertinentibus.

te saepe terrenum aliquid, vel cura et sollicitudo, aut negotium inutile, retardat, quo minus veste nuptiali induaris et magnis virtutum passibus ad nuptias properes.

Punctum II. *Tunc ait servis suis: Nuptiae quidem paratae sunt, sed qui invitati erant, non fuerunt digni. Ite ergo ad exitus viarum et quoscunque inveneritis, vocate ad nuptias. Et egressi servi ejus in vias, congregaverunt omnes, quos invenerunt, malos et bonos, et impletae sunt nuptiae discumbentium* (Matth. 22, 8—10). Considera ingentem illorum, qui inventi sunt et tuam ipsius felicitatem, qui, cum in via esses ad perditionem, adhuc inventus es; et cum malus esses, vocatus es ad nuptias. Non itaque te absterreat brevis labor in veste nuptiali induenda et itinere faciendo, — sed finem cogita, quo labor hic tendat; ad nuptias Filii Regis coelestis et aeterni vocaris, adeoque ad coelestes, regales et aeternas nuptias.

Punctum III. *Intravit autem Rex, ut videret discumbentes: et vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali. Et ait illi: Amice, quomodo huc intrasti, non habens vestem nuptialem?* (Designatur per hunc hominem omnis ille, qui neglecta gratiae sanctificantis procuratione, praesumptuosa mente et spe, inter coelestes convivas se ingerit.) *At ille obmutuit; tunc dixit Rex ministris: Ligatis manibus et pedibus ejus, mittite eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus et stridor dentium* (Matth. 22, 11—13). Tu noli exspectare, donec manus et pedes tibi ligentur, sed utere manibus ad induendum te veste nuptiali et animae ornamentis, per opera meritoria gratiae sanctificantis, utere pedibus ad progrediendum, ne in via virtutis ad coelum subsistas vel resideas. Post hanc vitam enim nec erit, nec juvabit ulla excusatio, sed obmutescendum erit. Et quia manus et pedes ligabuntur gratia destitutis, ideo per totam aeternitatem manendum erit in tenebris exterioribus, extra regnum coelorum, oculis animi et corporis obvolutis, ubi erit summa tristitia et summus dolor.

Meditatio CCCCIII.

(Die 4. Decembris.)

De censu Caesari reddendo.

Matth. 22, 15—21; Marc. 12, 13—17; Luc. 20, 20—25.

Punctum I. *Tunc abeuntes Pharisaei consilium inierunt, ut caperent eum in sermone. Et mittunt discipulos suos cum Herodianis* (Matth. 22, 15 sq.), id est, Herodis Ascalonitae Infanticidae defuncti fautoribus et Caesari similiter addictis, sicut ipse ob praestitos sibi favores Caesari fuit addictissimus. S. Lucas (20, 20) sic refert: *Et observantes miserunt insidiatores, qui se justos simularent, ut caperent eum in sermone, ut traderent illum principatui et potestati Praesidis.* Disce a Christo, patienter ferre invidos homines et simulatos amicos, sive occultos inimicos. Et ne a quoquam in sermone capi possis, coram nemine, quantumvis probus et amicus homo esse appareat, — et contra neminem, praesertim potentiorem principem vel Superiorem quidquam dicas, cujus manifestatione tibi noceri vel alius offensus reddi posset. Si enim ipse silere non potes rem, alteri tertio non manifestandam, quomodo ab auditore tuo fidem silentii tibi promittis, quem nescis, an sit vel mansurus sit amicus fidelis, vel annon saltem mediate sermo tuus sit ad eorum, quibus illum referri nolles, aures perventurus.

Punctum II. *Magister, scimus, quia verax es, et viam Dei in veritate doces, et non est tibi cura de aliquo; non enim respicis personam hominum* (Matth. 22, 16). Considera, quam quidem vera sit laus, sed quam parum sincera et tantum ad nocendum prolata, — prout plerumque laus propria audita nocet, etiam quando absque animo nocendi dicitur. Praestat ergo potius mereri laudem, quam audire; laudabilitas enim propria proficua est, laus aliena noxia et periculosa, saltem propter periculum vanae gloriae. Laus coram praesente dicta plerumque non

laus, sed adulatio est et saepe falsa, saepe ab ipso dicente non credita, raro sincera; quid ni ergo contemnenda?

Punctum III. *Dic ergo nobis, quid tibi videtur: Licet dare censum Caesari, annon? Cognita autem Jesus nequitia eorum, ait: Quid me tentatis, hypocritae? Ostendite mihi numisma census. At illi obtulerunt ei denarium. Et ait illis Jesus: Cujus est imago haec et superscriptio? Dicunt ei: Caesaris. Tunc ait illis: Reddite ergo, quae sunt Caesaris, Caesari, et quae sunt Dei, Deo* (Matth. 22, 17—21), — quasi diceret: Quia hac inscriptione Caesaris, in vestra terra cusa, vos Caesari subditos fatemini, et quia subjectio etiam homini gentili in rebus religioni vestrae erga Deum non adversis praestita, cum subjectione Deo debita non est incompossibilis (ut falso quidam sibi persuaserant), — ideo reddite tributum, quod Caesari debetis, — vos ipsos vero, qui Dei imagine insigniti estis et cui cultum fidemque etc. debetis, reddite Deo cum omnibus, quae Deo debetis. Hoc responsum tibi cape et redde, quod Deo, Superioribus et proximo debes et quod tibi ipsi.

Meditatio CCCCIV.

(Die 5. Decembris.)

De Sadducaeis negantibus resurrectionem.

Matth. 22, 23—30; Marc. 12, 18; Luc. 20, 27—36.

Punctum I. *In illo die accesserunt ad eum Sadducaei, qui dicunt, non esse resurrectionem, et interrogaverunt eum etc.* (postquam dubitandi rationem de uxore quapiam, quae septem viris successive nupta erat, ei retulissent). *In resurrectione ergo, cujus erit de septem uxor?* (Matth. 22, 23 sqq., 28). Ad quam quaestionem, creditam ab ipsis insolubilem, et ad resurrectionis assertionem evertendam argumentum validissimum: *Respondens Jesus, ait illis: Erratis, nescientes Scripturas, neque virtutem Dei*

(illae enim clare docent, — ista vero, quia omnipotens est, facile potest efficere resurrectionem mortuorum). *In resurrectione enim neque nubent, neque nubentur, sed erunt sicut Angeli Dei in coelo* (Matth. 22, 30). Omnino ergo vilia sunt omnia gaudia carnalia, cum indigna sint statu Beatorum, qui, quamvis sit status omnium bonorum aggregatione perfectus, tamen ista non continet; unde ea a Beatis nec obtinentur, nec appetuntur. Contemne ergo illa gaudia, quorum nec Deus, infinite felix, nec Angeli, nec homines beati et amicissimi Deo, capaces sunt. Et cum in coelo simus futuri sicut Angeli Dei, stude jam in terra imitari angelicam puritatem.

Punctum II. *Neque enim ultra mori poterunt: aequales enim Angelis sunt* (Luc. 20, 36). Considera rationem, quare de Beatis in coelo dicetur: *Neque nubent, neque nubentur;* — quia finis, ad quem ordinantur matrimonia, nempe necessitas conservandi genus humanum et loco morientium generandi alios homines, prorsus cessabit, eo quod in coelo nemo amplius moriturus sit neque mori possit, — quia omnes erunt aequaliter impassibiles, incorruptibiles ac immortales, sicut Angeli. Itaque, quemadmodum Beati aspernantur carnis voluptates, tamquam nullam amplius habentes bonitatem (quia bonitas mere utilis cessat, cessante bonitate finis): ita et tu easdem aspernare, spe certa vitae aeternae et pro obtinenda vita aeterna, — quam Christus illis promittit, *qui seipsos castraverunt propter regnum coelorum* (Matth. 19, 12). Hi enim neque nubent, neque nubentur, cum ultra mori non possint et aequales sint Angelis. Vide etiam, quanta sit dignitas hominis in statu coelibatus; de quo enim Regius Vates (Ps. 8, 6) gloriose quidem dixerat, Deo gratias pro honore referens: *Minuisti eum paulo minus ab Angelis, gloria et honore coronasti eum,* — hunc ad aequalitatem cum Angelis evehit coelibatus. Qui enim *neque nubent, neque nubentur* (ut sunt coelibes), *erunt sicut Angeli Dei in coelo* (Matth. 22, 30). *Aequales enim Angelis sunt* (Luc. 20, 36). Unde sicut Angeli carent sensibus, sic omnium sensuum custodia et abnegatione imitandi sunt.

Punctum III. *Et filii sunt Dei, cum sint filii resurrectionis* (Luc. 20, 36). Hanc alteram causam assignat Christus matrimoniorum in coelo tollendorum. Quia Beati sunt filii Dei per gratiam adoptionis, per quam cum resurrectione ex mortuis actu obtinebunt perfectam felicitatem corporis et animae, adeoque etiam secundum corpus fruentur longe majori felicitate, quam sint omnes voluptates carnis. Unde quemadmodum filii regii, mensae regali assidentes, fastidiunt et aspernantur vilissimos cibos mediastinorum et multo magis brutorum: ita Beati tamquam filii Dei et filii resurrectionis, mensae Patris coelestis assidentes, nauseant voluptates carnis et conjugii carnalis, quibus in hac vita mancipia diaboli et bruta etiam animalia fruuntur, equus et mulus, quibus non est intellectus. Et tu ergo, cum ad mensam Patris coelestis jam sis invitatus, serva famem coelestium epularum deliciis, neque extinguas eam siliquis porcorum, aut vilissima esca mancipiorum et brutorum, — sed memor, te esse filium Dei et filium resurrectionis, id est, habentem jus ad resurrectionem, cum fastidio omnis corporeae oblectationis dic: Major sum, quam ut mancipium corporis mei efficiar.

Meditatio CCCCV.

(Die 6. Decembris.)

De mandato magno in lege.

Matth. 22, 34—40; Marc. 12, 28—34.

Punctum I. *Pharisaei autem audientes, quod silentium imposuisset Sadducaeis, convenerunt in unum, et interrogavit eum unus ex eis legis doctor, tentans eum: Magister, quod est mandatum magnum in lege?* (Matth. 22, 34—36) i. e. in volumine legis, sive in Libris Moysis, quos legem vocabant). Considera illos, qui non tentant Deum, sed qui illi sincere servire ac obedire cupiunt, non discutere, quod sit magnum, quod parvum mandatum; quod

graviter et sub mortali, quod leviter et tantum sub veniali obliget; sed absque discrimine, mox ut mandatum esse intelligunt, omni diligentia exequi: non enim tam attendendum est, quid mandetur, quam quis mandet, nempe Deus; Deus autem optimus et maximus est, et semper idem, quidquid mandet. Unde etiam per levem transgressionem mandati divini contemnitur Majestas infinita; tanto autem culpa est major et poena majori dignior, quanto major est persona laesa ac contemptui habita. Imo homo: *Qui spernit modica, paulatim decidet* (Eccli. 19, 1); et Christo teste (Luc. 16, 10): *Qui fidelis est in minimo et in majori fidelis est, et qui in minori iniquus est et in majori iniquus est.* Quia contrahitur inclinatio et habitus vel ad actum bonum vel ad malum, et homo vel meretur vel demeretur auxilium gratiae efficacis. Atque hinc servus fidelis laudatur ac praemiatur, non quia super multa, sed quia super pauca fidelis fuit: *Euge, serve bone et fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam, intra in gaudium Domini tui* (Matth. 25, 23).

Punctum II. *Jesus autem respondit ei: Quia primum omnium mandatum est: Audi, Israel, Dominus Deus tuus, Deus unus est. Et diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et ex tota virtute tua* (Marc. 12, 29 sq.). *Hoc est maximum et primum mandatum* (Matth. 22, 38). Non Deum *unum* amas, si praeter Deum aliud amas et non propter Deum amas; quidquid enim sic amas, Deum tuum facis. Ideo S. Paulus (Philipp. 3, 19) de amatoribus voluptatum corporis ait: *Quorum Deus venter est.* Et de tali conqueritur Deus (Ezech. 23, 35): *Projecisti me post corpus tuum.* Quia ergo Deus tuus unus est, etiam amor tuus unus ac indivisus sit; propterea ita praecipitur diligendus Deus, ut diligatur *ex toto corde tuo,* sive voluntate, *et ex tota anima tua,* — scilicet per omnes operationes sensuum, ut scilicet omnes has operationes non aliter elicias, quam in quantum ad Deum referri debent ac possunt. Hoc sensu S. Paulus (1. Cor. 2, 2) scripsit: *Non enim judicavi, me scire aliquid inter vos, nisi Jesum Christum*

et hunc crucifixum. Non quasi non aliquid aliud sciverit, sed quia omnem aliam scientiam retulit ad Christum Crucifixum amandum et in aliorum corda inferendum. Praecipitur ulterius: *Et ex tota mente tua,* sive intellectu, ut omnes rerum quarumcunque cognitiones dirigas ad cognoscendum Deum et amandum; — atque: *Et ex tota virtute tua,* sive fortitudine tua, quantumcunque amorem tuum intendere et in executionem deducere potes. Nec obstat huic uni et indiviso amori, sic descripto, id, quod additur: *Secundum autem simile est illi: Diliges proximum tuum, tamquam teipsum* (Marc. 12, 31). Nam et teipsum et proximum tuum non debes aliter amare, quam propter Deum, et sic in te, et in proximo tuo amare Deum.

Punctum III. *Et ait illi Scriba: Bene, Magister, in veritate dixisti, quia unus est Deus et non est alius praeter eum. Et ut diligatur ex toto corde, et ex toto intellectu, et ex tota anima, et ex tota fortitudine; et diligere proximum tamquam seipsum majus est omnibus holocautomatibus et sacrificiis. Jesus autem videns, quod sapienter respondisset, dixit illi: Non es longe a regno Dei* (Marc. 12, 32—34). Tantum prodest sapientia et intelligentia legis divinae, ut faciat appropinquare regno Dei. Quia autem servus, qui cognovit voluntatem domini sui et non facit, vapulabit multis (Luc. 12, 47), — ideo non sit tibi satis, prope venire ad regnum Dei, sed studeas insuper illuc pervenire, faciendo et exequendo voluntatem Dei. Et quidem ad hoc praestandum ipsa tua sapientia ac scientia rerum divinarum sit tibi incitamento, ut scilicet, quandoquidem non es longe a regno Dei, omnino in illud subeas progressu duplicis amoris descripti, ut nimirum nihil facias vel omittas, quo vel minimum desit perfecto amori Dei vel proximi propter Deum; sed ut ex toto corde diligas, etiam veniali offensa, quantum fieri potest, omnino exclusa.

Meditatio CCCCVI.

(Die 7. Decembris.)

Christus hortatur, Pharisaeorum doctrinam sequendam, non mores.

Matth. 23, 1—27.

Punctum I. *Tunc Jesus locutus est ad turbas et ad discipulos suos, dicens: Super cathedram Moysi sederunt Scribae et Pharisaei* (id est, Moysi in dignitate et potestate docendi et gubernandi populum successerunt); *omnia ergo, quaecunque dixerint vobis* (si contenta in lege aut legi et honestati non sint contraria, uti sunt ea, quae hoc capite a v. 16 Christus ipse annotat), *servate et facite; secundum opera vero eorum nolite facere: Dicunt enim et non faciunt* (multa scilicet, lege praecepta); *alligant enim onera gravia et importabilia, et imponunt in humeros hominum* (legem divinam strictius interpretando et admiscendo onera alia, lege non praecepta), *digito autem suo nolunt ea movere* (Matth. 23, 1—4), — nempe opere et ostensione exempli nolunt ea elevare et leviora reddere. Duplex his verbis doctrina continetur; una, quae maxime congruit turbae, — altera, quae discipulis et eorum in praedicando et regendo conscientias successoribus. Turbae enim et subditi servent et faciant, quae secundum legem facere jubentur et docentur, etiamsi eorum doctores et rectores ea non faciant: sicut viator rectam viam sibi monstratam ingreditur, etiamsi is, qui monstravit, nec praecedat nec comitetur, sed alio vadat vel in loco subsistat. Illi vero, qui aliis praesunt, docent aut dirigunt, onera viribus majora non imponant, jugum Christi suave et onus leve non aggravent, non tantum digito, sed et manu in aliorum humeros sublevent ac bono exemplo levius reddant; verbis doceant, quid faciendum sit, opere autem id fieri posse demonstrent; non tantum rectam viam doceant, sed per eam ducant.

Punctum II. *Omnia vero opera sua faciunt, ut videantur ab hominibus. Dilatant enim phylacteria sua,*[1]) *et magnificant fimbrias*[2]) (Matth. 23, 5). Aliam simulationem observantiae praeceptorum exprobrat Christus (Matth. 23, 23—27): *Vae vobis, Scribae et Pharisaei hypocritae, qui decimatis mentham, et anethum, et cyminum, et reliquistis, quae graviora sunt legis, judicium, misericordiam et fidem. Haec oportuit facere et illa non omittere. Duces caeci, excolantes culicem, camelum autem glutientes. Vae vobis, Scribae et Pharisaei hypocritae, qui mundatis, quod deforis est calicis et paropsidis, intus autem pleni estis rapina et immunditia. Pharisaee caece, munda prius, quod intus est calicis et paropsidis, ut fiat id, quod deforis est, mundum. Vae vobis, Scribae et Pharisaei hypocritae, quia similes estis sepulchris dealbatis, quae aforis parent hominibus speciosa, intus vero plena sunt ossibus mortuorum et omni spurcitia.* Cum Pharisaeis membranas phylacteriorum dilatant et fimbrias magnificant, qui per solos actus externos praeceptorum Dei observantes videri volunt sine intentione finis supernaturalis et verae virtutis. Rursum cum Pharisaeis menthae, anethi, cymini sive vilium herbarum decimas offerunt, qui minutarum rerum observantias curant, et levium transgressionum fuga culicem excolant, velut si per linteum transfundatur vinum; gravissimas tamen legum transgressiones, velut camelum deglutiunt. Calicem et paropsidem exterius purgant et interiores sordes non abluunt, qui exterius curant a peccatis mundi apparere, interius tamen in anima peccati maculas nec evitant, nec abluunt; iidem etiam sunt veluti sepulchra dealbata, plena ossibus mortalium peccatorum. Tu ergo omnia opera tua perage ex intentione virtutis, summo studio evita omne

---

[1]) Id est membranulas memoriales sibi faciunt, quibus praecipua Dei mandata inscripta in brachio sinistro, et in capite ad modum coronae circumgestantes (Deut. 6, 8), mandatam praeceptorum Dei continuam memoriam et observantiam ostentant.

[2]) Eas scilicet, quae (Num. 15, 38) ad dictam praeceptorum reminiscentiam in palliorum angulis gestandae praecipiebantur, Scribae et Pharisaei ex vana ostentatione ampliores gerunt.

grave peccatum; neque tamen neglige transgressiones veniales. Veris et solidis virtutibus animam exorna et hoc ipso fiet id, quod deforis est, mundum; nempe interni actus virtutum in externos transibunt et interiores virtutes in exterioribus actionibus relucebunt, — et sic securus eris ab illa Christi comminatione: *Nisi abundaverit justitia vestra plus, quam Scribarum et Pharisaeorum, non intrabitis in regnum coelorum* (Matth. 5, 20). Quorum verborum idem Evangelista hic cap. 23 ampliorem declarationem et rationem ex Christi ore refert.

Punctum III. *Amant autem primos recubitus in coenis et primas cathedras in Synagogis, et salutationes in foro, et vocari ab hominibus Rabbi* (Matth. 23, 6). Attende, ne in te, cum sis Religiosus humilitatem profitens, ullum praecedentiae, humanorum obsequiorum et inanium titulorum desiderium exsurgat, sed idem tibi et discipulis Christi dictum existima: *Vos autem nolite vocari Rabbi* — (sive doctores, aliquid gloriae ex hoc titulo vobis tribuentes et in eo complacentes, sed omnem gloriam in eum refundite, cui hujusmodi tituli, tamquam causae principali, praecipue competunt) *unus est enim Magister vester, omnes autem vos fratres estis. Et patrem nolite vocare vobis super terram; unus est enim Pater vester, qui in coelis est.* (Cujus rationem, proxime insinuatam, indicat S. Paulus, Ephes. 3, 15, dicens: *Ex quo omnis paternitas in coelis et in terra nominatur.) — Nec vocemini Magistri* (qui titulus priori titulo *Rabbi* aliquam quasi in discipulos jurisdictionem et gubernationem superaddit), — *quia Magister vester erit Christus* (Matth. 23, 8—10). Unde, ut quam minimum de hujusmodi titulorum et officiorum gloria vobis tribuatis: *Qui major est vestrum, erit minister vester* (Matth. 23, 11). Non itaque ad recipiendum honorem, sed ad conferenda in alios obsequia, officia altiora admittenda sunt; annexus autem honor, obsequia, praecedentiae dignitas, titulorum vanitas, contemni debent a discipulis et servis Christi.

Meditatio CCCCVII.

(Die 8. Decembris.)[1])

Pergit Christus Pharisaeorum mores insectari.

Matth. 23, 34—39.

Punctum I. *Ecce, ego mitto ad vos Prophetas et Sapientes, et Scribas, et ex illis occidetis, et crucifigetis, et ex eis flagellabitis in Synagogis vestris et persequemini de civitate in civitatem* (Matth. 23, 34). Postquam Christus Scribarum, Pharisaeorum et Principum urbis Jerosolymitanae occulta crimina, hypocrisin et superbiam reprehenderat, exprobravit ipsis etiam publicam crudelitatem, in antiquos Prophetas exercitam ab eorundem majoribus, atque ab ipsis adhuc exercendam in evangelicos praecones, quos Prophetas, Sapientes et Scribas appellavit propter officium praedicandi, docendi et Scripturas interpretandi. Si etiam tu es inter eos, quos Christus mittit ad procurandam salutem animarum, aliud nihil tibi pollicearis, quam labores, persecutiones, ingratitudines etc. Et SS. Apostolorum ac Martyrum fortitudinem ac patientiam imitandam tibi propone; praesertim quia ipse Christus non aliter missus est a Patre suo; unde seipsum etiam discipulis suis in exemplum proposuit, dicens (Joan. 20, 21): *Sicut misit me Pater et ego mitto vos.* Inter eos vero, qui a Christo missos animarum curatores persequuntur, ne esto; sunt autem inter eos, qui admonitiones, correctiones, reprehensiones iniquo animo ferunt et odium, querelas, murmurationes, detractiones, aspera verba per ingratitudinem rependunt. Imo Origenes Hom. 23 in Numeros inquit: *Et ego hodie si Prophetae non audiam verba, si monita ejus spernam, lapido Prophetam et quantum in me est occido, cujus tamquam mortui verba non audio.*

---

[1]) In festo Immaculatae Conceptionis B. M. V. legitur Evang. Matth. 1, 1—16 (cfr. Med. 14); Epist. Prov. 8, 22—35.

Punctum II. *Ut veniat super vos omnis sanguis justus, qui effusus est super terram, a sanguine Abel justi, usque ad sanguinem Zachariae, filii Barachiae* (qui, teste Hieronymo, etiam hoc nomine appellabatur, quamvis alias fuerit Joiadas dictus), *quem occidistis inter Templum et altare* — (Matth. 23, 35) — quem nempe Rex Joas impie occidit in atrio Sacerdotum, quod erat inter Templum et inter Altare Holocaustorum, (alii tamen etiam non improbabiliter putant, Zachariam istum occisum, fuisse patrem S. Joannis Baptistae). Ex hac comminatione colligitur, quomodo Deus vindicet injurias, Sanctis suis illatas. Unde vindictam, illorum exemplo, Deo relinque et ab illis disce, etiam pro persecutoribus cum S. Stephano lapidato et Jacobo ex pinna Templi Jerosolymitani praecipitato, et cum ipso Christo Crucifixo Deum orare. Colligitur etiam, Deum Patrum delicta in filiis punire, quando illorum exemplum secuti, mensuram statutam sceleribus suis implent. Unde Christus per exprobratoriam quasi permissionem (v. 32) Judaeis dixerat: *Et vos implete mensuram Patrum vestrorum.* Verum tu non impleas mensuram, quam Deus pro tota aliqua communitate punienda constituit, sed potius meritis et precibus tuis Deum toti communitati, in qua degis, propitium reddas.

Punctum III. *Jerusalem, Jerusalem, quae occidis Prophetas et lapidas eos, qui ad te missi sunt, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas? et noluisti. Ecce, relinquetur vobis domus vestra deserta* (id est, Templum vestrum, imo tota urbs, quae domui comparatur), *dico enim vobis, non me videbitis amodo, donec dicatis: Benedictus, qui venit in nomine Domini* (Matth. 23, 37—39), — id est (ut locum hunc explicat S. Chrysost. S. August. Theophylactus, Euthymius, quos sequitur Cornelius a Lapide in Matth. c. 23. in fine) ab eo tempore, quo post triduum a vobis per mortem auferar, (haec enim dicta sunt die Martis post Dominicam Palmarum), — non me videbitis usque ad extremum diem Judicii, ubi vere agnoscetis, me esse illum Benedictum, qui venit in nomine Domini et ut talem inviti fatebimini, quando in nomine meo etiam flectentur genua infernorum.

Sic a Deo deserentur et auxiliis efficacibus destituuntur, qui vocationem ad vitam meliorem et specialibus favoribus ac divina protectione dignam negligunt. Contra, si Deo vocanti ac divinis inspirationibus pareas: *Scapulis suis obumbrabit tibi et sub pennis ejus sperabis* (Ps. 90, 4).

Meditatio CCCCVIII.

(Die 9. Decembris.)

De muliere offerente duo minuta.

Marc. 12, 41—44; Luc. 21, 1—4.

Punctum I. *Et sedens Jesus contra gazophylacium*[1]) *aspiciebat, quomodo turba jactaret aes in gazophylacium* (Marc. 12, 41). Sic Deus Pater et Christus Dominus e coelo spectat, quid et quantum bonorum operum singuli ad communem Ecclesiae thesaurum conferant. Sufficiat tibi iste spectator, videns in abscondito et iste aestimator meritorum, qui beneficia in hac vita, et praemia in altera secundum cujusque erga Deum liberalitatem proportionata munificentia retribuet; unde nec alium cupias, nec in offerendo parcus sis.

Punctum II. *Et multi divites jactabant multa. Cum venisset autem vidua una pauper, misit duo minuta, quod est quadrans* (Marc. 12, 41 sq.) i. e. quarta pars parvi assis, quae fuit nummulus minimus. Ecce! licet divites multa obtulerint, non dicuntur ea tamen obtulisse, sed jactasse; quia cum impetu et clangore projiciebant in gazophylacium, divitiarum et liberalitatis vanam gloriam aucupantes et semetipsos jactantes; mulier vidua autem duo minuta cum silentio et humilitate leniter immisit, et ideo ipsius liberalitas deinde divitum liberalitati a Christo praefertur, et duo minuta Deo misisse sive dedisse dicitur. Sic

---

[1]) Id est thecam nummariam seu aerarium sacrum, ubi pecunia (thesaurus) reconditur.

etiamsi multi multa egregia opera et virtutum actiones externas praestent, quia tamen eadem opera sua laudando vel laudem humanam quaerendo, jactant, a Deo Patre et Christo Domino exiguam laudem et remunerationem merentur et nec duobus minutis, sive ternariis, id est, levissimis virtutum actionibus, cum humilitate et sincera intentione factis, aequiparantur. Tu ergo noli tua opera bona in Ecclesiae gazophylacium jactare, sed mitte ea leni cum silentio ac humilitate. Nec vilipendas exigua opera, si ea praestandi occasio tibi se offert; nec alios propter ea praestita contemnas; quin potius eosdem hanc ipsam ob causam tibi praeferas, quamvis majora praestare tibi forte videaris, — sicut divites multa jactantes, recte tamen sibi praetulissent viduam, duo minuta mittentem.

Punctum III. *Et convocans discipulos suos, ait illis: Amen dico vobis, quoniam vidua haec pauper plus omnibus misit, qui miserunt in gazophylacium. Omnes enim ex eo, quod abundabat illis, miserunt; haec vero de pecunia sua omnia, quae habuit, misit totum victum suum* (Marc. 12, 43 sq.). Vide, quanti aestimaverit Christus duo minuta, cum vera humilitate et erga Deum liberali caritate oblata; ipse enim non pensat censum, sed affectum, nec curat quantum, sed ex quanto affectu offeratur. Ideo ergo convocans discipulos, praedicavit eis viduae liberalitatem et eam omnibus divitibus praetulit. Tali ergo affectu, humili et liberali, nihil sibi reservante, offer Deo duo minuta, intellectum et voluntatem, corpus et animam, bona interna et externa; singula enim duo minuta sunt comparatione ejus Majestatis, cui offeruntur, — et comparatione beneficiorum Dei ac propriorum peccatorum, pro quorum gratiarum actione et satisfactione offeruntur, — et comparatione coelestium praemiorum, quae retribuuntur. Ex praedictis verbis Christi Domini etiam colligitur, minus aestimari a Deo praeclaras functiones, ex propria voluntate sibi reservata profectas, quam levissimas et vilissimas functiones, ex omnimoda abnegatione proprii judicii ac voluntatis provenientes.

Meditatio CCCCIX.

(Die 10. Decembris.)[1])

Christus eversionem Templi praenuntiat.

Matth. 24, 1 sq.; Marc. 13, 1 sq.; Luc. 21, 5 sq.

Punctum I. *Et egressus Jesus de Templo ibat. Et accesserunt discipuli ejus, ut ostenderent ei aedificationem Templi* (Matth. 24, 1) *Et quibusdam dicentibus de Templo, quod bonis lapidibus et donis ornatum esset* (Luc. 21, 5). *Ait illi unus ex discipulis ejus: Magister, aspice, quales lapides et quales structurae. Et respondens Jesus ait illi: Vides has omnes magnas aedificationes? Non relinquetur lapis super lapidem, qui non destruatur* (Marc. 13, 1 sq.) Considera 1. quam nihil in hoc mundo stabile ac firmum sit, etiamsi solidissimo lapide structum videatur. Nihil ergo terrenum inordinate amandum, nihil hic diuturnum ac firmum sperandum.

Punctum II. Considera 2. quid in sensu morali per Templum Jerosolymitanum designetur: potest enim per illud intelligi Templum Dei vivum, scilicet ipse homo, — cujus partes et structura partium longe admirabilior est, quam lapides et structura Templi Jerosolymitani. Unde illa merito in aestimationem et venerationem sui auctoris te ducat. Simul tamen memineris, per certissimam et celerem mortem non relinquendum lapidem super lapidem, qui non destruatur. In eodem vero Templo ostendi potest alia longe magis admiranda structura et aedificium spirituale, quo homo per gratiam et habitus virtutum supernaturales dignum Dei habitaculum efficitur. Hujus ergo Templi interitum ac ruinam sive in propria, sive in proximi persona omni modo impedire nitamur cavendo et restaurando; hoc enim possumus, — illud autem Templum Jerosolymitanum servare Apostoli, commiseratione moti, non potuerunt.

---

[1]) In festo Translationis almae domus Lauretanae B. M. V. legitur Evang. Luc. 1, 26—38; Epist. Isai. 7, 10-15.

Punctum III. Considera 3. quantum Templo Jerosolymitano, quantumvis bonis lapidibus donisque ornato et structura eximio, praeferendum sit Templum Dei, quod per Jerosolymitanum praefiguratur ac ex vivis et electis lapidibus constructum est, nempe tota Ecclesia vel ordo tuus Religiosus, — contra quod Templum portae inferi non praevalebunt. Considera ergo, quam boni in eo sint lapides, id est, sancti homines, qualia Dei dona et ornamenta, quam ordinata et firma structura, per unionem et subordinationem caritatis ac obedientiae, atque per alias solidas virtutes ac sanctissimas leges constabilita. Itaque etiam tibi gratulare, teque ipsum exhortare illis Apostoli verbis (Ephes. 2, 19—22): *Jam non estis hospites et advenae: sed estis cives Sanctorum et domestici Dei, superaedificati super fundamentum Apostolorum et Prophetarum, ipso summo angulari lapide Christo Jesu: in quo omnis aedificatio constructa crescit in Templum sanctum in Domino: in quo et vos coaedificamini in habitaculum Dei in Spiritu.*

Meditatio CCCCX.

(Die 11. Decembris.)

Christus praedicit signa Judicii. (1.)

Matth. 24, 3—14; Marc. 13, 3—13; Luc. 21, 7—19.

Punctum I. *Et cum sederet in monte Olivarum contra Templum, interrogabant eum separatim Petrus et Jacobus, Joannes et Andreas: Dic nobis, quando illa fient?* (quae paulo ante in itinere de interitu Templi praedixisti) *et quod signum erit, quando haec omnia incipient consummari?* (Marc. 13, 3 sq.). *Et quod signum adventus tui et consummationis saeculi?* (Matth. 24, 3). Considera, Christum pro signo consummationis saeculi discipulis suis, totam Ecclesiam ibi repraesentantibus, recensuisse communes totius mundi et particulares fidelium calamitates, nempe praelia et opiniones praeliorum, seditiones, terrae motus,

pestilentiam, famem, terroresque de coelo; ipsorum etiam Apostolorum et Martyrum captivitatem, flagella, mortem etc. Dixit enim (Luc. 21, 9—12): *Cum autem audieritis praelia et seditiones, nolite terreri; oportet primum haec fieri, sed nondum statim finis. Tunc dicebat illis: Surget gens contra gentem et regnum adversus regnum. Et terrae motus magni erunt per loca et pestilentiae et fames, terroresque de coelo, et signa magna erunt. Sed ante haec omnia injicient vobis manus suas et persequentur etc.* Voluit autem Deus et consummationi saeculi universali et consummationi hominum in particulari, hujusmodi plura adversa praemittere et Christus praedicere, ne homines bonis terrenis adhaerescerent et coelestia contemnerent, — sed ut potius cuperent dissolvi et esse cum Christo. Deinde, ut futurorum adversorum praescii, ad patientiam et animi fortitudinem se praepararent, et actuali eorum perpessione alterius vitae promeritas poenas minuerent et praemia augerent. Hunc ergo fructum et tu ex Christi sermone refer, qui tanto altius animum tuum penetret et fortius moveat, quod coram quatuor amantissimis discipulis, tali tempore, nempe uno tantum adhuc biduo suam mortem ac passionem antecedente, in monte Oliveti, ubi Christus passionem acerbissimam postridie erat inchoaturus, et unde paulo post ad coelestia praemia erat ascensurus, fuerit prolatus. Ut proinde hujusmodi adversa a dilectissimis etiam Dei servis, Christo exemplo suo mox praeeunte et ad coelestia praemia invitante, noveris sustinenda.

Punctum II. *Ego dabo vobis os et sapientiam, cui non poterunt resistere et contradicere omnes adversarii vestri* (Luc. 21, 15). *Et capillus de capite vestro non peribit* (ib. v. 18). Ne multitudine adversorum et adversariorum terreamur, promittit Christus nobis suum auxilium, ut verbis et factis sapienter nos geramus, — et protectionem, ut sine ipsius providentia ac permissione nec minimum malum nobis inferatur. Hac itaque fiducia et spe nosmet muniamus et solemur contra omnia adversa et adversarios.

Punctum III. *Et quoniam abundavit iniquitas, refrigescet caritas multorum. Qui autem perseveraverit*

usque in finem, hic salvus erit (Matth. 24, 12 sq.). *In patientia vestra possidebitis animas vestras* (Luc. 21, 19). Haec duo inter hujus mundi adversitates observanda monuit Christus in suo vaticinio, perseverantiam in fervore caritatis, ne malis aliorum exemplis intepescamus, — et patientiam, ut animae nostrae dominium et possessionem retineamus, et ejus salutem consequamur, nec illam perdamus aut detrimentum illius patiamur.

Meditatio CCCCXI.

(Die 12. Decembris.)

Christus praedicit signa Judicii. (2.)

(Continuatio.)

Matth. 24, 15—20; Marc. 13, 14—20; Luc. 21, 20—24.

Punctum I. *Cum ergo videritis abominationem desolationis* (i. e. abominabilem desolationem; Lucas ait: *Cum autem videritis circumdari ab exercitu Jerusalem* tempore Titi et Vespasiani), — *quae dicta est a Daniele Propheta* (9, 27),[1]) *stantem in loco sancto* (nempe in Templo et in sancta Civitate, et tandem in universa Dei Ecclesia), — *tunc qui in Judaea sunt, fugiant ad montes, et qui in tecto, non descendat tollere aliquid de domo sua, et qui in agro, non revertatur tollere tunicam suam* (Matth. 24, 15—18). Quibus verbis docet Christus, quid non solum oculis corporis, sed etiam oculis mentis, visa devastatione urbis et orbis, faciendum sit; cum ergo illam meditatione praevideris, fuge ad montes, nempe ad loca sublimia et

[1]) Haec desolatio est typus ac imago ultimae desolationis ac devastationis non solius Jerusalem, verum etiam totius mundi, cujus Apostoli hic signum a Christo petierant, et ad quam proinde ipse etiam Christus sermonem suum, velut ad ultimum suum scopum dirigit et quae etiam a Daniele, per Jerosolymae devastationem Judaeis praenuntiatam, allegorice praedicta est.

tuta, id est, ad virtutum in hac vita conscendendarum fastigia, ad Sanctorum in coelo degentium patrocinia, ad Christi in montibus Oliveti et Calvariae merita et exempla. Ne autem sinas animum ad altiora jam evectum, ad inferiora rerum terrenarum amore rursum descendere, vel ad tunicam pravae consuetudinis assumendam redire.

Punctum II. *Vae autem praegnantibus et nutrientibus in illis diebus* (Matth. 24, 19). Quia istae partum suum, vel non ad lucem edere, vel editum non ad maturitatem et perfectionem perducere poterunt. Considera, per hanc comminationem designari illos, qui solum propositum poenitentiae conceperunt, vel solummodo imperfectam nec ad justificationem sufficientem egerunt, magis adhuc perficiendam et nutriendam. Itaque tu bona proposita, quae quasi praegnans circumfers, non differ, nec imperfecta virtute praesertim poenitentiae ad justificationem necessariae, contentus esto.

Punctum III. *Orate autem, ut non fiat fuga vestra in hyeme vel Sabbato* (Matth. 24, 20). Illorum autem fuga fit in hyeme (quando itinera nivibus sunt praepedita) vel in Sabbato (quo non licuit apud Judaeos ultra septingentos passus iter facere), — qui vel in seram senectam. vel ad mortem usque, quae potestatem bene operandi tollit, emendationem suam differunt. Itaque *dum tempus habemus, operemur bonum* (Gal. 6, 10).

Meditatio CCCCXII.

(Die 13. Decembris.)

Christus praedicit signa Judicii. (3.)

(Continuatio.)

Matth. 24, 29 sq.; Marc. 13, 24—31; Luc. 21, 25—27.

Punctum I. *Statim autem post tribulationem dierum illorum* — (futuram paulo ante extremam diem Judicii, ad quam rectius refertur particula *statim*, quam ad devastatio-

nem Jerosolymitanam) *sol obscurabitur et luna non dabit lumen suum et stellae cadent de coelo, et virtutes coelorum commovebuntur* (Matth. 24, 29). Idem his verbis refert S. Lucas (21, 25 sq.): *Erunt signa* (prodigiosa et praenuntia venturi Judicis) *in sole et luna, et stellis; et in terris pressura gentium prae confusione sonitus maris et fluctuum: arescentibus hominibus prae timore et expectatione, quae supervenient universo orbi; nam virtutes coelorum movebuntur,* — quia statu et conditione sua mutabuntur.[1]) Considera, haec non tantum dici ad terrorem eorum, qui tunc temporis victuri sunt, sed etiam ad nostrum, ut nunc tam tremendum aliquando venturum Judicem nobis per emendationem vitae et per opera satisfactionis placemus, ne, si haec irati numinis signa sunt edenda in creaturis inanimatis, quae divinam voluntatem plane in omnibus executae sunt, longe magis edantur in anima nostra, quae voluntati divinae saepe adversata est.

Punctum II. *Et tunc parebit Signum Filii hominis in coelo* (Matth. 24, 30). Unde Ecclesia in officio S. Crucis canit: *Hoc Signum Crucis erit in coelo, cum Dominus ad judicandum venerit.* Quanto solatio aspicient hoc Signum amatores Crucis, qui bajulaverunt crucem suam quotidie (Luc. 9, 23 etc.), — imo qui Christo confixi sunt cruci (Gal. 2, 19). Quam terribile erit inimicis Crucis Christi, quibus fuit stultitia et scandalum! (1. Cor. 1, 23).

Punctum III. *Et tunc videbunt Filium hominis, venientem in nube cum potestate magna et majestate* (Luc. 21, 27). Hoc adventu gaudebunt justi, quia tunc maxime implebitur vaticinium Isaiae (62, 11): *Ecce, Dominus auditum fecit in extremis terrae, dicite filiae Sion* (Ecclesiae triumphanti, vel cuivis animae beatae): *Ecce,*

[1]) Tunc astra secundum aliquos amittent suum splendorem, quod idem esse explicant, ac stellae caderent de coelo. Sed alii, quod magis consentaneum videtur, proxime explicant de meteoritis praesertim majoribus, candentibus in terram ejusque statum immutantibus etc. (Cfr. Knabenbauer S. J. in Matth. II. p. 337.) Vid. etiam 2. Petr. 3, 12; Apoc. 21, 1 sqq.

Salvator tuus venit: ecce, merces ejus cum eo et opus ejus coram illo. Et illud (Apoc. 22, 12): *Ecce venio cito! et merces mea mecum est, reddere unicuique secundum opera sua.* Contra eodem adventu terrebuntur impii; quia altera Prophetia implebitur (Apoc. 6, 13—17): *Et reges terrae, et principes, et tribuni, et divites, et fortes, et omnis servus, et liber, absconderunt se in speluncis, et in petris montium, et dicunt montibus, et petris: Cadite super nos, et abscondite nos a facie sedentis super thronum, et ab ira Agni; quoniam venit dies magnus irae ipsorum. Et quis poterit stare?* Beati itaque videbunt Filium hominis *venientem in nube,* — et nubes lucida obumbrabit eos, sicut discipulos Christi in monte Thabor (Matth. 17, 5), quia erit nubes protegens. Reprobi vero videbunt *venientem in nube,* sed fulgurante. *Sicut enim fulgur exit ab oriente et paret usque in occidentem, ita erit adventus Filii hominis* (Matth. 24, 27). Videbunt eum etiam venientem *cum potestate magna,* — quia: *Potest et animam et corpus perdere in gehennam* (Matth. 10, 28), — *et majestate,* — qua tremefacti exclamabunt: *Deus Majestatis intonuit* (Ps. 28, 3). Tu itaque nunc time hanc venturi Judicis potestatem et reverere, ac ama Majestatem, quia nunc timor salubris et reverentia meritoria est, ut dici possit: *Ecce, Rex tuus venit tibi mansuetus* (Matth. 21, 5).

Meditatio CCCCXIII.

(Die 14. Decembris.)

Christus praedicit signa Judicii. (4.)

(Continuatio.)

Matth. 24, 36—44; Marc. 13, 32—37; Luc. 21, 34—36.

Punctum I. *De die autem illo, vel hora nemo scit, neque Angeli in coelo, neque Filius, nisi Pater* (Marc. 13, 32). His verbis Christus non negat, scire se tempus, aut diem futuri Judicii, sed id tantum affirmat se scien-

tiam illam non aliunde, quam a coelesti Patre accepisse, nec aliis eam communicare statuisse; solus enim Pater eam habet a se et illam communicat Filio: *Pater enim diligit Filium et omnia demonstrat ei* (Joan. 5, 20). Uterque autem eam communicat Spiritui Sancto; et non expedit ulterius revelari ulli alii, saltem in hac vita, neque unquam revelata est. — Sicut autem nemo scit diem vel horam universalis Judicii, ita etiam communiter nemo scit diem vel horam sui particularis Judicii, — sed sicut avicula, ignara laquei sibi structi, subito illo captam se deprehendit, sic dies et hora judicii universalis et particularis: *Tamquam laqueus superveniet in omnes, qui sedent super faciem omnis terrae* (Luc. 21, 35). Hinc autem ipse Christus hanc doctrinam infert: *Ideo et vos estote parati, quia, qua nescitis hora, Filius hominis venturus est* (Matth. 24, 44).

Punctum II. Quomodo autem nos parare debeamus, ulterius docet Christus (Luc. 21, 34): *Attendite autem vobis, ne forte graventur corda vestra* (i. e. conscientiae vestrae) *in crapula, et ebrietate, et curis hujus vitae.* Est autem crapula et ebrietas, tamquam determinatum peccatum pro quovis indeterminato posita. Itaque pro praeparatione ad mortem duo vitanda sunt: nempe omne peccatum et omnes curae temporales, — ac omnis cura nostra eo ultimate tendere debet, ut digni habeamur vita aeterna.

Punctum III. Praeter duo, quae vitanda sunt, duo etiam praestanda monet Christus (Marc. 13, 33): *Videte, vigilate et orate: nescitis enim, quando tempus sit,* — sive (Matth. 24, 42): *Quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit.* Orandus itaque Deus est, ut det gratiam perseverantiae, ne unquam labaris in grave peccatum, — et vigilandum contra omnes insidias diaboli et contra omnia pericula, praesertim sensuum externorum, ne per eos, tamquam per totidem januas, intret peccatum. Ideo Christus (Marc. 13, 34—37) id similitudine declarat: Quia ipse venturus est, — *Sicut homo, qui peregre profectus reliquit domum suam, et dedit servis suis potestatem cujusque operis, et janitori* (voluntati, quae praeest portis sensuum) *praecepit, ut vigilet. Vigilate ergo (nescitis enim, quando*

Dominus domus veniat: sero, an media nocte, an galli cantu, an mane) ne cum venerit repente, inveniat vos dormientes. Quod autem vobis dico, omnibus dico: Vigilate.

Meditatio CCCCXIV.

(Die 15. Decembris.)

Parabola de decem virginibus. (1.)

Matth. 25, 1—6.

Punctum I. *Tunc* (quando Filius hominis venturus est ad judicium) *simile erit regnum coelorum decem virginibus,* (id est, universus coetus hominum, optantium admitti in regnum coelorum, similis erit decem virginibus) — *quae accipientes lampades suas* (ipsas earum animas intellige) *exierunt obviam sponso (et sponsae).*[1]) *Quinque autem ex eis erant fatuae et quinque prudentes* (id est, magna pars ex eis), *sed quinque fatuae acceptis lampadibus non sumpserunt oleum secum, prudentes vero acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus* (Matth. 25, 1—4). Nempe vasa lutea portantes corporis sui, oleum bonorum operum et meritorum gratiae justificantis secum acceperunt in hac vita, quo animarum suarum lampades repletas gerebant, quando sponso venienti occurrebant, corporibus post mortis dormitionem resumptis. Hanc prudentium virginum prudentiam imitare et ex fatuarum virginum damno ac imprudentia sapere disce.

Punctum II. *Moram autem faciente sponso, dormitaverunt omnes et dormierunt* (Matth. 25, 5). Quamprimum enim homo concipitur in utero materno, incipit mori et dormitat, — dormit vero, dormitione mortis, cum

[1]) In codicibus aliquibus tantum legitur: *„Exierunt obviam sponso“* (i. e. Christo Domino). Qui ponunt cum adjecto: *„Sponso et sponsae“*, — explicant de Filio Dei desponsato et copulato humanitati suae, vel de Christo et Ecclesia triumphante. (Cfr. Knabenbauer S. J. h. l.)

moritur. Sic Christus de Lazaro mortuo dixit (Joan. 11, 11): *Lazarus amicus noster dormit; sed vado, ut a somno excitem eum.* Postquam ergo omnes dormitaverunt et dormierunt, nempe postquam impletum est illud divinum decretum (Hebr. 9, 27): *Statutum est omnibus hominibus semel mori, post hoc autem judicium,* — venit sponsus, nempe Christus, instituturus Judicium universale. Hic considera, non frustra verbo *dormierunt* praemissum esse verbum *dormitaverunt,* ut scilicet, cum vita nostra aliud nihil sit, quam dormitatio sive inchoatio mortis, omnes voluptates, honores et commoda vitae mortalis sive mortis inchoatae, contemnamus et tamquam somnia inania dormitationis ducamus. In sensu morali etiam per dormitationem designatur tepiditas, quae prudentibus quoque virginibus, nempe justis, non raro obrepit; inde autem saepe in gravem somnum ac somnolentiam prolabuntur, ita ut ad hujusmodi virginum multitudinem denotandam in sensu quodam accommodo dici possit: *Dormitaverunt omnes et dormierunt.* Tu itaque ab hujuscemodi dormitatione et dormitione exciteris illa Sapientis adhortatione (Prov. 6, 9—11): *Usquequo piger dormies? quando consurges e somno tuo? paululum dormies, paululum dormitabis, paululum conseres manus, ut dormias: et veniet tibi, quasi viator, egestas et pauperies, quasi vir armatus. Si autem impiger fueris, veniet ut fons messis tua et egestas longe fugiet a te.* Ideo: *Surge qui dormis, et exurge a mortuis, et illuminabit te Christus* (Ephes. 5, 14).

Punctum III. *Media autem nocte clamor factus est,* — quando nempe omnes somnus mortis oppressit et Angeli tubis cecinerunt: Surgite mortui, venite ad judicium: *Ecce, sponsus venit, exite obviam ei* (Matth. 25, 6). Considera, hujusmodi clamorem non tantum fieri ante judicium universale, sed etiam ante judicium particulare. Quotiescunque enim tibi ingeritur memoria mortis et judicii particularis, toties fit clamor: *Ecce sponsus venit.* Exire autem obviam ei, idem est, ac ad mortem et judicium promptum et paratum procedere. Itaque cum prudentibus virginibus exi obviam sponso animae tuae!

Meditatio CCCCXV.

(Die 16. Decembris.)

Parabola de decem virginibus. (2.)

(Continuatio.)

Matth. 25, 7—12.

Punctum I. *Tunc surrexerunt omnes virgines illae et ornaverunt lampades suas* — (id est, animas suas resumptis corporibus in resurrectione); *fatuae autem sapientibus dixerunt: Date nobis de oleo vestro, quia lampades nostrae extinguuntur* (Matth. 25, 7 sq.). Sine oleo enim gratiae justificantis, (ad quam alludit S. Paulus 2. Cor. 1. 21 sq. inquiens: *Qui unxit nos Deus, qui et signavit nos, et dedit pignus Spiritus in cordibus nostris)* — fides et opera bona sunt veluti lychnus, qui modo extinguitur. Unde illorum lampades extinguuntur, quorum animae fidem et opera bona habent, sed gratiam non habent. Esto ergo velut lucerna ardens et lucens (Joan. 5, 35), in qua fides et opera bona oleo gratiae nutriuntur et splendorem ac aestimationem coram Deo accipiunt. Illorum etiam lampades extinguuntur, qui pro bonis suis operibus, intentione vanae gloriae peractis, in hac vita receperunt mercedem suam, oleum et operam perdentes. Ideo S. Gregorius Homil. 12. in Evang. inquit: *Ecce enim Redemptoris voce decem virgines, et omnes dicuntur virgines, et tamen intra beatitudinis januam non omnes sunt receptae; quia earum quaedam, dum de virginitate sua gloriam foris expetunt, in vasis suis oleum habere noluerunt.*

Punctum II. *Responderunt prudentes, dicentes: Ne forte non sufficiat nobis et vobis, ite potius ad vendentes et emite vobis. Dum autem irent emere, venit sponsus, et quae paratae erant, intraverunt cum eo ad nuptias et clausa est janua* (Matth. 25, 9 sq.). Considera, quidquid olei aut gratiae sanctificantis in hac vita tibi comparare neglexeris, in altera neque per alienam liberalitatem, neque per propriam diligentiam, neque per divinam miseri-

cordiam reparari posse. Itaque noli in alienis meritis, patrocinio, satisfactione vel suffragiis pro defuncto persolvendis, confidere; noli poenitentiam et bonorum operum studium differre; nisi enim bene agere velis, cum poteris, non poteris, cum voles. Noli de divina misericordia praesumere, sed ad eam accede, quando aperta est janua, non cum jam est clausa.

Punctum III. *Novissime vero veniunt et reliquae virgines, dicentes: Domine, Domine, aperi nobis. At ille respondens, ait: Amen dico vobis: Nescio vos* (Matth. 25, 11 sq.). Ecce, non sufficit, verbis Dominum profiteri, sed ut id ipsum factis praestemus, necesse est. Unde, qui eum factis negant, vicissim ignorantur et non agnoscuntur pro servis a Domino. Merito etiam illi clausa janua non aperitur, qui Deo ostium cordis sui saepe occlusit, et stanti ante ostium ac pulsanti non aperuit. Tu ergo, quandoquidem saepe clamantem audis: *Aperi mihi soror mea, amica mea, columba mea, immaculata mea, quia caput meum plenum est rore et cincinni mei guttis noctium* (Cant. 5, 2). Fac, ut dicere possis: *Surrexi, ut aperirem dilecto meo etc. Pessulum ostii mei aperui dilecto meo etc.* (ib. v. 5 sq.).

Meditatio CCCCXVI.

(Die 17. Decembris.)

Parabola de divisione talentorum. (1.)

Matth. 25, 14—23.

Punctum I. *Sicut homo peregre proficiscens, vocavit servos suos et tradidit illis bona sua* (Matth. 25, 14). Considera, quomodo Deus etiam te vocaverit, quam suaviter, quam efficaciter, et quanta tibi bona tradiderit, id est, media et auxilia ad ingentia merita ac lucra spiritualia tibi comparanda. Expende etiam, quam liberaliter Deus servis suis bona sua dividat, tribuens singulis, prout vult,

non prout obligatur: unde contentus esse debes illis bonis, quae tibi tradidit, nec affligi, si quaepiam non tradidit; Dominus enim est et de suis bonis disponere potest, prout ipse vult. Unde *uni dedit quinque talenta, alii autem duo, alii vero unum, unicuique secundum propiam virtutem* (Matth. 25, 15). Ex ultimis tamen verbis collige, Deum in distribuendis suis bonis attendere servorum suorum *propriam virtutem*, nempe capacitatem et dignitatem: unde nihil supra vires eorum ipsis committit, et simul etiam servorum suorum dispositionem ac merita exigit: quamvis enim primam gratiam et multa bona tribuat sine propriis meritis, ad multa tamen bona tribuenda praerequirit propriam hominis dispositionem ac merita. Stude ergo, ut dignus fias accipere quinque talenta et aemulare *charismata meliora* (1. Cor. 12, 31).

Punctum II. *Abiit autem, qui quinque talenta acceperat, et operatus est in eis, et lucratus est alia quinque. Similiter et qui duo acceperat, lucratus est alia duo* (Matth. 25, 16 sq.). Sic quanto plura a Deo talenta accepisti, tanto majorem conatum et industriam debes adhibere ad faciendum majus lucrum, ipsaque Domini tui erga te liberalitas ad id incitamento tibi esse debet. Attamen, si minora et pauciora talenta accepisti, noli animo dejici; Dominus enim contentus est, si quis talentis suis secundum vires suas, et secundum proportionem acceptorum talentorum cooperatur, ut ex sequentibus patebit.

Punctum III. *Post multum vero temporis* (quod, etiamsi alibi modicum et breve dicatur, comparatione videlicet aeternitatis secuturae, absolute tamen usque ad extremum diem Judicii vel etiam vitae, multum dici potest) *venit Dominus servorum illorum et posuit rationem cum eis. Et accedens, qui quinque talenta acceperat, obtulit alia quinque talenta, dicens: Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce, alia quinque superlucratus sum. Ait illi Dominus ejus: Euge, serve bone et fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam; intra in gaudium Domini tui. Accessit autem et qui duo talenta acceperat et ait: Domine, duo talenta tradidisti mihi,*

ecce, alia duo lucratus sum. Ait illi Dominus ejus: Euge, serve bone et fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam, intra in gaudium Domini tui (Matth. 25, 19—23). Considera, quanta fiducia, securitate et gaudio hi servi accesserint. Sic qui tempus vitae, quantumvis longum, non otiose et inutiliter transigunt, qui auxiliis gratiae secundum vires cooperantur, magna cum fiducia, securitate et gaudio ad Judicem accedunt. Et tunc a Deo ipso laudantur, tamquam boni et fideles servi. Unde contempta laude humana, divinam exspectemus, sequentes illud Pauli monitum (1. Cor. 4, 5): *Nolite ante tempus judicare* (vel judicari), *quoadusque veniat Dominus, qui et illuminabit abscondita tenebrarum* (opera in occulto facta) *et manifestabit consilia cordium: et tunc laus erit unicuique a Deo.* Non solum autem laudantur fideles servi, sed super omnia bona Domini sui, per visionem beatificam et amorem beatificum possidenda, constituuntur, et in ipsius Domini gaudium (illud scilicet, quo ipse Dominus Deus gaudet) infinitum, immensum, aeternum ex parte objecti et temporis, jubentur intrare; quod cum ipsi capere non possint, sed a gaudio objecto capiantur et toti obruantur: ideo non in ipsos gaudium intrare dicitur, sed ipsi intrare in gaudium. Observa etiam eandem laudem et idem praemium, iisdem verbis, duo tantum talenta lucranti attribui; quia, licet secundum inaequalitatem meritorum praemia futura sint inaequalia accidentaliter, essentialiter tamen (ut Theologi loquuntur) erunt aequalia; sicut alibi singuli operarii in vinea Domini singulos denarios diurnos accepisse dicuntur. Itaque contentus esto, si pauciora talenta accepisti, modo illis cum proportione coopereris.

Meditatio CCCCXVII.

(Die 18. Decembris.)[1])

De divisione talentorum. (2.)

(Continuatio.)

Matth. 25, 18. 24—30.

Punctum I. *Qui autem unum acceperat, abiens fodit in terram et abscondit pecuniam Domini sui* (Matth. 25, 18). In terram talentum suum abscondit, qui tantum terrena sapit et terrenas voluptates ac honores quaerit, qui terrenis curis ac sollicitudinibus auxilia gratiae obruit, qui animum raro ad coelestia erigit, qui abutitur ad terrena tantum sectanda illo Psalmistae versiculo (Ps. 113, 16): *Coelum coeli Domino: terram autem dedit filiis hominum.*

Punctum II. *Accedens autem, qui unum talentum acceperat, ait: Domine, scio, quia homo durus es et metis, ubi non seminasti, et congregas, ubi non sparsisti; et timens abii et abscondi talentum tuum in terra; ecce habes, quod tuum est* (Matth. 25, 24 sq.). Considera, causam desidiae et acediae spiritualis esse, non recte sentire de Deo, et vel in desperationem propter imaginationem nimiae severitatis, vel in praesumptionem propter imaginationem nimiae lenitatis induci. Ideo in libro Sapientiae (1, 1) medium tenere jubemur: *Sentite de Domino in bonitate et in simplicitate cordis quaerite illum: perversae enim cogitationes separant a Deo.* Considera etiam, quam falsum et caecum fuerit judicium hominis pigri de Domino, sive Deo suo; ipsum enim talentum acceptum fuit sparsum a Domino semen lucri, per ipsum servum faciendi. Tu ergo auxilia gratiae agnosce bonorum operum semen esse, et pro his bonorum operum segetem esse reddendam. Falsum etiam est, Deum esse Dominum durum, cui satisfieri non possit; homines enim potius sunt domini duri et tamen

[1]) In festo Expectationis Partus B. M. V. legitur Evang. Luc. 1, 26 - 38; Epist. Is. 7, 10—15.

illis servitur cum magna diligentia; Deus vero contentus est solo nostro conatu, modo faciamus, quantum possumus. Observa tamen, Deum in aliquo sano sensu admittere comparationem sui cum homine *duro sive austero* (Luc. 19, 21). Et ideo etiam hic, in persona hominis *duri* a servo appellati, dixit ei: *Serve male et piger, sciebas, quia meto, ubi non semino, et congrego, ubi non sparsi* (Matth. 25, 26). Quia exigit a servis suis etiam fructus propriae illorum industriae. Itaque auxiliis gratiae divinae respondeat propria industria humana.

Punctum III. *Respondens Dominus ejus, dixit ei: Serve male et piger* (haec poena vituperii opponitur laudi servi boni et fidelis) — *sciebas, quia meto, ubi non semino; et congrego, ubi non sparsi; oportuit ergo te committere pecuniam meam numulariis et veniens ego recepissem utique, quod meum est, cum usura* (nempe cum lucro ex industria tua redundante). *Tollite itaque ab eo talentum etc.* (— ecce altera poena, qua condemnati privantur auxiliis gratiae supernaturalis, ut per totam aeternitatem nequeant praestare fructus dignos poenitentiae), — *et inutilem servum ejicite in tenebras exteriores: illic erit fletus et stridor dentium* (Matth. 25, 26—30). Haec tertia poena est. Sicut enim servus bonus et fidelis jubetur intrare in gaudium Domini, quod est visio beatifica: sic servus malus et piger ejicitur in oppositas tenebras, nempe in privationem visionis beatificae, quae vocatur *poena damni;* et sicut gaudium servi boni tantum est, ut non ipsum gaudium in servum, sed servus in gaudium intrare dicatur: ita illa *poena damni* tanta est, ut servus malus in tenebras ejici dicatur et eae exteriores appellentur, circumdantes servum, — quibus additur *poena sensus,* sensibili signo fletus et stridoris dentium indicata. Facta itaque comparatione inter praemium servi boni et supplicium servi mali territus, noli talenta tua in terra abscondere.

Meditatio CCCCXVIII.

(Die 19. Decembris.)

Christi Judicis Majestas et sententia. (1.)

Matth. 25, 31—33.

Punctum I. *Cum autem venerit Filius hominis in Majestate sua et omnes Angeli cum eo, tunc sedebit super sedem Majestatis suae, et congregabuntur ante eum omnes gentes* (Matth. 25, 31 sq.). Prius venit Filius hominis in humilitate sua, desertus ab hominibus, jacens in praesepio abjectionis suae, imo pendens in infami ligno Crucis suae. Vides ergo, quantus honor in altera vita rependatur pro humilitate hujus vitae. Sic bona et honores temporales relinquentibus ipse Christus promisit (Matth. 19, 28): *Amen dico vobis, quod vos, qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede Majestatis suae, sedebitis et vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israel.* Considera etiam, cum extremum Judicium instituatur coram omnibus Angelis et hominibus, quantus sit futurus publicus honor illis, quorum internae virtutes et bona opera, in occulto facta, omnibus manifestabuntur; e contrario quanta ignominia illis, quorum interna vel occulta peccata publice prodentur, quae coram uno homine fateri vel patrare erubuissent. Et quidem ipse supremus Judex, qui nec falli potest nec fallere nec illorum quidpiam ignorare, omnium illorum claram, distinctam et certam scientiam singulorum hominum intellectui infundet, ut pateat singulis aequitas judicii. Nec tamen delectabit, sed potius cruciabit reprobos haec scientia.

Punctum II. *Et separabit eos ab invicem, sicut pastor segregat oves ab haedis* (Matth. 25, 32). In hac vita non fit hujusmodi separatio; sicut ergo haedi non ideo oves sunt, quia cum ovibus pascuntur: ita non ideo bonus es, quia in bonorum coetu degis. Itaque inter bonos degens, te illis indignum ac dissimilem existima. Perpende etiam, quam ignominiosa, quam tremenda futura sit illa separatio,

quia oves in coelestem aulam, haedi in caulam infernalem immittentur. Imitare itaque nunc ovium innocentiam, mansuetudinem, simplicitatem, foecunditatem, — et procul fac a te foetorem peccati, hircorum foetori similem.

Punctum III. *Et statuet oves quidem a dextris suis, haedos autem a sinistris* (Matth. 25, 33). Per dextram significatur honor, conferendus in justos, — per sinistram vero contemptus, publica confusio et ignominia injustis eventura, — per dextram indicatur etiam omnis prosperitas, per sinistram omnis adversitas. Si itaque in hac vita homo hominis ambit dextram, quanto magis ambienda est dextra supremi Judicis? Felix illa anima, de qua cum Deo regnatura dici aliquando poterit (Ps. 44, 10): *Astitit regina a dextris tuis, in vestitu deaurato, circumdata varietate*, nempe deaurato per aurum caritatis et varietate virtutum circumdata.

Meditatio CCCCXIX.

(Die 20. Decembris.)

Christi Judicis Majestas et sententia. (2.)

(Continuatio.)

Matth. 25, 34—36.

Punctum I. *Tunc dicet his, qui a dextris ejus erunt: Venite, benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi. Esurivi enim et dedistis mihi manducare etc. Amen dico vobis: quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis* (Matth. 25, 34 sqq. 40). Considera singula verba hujus sententiae ferendae erga justos a dextris stantes. Dicet Christus: *Venite,* illis nimirum, quibus ante dixerat et qui etiam paruerant dicenti: *Qui vult venire post me, abneget semetipsum, tollat crucem suam et sequatur me* (Matth. 16, 24). Tunc implebitur illud, quod alibi dixerat: *Venite ad me omnes, qui laboratis et onerati estis, et ego refi-*

ciam vos (Matth. 11, 28). Itaque nunc veni et sequere Christum, ut merearis inter electos audire: *Venite.* Dicet etiam: *Benedicti Patris mei.* Omnis laus humana, omnes honorum tituli nihil valent comparatione hujus elogii. Dicet: *Possidete paratum vobis regnum etc.* Non tantum promittitur, sed traditur regnum coelorum, ab aeterno quidem decretum, sed paratum a constitutione mundi, quando coelum supernum, omnium Beatorum sedes, conditum et pro futura habitatione praeparatum est. Dicet quoque: *Esurivi enim etc.* Quod tantum exempli gratia exprimitur; non enim hoc tantum, sed omnia opera bona manifestabuntur, nullumque opus erit tam exiguae aestimationis, licet fuerit solum porrectio aquae frigidae, pro quo non rependatur praemium aeternum ab aequissimo et liberalissimo Judice, — sicut nullum, etsi levissimum peccatum, erit impunitum. Hinc ergo desume, si tale praemium rependitur pro operibus misericordiae corporalibus, quanto majus rependendum sit pro spiritualibus; et quoniam vides, quod tanti hujusmodi opera caritatis aestimet Christus, ut velut sibi facta credat, tu quoque in horum exhibitione ipsum Christum respicere stude.

Punctum II. *Tunc dicet et his, qui a sinistris erunt: Discedite a me maledicti in ignem aeternum, qui paratus est Diabolo et Angelis ejus. Esurivi enim et non dedistis mihi manducare etc. Amen dico vobis, quamdiu non fecistis uni de minoribus his, nec mihi fecistis* (Matth. 25, 41 sq. 45). Considera et hujus sententiae singula verba. Per priora: *Discedite a me,* denuntiatur poena damni, nempe repulsio a fruitione Dei, — per posteriora: *In ignem aeternum etc.* poena sensus; per ultima exprimitur causa damnationis, quae etiam tota secundum omnia peccata coram omnibus Angelis et hominibus manifestabitur.

Punctum III. *Et ibunt hi in supplicium aeternum, justi autem in vitam aeternam* (Matth. 25, 46). Considera celerem, certam et inexorabilem executionem sententiae judicialis, et ejusdem executionis aeternitatem nunquam remittendam. Nunc in potestate tua est, tibi cudere sententiam, quam malles. Sequere igitur consilium Thomae Kempensis (l. 2. de imit. c. 12) dicentis: Durus multis

videtur sermo: Abnega temetipsum, tolle crucem tuam et sequere Jesum; sed multo durius erit audire illud extremum verbum: Discedite a me maledicti in ignem aeternum. Qui enim modo libenter audiunt et sequuntur verbum Crucis, tunc non timebunt ab auditione aeternae damnationis.

Meditatio CCCCXX.

(Die 21. Decembris.)

Consummatio praedicationis Christi.

Luc. 21, 37; Matth. 26, 1 sq.

Punctum I. *Erat autem diebus docens in Templo; noctibus vero exiens, morabatur in monte, qui vocatur Oliveti* (Luc. 21, 37). Considera, Christum ultimis mensibus frequenter et proxime ante mortem tribus continuis diebus, tempus diurnum docendo exegisse in Templo Jerosolymitano, scilicet a Dominica Palmarum usque ad diem Mercurii seu Feriam quartam, — quamvis sciret sibi insidias strui, auditores fore ingratissimos et parum profecturos propter duritiem et pertinaciam suam. Ita functiones tui officii pari diligentia et constantia obire perge, etsi parum per illas efficias et optatum fructum non consequaris, multosque in illis adversarios, hominumque ingratitudinem sustinere cogaris. Ex eodem Christi exemplo disce, nulli labori usque ad finem vitae parcere et propter opera caritatis erga proximum, si necesse est, propriae devotionis exercitia spiritualia etiam in noctem differre.

Punctum II. Considera Christum noctibus in montem Oliveti secessisse orationis gratia, sicut alias S. Lucas (6, 12) dicit: *Factum est autem in illis diebus, exiit in montem orare, et erat pernoctans in oratione Dei.* Sic quando multitudine occupationum necessarium a consueta oratione et spiritualibus exercitationibus diurno tempore impeditus es, eas adhuc ante somnum supple nocturno tempore, si fieri potest vel certe, quamprimum potes. Imitare etiam

Christum in eligendo loco et tempore opportuno pro oratione, ut animo collecto, sursum elevato, a curis et negotiis libero, eam peragere possis. Insuper considera, Christum pro iis, quos de die docuerat, de nocte preces fudisse: sic pro tibi commissis Deum deprecari et semen doctrinae oratione rigare debes, ut optatum fructum ferat, — vel si proximum tuum ratione status vel muneris tui nequeas juvare doctrina, saltem oratione juva et imitare Christum, si non docentem, saltem orantem pro salute proximi. Denique perpende, si Christus pro salute proximi integris noctibus vigilavit, quam vigilem te oporteat esse pro salute propria. Itaque Christus non tantum verbo, sed etiam exemplo dixit: *Vigilate et orate* (Matth. 26, 41).

Punctum III. *Et factum est, cum consummasset Jesus sermones hos omnes, dixit discipulis suis: Scitis, quia post biduum Pascha fiet et Filius hominis tradetur, ut crucifigatur* (Matth. 26, 1 sq.). Considera, verbo *consummasset* significari, Christi doctrinam fuisse consummatam et omnibus numeris absolutam; itaque secundum eam vitam tuam institue, ut perfectionem consummatam assequaris, et ita stude legendo ac meditando Christi doctrinam in illa proficere, ut consummatam ejus notitiam obtineas. Eodem verbo *consummasset* indicatur etiam, Christum non tantum absolvisse suos sermones, sed consummasse, id est, praedicandi munus ita complevisse, ut cum veritate dicere posset (Joan. 15, 15): *Omnia, quaecunque audivi a Patre meo, nota feci vobis,* — quantum scilicet vos capere poteratis et quantum Pater coelestis voluit notificari. Ex quo patet, quam perfecte Christus Magistri munus erga genus humanum expleverit. Expende ergo, quid huic Magistro debeas, quantam gratitudinem, quantum amorem, quantam observantiam, obedientiam et imitationem, qui sermones suos non tantum verbo, sed opere ipso consummavit, et sicut dixit, sic vixit. Coepit facere et docere, et coepta consummavit, et suo sanguine ac morte consignavit.

Index Meditationum.

Pars VI.

De vita et gestis Christi anno primo praedicationis.

Meditatio:		Pag.
CCXVII.	*(Die 1. Junii.)* De nuptiis in Cana Galilaeae	3
CCXVIII.	*(Die 2. Junii.)* Christus ejicit negotiatores a templo	5
CCXIX.	*(Die 3. Junii.)* De conversione et instructione Nicodemi. (1.) . . .	7
CCXX.	*(Die 4. Junii.)* De conversione et instructione Nicodemi. (2.) Continuatio	9
CCXXI.	*(Die 5. Junii.)* S. Joannes Baptista suorum discipulorum cum Christo aemulationem reprimit . . .	11
CCXXII.	*(Die 6. Junii.)* De conversione mulieris Samaritanae. (1.) . . .	12
CCXXIII.	*(Die 7. Junii.)* De conversione mulieris Samaritanae. (2.) Contin. .	14
CCXXIV.	*(Die 8. Junii.)* De conversione mulieris Samaritanae. (3.) Contin. .	16
CCXXV.	*(Die 9. Junii.)* De conversione mulieris Samaritanae. (4.) Contin. .	18
CCXXVI.	*(Die 10. Junii.)* De filio Reguli sanato	19
CCXXVII.	*(Die 11. Junii.)* De vocatione Apostolorum. (1.)	22
CCXXVIII.	*(Die 12. Junii.)* De vocatione Apostolorum. (2.) Contin. . . .	24
CCXXIX.	*(Die 13. Junii.)* De energumeno liberato	27
CCXXX.	*(Die 14. Junii.)* De socru Petri sanata	29

Meditatio:		Pag.
CCXXXI.	*(Die 15. Junii.)* Christus multis aegris et energumenis liberatis in deserto orat	30
CCXXXII.	*(Die 16. Junii.)* De Christo ex navicula docente, et de miraculosa captura piscium. (1.)	32
CCXXXIII.	*(Die 17. Junii.)* De miraculosa captura piscium. (2.) Contin.	34
CCXXXIV.	*(Die 18. Junii.)* De sedata maris tempestate	35
CCXXXV.	*(Die 19. Junii.)* De duobus energumenis liberatis	37
CCXXXVI.	*(Die 20. Junii.)* De paralytico sanato	40
CCXXXVII.	*(Die 21. Junii.)* De vocatione S. Matthaei	42
CCXXXVIII.	*(Die 22. Junii.)* De suscitatione filiae Jairi	44
CCXXXIX.	*(Die 23. Junii.)* De muliere haemorrhoissa sanata	47
CCXL.	*(Die 24. Junii.)* De duobus caecis illuminatis	49
CCXLI.	*(Die 25. Junii.)* De energumeno muto liberato	51

Pars VII.

De vita et gestis Christi secundo anno praedicationis.

CCXLII.	*(Die 26. Junii.)* De paralytico ad piscinam Probaticam sanato	54
CCXLIII.	*(Die 27. Junii.)* De judiciali Christi potestate	56
CCXLIV.	*(Die 28. Junii.)* De discipulis Christi sabbato spicas vellentibus	58
CCXLV.	*(Die 29. Junii.)* De sanata manu arida	61
CCXLVI.	*(Die 30. Junii.)* De electione duodecim Apostolorum	63
CCXLVII.	*(Die 1. Julii.)* Christus praedicat in monte	65
CCXLVIII.	*(Die 2. Julii.)* Christus octo beatitudines proponit	67
CCXLIX.	*(Die 3. Julii.)* Calamitates octo beatitudinibus oppositae	68
CCL.	*(Die 4. Julii.)* Christus hortatur ad bonum exemplum proximo exhibendum	70
CCLI.	*(Die 5. Julii.)* Christus irae poenas intentat	72

Meditatio:		Pag.
CCLII.	*(Die 6. Julii.)* Christus hortatur ad amorem Dei et proximi . . .	74
CCLIII.	*(Die 7. Julii.)* Christus rectam intentionem commendat	76
CCLIV.	*(Die 8. Julii.)* Christus modum orandi exponit. (1.)	78
CCLV.	*(Die 9. Julii.)* Christus modum orandi explicat. (2.) Contin.	81
CCLVI.	*(Die 10. Julii.)* Christus curam mundi et carnis vitandam suadet . . .	84
CCLVII.	*(Die 11. Julii.)* Judicium temerarium vitandum	85
CCLVIII.	*(Die 12. Julii.)* Arcta ad coelum via et porta angusta	87
CCLIX.	*(Die 13. Julii.)* De sanato leproso .	89
CCLX.	*(Die 14. Julii.)* De sanato servo centurionis	91
CCLXI.	*(Die 15. Julii.)* De resuscitato filio viduae	94
CCLXII.	*(Die 16. Julii.)* De legatione S. Joannis Baptistae ad Christum . . .	95
CCLXIII.	*(Die 17. Julii.)* Christi de S. Joanne Baptista elogium. (1.) . . .	97
CCLXIV.	*(Die 18. Julii.)* Christi de S. Joanne Baptista elogium. (2.) Contin. . .	99
CCLXV.	*(Die 19. Julii.)* De poenitentia Magdalenae. (1.)	101
CCLXVI.	*(Die 20. Julii.)* De poenitentia Magdalenae. (2.) Contin.	103
CCLXVII.	*(Die 21. Julii.)* De daemoniaco, caeco et muto liberato	104
CCLXVIII.	*(Die 22. Julii.)* De vitiis linguae .	106
CCLXIX.	*(Die 23. Julii.)* De cavendo relapsu	108
CCLXX.	*(Die 24. Julii.)* Felicitas illorum, qui divinae obediunt voluntati . . .	110
CCLXXI.	*(Die 25. Julii.)* De semine verbi divini. (1.)	112
CCLXXII.	*(Die 26. Julii.)* De semine verbi divini. (2.) Contin.	114
CCLXXIII.	*(Die 27. Julii.)* De zizaniis, bono semini inspersis	116
CCLXXIV.	*(Die 28. Julii.)* De similitudine regni coelorum cum grano sinapis . .	118
CCLXXV.	*(Die 29. Julii.)* De similitudine regni coelorum cum fermento . . .	120
CCLXXVI.	*(Die 30. Julii.)* De similitudine regni coelorum cum thesauro . . .	122
CCLXXVII.	*(Die 31. Julii.)* De similitudine regni coelorum cum margarita . . .	123

Meditatio:		Pag.
CCLXXVIII.	*(Die 1. Augusti.)* De similitudine regni coelorum cum sagena	125
CCLXXIX.	*(Die 2. Augusti.)* Christus in patria exiguum fructum refert. (1.) . .	127
CCLXXX.	*(Die 3. Augusti.)* Christi praedicatio in patria. (2.) Contin.	129
CCLXXXI.	*(Die 4. Augusti.)* Christi praedicatio in patria. (3.) Contin.	131
CCLXXXII.	*(Die 5. Augusti.)* De praedicatione Christi, et missione Apostolorum per civitates et castella Galilaeae . . .	133
CCLXXXIII.	*(Die 6. Augusti.)* Monita et praecepta, quibus Christus Apostolos instruit. (1.)	135
CCLXXXIV.	*(Die 7. Augusti.)* Monita et praecepta Christi. (2.) Contin.	137
CCLXXXV.	*(Die 8. Augusti.)* Monita et praecepta Christi. (3.) Contin.	139
CCLXXXVI.	*(Die 9. Augusti.)* Monita et praecepta Christi. (4.) Contin.	140
CCLXXXVII.	*(Die 10. Augusti.)* Monita et praecepta Christi. (5.) Contin.	142
CCLXXXVIII.	*(Die 11. Augusti.)* Monita et praecepta Christi. (6.) Contin.	143
CCLXXXIX.	*(Die 12. Augusti.)* Monita et praecepta Christi. (7.) Contin.	145
CCXC.	*(Die 13. Augusti.)* Monita et praecepta Christi. (8.) Contin.	147
CCXCI.	*(Die 14. Augusti.)* Praedicatio Christi per Galilaeam, ejusque fama ad Herodem perlata	149
CCXCII.	*(Die 15. Augusti.)* De morte S. Joannis Baptistae. (1.)	151
CCXCIII.	*(Die 16. Augusti.)* De morte S. Joannis Baptistae. (2.) Contin. . . .	153
CCXCIV.	*(Die 17. Augusti.)* Apostoli ab Evangelii praedicatione redeunt ad Christum, qui in deserto quinque hominum millia reficit	155
CCXCV.	*(Die 18. Augusti.)* Christus orat in monte, ac regios honores fugit . .	157
CCXCVI.	*(Die 19. Augusti.)* De sedata nocturna maris tempestate. (1.) . . .	159
CCXCVII.	*(Die 20. Augusti.)* De sedata nocturna maris tempestate. (2.) Contin. . .	161
CCXCVIII.	*(Die 21. Augusti.)* De sedata nocturna maris tempestate. (3.) Contin. . .	162
CCXCIX.	*(Die 22. Augusti.)* Christus manifestat mysterium SS. Eucharistiae. (1.) .	164

Meditatio: Pag.

CCC. *(Die 23. Augusti.)* Christus manifestat mysterium SS. Eucharistiae. (2.) Continuatio 166

Pars VIII.

De vita et gestis Christi tertio anno praedicationis.

CCCI. *(Die 24. Augusti.)* Christus defendit Apostolos et arguit Pharisaeos. (1.) . 169

CCCII. *(Die 25. Augusti.)* Christus defendit Apostolos et arguit Pharisaeos. (2.) Contin. 171

CCCIII. *(Die 26. Augusti.)* Filia mulieris Syrophaenissae a daemone liberatur . 173

CCCIV. *(Die 27. Augusti.)* Plures infirmi a variis languoribus sanantur 175

CCCV. *(Die 28. Augusti.)* Septem panibus et pisculis paucis quatuor millia virorum in deserto saturantur 176

CCCVI. *(Die 29. Augusti.)* Pharisaei et Sadducaei signum e coelo postulant . . 178

CCCVII. *(Die 30. Augusti.)* Discipulorum diffidentia et sollicitudo inanis reprehensa 180

CCCVIII. *(Die 31. Augusti.)* De caeco sanato . 181

CCCIX. *(Die 1. Septembris.)* Varia hominum de Christo judicia, et Petri confessio . 183

CCCX. *(Die 2. Septembris.)* Christus Petro coeli claves pollicetur 184

CCCXI. *(Die 3. Septembris.)* Christus passionem suam discipulis praenuntiat . . 186

CCCXII. *(Die 4. Septembris.)* Crux Christi sectatoribus quotidie tollenda . . . 187

CCCXIII. *(Die 5. Septembris.)* De transfiguratione Christi. (1.) 189

CCCXIV. *(Die 6. Septembris.)* De transfiguratione Christi. (2.) Contin. 191

CCCXV. *(Die 7. Septembris.)* De transfiguratione Christi. (3.) Contin. 193

CCCXVI. *(Die 8. Septembris.)* De energumeno liberato. (1.) 194

CCCXVII. *(Die 9. Septembris.)* De energumeno liberato. (2.) Contin. 197

CCCXVIII. *(Die 10. Septembris.)* De energumeno liberato. (3.) Contin. 198

CCCXIX. *(Die 11. Septembris.)* Christus iterum Apostolis passionem suam praenuntiat 200

Meditatio:		Pag.
CCCXX.	*(Die 12. Septembris.)* Didrachma pro Christo solvitur	201
CCCXXI.	*(Die 13. Septembris.)* Discipuli de primatu contendunt	203
CCCXXII.	*(Die 14. Septembris.)* Signa facientes in Christi nomine non prohibendi. (1.)	206
CCCXXIII.	*(Die 15. Septembris.)* Signa facientes in Christi nomine non prohibendi. (2.) Contin.	207
CCCXXIV.	*(Die 16. Septembris.)* De scandalo nemini dando	209
CCCXXV.	*(Die 17. Septembris.)* Propriae manus, pedis, oculi scandala resecanda . .	210
CCCXXVI.	*(Die 18. Septembris.)* Mundus sale sapientiae, doctrinae ac sanctitatis condiendus	212
CCCXXVII.	*(Die 19. Septembris.)* Nemo etsi humilis et abjectus despiciendus . .	213
CCCXXVIII.	*(Die 20. Septembris.)* De ove perdita	215
CCCXXIX.	*(Die 21. Septembris.)* De correctione fraterna. (1.)	216
CCCXXX.	*(Die 22. Septembris.)* De correctione fraterna. (2.) Contin. . . .	218
CCCXXXI.	*(Die 23. Septembris.)* Offensae et injuriae condonandae	219
CCCXXXII.	*(Die 24. Septembris.)* Christus a Galilaea Jerosolymam ad festum Scenopegiae discedit. (1.)	222
CCCXXXIII.	*(Die 25. Septembris.)* De ascensu Christi ad festum Scenopegiae. (2.) Contin.	224
CCCXXXIV.	*(Die 26. Septembris.)* Decem viri leprosi in itinere sanantur . . .	226
CCCXXXV.	*(Die 27. Septembris.)* Christus in templo maledictis carpitur a Judaeis. (1.)	227
CCCXXXVI.	*(Die 28. Septembris.)* Christus maledictis carpitur a Judaeis. (2.) Contin.	229
CCCXXXVII.	*(Die 29. Septembris.)* Christus maledictis a Judaeis carpitur. (3.) Contin.	230
CCCXXXVIII.	*(Die 30. Septembris.)* Judaei frustra Christum student comprehendere .	232
CCCXXXIX.	*(Die 1. Octobris.)* Christus adulterae peccata condonat (1.) . . .	234
CCCXL.	*(Die 2. Octobris.)* Christus adulterae peccata condonat (2. Contin. . .	236
CCCXLI.	*(Die 3. Octobris.)* Christus se asserit lucem mundi	237
CCCXLII.	*(Die 4. Octobris.)* Christus se asserit Filium Dei. (1.)	240

Meditatio:		Pag.
CCCXLIII.	*(Die 5. Octobris.)* Christus se asserit Filium Dei. (2.) Contin. . . .	242
CCCXLIV.	*(Die 6. Octobris.)* Christus in Sabbato caecum natum videndi facultate donat. (1.)	244
CCCXLV.	*(Die 7. Octobris.)* Christus in Sabbato caecum natum videndi facultate donat. (2.) Contin.	246
CCCXLVI.	*(Die 8. Octobris.)* Christus ostium ovilis et pastor ovium	247
CCCXLVII.	*(Die 9. Octobris.)* De electione et missione septuaginta discipulorum . .	249
CCCXLVIII.	*(Die 10. Octobris.)* Christus hortatur ad doctrinam et perfectionem evangelicam	252
CCCXLIX.	*(Die 11. Octobris.)* Christus legisperito se tentanti respondet	254
CCCL.	*(Die 12. Octobris.)* De Samaritano ab Jerusalem in Jericho descendente. (1.)	255
CCCLI.	*(Die 13. Octobris.)* De Samaritano in Jericho descendente. (2.) Contin. .	257
CCCLII.	*(Die 14. Octobris.)* Martha et Magdalena Christum hospitio excipiunt .	259
CCCLIII.	*(Die 15. Octobris.)* De eadem Martha et Magdalena mystice acceptis . .	260
CCCLIV.	*(Die 16. Octobris.)* Christus modum orandi discipulos docet . . .	262
CCCLV.	*(Die 17. Octobris.)* Christus ad Pharisaei prandium vocatus, hypocrisin aliaque vitia castigat	264
CCCLVI.	*(Die 18. Octobris.)* Christus imploratur judex dividundae haereditatis . .	266
CCCLVII.	*(Die 19. Octobris.)* Nimia terrenarum rerum sollicitudo abjicienda . .	267
CCCLVIII.	*(Die 20. Octobris.)* Lumbis praecinctis et lucernis ardentibus praeparatio ad mortem designatur	269
CCCLIX.	*(Die 21. Octobris.)* De prudenti cura animarum	271
CCCLX.	*(Die 22. Octobris.)* In sabbato mulier contracta sanitati restituitur . .	273
CCCLXI.	*(Die 23. Octobris.)* De sanato hydropico	275
CCCLXII.	*(Die 24. Octobris.)* Christus invitatos ad humilitatem, invitantes ad misericordiam hortatur	276
CCCLXIII.	*(Die 25. Octobris.)* Invitati ad coenam se excusant	278
CCCLXIV.	*(Die 26. Octobris.)* Christi sectatores omnibus se abdicent	280

Meditatio:		Pag.
CCCLXV.	*(Die 27. Octobris.)* Christus praedicat in Encaeniis. (1.)	282
CCCLXVI.	*(Die 28. Octobris.)* Christus praedicat in Encaeniis. (2.) Contin. . . .	283
CCCLXVII.	*(Die 29. Octobris.)* De inventione ovis perditae	285
CCCLXVIII.	*(Die 30. Octobris.)* Parabola de filio prodigo. (1.)	286
CCCLXIX.	*(Die 31. Octobris.)* Parabola de filio prodigo. (2.) Contin.	288
CCCLXX.	*(Die 1. Novembris.)* De villico iniquitatis	291
CCCLXXI.	*(Die 2. Novembris.)* De divite epulone et Lazaro. (1.)	293
CCCLXXII.	*(Die 3. Novembris.)* De divite epulone et Lazaro. (2.) Contin. . . .	295
CCCLXXIII.	*(Die 4. Novembris.)* Matrimonii vinculum indissolubile et praestantia coelibatus	296
CCCLXXIV.	*(Die 5. Novembris.)* De vili aestimatione nostrorum operum	299
CCCLXXV.	*(Die 6. Novembris.)* Parabola Pharisaei arrogantis et humilis publicani .	300
CCCLXXVI.	*(Die 7. Novembris.)* Christus parvulis manum imponit	302
CCCLXXVII.	*(Die 8. Novembris.)* Opulentus ac nobilis adolescens Christum sequi recusat. (1.)	304
CCCLXXVIII.	*(Die 9. Novembris.)* Opulentus ac nobilis adolescens Christum sequi recusat. (2.) Contin.	306
CCCLXXIX.	*(Die 10. Novembris.)* Praemia spontaneam paupertatem profitentibus destinata	307
CCCLXXX.	*(Die 11. Novembris.)* Parabola vineae. (1.)	309
CCCLXXXI.	*(Die 12. Novembris.)* Parabola vineae. (2.) Contin.	310

Pars IX.

De vita et gestis Christi quarto anno praedicationis.

CCCLXXXII.	*(Die 13. Novembris.)* De Lazaro resuscitato. (1.)	312
CCCLXXXIII.	*(Die 14. Novembris.)* De Lazaro resuscitato. (2.) Contin.	313
CCCLXXXIV.	*(Die 15. Novembris.)* De Lazaro resuscitato. (3.) Contin.	315

Meditatio:		Pag.
CCCLXXXV.	*(Die 16. Novembris.)* De Lazaro resuscitato. (4.) Contin.	317
CCCLXXXVI.	*(Die 17. Novembris.)* De Lazaro resuscitato. (5.) Contin.	319
CCCLXXXVII.	*(Die 18. Novembris.)* De concilio adversus Christum habito	321
CCCLXXXVIII.	*(Die 19. Novembris.)* Christus ascendit Jerosolymam	322
CCCLXXXIX.	*(Die 20. Novembris.)* Jacobus et Joannes primas sedes ambiunt. (1.)	324
CCCXC.	*(Die 21. Novembris.)* De duobus filiis Zebedaei. (2.) Contin.	325
CCCXCI.	*(Die 22. Novembris.)* De caeco in via sanato	327
CCCXCII.	*(Die 23. Novembris.)* De Zachaeo	328
CCCXCIII.	*(Die 24. Novembris.)* De servis decem mnas accipientibus	330
CCCXCIV.	*(Die 25. Novembris.)* De coena in domo Simonis Leprosi. (1.)	333
CCCXCV.	*(Die 26. Novembris.)* De coena in domo Simonis Leprosi. (2.) Contin.	335
CCCXCVI.	*(Die 27. Novembris.)* Christus applaudente populo Jerosolymam ingreditur	337
CCCXCVII.	*(Die 28. Novembris.)* Christus illacrimans Jerosolymae excidium praenuntiat	339
CCCXCVIII.	*(Die 29. Novembris.)* Christus mortem suam palam praedicit	341
CCCXCIX.	*(Die 30. Novembris.)* De ficu arefacta	342
CCCC.	*(Die 1. Decembris.)* Christus potestatem suam propugnans Judaeorum pervicaciam arguit	345
CCCCI.	*(Die 2. Decembris.)* Parabola de vinea agricolis locata	347
CCCCII.	*(Die 3. Decembris.)* De nuptiis filii regis	349
CCCCIII.	*(Die 4. Decembris.)* De censu Caesari reddendo	351
CCCCIV.	*(Die 5. Decembris.)* De Sadducaeis negantibus resurrectionem	352
CCCCV.	*(Die 6. Decembris.)* De mandato magno in lege	354
CCCCVI.	*(Die 7. Decembris.)* Christus hortatur Pharisaeorum doctrinam sequendam, non mores	357
CCCCVII.	*(Die 8. Decembris.)* Pergit Christus Pharisaeorum mores insectari	360
CCCCVIII.	*(Die 9. Decembris.)* De muliere offerente duo minuta	362

Meditatio:		Pag.
CCCCIX.	*(Die 10. Decembris.)* Christus eversionem Templi praenuntiat . . .	361
CCCCX.	*(Die 11. Decembris.)* Christus praedicit signa Judicii. (1.) . . .	365
CCCCXI.	*(Die 12. Decembris.)* Christus praedicit signa Judicii. (2.) Contin. . .	367
CCCCXII.	*(Die 13. Decembris.)* Christus praedicit signa Judicii. (3.) Contin. . .	368
CCCCXIII.	*(Die 14. Decembris.)* Christus praedicit signa Judicii. (4.) Contin. . .	370
CCCCXIV.	*(Die 15. Decembris.)* Parabola de decem virginibus. (1.)	372
CCCCXV.	*(Die 16. Decembris.)* Parabola de decem virginibus. (2.) Contin. . . .	374
CCCCXVI.	*(Die 17. Decembris.)* Parabola de divisione talentorum. (1.) . . .	375
CCCCXVII.	*(Die 18. Decembris.)* De divisione talentorum. (2.) Contin.	378
CCCCXVIII.	*(Die 19. Decembris.)* Christi Judicis Majestas et sententia. (1.) . . .	380
CCCCXIX.	*(Die 20. Decembris.)* Christi Judicis Majestas et sententia. (2.) Contin. .	381
CCCCXX.	*(Die 21. Decembris.)* Consummatio praedicationis Christi	383

Index Meditationum

in Evangelia de Tempore.

		Med.:
Dominica I. Adventus.	*Erunt signa in sole* Luc. 21.	412.
II. Advent.	*Cum audisset Joannes.* Matth. 11.	262., 263.
III. Advent.	*Miserunt Judaei.* Joan. 1.	73.
Fer. IV. Quat. Temp.	*Missus est Angelus Gabriel.* Luc. 1.	15.
Fer. VI. Quat. Temp.	*Exsurgens Maria abiit.* Luc. 1.	19. sqq.
Sabb. Quat. Temp. / Dom. IV. Advent.	*Anno quinto decimo Imperii.* Luc. 3.	76.
Vigil. Nativ. Dom.	*Cum esset desponsata.* Matth. 1.	25.
In nocte Nativ. Dom.	*Exiit edictum.* Luc. 2.	29., 30., 31., 32.
In aurora Nativ. Dom.	*Pastores loquebantur.* Luc. 2.	33., 34.
In die Nativ. Dom.	*In principio erat Verbum.* Joan. 1.	1.
Festo S. Stephani.	*Ecce ego mitto ad vos.* Matth. 23.	407.
Festo S. Joan. Evang.	*Dixit Jesus Petro.* Joan. 21.	175.
Festo SS. Innoc.	*Angelus Domini apparuit.* Matth. 2.	59.
Dom. infra Oct. Nativ.	*Erant Joseph et Maria.* Luc. 2.	54., 55.
Festo S. Silvestri Pap.	*Sint lumbi vestri.* Luc. 12.	348.
Festo Circumcisionis.	*Postquam consummati.* Luc. 2.	38.
Vigil. Epiph.	*Defuncto Herode, ecce Angelus.* Matth. 2.	60.
Festo Epiph.	*Cum natus esset Jesus.* Matth. 2.	41. sqq.
Dom. infra Oct. Epiph.	*Cum factus esset Jesus.* Luc. 2.	61.
Oct. Epiph.	*Vidit Joannes Jesum venientem.* Joan. 1.	84.
Dom. II. post Epiph.	*Nuptiae factae sunt.* Joan. 2.	217.
III. post Epiph.	*Cum descendisset Jesus.* Matth. 8.	259., 260.
IV. post Epiph.	*Ascendente Jesu.* Matth. 8.	234.
V. post Epiph.	*Simile factum est homini.* Matth. 13.	273.
VI. post Epiph.	*Simile factum est grano.* Matth. 13.	274., 275.
Dom. Sept.	*Simile est regnum coelorum.* Matth. 20.	380., 381.
Dom. Sexag.	*Cum turba plurima conveniret.* Luc. 8.	271., 272.
Dom. Quinquag.	*Assumpsit Jesus duodecim.* Luc. 18.	388.
Fer. 4. Cinerum.	*Cum jejunatis, nolite.* Matth. 6.	253.
Fer. 5. post Ciner.	*Cum introisset Jesus.* Matth. 8.	269.
Fer. 6. post Ciner.	*Audistis, quia dictum.* Matth. 5.	252.

	Med.:
Sabb. post Ciner. *Cum sero esset factum* Marc. 6.	296.
Dom. I. Quadr. *Ductus est Jesus in desertum.* Matth. 4.	80. sqq.
Fer. 2. *Cum venerit Filius hominis.* Matth. 25.	419.
Fer. 3. *Cum intrasset Jesus Jerosolymam.* Matth. 21.	399.
Fer. 4. Quat. Temp. *Accesserunt ad Jesum* Matth. 12.	269.
Fer. 5. *Egressus Jesus secessit in partes.* Matth. 15.	303.
Fer. 6. Quat. Temp. *Erat dies festus.* Joan. 1.	242.
Sabb. Quat. Temp. } *Assumpsit Jesus Petrum.* Matth. 17.	313.
Dom. II. Quadrag. }	314., 315.
Fer. 2. *Dixit Jesus turbis.* Joan. 8.	342.
Fer. 3. *Locutus est Jesus ad turbas.* Matth. 23.	406.
Fer. 4. *Ascendens Jesus Jerosolymam.* Matth. 20.	389., 390.
Fer. 5. *Homo quidam erat dives.* Luc. 16.	371., 372.
Fer. 6. *Homo erat paterfamilias.* Matth. 21.	401.
Sabb. *Homo quidam habuit duos filios.* Luc 15.	368., 369.
Dom. III. Quadr. *Erat Jesus ejiciens.* Luc. 11.	267., 269.
Fer. 2. *Utique dicetis mihi hanc.* Luc. 4.	281.
Fer. 3. *Si peccaverit in te frater tuus* Matth. 18.	329., 330.
Fer. 4. *Accesserunt ad Jesum.* Matth. 15.	301., 302.
Fer. 5. *Surgens Jesus de Synagoga.* Luc. 4.	230.
Fer. 6. *Venit Jesus in civitatem.* Joan. 4.	222. sqq.
Sabb. *Perrexit Jesus in montem Oliveti.* Joan. 8.	339., 340.
Dom. IV. Quadr. *Abiit Jesus trans mare.* Joan. 6.	294.
Fer. 2. *Prope erat Pascha Judaeorum.* Joan. 2.	218.
Fer. 3. *Jam die festo mediante.* Joan. 7.	337.
Fer. 4. *Praeteriens Jesus vidit hominem.* Joan. 9.	344., 345.
Fer. 5. *Ibat Jesus in civitatem.* Luc. 7.	261.
Fer. 6. *Erat quidam languens Lazarus.* Joan. 11.	382. sqq.
Sabb. *Ego sum lux mundi.* Joan. 8.	341.
Dom. Passionis. *Quis ex vobis arguet.* Joan. 8.	343.
Fer. 2. *Miserunt principes et Pharisaei.* Joan. 7.	338.
Fer. 3. *Ambulabat Jesus in Galilaeam.* Joan. 7.	332.
Fer. 4. *Facta sunt Encaenia.* Joan. 10.	365., 366.
Fer. 5. *Rogabat Jesum quidam de Pharisaeis.* Luc. 7.	265., 266.
Fer. 6. *Collegerunt Pontifices et Pharisaei.* Joan. 11.	387.
Sabb. *Cogitaverunt principes sacerdotum.* Joan. 11.	398.
Dom. in Palm. *Cum appropinquasset Jesus.* Matth. 21.	396.
Fer. 2. *Ante sex dies Paschae venit Jesus.* Joan. 12.	394., 395.
Fer. 5. in coena Dom. *Ante diem festum.* Joan. 13.	92., 93.
Sabb. Sancto. *Vespere autem Sabbati.* Matth. 28.	152., 153.
Dom. resurr. *Maria Magd. et Maria Jacobi* Marc. 16.	151.
Fer. 2. *Duo ex discipulis Jesu ibant.* Luc. 24.	159. sqq.
Fer. 3. *Stetit Jesus in medio.* Luc. 24.	162.
Fer. 4. *Manifestavit se iterum Jesus.* Joan. 21.	168. sqq.
Fer. 5. *Maria stabat ad monumentum* Joan. 20.	155.
Fer. 6. *Undecim discipuli abierunt* Matth. 28.	177. sqq.
Sabb. in Alb. *Una Sabbati Maria Magdal.* Joan. 20.	154.
Dom. in Albis I. *Cum sero esset die illa.* Joan. 20.	162. sqq.

	Med.:
Dom. II. post Pasch. *Ego sum pastor bonus.* Joan. 10.	346.
III. post Pasch. *Modicum et jam non videbitis* Jo 16.	104.
IV. post Pasch. *Vado ad eum, qui misit me.* Joan. 16.	103.
V post Pasch. *Amen, amen dico vobis si quid.* Jo. 16.	184.
Fer. 2 Rogat. *Quis vestrum habebit amicum.* Luc. 11.	354.
In Vigil. ascens. *Sublevatis Jesus oculis.* Joan. 17.	185., 186.
Fest. asc. Dom. *Recumbentibus undecim.* Marc 16.	162., 178., 191.
Dom. infr. Oct asc. *Cum venerit Paraclitus.* Joan. 15.	102.
In Vigil. Pent. *Si diligitis me.* Joan. 14.	193.
Dom. Pentecost. *Si quis diligit me.* Joan. 14.	106.
Fer. 2. Pentecost. *Dixit Jesus Nicodemo.* Joan. 3.	220.
Fer. 3. *Dixit Jesus Pharisaeis.* Joan. 10.	346.
Fer. 4. Quat. Temp. *Nemo potest venire ad me.* Joan. 6.	213.
Fer. 5. *Convocatis Jesus duodecim.* Luc. 9.	284., 285.
Fer. 6. Quat. Temp. *Factum est in una dierum.* Luc. 5.	236.
Sabb. Quat. Temp. *Surgens Jesus de Synagoga.* Luc. 4.	231.
In Fest. SS. Trinit. *Data est mihi omnis.* Matth. 28.	177. sq.
Dom. I. post Pent. *Estote misericordes.* Luc. 6.	257.
In Fest. Corp. Christ. *Dixit Jesus turbis.* Joan. 6.	214.
II. post Pent. *Homo quidam fecit.* Luc. 14.	363.
III. post Pent. *Erant appropinquantes.* Luc. 15.	367.
IV. post Pent. *Cum turbae irruerent.* Luc. 5.	232., 233.
V. post Pent. *Amen dico vobis.* Matth. 5.	406.
VI. post Pent. *Cum turba multa esset* Marc. 8.	305.
VII. post Pent. *Attendite a falsis.* Matth. 7.	258.
VIII. post Pent. *Homo quidam erat dives.* Luc. 16.	370.
IX. post Pent. *Cum appropinquaret.* Luc. 19.	397.
X. post Pent. *Dixit Jesus ad quosdam.* Luc. 18.	375.
XI. post Pent. *Exiens Jesus de finibus.* Marc. 7.	304.
XII. post Pent. *Beati oculi, qui vident.* Luc. 10.	347., 350.
XIII. post Pent. *Dum iret Jesus in.* Luc. 17.	334.
XIV. post Pent. *Nemo potest duobus.* Matth. 6.	256.
XV. post Pent. *Ibat Jesus in civitatem.* Luc. 7.	261.
XVI. post Pent. *Cum intraret Jesus.* Luc. 14.	361., 362.
XVII. post Pent. *Accesserunt ad Jesum.* Matth. 22.	405.
Fer. 4. Quat. Temp. Sept. *Respondens unus.* Marc. 9.	316.
Fer. 6. Quat. Temp. Sept. *Rogabat Jesum.* Luc. 7.	265.
Sabb. Quat. Temp Sept. *Dicebat Jesus turbis.* Luc. 13.	360.
Dom. XVIII. post Pent. *Ascendens Jesus.* Matth. 9.	236.
XIX. post Pent. *Loquebatur Jesus.* Matth. 22.	402.
XX. post Pent. *Erat quidam Regulus.* Joan. 4.	226.
XXI. post Pent. *Simile est regnum.* Matth. 18.	331.
XXII. post Pent. *Abeuntes Pharisaei.* Matth. 22.	403.
XXIII. post Pent. *Loquente Jesu ad turbas.* Matth. 9.	239.
XXIV. post Pent. *Cum videritis abomin.* Matth 24.	411.

FATHERS LIBRARY,
ST. JOSEPH'S CHURCH,
SAN JOSE, - - CAL.

Index Meditationum

in Evangelia de Sanctis.

		Med.:
18. Jan.	In festo Cathedrae S. Petri. *Venit Jesus in partes* Matth. 16.	309., 310.
25. Jan.	In festo Convers. S. Pauli. *Dixit Simon Petrus.* Matth. 19.	379.
2. Febr.	In festo Purificationis B. M. V. *Postquam impleti sunt.* Luc. 2.	49.
24. (25.) Febr.	In festo S. Matthiae Apost. *Respondens Jesus dixit.* Matth 11.	348.
18. Mart.	In festo S. Gabrielis Arch. *Missus est Angelus.* Luc. 1.	1., 5., 16., 17.
19. Mart.	In festo S. Joseph Sp. B. M. V. *Cum esset desponsata Mater.* Matth. 1.	25., 26.
25. Mart.	In festo Annuntiationis B. V. M. *Missus est Angelus.* Luc. 1.	1., 5., 16., 17.
31. Mart.	In festo S. Benedicti Abb. *Dixit Petrus.* Matth. 19.	379.
25. Apr.	In festo S. Marci Ev. *Designavit dominus.* Luc. 10.	347.
1. Maj.	In festo SS. Philippi et Jacobi Ap. *Non turbetur cor.* Joan. 14.	98.
3. Maj.	In festo Invent. S. Crucis. *Erat homo ex Pharisaeis.* Joan. 3.	220.
8. Maj.	In festo apparit. S. Michaëlis Arch. *Accesserunt.* Matth. 18.	321., 324.
11. Jun.	In festo S. Barnabae Ap. *Ecce ego mitto vos.* Matth. 10.	285.
21. Jun	In festo S. Aloysii Gonz. C. *Respondens Jesus.* Matth. 22.	416.
24. Jun.	In festo Nativ. S. Joannis B. *Elisabeth impletum est.* Luc. 1.	69., 70.
28. Jun.	Vigil. SS. Petri et Pauli Ap. *Dixit Jesus Simoni.* Joan. 21.	172., 174.

		Med.:
29. Jun.	In festo SS. Petri et Pauli Ap. *Venit Jesus.* Matth. 16.	309., 310.
2. Jul.	In festo Visitat. B. M. V. *Exsurgens Maria abiit.* Luc. 1.	19.
22. Jul.	In festo S. Mar. Magdal. *Rogabat Jesum quidam.* Luc. 7.	265.
25. Jul.	In festo S. Jacobi Ap. *Accessit ad Jesum mater.* Matth. 20.	389. (101.)
26. Jul.	In festo S. Annae matr. B. M. V. *Simile est regnum.* Matth. 13.	276., 277.
31. Jul.	In festo S. Ignatii d. L. *Designavit Dominus.* Luc. 10.	347.
1. Aug.	In festo S. Petri ad Vinc. *Venit Jesus.* Matth. 16.	309., 310.
2. Aug.	In festo S. Alphonsi M. de Lig. *Designavit Dominus.* Luc. 10.	347.
4. Aug.	In festo S. Dominici C. *Sint lumbi.* Luc. 12.	358.
6. Aug.	In festo Transfigurat. D. N. *Assumpsit Jesus.* Matth. 17.	313., 314., 315.
10. Aug.	In festo S. Laurentii M. *Amen, amen dico vobis.* Luc. Joan. 12.	398. (312.)
15. Aug.	In festo Assumptionis B. M. V. *Intravit Jesus* Luc. 10.	353. (270.)
20. Aug.	In festo S. Bernardi Abb. D. *Vos estis sal terrae.* Matth. 5.	250.
24. (23.) Aug.	In festo S. Bartholom. Ap. *Exiit Jesus in montem orare.* Luc. 6.	246.
28. Aug.	In festo S. Augustini E. D. *Vos estis sal terrae.* Matth. 5.	250. (282.)
29. Aug.	In festo Decollat. S. Joannis B. *Misit Herodes.* Marc. 6.	292., 293.
8. Sept.	In festo Nativit. B. M. V. *Liber generationis Jesu Chr.* Matth. 1.	14.
Dom. infr. Oct.	Nativit. festo SS. Nominis B. M. V. *Missus est.* Luc. 1.	1., 5., 16., 17.
21. Sept.	In festo S. Matthaei Ap. Ev. *Vidit Jesus hominem.* Matth 9.	237.
29. Sept.	In festo S. Michaëlis Arch. *Accesserunt.* Matth. 18.	321., 324.
2. Oct.	In festo SS. Angel. Custod. *Accesserunt.* Matth. 18.	321., 324.
4. Oct.	In festo S. Francisci Ser. *Confiteor tibi Pater.* Matth. 11.	
6. Oct.	In festo S. Brunonis C. *Sint lumbi.* Luc. 12.	358.
15. Oct.	In festo S. Theresiae V. *Simile est regnum.* Matth. 25.	414., 415.
18. Oct.	In festo S. Lucae Ev. *Designavit Dom.* Luc. 10.	347.

		Med.:
24. Oct.	In festo S. Raphaëlis Arch. *Erat dies festus* Joan. 5.	242.
28. Oct.	In festo SS. Simon. et Judae Ap. *Haec mando vobis.* Joan. 15.	101. (100.)
31. Oct.	Vigil. OO. Sanctorum. *Descendens Jesus de monte.* Luc. 6.	247.
1. Nov.	In festo OO. Sanctorum. *Videns Jesus turbas.* Matth. 5.	248.
2. Nov.	Commem. OO. Fidelium def. *Amen dico vobis* Joan. 5.	243.
21. Nov.	In Praesentat. B. M. V. *Loquente Jesu ad turbas.* Luc 11.	270.
30. Nov.	In festo S. Andreae Ap. *Ambulans Jesus juxta mare.* Matth. 4.	227. (85.)
3. Dec.	In festo S. Francisci Xaver. *Euntes in mundum universum.* Marc. 16.	178.
8. Dec.	In Immacul. Concept. B. M. V. *Liber generationis Jesu Chr.* Matth. 1.	14.
10. Dec.	In Translat. Alm. Dom. Lauret. B. M. V. *Missus est* Luc. 1.	1., 5., 16., 17.
18. Dec.	In festo Expectat. Partus B. M. V. *Missus est.* Luc. 1.	1., 5., 16., 17.
21. Dec.	In festo S. Thomae Ap. *Thomas unus ex duodecim.* Joan. 20.	107.

Index Meditationum

in Evangelia de Communi Sanctorum.

	Med.:
Festo Apost. vel Apostol. Virorum.	
Ecce nos reliquimus omnia. Matth. 19.	379.
Designavit Dominus et alios. Luc. 10.	347.
Festo unius Mart.:	
Si quis venit ad me. Luc. 14.	364.
Si quis vult post me venire. Matth. 16.	312.
Temp. Pasch.:	
Ego sum vitis vera. Joan. 15.	100.
Ego sum vitis, vos palmites. Joan. 15.	100.
Festo Plurium MM.:	
Cum audieritis praelia. Luc. 21.	410.
Descendens Jesus de monte. Luc. 6.	247.
Festo Conf. Pont.:	
Homo peregre proficiscens. Matth. 25.	416.
Vigilate, quia nescitis, qua hora. Matth. 24.	413.
Festo Doct.:	
Vos estis sal terrae. Matth. 5.	250.
Festo Conf. non Pont.:	
Sint lumbi vestri praecincti. Luc. 12.	358.
Nolite timere pusillus grex. Luc. 12.	357.
Festo Abb.:	
Ecce nos reliquimus omnia. Matth. 19.	379.
Simile est regnum coelorum. Matth. 25.	414., 415.
Festo Virg.:	
Accesserunt ad Jesum Pharisaei. Matth. 19.	373.
Simile est regnum coelorum thesauro. Matth. 13.	275. sq.
Festo Vid.:	
Simile est regnum coelorum thesauro. Matth. 13.	275. sq.
Dedicat. Eccl.:	
Ingressus Jesus perambulabat Jericho. Luc. 19.	392.

Appendix.

I.

Index Meditationum in Exercitia spiritualia octiduana soli viae purgativae respondentia.

Dies prima.

	Med.:
1. De ultimo fine hominis.	2.
2. De peccato Angelorum.	3.
3. De peccato Protoparentum.	4.

Dies secunda.

1. De gravitate peccati mortalis.	6.
2. De damnis peccati.	5.
3. De peccato etiam veniali vitando	405.

Dies tertia.

1. De filio prodigo.	368.
2. De eodem.	369.
3. De gaudio in coelo super uno peccatore poenitentiam agente.	367.

Dies quarta.

1. De gratia et veste nuptiali paranda.	402.
2. De poenitentia Petri fructuosa.	119.
3. De poenitentia Judae infructuosa.	125.

Dies quinta.

1. De morte.[1])	358.
2. De judicio.	418.
3. De eodem.	419.

[1]) Secundum ordinem libelli Exercitiorum prius meditatio de *inferno* (ex die sexta) assumi potest.

Med.:

Dies sexta.

1. De inferno. 371.
2. De eodem. 372.
3. De regno coelorum. 274.

Dies septima.

1. Iterum de regno coelorum. 276.
2. De publicano, humili contritione veniam peccatorum impetrante. 375.
3. De venia a Christo in cruce peccatoribus exorata. 139.

Dies octava.

1. De apparitione Christi primo facta Magdalenae poenitenti. 155.
2. De apparitione facta Petro poenitenti. 158.
3. De amore Dei et proximi. 252.

Post peracta Exercitia (altero die). 269.

II.

Index Meditationum in Exercitia spiritualia octiduana, viae purgativae, illuminativae ac unitivae respondentia.

Via purgativa.

Hebdomas I.

Dies prima.

1. De ultimo fine hominis. 2.
2. De eodem fine hominis, vel de fine hominis religiosi. 9.
3. De peccato Angelorum. 3.

Dies secunda.

1. De peccato Adami. 4.
2. De damnis peccati. 5.
3. De peccato veniali. 205.

Dies tertia.

1. De morte. 358.
2. De judicio. 418., 419.
3. De inferno. 371., 372.

Med.:

Via illuminativa.

Hebdomas II.

De vita Christi, ut idea agendi.

Dies quarta.

1. De regno Christi, sive de imitatione Christi Domini ac Regis. 11.
2. De vexillo Crucis sub Christi disciplina per odium sui, et per renuntiationem omnium rerum sequendo. 364.
3. De incarnatione. 18.

Dies quinta.

1. De perfectione Mariae et Joseph a Nazareth. 28.
2. De Nativitate Christi. 29., 30.
3. De tribus hominum classibus, in adolescente opulento considerandis. 377., 378.

Dies sexta.

1. De summo gradu humilitatis. 321.
2. De sermone Christi in monte. 248.
3. Christus lavat pedes discipulorum. 92. sqq.

Hebdomas III.

De vita Christi, ut idea patiendi.

Dies septima.

1. De oratione Christi in horto. 109., 110.
2. De bajulatione Crucis. 134.
3. De Crucifixione. 136.

Via unitiva.

Hebdomas IV.

Dies octava.

1. Deus amandus, quia infinite potens. 206.
2. Deus amandus, quia infinite sapiens. 207.
3. Deus amandus, quia infinite bonus. 208.
Meditatio post Exercitia instituenda. 273.

III.

Index Meditationum pro iis, qui se per triduum recolligunt, vel considerationem facere volunt.

	Med.:
De utilitate et necessitate recollectionis.	242.
De tepidate emendanda.	242., 273.
De laxitate restringenda	258.
De cura mundi et carnis fugienda.	256.
De custodia sensuum.	325.
De vitanda singularitate et de communi observantia.	320.
De puritate conscientiae.	355.
De vitando peccato veniali.	405.
De sui abnegatione et bajulatione Crucis.	290., 212., 268.
De temerario judicio reprimendo.	257., 337.
De bono exemplo dando.	250., 324.
De vili aestimatione sui ipsius.	374.
De humilitate.	97., 280., 321., 362., 375.
De paupertate.	377., 378., 379.
De castitate.	373., 404.
De obedientia.	67., 483.
De beneficio et obligatione vocationis religiosae.	227., 228., 401., 402.
De aliis beneficiis et de amore Dei.	206., 207., 208.
De zelo propriae et alienae salutis.	282., 285., 328., 420.
De perfecte diligendo Deo et proximo.	252.
De dilectione inimicorum.	139., 331.
De bona intentione.	253., 302.
De functionibus et bonis operibus recte peragendis.	408.
De oratione devota.	354.
De studio solidarum virtutum.	326.

O. A. M. D. G.

Corrigenda et addenda.

Pag.	33.	Punctum II. linea 9. lege: exhauriri.
„	36.	l. 2. sup. lege: *procella venti.*
„	58.	P. I. l. 1. lege: *sata.*
„	61.	P. I. l. 6. lege: unde inquit.
„	68.	P. I. l. 4. lege: a Matthaeo 5. et Luca 6.
„	73.	P. III. l. 2. lege: *fueris.*
„	75.	P. II. l. 5. lege: odio et spiritu.
„	88.	P. II. l. 1. inf. lege: ieverit.
„	94.	P. I. l. 4. inf. lege: sic anima.
„	100.	not. l. 10. lege: lapis offensionis.
„	234.	adde in nota ad Evang.: Luc. 1, 26—38; Epist. Prov. 8, 22—35.
„	235.	P. II. l. 3. inf. lege: sedentis et docentis.
„	236.	P. II. l. 6. lege: bis.
„	240.	P. I. l. 12. adde (post: existo): vel quia Messias sum.

Druck der Verlagsanstalt vorm. G. J. Manz Regensburg.

Illsung, P. Jacobo, S. J., Verba vitae aeternae ex quatuor Evangelistis deprompta atque in argumenta quotidianae meditationis digesta. Editio nova, emendata et aucta curante P. Rudolpho Handmann S. J. Tomus I: Meditationes a Dominica I. Adventus usque ad finem octavae festi SS. Corporis Christi. Cum permissu Episcopi et Superiorum. 8. 1901. M. 4.50

— idem in Halbfranzband mit Rothschnitt M. 6.—

Abelly, L., medulla theologica ex sacris scripturis, conciliorum pontificumque decretis et SS. Patrum ac Doctorum placitis expressa, in qua quidquid, tum ad fidei mysteria sane ac recte intelligenda, et ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad Sacramenta debite conficienda et ministranda, tum ad actiones humanas juxta divinae legis normam dirigendas spectare potest, facili ac compendiaria methodo explicatur. Ed. novissima. II Partes. 1860. (M. 6.50) M. 1.50

Augustini, S. Aurelii, Hipponensis episcopi, confessionum libri XIII. Editio nova, denuo recognita, locis sacrae scripturae, quos S. Augustinus textui inseruit, adaucta atque usui omnium accomodata. 12. 1894. M. 2.40

Falise, J. B., Liturgiae practicae compendium sive sacrorum rituum rubricarumque missalis breviarii et ritualis Romani compendiosa elucidatio. Editio in Germania altera emendata, aucta et a S. R. C. approbata. Juxta tertiam editionem Parisiensem. Lex. 8. 1876 (M. 7.60) M. 5.—

Gams O. S. B., P. P. B., Series episcoporum ecclesiae catholicae quotquot innotuerunt a beato Petro Apostolo. 4 maj. 1873. (M. 26.40) M. 18.—

— idem Supplementum: Series episcoporum ecclesiae catholicae qua series, quae apparuit 1873 completur et continuatur ab anno ca. 1870 ad 20. Februar 1885. A plurimis adjutus edid. 4 maj. 1886. (M. 8.—) M. 4.—

Gemperle, Rationes movendi poenitentes. ed. alt. 8. 1895. M. —.60

Groot, De, Fr. J. V., Summa Apologetica de Ecclesia Catholica ad Mentem S. Thoma Aquinatis. Cum Approb. Rev. Episcopi Ratisbonensis et Licentia Ordinis. Editio altera ab auctore recognita. Mit 6 Figuren-Tafeln. 8 maj. 1893. M. 6.50

Gury S. J., P. J. P., casus conscientiae in praecipuas quaestiones theologiae moralis. Editio in Germania prima. 8 maj. (M. 6.30) M. 4.50

— **compendium theologiae moralis. Editio in germania quinta, ad editionum romanorum fidem impressa, emendata et permultis additamentis aucta.** 8 maj. 1874. (M. 9.30) M. 6.—

Höflinger, Chr., manuale rituum in Ss. sacrificio missae et in aliis ecclesiasticis functionibus observandorum in usum neosacerdotum ex rubricis, s. rit. congr. decretis ac probatissimis rubricistis collectum. Ed. XII. emendata et aucta. Additis 2 figuris modum incensationis exhibentibus. Cum permissu revd. ordinariatus episc. Ratisbonensis. 8. 1892. (M. 2.40) M. 1.50

Patiss J. J., P. G., Materiae meditationum et concionum ex evangeliis et epistolis Dominicarum in singulos hebdomadarum dies per totum annum distributae in usum sacerdotum. Permissu superiorum. 4 Partes. 8. 1887. (M. 12.—) M. 8.—

Perrone S. J., J., praelectiones theologicae quas in coll. Rom. S. J. habebat. Ed. XXI. Ratisbonensis I. novissimis cl. auctoris curis ac notis ornata et aucta. 9 Vol. et thesis dogmatica de immaculata B. V. M. conceptione addenda praelectionibus theologicis quas in coll. Rom. s. J. habebat. Lex. 8. 1855. (M. 18.40) M. 5.40

— praelectiones theologicae quas in coll. Rom. habebat. Ab eodem in compendium redactae. Praemissa est ejusdem historiae theologiae. cum philosophia comparatae synopsis. Ed. XXXVI. Ratisbonensis III. novis. cl. auctoris post Concil. vatic. curis ornata et aucta II Volumina. Lex. 8. 1877. (M. 9.—) M. 2.—

Ponte S. J., Ludov. de, meditationes de praecipuis fidei nostrae mysteriis in compendium redactae. 2 Partes. Ed. in Germania quarta, emendata. 1877. (M. 6.30) M. 4.—

Schäzler, Const. dyn. de, introductio in s. theologiam dogmaticam ad mentem D. Thomae Aquinatis. Opus posthumum editum cura et studio Dr. Thom. Esser, ord. praed. fr. 8 maj. 1882. (M. 6.—) M. 1.20

Segneri S. J., P. P., meditationes selectae et succinctae pro singulis anni diebus. Ex italico in latinum sermonem vertit P. J. Kistler, Can. Reg. Ord. S. Augustini. Editio altera emendata et aucta. 8. 1874. (M. 4.50) M. 2.—

246.723
I16

44439

ILLSUNG, S. J., JACOBUS

AUTHOR

Verba Vitae Aeternae, II.

TITLE

DATE LOANED	BORROWER'S NAME	ROOM NUMBER
	Sprague	
May 30 44	Malone	
	STORAGE - CBPL	

44439